This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

.19

SIGILL: COLL: HARVARD: CANTAB: NOV: ANGL: 1650.

CHRISTO ET ECCLESIAE

THE BEQUEST OF

CHARLES PICKERING, M.D.,

OF BOSTON, MASS.

(Class of 1823.)

Received Nov. 18th,

1879.

DE
CRIPTORIBUS
ECCLESIASTICIS
LIBER UNUS

m adjunctis Indicibus undecim, & brevi Chronologia ab Orbe condito uſque ad annum M. DC. XII.

AUCTORE

OBERTO
CARDINALE
ELLARMINO

Editio noviſſima prioribus emendatior & plurimis Scriptoribus, juxta exemplar ab ipſo Auctore quondam recognitum, auctior,

Ampliatione Chronologiæ uſque ad Annum M. DCC. XVIII.

BRUXELLIS,
Typis, JOANNIS LEONARD, Bibliopolæ
Viâ Aulicâ 1719.

Cum Approbationibus Cenſorum.

~~IV-806~~
C 7. 19

1879. Nov. 18.

Pickering bequest

PRÆFATIO
AD LECTOREM.

ANte annos circiter quadraginta, cum me ad Sacram Theologiam in Scholis explicandam compararem; in lectionem veterum Scriptorum non indiligenter incubui; tum ut eorum doctrinam haurirem, tum ut legitima, & vera eorum opera à falſis, & ſuppoſititiis ſepararem. Itaque ſcripſi libellum de Scriptoribus Eccleſiaſticis, additâ cenſurâ, quâ notabam, quæ illorum opera eſſent certa, quæ dubia, quæ manifeſtè ſuppoſititia. Hic meus liber me partim neſciente, partim etiam nolente, & prohibente, ad manus multorum devenit. Quare ne forte poſt obitum meum in lucem edatur imperfectus, & mutilus, ut ſolent ejuſmodi libri frequenter emitti;

eum in hac mea ultima ætate recog
novi, expolivi, & auxi, atque in lucem
dare conſtitui, ut vel communi utilita
ti deſerviat, vel ſaltem inemendatus
& imperfectus neminem offendat. Pro
poſitum autem mihi in hoc opere fuit
non omnes omnino Scriptores in Ca-
talogum redigere : ſed eos tantum,
qui de rebus Eccleſiaſticis quoquo mo-
do tractant. Itaque Scriptores Ethnici,
& qui de rebus tantum profanis, aut
etiam honeſtiſſimis quidem, ſed poli-
ticis, & humanis agunt, quales ſunt le-
gum Civilium Tractatores, Philoſophi,
Medici, Oratores, Poëtæ, Hiſtorici,
Mathematici, locum in hoc Catalogo
non habebunt. Ac ne omnes quidem
Scriptores Eccleſiaſtici ad meum Ca-
talogum pertinebunt, ſed illi ſolum,
quorum opera adhuc ſuperſunt. Pluri-
mi enim ſunt Scriptores optimi, quo-
rum opera perierunt. Quos auctores
poterit lector apud ſanctum Hierony-
mum, Euſebium, Gennadium, ſanctum
Iſidorum, Photium, Honorium, Sig-
ebertum, ac Trithemium facilè reperire.

Denique non omnes Scriptores Eccleſiaſtici, quorum libri extant, in Catalogo meo ponentur: ſed ii tantum, qui ab anno milleſimo quingenteſimo ante Chriſti adventum, uſque ad annum Chriſti milleſimum quingenteſimum, id eſt, à Moſe primo Scriptore Eccleſiaſtico uſque ad noſtrum ſeculum, ſapientiæ Eccleſiaſticæ laude floruerunt. Omiſi enim Scriptores noſtri ſeculi, non quod nulli, aut pauci, aut obſcuri ſint; ſed quod penè innumerabiles ſint, & ſatis noti hominibus doctis; & quod nulli ſint libri quod ſciam, illis falſo ſuppoſiti, ob quorum diſcretionem à legitimis, & germanis, hunc laborem præcipuè ego ſuſcepi. Si quis tamen cupiat hos etiam auctores cognoſcere, habet Antonium Poſſevinum noſtrum, qui in ſuo apparatu Sacro tribus tomis diſtincto, Scriptores penè omnes, veteres, & recentiores, per alphabeti ordinem enumeravit. Quia vero in hoc Catalogo ſolius temporis rationem habui, & miſcui Theologos cum *Juris* Canonici peritis; &

hiſtoricos Eccleſiaſticos cum Oratoribus, & Poëtis ſacris : propterea ad majorem lectorum commoditatem, ſubjeci Indices decem, præter Indicem Alphabeticum, qui ad finem operis ponitur. *In primo* Indice erunt Explanatores ſacræ Scripturæ. *In ſecundo* ii, qui ſcribunt adverſus Hæreſes. *In tertio* Doctores Scholaſtici. *In quarto* ſacrorum Canonum collectores, vel expoſitores. *In quinto*, qui caſus conſcientiæ tractant. *In ſexto* Oratores Chriſtiani. *In ſeptimo* Poëtæ, qui res ſacras canunt. *In octavo* hiſtorici Eccleſiaſtici. *In nono* Chronologi item Eccleſiaſtici. *In decimo*, qui pios libellos ad alendam animi devotionem ſcribunt. Adjeci quoque ad finem operis brevem Chronologiam ab Orbe condito uſque ad noſtra tempora, ut omnes intelligant, quid ſecutus ſim, cum ſua tempora Prophetis, atque aliis Scriptoribus aſſignavi. Illud poſtremo admonendum eſſe cenſui, me in hoc Catalogo non poſuiſſe Pontifices Romanos, qui ſolas epiſtolas

ediderunt, niſi quando probabile fuit, eas epiſtolas ab ipſis vel dictatas fuiſſe vel ſcriptas. Siquidem epiſtolæ Pontificiæ, ut plurimum, non partus ſunt ingenii Pontificum, ſed eorum, qui ab epiſtolis illis ſunt. Certè ſanctus *H*ieronymus in Epiſtola ad Geruntiam de Monogamia, teſtatur ſe juviſſe Damaſum Pontificem in chartis Eccleſiaſticis; & Orientis, atque Occidentis Synodicis conſultationibus reſpondiſſe. Ex quo intelligimus, epiſtolas illas partum ingenii Hieronymi fuiſſe, non Damaſi. Sanctus quoque Gregorius auctor eſt inſignis epiſtolæ, quæ ſub nomine Pelagii ſecundi Pontificis habetur, poſt quintam Synodum generalem. Erat enim tunc ſanctus Gregorius Pelagii Papæ Diaconus, eumque juvabat in chartis Eccleſiaſticis, ut Hieronymus Damaſum. Conſtat etiam epiſtolam Alexandri III. Pontificis ad Soldanum Iconii, non ab Alexandro, ſed à Petro Bleſenſi fuiſſe compoſitam. Quod idem de multis aliis affirmare poſſumus.

DE SCRIPTORIBUS ECCLESIASTICIS TESTAMENTI VETERIS.

DE MOYSE. 2483.

MOyſes Propheta ſanctiſſimus, & vetuſtiſſimus, & primus inter Scriptores Eccleſiaſticos, natus eſt, ſecundum meum computum, anno bis milleſimo quadringenteſimo tertio ab initio Mundi. Vixit annis centum viginti. Anno octogeſimo vitæ ſuæ ſuſcepit juſſu Dei Principatum Hebræorum, id eſt, anno mundi 2483. obiit anno mundi 2523. Scripſit Pentateuchum, id eſt, quinque volumina, quorum nomina ab Hebræis ſumuntur à primis verbis librorum.

Itaque primum vocant *bereſcit*, ideſt, in principio.
Secundum, *ve elle ſemot*, id eſt, Hæc ſunt nomina.
Tertium, *Vaicra*, id eſt, Vocavit autem.
Quartum, *Vaiedabber*, id eſt, Locutuſque eſt.
Quintum, *elle addebarim*, id eſt, Hæc ſunt verba.

Græci, & Latini denominant hos libros à materia, de qua agitur in principio libri, & quidem primum librum vocant Geneſim, quia initio ſcribitur generatio cœli, & terræ, & reliquarum rerum creatarum.

Exodum vocant librum ſecundum, quia initio deſcribitur egreſſio filiorum Iſraël de Ægypto. Exodus enim egreſſum ſignificat.

Tertium vocant Leviticum, quoniam in eo de-

ſcribitur officium Levitarum circa tabernaculum, ſacrificia, & alia id genus.

Quartum vocant Numeros, quoniam initio libri numeratur multitudo filiorum Iſraël per tribus, & familias ſuas.

Quintum vocant Deuteronomium, quaſi ſecundam legem, quoniam in eo reperitur, & explanatur lex Domini data in Monte Sina.

Ex his libris intelligi poteſt, Moyſem fuiſſe virum doctiſſimum, non ſolùm in omni ſapientia Ægyptiorum, ut dicitur à ſancto Stephano Actor. 7. ſed etiam in arte Hiſtorica, Poëtica, Oratoria, Morali, & Theologica. Scribit enim Hiſtoriam, Genealogias, & res geſtas Patriarcharum ab orbe condito, uſque ad exitum filiorum Iſraël de Ægypto, id eſt, ab initio temporum uſque ad annum milleſimum quadringenteſimum octogeſimum tertium, imò etiam uſque ad obitum ſuum, id eſt, uſque ad annum bis milleſimum quingenteſimum vigeſimum tertium. Quæ autem poſt mortem ipſius Moyſis ſcribuntur in extremo capite Deuteronomii, addita ſunt, vel à Joſuë, vel ab Eſdra, vel ab alio aliquo Propheta.

Quod etiam Poëta inſignis fuerit Moyſes, teſtantur duo cantica ipſius, alterum Exod. 15. alterum Deuteronom. 32. De arte ipſius Oratoria teſtatur Oratio, quam ſcribit ſub nomine Judæ ad Joſeph. Geneſ. 44. & alia ipſius Moyſis ad Deum. Num. 14. & exhortationes, vel reprehenſiones ad populum. De ſcientia Morali, & peritia legum condendarum, non tàm proprio ingenio, quam inſpiratione divina, teſtis eſt magna pars Exodi, Levitici, & Deutoronomii. Denique de myſteriis Theologiæ, ſub figura Arcæ fœderis, & veſtium ſacerdotalium, & totius tabernaculi, teſtis Philo Hebræus, qui has allegorias ſubtiliſſimè explanavit.

Scripſerunt vitam Moyſis Philo ex Iudæis, & Gre-

gorius Nyſſenus ex Chriſtianis. Tribuuntur Moyſi pſalmi undecim à S. Hieronymo, & aliis: ſed probabiliorem exiſtimavi ſententiam S. Auguſtini, & aliorum, qui totum pſalterium Davidis eſſe volunt. De qua reſcripſi in præfatione Pſalmorum.

De Job.

JOB, ad miraculum uſque ſanctus, & doctus, ante Moyſem vixit. Nam ex ſententia Græcorum, & multorum Latinorum, fuit tertius ab Eſau, & quintus ab Abraham. Moyſes autem fuit quartus à Iacob, & ſextus ab Abraham. Sed ex ſententia Hebræorum, & ſancti Hieronymi in quæſtionibus Hebraïcis, Job non deſcendit ab Eſau, ſed à Nachor fratre Abrahæ; & fuit tertius à Nachor fratre Abrahæ, ac per hoc multò antiquior Moyſe. Quod etiam ex ætate colligitur: Job enim vixit centum quadraginta annis poſt plagas, ut dicitur in fine libri, & antea vixerat multos annos cùm ſeptem filios, & tres filias genuiſſet. Quare non maſè S. Iſidorus in lib. de vita & morte Patrum cap. 24. ſcribit, Job vixiſſe 248. annos, ad quam ætatem Moyſis tempore nemo perveniebat. Mihi ſententia S. Hieronymi ſemper viſa eſt probabilior, tum propter diſtantiam ætatis, ut diximus: tum quia pronepos ille Eſau, non dicitur Job, ſed Jobab, ut notum eſt ex Gen. cap. 36. quo nomine nunquam vocatur Job, neque in libro Job, neque apud Ezechielem cap. 14. neque Tobiæ primo, neque Jacobi quinto, in quibus ſolis locis fit mentio S. Job. Ac ut magis appareat differentia: ſciendum, ſanctum Job, ita ſcribi Hebraicè איוב pronepotem autem Eſau, ita ſcribi יובב ubi differentia eſt in ipſis radicalibus litteris. Quod autem aliqui reſpondent, litteram aleph, aliquando excidere, & nomina ſæpè, contrahi; non magni momenti eſt. Nam litteræ radicales non ſolent excidere; & ſi, Job, eſſet nomen

contractum, aliquando legeretur integrum in libro, ubi paſſim nominatur: nuſquam autem legitur, niſi Job.

At contra objicitur argumentum ex editione 70. Interpretum. Habetur enim in ea editione appendix ad finem libri Job, in qua dicitur, Iobum fuiſſe de filiis Eſau, & quintum ab Abraham. Sed ea appendix non videtur de textu 70. ſed ab aliquo addita: alioqui non ita liberè à ſancto Hieronymo rejiceretur. Sed quidquid de hoc ſit, auctorem libri Job ſanctus Iſidorus lib. 6. Originum cap. 2. ſcribit fuiſſe Moyſem, aut ipſum Job, aut alium ex Prophetis. Et quidem non pauci contendunt, auctorem libri fuiſſe Job, ſed non pauciores volunt fuiſſe Moyſem.

Mihi utraque ſententia videtur vera, ſi ita dicamus, ab ipſo Job fuiſſe annotatas res ejus geſtas lingua Arabica: ſed à Moyſe fuiſſe poſtea ex volumine Job compoſitum librum, quem nunc habemus, linguâ Hebraicâ, addito principio, & fine, id eſt, additis illis verbis, Vir erat in terra Hus, nomine Job, ſimplex & rectus, & timens Deum, & recedens à malo; & ad finem additâ morte ipſius.

Quod autem liber, qui nunc extat, ſit Moyſis potius, quam Job; ideo mihi perſuadeo, quia & Hebræi doctores ita ſentiunt, & rationes non contemnendæ pro hac ſententia poſſunt adferri.

Primum enim ſi Job eſſet auctor libri, qui nunc extat, primus ſcriptor ſacer eſſet Job, non Moyſes. Iam enim ex ætate oſtendimus, & ex ipſa ſcriptura, Iobum fuiſſe antiquiorem Moyſe. At communi conſenſu, Moyſes eſt primus ſcriptor Eccleſiaſticus.

Deinde ſi Job eſſet auctor libri hujus, non eſſet hic liber in canonem ſcripturarum ab Hebræis admiſſus, Job enim non fuit de filiis Iſraël, ſed Idumæus, vel Arabs; Idumæi autem, & Arabes pro hoſtibus habebantur ab Hebræis.

Præterea liber Job Hæbraicè ſcriptus eſt, non Syriacè, vel arabicè, quamvis aliqua vocabula Arabica in eo legantur, præſertim quando introducuntur loquentes amici Job: at Job, non Hæbraicè ſcripſit, ſi quid ſcripſit, ſed lingua ſua. Quod ſi non eſt Job auctor libri hujus, nulli melius tribui poteſt hoc opus, quàm Moyſi, qui fuit temporibus Jobi. Quod enim quidam dicunt, auctorem hujus libri eſſe Salomonem, ex auctoritate ſancti Gregorii Nazianzeni Oratione ad Iulianum exactorem tributorum, non magnifaciendum eſt; nam ſanctus Gregorius non dicit, Salomonem eſſe auctorem libri Job, ſed ſolùm citat ſub nomine Salomonis quædam verba, quæ habentur apud Job cap. 3. Sed facilè fuit, ut ſanctus Gregorius ex lapſu memoriæ verba unius auctoris tribuerit alteri: præſertim cùm eo loco verbis, quæ ſunt apud Job, adjunxerit etiam alia, quæ non ſunt apud Job.

De Joſue. 2523.

IOSUE filius Nun, ſucceſſor Moyſis fuit in principatu Hebræorum anno mundi 2523. qui populum poſt obitum Moyſis rexit annis 26. & obiit anno centeſimo decimo vitæ ſuæ, ut habetur in ultimo capite Joſue. Quis auctor fuerit libri Joſue, non eſt omninò certum. Nam S. Athanaſius in Synopſi rectè monet ex nomine libri non neceſſario colligi auctorem, ſed materiam. Dicitur enim liber Joſue, quia continet res geſtas Joſue: & eodem modo dicuntur libri alii, vel Iudicum, vel Ruth, vel Regum, vel Tobiæ, aut Iudith, aut Eſther, aut Machabæorum. Theodoretus in lib. de quæſtionibus in Joſue, exiſtimat, librum Joſue ſcriptum ab auctore Anonymo, qui ſcripſit librum juſtorum, de quo dicitur Joſue 10. Nonne ſcriptum eſt hoc in libro juſtorum? Sed hoc argumentum nihil efficit. Nam non agitur eo loco, niſi de ingenti illo prodigio, quo

ad verbum Joſue Sol, & Luna ſteterunt. Hoc enim prodigium cum aliis ſimilibus videtur annotatum fuiſſe in aliquo libro, qui dicebatur liber juſtorum.

Sanctus Iſidorus lib. 6. Originum cap. 2. affirmat, librum Joſue ſcriptum fuiſſe ab ipſo Ioſue. Et hoc veriſſimum nobis eſſe videtur, tum quia in extremo capite hujus libri dicitur de Joſue, ſcripſit omnia verba hæc in volumine Legis Domini: tum quia omninò credibile eſt, Joſue miniſtrum, diſcipulum, & ſucceſſorem Moyſis imitari voluiſſe Dominum, & Magiſtrum, & prædeceſſorem ſuum: ut ſicut ille ad æternam memoriam litteris mandaverat res geſtas in populo Dei, uſque ad ſua tempora; ita & ipſe faceret, cùm ei nec ſcientia, nec aſſiſtentia Spiritus ſancti in ſcribendis ſacris hiſtoriis deeſſet. Porrò pauca, quæ adduntur in fine libri de morte ipſius, & ſepultura, ſine dubio ſcripta ſunt à ſucceſſoribus, quicunque illi fuerint, & veriſimile eſt à Samuele, vel Eſdra.

De Samuele Propheta. 2878.

Samuel Propheta fuit ultimus Iudex & Princeps populi, antequam Reges creari cœpiſſent. Suſcepit autem Principatum anno mundi 2878. præfuit annis 20. Hunc fuiſſe auctorem libri Iudicum, & Ruth, & libri primi Regum, docet Sanctus Iſidorus lib. 6. Originum cap. 2. & quod attinet ad librum primum Regum, in quo continentur res geſtæ Davidis, teſtatur lib. 1. Paralip. cap. ult. eum ſcriptum fuiſſe à Samuele.

Dicitur etiam lib. 1. Reg. capite 10. à Samuele fuiſſe ſcriptam legem Regni: ſed hæc non videtur extare.

De Davide. 2919.

DAvid Rex & Propheta regnare cœpit anno mundi 2919. & regnavit annis 40. ut ſcribitur lib. 3. Reg. c. 2. ſcripſit librum Pſalmorum 150. Sic enim docent Chryſoſtomus, Theodoretus, Caſſiodorus, Euthymius, & alii præfatione in Pſalmos, & S. Auguſtinus lib. 17. de Civitate Dei cap. 14. quamvis autem ſanctus Hilarius præfatione in Pſalmos, & ſanctus Hieronymus in Epiſt. ad Cyprianum, velint Pſalmos eſſe compoſitos ab Auctoribus, qui nominantur in titulis, ut à Moyſé, Salomone, Aſaph, Chore, Idithum: tamen probabiliorem exiſtimamus ſententiam priorem. De qua re diſſeruimus præfatione in explanationem pſalmorum. Extat quidem pſalmus quidam brevis extra numerum 150. pſalmorum; ſed eum apocryphum exiſtimamus, quia Concil. Laödicen. cap. ult. & Tridentinum Seſſ. 4. non ponunt in CanonemScripturarum niſi Pſalmos 150.

Porrò David non ſolùm Propheta eximius fuit, ſed etiam Poëta venuſtiſſimus, & doctiſſimus: & ſcientiam habuit hiſtoriæ ſacræ, legum divinarum, moralis, & naturalis Philoſophiæ. Quæ omnia in pſalmis mirificè apparent.

De Gad, & Nathan. 2959.

GAD, & Nathan Prophetæ proſecuti ſunt res geſtas Davidis, quæ habentur in libro primo, & ſecundo Regum, & in initio tertii, ab eo loco, ubi deſiit Samuel. Sic enim ſcribitur lib. 1. Paralipom. cap. ultimo, Geſta Regis David priora, & noviſſima ſcripta ſunt in libro Samuel videntis, & in libro Nathan Prophetæ, & in volumine Gad videntis. Ætas horum duorum Prophetarum neceſſario debet poni poſt obitum Davidis; qui obitus contigit anno mundi 2959.

De Salomone Rege ſapientiſſimo. 2959.

SALOMON Rex, Davidis Regis filius regna
cœpit anno mundi 2959. & regnavit annis 4
ut ſcribitur Regum lib. 3. cap. 11. ſcripſit ſi
ulla controverſia libros tres, Proverbia, Eccleſ
ſtem, & Cantica canticorum. De libro Sapient
nonnulla quæſtio eſt. Nam non habetur in Codi
bus Hebraicis, ſed ſolum in Græcis, & Philo
adſcribitur Iudæo, teſte ſancto Hieronymo præf
tione in Proverbia Salomonis. Sed tamen à vete
bus Patribus communi conſenſu hic liber tribuit
Salomoni, ut notum eſt ex Euſebio lib. 4. hiſto
cap. 22. Tertulliano de præſcriptione, Cypria
de mortalitate, Hilario in Pſalm. 127. Ambroſi
ſermone 8. in Pſalm. 118. Baſilio lib. 5. in Eun
mium, Epiphanio hæreſi Anomæorum, & Aug
ſtino tract. in Pſal. 63. & ipſe auctor lib. Sapien
cap. 9. teſtatur, ſe fuiſſe Regem in Iſraël, & ſi
à Domino imperatum, ut templum ædificaret: qu
in Salomonem propriè conveniunt. Sed hæc diſco
dia facilè conciliabitur, ſi dicamus, ſententias huju
libri eſſe Salomonis, ſed collectas in unum volumen
& Græcis verbis expreſſas à Philone, non illo, qu
tempore Caii Imp. floruit, ſed alio antiquiore. Jo
ſeph. lib. 8. antiquitatum cap. 2. refert à Salomon
ſcriptos fuiſſe libros Odarum, & Carminum quinqu
ſupra mille: & Parabolarum libros ter mille. Item
ſcriptas ab eo fuiſſe incantationes, quibus morbi cu
rantur, & dœmones pelluntur. Quæ videntur pa
rum veriſimilia; ſed ſive ſint vera, ſive falſa, certum
eſt ea hoc tempore non extare, & fortaſsè ex verbi
Joſephi, occaſionem acceperunt aliqui perditi ho
mines tribuendi Salomoni librum pernicioſiſſimum
qui inſcribitur clavicula Salomonis.

De Abia, & Addo. 3000.

AHIAS, & Addo ſcripſerunt res geſtas Salomonis, ut habetur in ſecundo libro Paralipom. c. 9. ſive ſint eæ, quæ narrantur in tertio libro Regum, ſive res aliæ. Quis autem ſcripſerit reliqua, quæ habentur in libro tertio Regum poſt caput undecimum, & in toto quarto, & in duobus libris Paralipomenon, non eſt omninò certum: ſed credibile eſt ſcripta fuiſſe à Sacerdotibus, & Prophetis illorum temporum.

De Oſea. 3170.

PRophetæ tàm majores, quàm minores floruerunt poſt diviſionem Regni, quæ facta eſt poſt obitum Salomonis. Quo etiam tempore vixerunt auctores librorum Tobiæ, Iudith, & Eſther. Sed ut eos ordine diſponamus, ſtatuendum eſſe videtur ut certum, Prophetas minores eo prophetaſſe ordine, quo in Bibliis Hebraicis, & Latinis collocantur; quamvis in Græcis ſit aliqua diverſitas, & de Abdia, & de Habacuc, ſit non exigua difficultas. Ratio hujus fundamenti eſt, quia videmus, Prophetas majores ſine ulla controverſia ſuo ordine collocatos, ut Iſaias præceſſerit Hieremiam, & Hieremias Ezechielem, & Ezechiel Danielem. Item quia magna pars Prophetarum minorum ſine ullo dubio ita collocati ſunt, ut Oſeas Ioelem præcedat, & in fine Aggæus Zachariam, & Zacharias Malachiam. Proinde colligi poteſt, omnes eſſe ſuo ordine diſpoſitos: neque excogitari poteſt ulla ratio, cur prior tempore debuerit poſteriori poſtponi: niſi cum claſſis (ut ſic loquar) variatur. Majores enim Prophetæ ſuam claſſem faciunt, & minores quoque ſuam. Sed nos ex utriſque unam claſſem faciemus, ut ſecundùm ordinem temporis omnes collocemus.

Primus omnium tàm majorum, quàm mino
fuit Oſeas, qui prophetavit, ut ipſe teſtatur, in
bus Oziæ, Joatham, Achaz, Ezechiæ Regum I
& in diebus Hieroboam filii Joas Regis Iſraël.
nus autem quo regnare cœpit Ozias in Hieruſal
fuit viceſimus ſeptimus, quo regnavit Hieroboa
Samaria, videlicet ter milleſimus centeſimus ſep
geſimus. Fuit autem Oſeas de tribu Iſachar, ut
phanius teſtatur: & juſſu Domini accepit uxo
fornicariam, ut ſignificaretur fornicatio populi
Idololatriam à Deo: & propter hoc peccatum
dicit captivitatem decem tribuum; & deinde c
vitatem etiam duarum aliarum tribuum, quæ
eſt per Nabuchodonoſor.

De Iſaia. 3190.

POſt Oſeam ſequitur proximè Iſaias, primu
majoribus. Quamvis enim tam Oſee, quàm
ias initio dicant, ſe prophetaſſe in diebus Oziæ,
atham, Achaz, & Ezechiæ: tamen Euſebius in C
nico, & ſanctus Hieronymus in primum caput C
ſcribunt Oſeam fuiſſe primum, & Iſaiam ſecun
in ſcribenda prophetia. Et videtur hoc poſſe co
mari, tum ex illis verbis Oſeæ Principium loqu
Domino in Oſee; quo ſignificari videtur, inter
tos, qui eodem ferè tempore prophetaverunt,
mum fuiſſe Oſeam; tum ex eo quod Oſeas addi
viſionem vidiſſe, non ſolùm in diebus Oziæ, ſe
am in diebus Hieroboam: ut videlicet ſignifica
ſe viſionem vidiſſe, & prophetaſſe ad initium R
Oziæ, quod concurrit cum fine Regni Hierobo
Iſaias autem non meminit Hieroboam, quia non
phetavit in diebus ejus, ac per hoc non prophe
ad initium Regni Oziæ, ſed poſtea. Sed quicqu
de his rationibus, nos nitimur auctoritate ſancti

nymi,& Euſebii,qui Iſaiam collocant poſt Oſeam.
Iſaias igitur unus eſt, & primus ex majoribus Pro-
etis, ſcripſit librum magnum, imò etiam majo-
m quàm ullus alius Propheta, & ſcripſit ante om-
s alios Prophetas majores.
Dicuntur enim Prophetæ majores, qui ſinguli ſuos
ripſerunt libros integros, minores autem dicuntur
i, quorum prophetiæ omnes ſimul unico libro
ud Hebræos continentur. Fuit vir nobilis ex tribu
da, & facundiſſimus, ut ex ejus volumine, quivis
elligere poteſt. Scripſit autem de Adventu Chriſti,
Nativitate ejus ex Virgine, de Vita, de Prædica-
ne, de Regno, de Miraculis, de Paſſione, de Se-
ltura, de aliis ejus myſteriis, ut Evangeliſta potius,
àm Propheta fuiſſe videatur. Scripſit etiam de vo-
tione gentium, & de gloria Eccleſiæ planè admi-
biliter. Obiit ſub Manaſſe rege filio perditiſſimo
zechiæ Regis optimi; juſſu ejuſdem Manaſſæ ſec-
s in duas partes crudeliſſimo ſupplicio, ut Epipha-
us teſtatur in libro de vita, & morte Prophetarum:
ed Deus, eodem auctore Epiphanio, ſepulchrum
jus glorioſum miraculis reddidit.

De Joël. 3195.

GRÆCI poſt Oſeam ponunt Amos, ſed Hæbrai-
ci, & Latini codices ponunt Joël. Sed non eſt
es magni momenti, quia fuerunt omnes iſti tres
rophetę ſinchroni, id eſt, contemporanei, ut ſanctus
Hieronymus loquitur initio explicationis Oſeæ, &
uia Joël non deſignat tempus, quo prophetaverit,
ntelligitur prophetaſſe ſub eiſdem Regibus, ut ſcri-
unt ſanctus Hieronymus in caput primum Joëlis, &
anctus Auguſtinus lib. 18. de civitate Dei cap. 27. &
Theodoretus in prologo ſuper duodecim Prophetas.
Porrò Joël prædicit *duabus tribubus*, quibus pro-

priè Propheta datus erat à Deo, Babylonicam captivitatem, eaſque ad pœnitentiam hortatur; & in extremo vaticinio prædicit Adventum Meſſiæ, & Spiritus ſancti per eum mittendi, & ultimi judicii diem. Obiit in pace.

De Amos. 3195.

AMos prophetavit eodem tempore. Nam initio dicit ſe viſionem ſuam vidiſſe in diebus Oziæ Regis Juda, & in diebus Hieroboam filii Joas.

Prædixit ipſe quoque captivitatem, & alia gravia flagella: & graviſſimè in ſcelera invectus à filio Amaſiæ Sacerdotis fuſte inter tempora percuſſus interiit, ut Epiphanius teſtatur in libro de vita, & morte Prophetarum.

De Abdia. 3195.

ABdias ab Euſebio in Chronico ponitur temporibus Achab Regis Iſraël, ac per hoc longè ante Oſeam, & Iſaiam, & Joël, & Amos. Idem videntur ſenſiſſe ſanctus Hieronymus, & ſanctus Epiphanius. Abdias enim à S. Hieronymo in commentario creditur eſſe ille diſpenſator domûs Achab Regis Samariæ, qui abſcondit centum Prophetas, eoſque pavit quo tempore Jezabel uxor Achabi Prophetas Domini perſequebatur, de qua re loquitur Scriptura lib. 3 Reg. cap. 18. ſed Epiphanius hunc eundem Abdiam Prophetam exiſtimat eſſe illum quinquagenarium Principem, cui pepercit Elias, ne ab igne de cœlo miſſo abſumeretur. De qua hiſtoria ſcripturę loquitur lib. 4. Reg. cap. 1. Neque diſſentit Epiphanius Hieronymo, quia poteſt fieri, ut ille, qui erat diſpenſator in domo Achab, poſtea factus ſit Dux militiæ in domo Ocheziæ filii Achab. Sed maxima difficultas eſt, quia idem ſanctus Hieronymus in 1. cap. Oſeæ ſcribit

t, Abdiam fuiſſe contemporaneum Oſeæ, Joë-
mos, & quartum locum habere inter Prophetas
res: & non poteſt fieri, ut ille Abdias, qui vixit
ore Achab pervenerit ad tempora Oziæ, & Eze-
in quibus temporibus prophetarunt Oſee, Joël
nos. Achab enim antiquior fuit Oziâ, plus cen-
uinquaginta annis.
ntra autem videtur Abdias poſterior fuiſſe non
ı Oſeâ, Joële, & Amos, ſed etiam Michæâ, &
& aliis multis. Nam in prophetia ſua meminit
Chaldæorum contra Hieruſalem,& captivitatis
em Urbis tanquam jam peractæ, & præteritæ,
eatur collocandus poſt Hieremiam.
hi tamen placet ſententia ſancti Hieronymi,
paulò antè dixi)facit Abdiam æqualem Oſeæ,
Amos. Quod autem alibi dixit Prophetam
ım fuiſſe diſpenſatorem domûs Achab, non ex
e ſua, ſed ex traditione quadam Judaica dixiſſe
ır, quæ traditio non alio fundamento nititur,
militudine nominis, quaſi non potuerint eſſe
s Abdiæ.
uod autem hic Propheta meminerit captivita-
bylonicæ, non cogit, ut ſentiamus, illum
etaſſe poſt captivitatem: nam more Prophe-
ı loquitur de captivitate illa futura per ver-
præteriti temporis.
ur Abdias prophetavit contra Idumæos, &
ſolùm prædixit exitium eorum, ſed etiam cau-
xitii, quia videlicet tempore captivitatis Ba-
icæ futuri eſſent Idumæi ſocii Chaldæorum
a filios Iſraël.
iit hic Propheta in pace, Epiphanio auctore
citato.

De Jona. 3195.

nas Propheta eodem tempore prophetavit,quo
periores Prophetæ, *ut ſcribunt* ſanctus Hiero-

nymus in prologo Jonæ, Euſebius in Chronico, & lib. 10. de præparatione Evangelica cap. ult. & ſanctus Auguſtinus lib. decimo octavo, de Civitate Dei capite vigeſimo ſeptimo. Prophetavit autem Jonas contra Ninivitas, & exitium illis prædixit. Et quamvis agentibus illis pœnitentiam Deus pepercerit: tamen poſtea reverſis ad iniquitatem Deus exitium illis immiſit, quod Jonas prædixit, ut habemus in libro Tobiæ cap. 12.

Sanctus Hieronymus in prologo Jonæ refert verba Tobiæ, quibus expreſsè dicitur, evertendam Ninivem, ut prædixit Jonas. Sed in noſtro libro Tobiæ cap. 12. non habetur nomen Jonæ, ſed ſolum, prope erit interitus Ninive, non enim excidit verbum Domini.

Hunc Jonam ſcribit Epiphanius in libro de vita, & morte Prophetarum eſſe puerum illum, quem ſuſcitavit Elias ad preces Viduæ Sareptanæ. Quod idem ex traditione Hebræorum refert S. Hieronymus in prologo Jonæ. Quo fundamento nitatur hæc traditio, non ſcio, certè tempora parum cohærent.

De Michœa. 3223.

Michæas prophetavit paulò pòſt ſupradictos. Scribit enim initio prophetiæ ſuæ, ſe prophetaſſe in diebus Joatham, Achaz, & Ezechiæ; & ommittit Oziam, quem Oſeas, Iſaias, Amos poſuerunt. Proinde prophetavit initio Regni Joathani, id eſt, anno mundi 3223. prædicit hic Propheta captivitatem primam decem tribuum, & ſecundam duarum tribuum: prædicit adventum Chriſti, & nativitatem in Bethlehem, & converſionem gentium ad Eccleſiam Dei.

De Nahum. 3264.

Nahum Elceſæus prophetavit poſt abductas decem tribus in captivitatem à Salmanaſar Re-

ge Aſſyriorum, ut teſtantur ſanctus Hieronymus, Theodoretus, Theophilactus in præfatione in Nahum; idem volunt eum prophetaſſe tempore Ezechiæ: illo enim anno 10. tribus in captivitatem ductas eſſe conſtat ex lib. 4. Reg. cap. 18. Itaque tempus prophetiæ Nahum incidit in annum mundi. 3264.

Prædicit hic Propheta exitium Regis Aſſyriorum, & vaſtationem Ninive per Chaldæos. Et Judæis prædicit, non prævaliturum Regem Aſſyriorum contra Hieruſalem, ſicut prævaluerat contra Samariam. Obiit in pace, teſte ſancto Epiphanio in lib. de vita, & morte Prophetarum.

De Habacuc. 3283.

HAbacuc prophetavit ante captivitatem duarum tribuum, ut docet Epiphanius in lib. de vita, & morte Prophetarum; & in Chronico Hebræorum, quod ſederolam vocant, dicitur Habacuc prophetaſſe ſub Rege Manaſſe filio Ezechiæ, id eſt, poſt captivitatem decem tribuum, ſed ante captivitatem duarum tribuum. Manaſſes autem regnare cœpit anno mundi ter milleſimo, duceteſimo, octogeſimo *tertio*.

Multi tamen graves auctores volunt, Habacuc prophetaſſe poſt captivitatem Babylonicam, ut ſanctus Hieronymus in prologo ad hanc Prophetam, Theodoretus, & alii. Ducuntur hi auctores illo argumento, quod Habacuc Propheta, Angelo eum rapiente, & deferente, attulerit prandium Danieli in lacu Leonum conſtituto; ac per hoc vixerit tempore Danielis, & ad initium Imperii Cyri Regis Perſarum. Sed nos priori ſententiæ adhæremus, quoniam ipſe Habacuc diſertis, & multis verbis prædicit adventum Regis Babyloniæ ad capiendos Judæos. Non eſt autem moris Prophetarum loqui de rebus præteritis per verba temporis futuri; ſed è contrario prædicare

futura per verba temporis præteriti. Annunt
enim præterita, tanquam ſi eſſent futura, unuſq
que poteſt ſine ſpiritu prophetiæ. Ad argument
autem de allatione prandii ad Danielem, facilè
ponderi poteſt, non eſſe eundum Habacuc Pro
tam, unum ex minoribus, & Habachuc Prophet
qui tulit prandium Danieli: ſicut non idem Mich
Propheta, qui vixit tempore Achab Regis Sam
cum Michæa Propheta, qui unus eſt ex duode
Prophetis minoribus.

Ergo Habacuc de tribu Simeon prædicit adv
tum Chaldæorum, & Babylonicam captivitat
Prædicit etiam vaſtationem eorundem Chaldæo
quæ facta eſt per Medos, & Perſas. Et tandem pr
cit adventum Chriſti, paſſionem, reſurrectionen
ſecundum adventum in gloria.

De Sophonia. 3340.

Sophonias prophetavit, ut ipſe teſtatur, in diebu
ſiæ Regis: & quia non diſignat Sophonias anr
Regni Joſiæ, ut facit Hieremias, intelligendur
Sophoniam prophetaſſe ad initium Regni Joſia
eſt, anno mundi ter milleſimo, trecenteſimo qua
geſimo. Hoc enim anno cœpit regnare Joſias. P
hic Propheta concionatur contra peccata, & ho
tur ad pœnitentiam, & prædicit excidium Palæſti
rum, Moabitarum, Ammonitarum, Æthiop
& aliarum gentium. Prædicit etiam converſio
gentium, & ruinam Idololatriæ. Denique præ
Chriſti reſurrectionem, Judæorum excæcatione
exitium ultimum, & Eccleſiæ gloriam, & felicitat

De Hieremia. 3353.

Hieremias Propheta ſecundus ex majoribus
phetare cœpit anno tertio decimo Regni Jo

id eſt, anno 3353. ab orbe conditio, ut ipſe initio libri ſui teſtatur, & prophetavit uſque ad annum undecimum Sedeciæ Regis, qui fuit ultimus Rex Hieruſalem : & tunc completa fuit captivitas Babylonica. Fuit autem Hieremias ex tribu Sacerdotali, vir mitiſſimus, & ſanctiſſimus, & poſt multos labores, & anguſtias lapidibus obrutus ab ingrato populo, vitam cum morte commutavit. Vide Epiphanium de vita, & morte Prophetarum.

Scripſit autem, vel dictavit inſigne volumen, in quo populum,& principes ejus ad pœnitentiam multis ſermonibus hortatus eſt. Prædixit imminentem ruinam Hieruſalem, & templi Domini, & totius Regni. Prædixit multa de Chriſti adventu, de teſtamento novo, deque aliis Chriſtianis myſteriis apertiſſimè.

Addidit Hieremias ad finem libri ſui threnos, id eſt lamentationes, carmine ſcriptas,ordine alphabetico, quibus deplorat ærumnas gentis ſuæ corporales, & ſpirituales.

Addidit denique epiſtolam ad populum captivum in Babilone, qua hortatur illos, ut in fide veri Dei perſiſtant, & ab Idolorum cultu ſe abſtineant; quam epiſtolam poſuit Baruch in extremo libro ſuo.

De Baruch. 3366.

BAruch miniſter, & amanuenſis Hieremiæ, præter ea, quæ ſcripſit Hieremiâ dictante, ut colligitur, ex cap. 36. Hieremiæ, ſcripſit proprium volumen quinque capitibus comprehenſum; nam ſextum eſt epiſtola Hieremiæ. Prophetavit autem Baruch tempore Iechoniæ Regis, ut ipſe teſtatur initio ſui voluminis. Regnavit verò Iechonias anno mundi 3366. & ſolis tribus menſibus regnavit. Proinde hoc ipſo anno Baruch prophetavit, & prædixit appertiſſi-

ſimè Dei Incarnationem, & apparitionem in carn
humana. Et quamvis hic liber non inveniatur in He
braicis codicibus, & excidiſſe, & piriiſſe credatur; ta
men citatur paſſim à patribus ſub nomine Hieremiæ
& à S. Cypriano lib. 2. contra Iudæos cap. 5. & à S
Cyrillo lib. 10. in Iulianum citatur ſub nomin
Baruch.

Vide ſi placet, defenſionem hujus libri Canonic
in noſtris Controverſiis lib. 1. de verbo Dei.

De Ezechiële. 3371.

EZechiël tertius ex majoribus prophetare cœpit (ut ipſe teſtatur cap. 1.) anno quinto tranſmigrationis Iechoniæ Regis, qui fuit annus mundi 3371. fuit ipſe quoque de genere Sacerdotali, vir optimus & ſanctiſſimus, & prædicabat concaptivis ſuis, eoſque ad virtutem hortabatur, ſed mercedis loco ab ipſo Principe populi ſui obtruncatus occubuit. Prædixit reverſionem populi ad propria loca, & de adventu Domini, & Baptiſmo, aliiſqve Chriſti myſteriis multa, ſed obſcurè, maximè de ſtructura templi vaticinatus eſt.

De Daniele. 3398.

DAniel quartus ex prophetis majoribus, abductus eſt in captivitatem adhuc puer, & perſeveravit in captivitate uſque ad Cyrum Regem Perſarum, id eſt, uſque ad finem captivitatis. Cœpit autem prophetare anno ſecundo Nabuchodonoſor Regis (ut ipſe teſtatur cap. 2.) ſed annus ille ſecundus non intelligitur ab initio regni, ſed ab initio Monarchiæ, quam inchoavit devaſtatâ Ægypto. Incidit autem hæc devaſtatio, & initium Monarchiæ in annum viceſimum tertium regni ejus.

Itaque ſecundus annus Monarchiæ notatus à Daniële, eſt annus regni viceſimus quartus, & annus

ndi 3398. Fuit Daniel de tribu Iuda, vir nobilis, ſpiritu ſapientiæ, & prophetiæ pleniſſimus, atque le cauſa gratiſſimus Regibus etiam Idololatris, & eis magnis honoribus cultus. Scripſit multa de riſto, & de tempore adventûs ejus, nec non de rte ejus, & de excætatione Iudæorum: item de tichriſto, & præliis ejus. Prædixit progreſſum tuor præcipuorum Regnorum, & de bellis futuris er Græcos, & Perſas, & inter ſucceſſores Alexan- Magni, tantâ perſpicuitate, ut aliqui putaverint, falſo, ea ſcripta ſuiſſe multo poſterius, quam re a fuerint. Liber partim Hebraicè, partim Chal- cè ſcriptus eſt. Didicit enim Daniël in Babilone, ſu Regis, linguam, & literas Chaldæorum. De tibus quibuſdam Daniëlis, quæ ab hæreticis non ipiuntur; vide in primo noſtro lib. de Verbo Dei.

De Aggæo. 3465.

Ggæus prophetare cœpit anno ſecundo Darii Regis Perſarum menſe 6. ut ipſe initio teſtatur. it autem annus ille ab orbe condito 3465. Con- natur Aggæus ad populum, eum exhortans ad re- ificationem templi, eumque graviter increpans, od eſſent diligentiores in domibus ſuis ædefican- , & ornandis, quàm in domo Dei reædificanda. prædicit, templum hoc ſecundum fore multo glo- ſius, quàm fuerit primum. Quod intelligitur de ria templi ob Chriſti præſentiam, ſive de Eccleſia riſti, non de ſtructura materiali, ut S. Auguſt. endit lib. 18. de Civit. Dei cap. 45.

De Zacharia. 3465.

Acharias illo ipſo anno ſecundo Darii prophe- tavit, ſed menſe octavo, ut ipſe teſtatur. Itaque

Aggæus duobus tantùm menſibus Zachariam præceſſit. Ipſe quoque hortabatur populum ad ædificandum templum, & ad timorem Domini, & obedientiam mandatorum. Prædixit quoque multa per varias ſimilitudines de felicitate Eccleſiæ Chriſtianæ, & ultima perditione Iudæorum.

De Malachia. 3521.

Malachias ultimus duodecim minorum Prophetarum, prophetavit poſt Aggæum, & Zachariam, tempore Artaxerxis Regis Perſarum. Nam cap. 2. reprehendit Iudæos, qui duxerant filias alienigenas in uxores: & ſimilis reprehenſio extat apud Eſdram lib. 1. cap. 9. & conſtat ex præcedentibus capitibus, hanc objurgationem factam fuiſſe poſt templum reædificatum, regnante jam Artaxerxe filio Darii, cujus anno ſexto finita eſt ædificatio templi, ut habetur libro primo Eſdræ cap. 6.

Malachias poſterior eſt Zacharia, quantum diſtat annus ſecundus Darii ab anno primo Artaxerxis, qui regnare cæpit anno 3521. proinde hoc anno vixit, & ſcripſit Malachias. Hunc Prophetam Origenes exiſtimavit non fuiſſe hominem, ſed Angelum in ſpecie hominis; quia Malachias Hebr. Angelum ſignificat.

Refellit hunc errorem S. Hieronymus in procemio Malachiæ. Quia ſi propter nomen Angeli deberet negari Malachiam fuiſſe hominem; eodem modo quia Oſea ſignificat Salvatorem, & Ioel ſignificat Deum, & Dominum, poſſemus exiſtimare, Oſeam fuiſſe Chriſtum, & Ioelem fuiſſe Dominum Deum.

Alii voluerunt Malachiam fuiſſe Eſdram, & dictum Angelum ob ſapientiam, & puritatem vitæ. Hæc eſt ſententia Hebræorum, quam ſanctus Hieronimus nec videtur approbare nec reprobare. Sed communis ſententia, quæ omninò ſequenda nobis

videtur, eſt, Malachiam fuiſſe hominem diverſum ab Eſdra. Sic docet Euſebius in Chronico, S. Auguſtin. lib. 18. de Civi. Dei cap. 36. S. Cyrill. in primum caput Malachiæ, qui dicit non eſſe audiendos, qui contra ſentiunt, S. Epiphan. in libro de vita & morte prophetarum.

Porrò Malachias de tribu Zabulon erat, ex ſententia Epiphanii loco citato, & prædixit abolitionem ſacrificiorum Iudaicorum, & inſtitutionem ſacrificii novi, quod toto orbe offerendum erat, Prædixit quoque ultimum Iudicium, & reverſionem Eliæ Prophetæ ad convertendas reliquias Iſraël, & præter prædictiones, vehementer concionatus eſt adverſus negligentiam Sacerdotum, & alia vitia. Denique in pace quievit adhuc juvenis, teſte Epiphanio.

De Tobia. 3252.

HIſtoria Tobiæ, & Iudith incidit in tempus Prophetarum minorum, videlicet Nahum, & Habacuc, ſed viſum eſt conjungere omnes Prophetas ſimul, neq̃ in chorum ipſorum extraneos admittere. Igitur Tobias ſenior cum Tobia iuniore tranſlatus fuit in Civitatem Ninive à Rege Aſſyriorum Salmanaſar, & perſeveravit uſque ad aliquot annos Sennacherib ſucceſſoris ejus.

Contigit autèm captivitas illa anno ſexto Ezechiæ Regis Iuda, qui fuit nonus Oſeæ Regis Iſarël, & ab orbe coddito 3264. Quis fuerit auctor libri Tobiæ, non eſt omninò certum, ſed credibile eſt auctorem fuiſſe Tobiam juniorem, vel ſeniorem.

Siquidem Angelus Raphael cap. 22. juſſit Tobiæ utrique, ut narrarent, ſive (ut habetur in textu Græco) ſcriberent omnia mirabilia Domini, quæ ipſi viderant, patientiam videlicet Tobiæ ſenioris, & conſolationem *magnam*, quam à Deo per angelum

Raphaelem accepit. Itaque ſcriptus videtur liber anno mundi 3252. mortuo Senacherib. Quæ autem in fine libri adduntur de morte Tobiæ junioris, ſine dubio ab aliquo alio addita ſunt.

Porrò liber Tobiæ ſcriptus eſt Chaldaicè, non Hebraicè, & ideò ſortaſsè ab Hebræis non agnoſcitur pro lib. ſacro. Tranſtulit eum in linguam latinam S. Hieronymus, ut ipſe teſtatur præfatione in Tobiam, & ab Eccleſia Catholica inter ſacros libros numeratum fuiſſe cognoſcimus ex Concilio Tertio Carthaginenſi, ex Innocentio I. in epiſtola ad Exuperium & Gelaſio I. in decreto de ſcripturis Sanctis, & Cypriano in ſerm. de eleemoſyna, ex Ambroſio in lib. de Tobia, ex Baſilio in Oratione de avaritia, denique ex Concil. Trid, ſeſſ. 4.

De Eliachim auctore libri Iudith. 3270.

QVando contigerit quæ narrantur in libro Iudith, maxima quæſtio eſt: alii enim volunt ea contigiſſe poſt captivitatem Babylonicam, quia in primo capite fit mentio Regis Nabuchodonoſor: alii volunt contigiſſe ante captivitatem illam, ſed poſt captivitatem decem tribuum, quæ facta fuit tempore Ezechiæ Regis Iuda: & quamvis tàm hi auctores, quàm illi varient circa tempus præciſum: nobis tamen videtur non poſſe aſſignari aliud tempus, quàm inter duas captivitates, tempore videlicet Regis Iuda Manaſſe, & Regis Aſſyriorum Merodach Baladam, quem putamus alio nomine dictum eſſe Nabuchodonoſor, qui regnavit etiam in Babilonia. Sed de hac re fusè tractavimus in lib. 1. de verbo Dei cap. 12.

Itaque tempus hujus hiſtoriæ erit annus mundi ter milleſimus ducenteſimus ſeptuageſimus. Quis auctor fuerit hujus libri, incertum eſt ex ſententia S. Iſidori lib. 6. Originum cap. 2.

Sed ſi fidem habeamus Ioſepho in libro I. contra Apionem, auctor erit Eliachim, qui alio nomine dicebatur Ioachim Sacerdos magnus Hebræorum, de quo fit mentio in libro Iudith cap. 4. & 15.

Scribit enim Ioſephus in more poſitum fuiſſe apud Ægyptios, & Babylonios, & potiſſimùm apud Hebræos, ut res geſtæ publicè, ſcribendæ commiterentur Sacerdotibus magnis: tempore autem Iudith Sacerdos magnus erat Eliachim, ut ſuprà diximus.

Porrò liber Iudith quamvis ab Hebræis, & hæreticis modernis rejiciatur ex Canone Scripturarum divinarum: tamen Concilium Nicenum primum hunc librum retulit in numerum librorum divinorum, teſte S. Hieronymo præfatione in Iudith. Quod idem fecerunt Concilium tertium Carthaginenſe cap. 47. & Decretum Gelaſii Primi de Scripturis ſanctis, & Epiſtola Decretalis Innocentii Primi ad Exuperium; & ſanctus Auguſtinus libro ſecundo de doctrina Chriſtiana cap. 8. & ſanctus Iſidorus lib, 6. Originum cap. 1. & Caſſiodorus lib. divinarum lectionum, & Rabanus lib. 2. de inſtitutione Clericorum, & alii Patres.

Recenſet hic liber victoriam divinitùs reportatam ab Hebræis contra Holofernem Principem militiæ Aſſyriorum per virtutem nobiliſſimæ, & caſtiſſimæ feminæ Iudith Viduæ.

De Eſdra; & Nehemia. 3521.

ESdras Sacerdos, vixit ſub Artaxerxe Rege Perſarum, qui imperare cœpit anno ab orbe condito 3521. Scripſit autem librum primum Eſdræ, & fortaſsè etiam ſecundum, ut cenſet S. Iſidorus lib. 6. Originum cap. 2. quamvis probabilius ſit, ſecundum librum à Nehemia ſcriptum fuiſſe, qui poſt Eſdram miſſus eſt in Iudæam ab eodem Artaxerxe, cujus pincerna erat. Libri tertius, & quartus inter apocryphos computantur.

Porrò Eſdram ſancti Patres docent inſtauratorem fuiſſe ſacrorum librorum: quod non ita intelligendum eſt, quaſi Scripturæ ſacræ omnes perierint in everſione civitatis, & templi Nabuchodonoſor, & ab Eſdra divinitùs inſpirato reparatæ fuerint, ut fabulatur auctor lib. 4. Eſdræ cap. 14. ſed, quod ſcripturas Myoſis, & Prophetarum in varia volumina deſcriptas, & in varia loca diſperſas, & tempore captivitatis non diligenter conſervatas, Eſdras ſummâ diligentiâ collectas ordinaverit, & in unum quaſi corpus redegerit.

Vide Irenæum lib. 3. cap. 25. Tertulianum lib. de habitu mulierum, Clementem lib. 1. Stromatum, Hilarium præfatione in Pſalmos, Chryſoſtomum homel. 8. in epiſtol. ad Hebræos, Theodoretum prefatione in Pſalmos.

Addit ſanctus Hieronymus in prologo galeato, Eſdram inveniſſe novas literas Hebraicas, & antiquas Samaritanis dimiſiſſe.

De Mardocheo auctore libri Eſther. 3528.

De tempore hiſtoriæ Reginæ Eſther magna eſt inter ſcriptores controverſia: nobis olim placuit, & hodie etiam placet ſententia Ioſephi Hebrei lib. 11. antiquitatum cap. 6. necnon Severi Sulpitii lib. 1. de ſacra hiſtoria, Nicephori Conſtantinopolitani in Chronico, & aliorum multorum, quos ſine nomine refert Euſebius in Chronico. Iuxta hanc ſententiam Eſther nupſit Aſſuero Artaxerxi Longimano, anno ejus ſeptimo, qui incidit in annum mundi 3528. quo eodem tempore floruit Eſdras, ut ſupra diximus, atque hac de cauſâ S. Iſidorus lib. 6. Originum cap. 2. docuit, auctorem libri Eſther eſſe Eſdram.

Sed Multo probabilius eſt, auctorem fuiſſe Mardochæum patruum, & nutricium ipſius Eſther, & qui

illi ſemper adfuit, & res geſtas omnium optimè novit.

Vide plura, ſi placet, in Controverſiis noſtris lib. 1. de Verbo Dei cap. 7.

De 72. Interpretibus, & Ariſtæa. 3720.

ANno ſeptimo decimo Ptolomęi Philadelph Regis Ægypti, qui fuit annus Mundi ter milleſimus ſeptingenteſimus viceſimus, facta eſt celeberrima illa verſio ſacrarum Scripturarum ex lingua Hebraica in Græcam à ſeptuaginta duobus viris doctiſſimis, non ſine miraculo divino, convenientibus tot hominibus in unam, & eandem verſionem, ut ſcribunt Philo lib. 2. de vita Moyſis, Ioſephus lib. 12. antiq. cap. 2. Tertullianus in Apologetico cap. 18. Athanaſius in Synopſi, Ephiphanius de menſuris, & ponderibus, & Auguſtin. lib. 18. de Civit. Dei cap. 45. ſed Epiphanius non ſolum nominat Regem, ſed etiam annum 17. Regni ejus. Qui fuerint viri illi doctiſſimi, & nomina, exponit Ariſtæas in ſuo libro de ſeptuaginta duobus interpretibus, qui extat in bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 7. editionis ſecundæ. Et quamvis aliqui recentiores exiſtiment, Ariſtæam, qui nunc exſtat, non eſſe illum, qui vixit tempore ipſorum ſeptuaginta interpretum, ſed confictum ab Hebræis: tamen verè eſſe illum ipſum, ſatis probatur ex eo, quòd omnia, quæ citant ex Ariſtæa Ioſephus lib. 12. antiq. cap. 2. Tertullianus in Apologet. cap. 18. Euſebius lib. octavo de præparatione Evangelica cap. 1., & S. Hieronymus præfatione in Pentateuchum, inveniuntur in hoc noſtro ad verbum.

Vide ſi placet, de 72. Interpretibus in noſtro lib. 2. cap. 6. de verbo Dei.

De Jeſu Sirach. 3759.

JEſus Sirach, qui auctor eſt libri ſacri, qui dicitur Eccleſiaſticus, vixit tempore Ptolomæi

Evergetis Regis Ægypti, ut ipſe teſtatur in præfatione ad librum ſuum: ipſe autem ſe nominat Ieſum Sirach in fine capitis quinquageſimi. Hunc ſacrum librum hæretici recentiores contemnunt: ſed eum, ut divinum, & ſacrum agnoſcunt Patres Concilii Carthaginenſis Tertii cap. 47. & Trident. ſeſſ. 4. Item Pontifices, Innocentius in epiſt. ad Exuperium, & Gelaſius in Decreto de libris ſacris: item S. Auguſtinus lib. 2. de doctrina Chriſtiana cap.8. Epiphanius in hæreſi Anomæorum, Cyprianus lib. 3. epiſt. 9. Clemens Alexandrin. lib. 7. Stromatum, & alii.

De Auctore librorum Machabæorum. 3860.

Libri Machabæorum ultimi ſunt inter ſacros libros teſtamenti veteris: ſunt autem duo libri (nam duo alii inter apocryphos numerantur) quorum prior continet res geſtas Mathathiæ, & trium filiorum ejus, Iudæ Machabæi, Ionathæ, & Simonis, ab anno mundi 3822. uſque ad annum 3856. Hujus libri ignoratur auctor: ſed credibile eſt auctorem fuiſſe Ioannem Hircanum, filium Simonis, qui rebus omnibus interfuit; & fuit ſummus Sacerdos poſt patrem ſuum Simonem, & habuit vitam diuturnam, & pacificam in principatu, annorum triginta & unius, & fuit non ſolùm Sacerdos, & princeps, ſed etiam propheta, ut ſcribit Ioſephus lib. 13. antiq. cap. 16. Poſterioris libri Machabæorum, qui continet hiſtoriam eandem, ſed paulo altiùs incipit, & narrat martyrium inſigne Eleazari, & ſeptem puerorum Machabæorum, & Matris ipſorum, auctor fuit Iaſon Cyrenæus, qui libris quinque omnem hanc hiſtoriam comprehendit: quorum librorum epitomen ſolùm habemus, ut dicitur lib. 2. Machabæorum cap. 2. Hos libros, quicquid hære-

tici obſtrepunt, ut verè Canonicos habet Eccleſia, ut perſpicuum eſt ex Concilio Tertio Carthag. & Tridentino, ex epiſt. Innocentii primi ad Exuperium, & Gelaſio in Decreto de ſcripturis ſacris, ex ſancto Cypriano lib. 1. epiſt. 3. ad Cornelium, & ſancto Auguſtino lib. 18. de Civitate Dei cap. 36. & lib. 2. contra Gaudentium cap. 23. præter hos libros ſacros enumerat S. Athanaſius in ſynopſi aliquot libros apocryphos, qui non extant.

De Philone Hebræo. 4024.

PHilo Hebræus, vir omnium conſenſu doctiſſimus, floruit ſub Cajo Imperatore, ad quem etiam legatione functus eſt pro gente ſua. Hic ponitur à ſancto Hieronymo inter ſcriptores Eccleſiaſticos, quia ſcripſit in laudem Chriſtianorum, qui ſub ſancto Marco Evangeliſta in Ægypto religioſiſſimè vivebant. Et præterea jure numeratur inter ſcriptores Eccleſiaſticos Teſtamenti Veteris, quoniam ſcripturas divinas Teſtamenti veteris primus expoſuit. ſcripſit plura quorum Catalogum refert Euſebius lib. 2. hiſtor. cap. 17. ſed nón omnia extant. Ejus opera ex editione Baſileenſi anni 1561. hæc ſunt.

De Mundi opificio lib. 1
De Allegoriis legis. 2
Quod deterius potiori inſidietur. 1
De Agricultura. 1
De plantatione Noë 1
De temulentia Noë, 1
In illud, Reſipuit Noë. 1
De Gigantibus. 1
Quod Deus ſit immutabilis. 1
De confuſione linguarum. 1
De Abrahamo. 1
De Decalogo. 1
De Cherubim. 1
De ſacrificiis Abel, & Cain. 1
De Specialib. legibus. 1
De Circumciſione. 1

De Monarchia. 2
De Sacerdotum honoribus. 1
De Victimis. 1
De offerentibus victimas. 1
De Meretricis mercede. 1
Quod omnis probus liber. 1
De vita Contemplativa. 1
De nobilitate. 1
De Profugis. 1
Quis rerum divinarum ſit hæres. 1
De Joſeph. 2
De Moyſis vita. 3
De Charitate. 1
De Creatione principis. 1
De fortidudine. 1
De præmiis, & pœnis. 1
De execratione. 1
Quod Mundus ſit incorruptibilis. 1
In Flaccum. 1
De legatione ad Caium. 1

De his libris non eſt controverſia.

Circumfertur nomine Philonis Breviarium temporum: ſed ab omnibus rejicitur, ut etiam alii hiſtorici, qui cum eo Breviario ſimul editi ſunt.

De Joſepho Hebræo. 4067.

JOſephus Hebræus floruit ſub Veſpaſiano Imperatore, cui prædixit Imperium, cùm ab eo captivus detineretur ſcripſit.

Antiquitatum Judaicarum, lib. 20.
De Bello Judaico. 7.
Contra Apionem. 2.
De Machabæis. 1.

Vitam ipſe ſuam addidit ad libros antiquit.

Porrò in libris antiquitatum comprehendit Joſephus hiſtoriam ſacram à Geneſi uſque ad Machabęos, & deinde addidit reliquam hiſtoriam uſque ad ſua tempora. Libro autem 18. antiquitatum cap. 4. reddit Chriſto mirabile teſtimonium, affirmans eum fuiſſe pluſquam hominem, & verè Chriſtum, in operibus magnificum, in verbis veraciſſimum, & à Pilato quidem occiſum, ſed tertiâ die reſurrexiſſe: cujus teſtimonii meminit Euſebius lib-

1. hiſtor. Eccl. cap. 11. & S. Hieronymus in lib. de Scriptoribus Eccleſiaſticis in Joſepho.

Quod autem Hebræi dicunt, teſtimonium illud de Chriſto in ſuis libris non haberi; & ideo videri ſuperadditum à Chriſtianis; facilè refelli poteſt. Nam Hebræi non habent Joſephum filium Matathiæ, qui Græcè ſcripſit libros antiquitatum, de quo nos loquimur; ſed Joſephum filium Gorionis, qui aliquid ſimile ſcripſit Hebraicè: proinde non eſt mirum, ſi Judæi in ſuo Joſepho hoc teſtimonium non habeant, cùm in noſtro habeatur, & non ſit ſuperadditum; ſed verum & germanum Joſephi teſtimonium.

Certè ſanctus Hieronymus, & Euſebius viri doctiſſimi fuerunt, & omnes penè libros veterum Scriptorum legerunt: & numquam hoc teſtimonium de Chriſto, Joſepho tribuiſſent, niſi ſciviſſent verè ab illo auctore ita ſcriptum fuiſſe.

Omiſi libros Rabinorum, qui plurimi ſunt, quoniam pleni ſunt fabulis Judaicis, & erroribus pernicioſis; neque verum eſſe arbitror, quod Jo. Garetius, & alii nonnulli ſcribunt, Rabinos aliquot, quorum opera nunc extant, ſcripſiſſe ante adventum Chriſti; video enim paſſim ab iis mentionem fieri everſionis Hieruſalem, & Templi per Titum Veſpaſiani filium.

DE
SCRIPTORIBUS
ECCLESIASTICIS
TESTAMENTI NOVI.
Seculum primum ab anno Dom. 1. ad 100.

De S. Petro Apoſtolo. *Anno Dom.* 34.

SAnctum Petrum in Catalogo primum ponimus, & ſignamus anno 34. Quia illo anno Domini vivebat, & Eccleſiam regere cœperat.

Quamvis enim extet apud Euſebium lib. 2. hiſt. Eccl. cap. 13. Epiſtola Domini noſtri Jeſu Chriſti ſcripta ad Abagarum Regem Edeſſæ: tamen ea epiſtola numquam fuit admiſſa ab Eccleſia inter ſcripturas canonicas, inter quas ſine dubio admiſſa fuiſſet, ſi ab ipſo Domino ſcriptam fuiſſe conſtaret.

Quamvis etiam extent Cantica B. Virginis Mariæ, Zachariæ, & Simeonis, ea tamen non ab ipſis, ſed à ſancto Luca ſcriptis mandata fuerunt.

Denique quamvis inter epiſtolas ſancti Ignatii Martyris inveniatur una B. Virginis Mariæ ad ipſum Ignatium: ea tamen non habetur in Græcis codicibus, neque ejus meminerunt veteres Patres ante ſanctum Bernardum; proinde non conſtat, an ſit verè B. Virginis epiſtola,

Quod autem attinet ad ordinem inter ſcriptores ſacros teſtamenti novi, quoniam eodem vixerunt ſeculo, ſecuti ſumus ordinem, quem Eccleſia ſe-

quitur in illis collocandis, tum in Litaniis, tum in ſacrificio Miſſæ,

Ergo ſanctus Petrus Apoſtolus, & Chriſtianorum ſummus Pontifex, & Vicarius Jeſu Chriſti, qui eſt Sacerdos in æternum, anno Domini trigeſimo tertio, vel ſecundùm alios trigeſimo quarto Eccleſiæ Chriſtianæ præſidere cœpit, & anno ſexageſimo nono, vel ſecundùm alios ſeptuageſimo, martyrio coronatus eſt.

Sanctus Hieronymus in lib. de ſcript. Eccl. ſcribit ſanctum Petrum crucifixum fuiſſe anno quarto decimo Neronis. Sed ſanctus Hieronym. Euſebii Chronicon ſecutus eſt. Verè enim Nero non imperavit annis quatuordecim, & menſibus octo ut Euſebius ſcribit, ſed annis tredecim, & menſibus ſeptem, ut ſcribunt Suetonius, Dio, & alii: & quoniam imperare cœpit à die quartadecima octobris iiſdem auctoribus; inde ſit, ut ſanctus Petrus, qui die viceſimo nono Junii obiit; non anno quartodecimo, ſed tertio decimo Neronis obierit.

Scripſit *Epiſtolas duas*, ac de priore nulla unquam dubitatio fuit: de poſteriore propter ſtyli diverſitatem nonnulla apud aliquos ambiguitas fuit. Sed Eccleſia utramque epiſtolam, & canonicam, & ſancti Petri eſſe docuit in Concilio Laödiceno, Carthaginenſi Tertio, Florentino, & Tridentino: & merito Beda venerabilis admiratur, fuiſſe aliquos, qui epiſtolam illam ſancti Petri fuiſſe dubitare potuerint, cùm auctor Simonem Petrum ſe initio nominet, & affirmet, ſe in monte ſancto cum Chriſto fuiſſe in transfiguratione, & disertè dicat, Hanc ſecundam vobis ſcribo epiſtolam. Hinc enim ſequitur, ut auctor hujus epiſtolæ, vel fuerit inſignis impoſtor, quod nemo unquam dicere auſus eſt, vel fuerit ſanctus Petrus.

Cur autem *diverſus eſſe* videatur ſtylus prioris,

& poſterioris epiſtolæ, rationem reddit S. Hieronymus in epiſtola ad Hedibiam quæſt. 11. quoniam Apoſtolus non ſemper eodem interprete utebatur.

Addit ſanctus Hieronymus in lib. de Scrip. Eccl. multos alios libros olim ſub nomine ſancti Petri ſcriptos fuiſſe; quos ipſe ibidem enumerat; ſed omninò apocryphos, imò ſpurios, & ſuppoſititios fuiſſe vel ex eo conſtat, quòd nunquam ab Eccleſia, vel in Catalogum ſanctarum Scripturarum redacti, vel in Bibliis ſacris repoſiti, vel in templis recitati ſint, & hoc tempore non ipſi ſolùm, ſed eorum nomina, & memoria evanuerint.

De S. Paulo Apoſtolo. anno 35.

SAnctus Paulus apoſtolus ab ipſo Chriſto de cœlo vocatus, & per cœleſtem revelationem Evangelium pleniſſimè edoctus, repentè de perſecutore prædicator eximius factus, eodem anno, & die, quo ſanctus Petrus, martyrio coronatus eſt: cujus rei Euſebius in chronico, ſanctus Hieronymus de ſcrip. Eccl. & omnis antiquitas teſtis eſt.

Scripſit *epiſtolas quatuordecim.*

Ad Romanos.	1	*Ad Theſſalonicenſes.*	2
Ad Corinthios.	2	*Ad Timotheum.*	2
Ad Galatas.	1	*Ad Titum.*	1
Ad Epheſios.	1	*Ad Philemonem.*	1
Ad Philippenſes.	1	*Ad Hebræos.*	1
Ad Coloſſenſes.	1		

Et quidem de primis tredecim nulla unquam controverſia fuit. Epiſtolam ad Hebræos, teſte ſancto Hieronymo in lib. de ſcript. Eccl. alii tribuebant Barnabæ, alii Lucæ, alii Clementi Romano: nec defuerunt hæretici veteres, & recentiores, qui huic epiſtolæ auctoritatem detraherent. Cæterùm eſſe eam & verè canonicam, & à ſancto Paulo ſcriptam,

teſtis eſt Eccleſia catholica univerſa, quæ illam legit aſſiduè inter miſſarum ſolemnia ſub nomine B. Pauli apoſtoli: teſtes ſunt Patres Conciliorum ſupra citatorum, qui hanc epiſtolam in numerum divinarum ſcripturarum poſuerunt: teſtes veteres Patres, qui eam ad probanda dogmata fidei paſſim adducunt. Vide, ſi placet, de hac epiſtola integram diſputationem in controverſiis noſtris lib. 1. de verbo Dei cap. 17,

Præter has epiſtolas quatuordecim, fertur & alia ſub nomine B. Pauli ad Laödicenſes, ſed ea (inquit ſanctus Hieronymus in lib. de ſcrip. Eccl.) ab omnibus exploditur.

Feruntur quoque ſub ejuſdem B. Pauli nomine epiſtolæ quædam breves ad Senecam, quas ſanctus Hieronymus in eodem libro, de Seneca, non videtur contemſiſſe. Sed Eccleſia catholica neque epiſtolam ad Laödicenſes, neque epiſtolas ad Senecam in catalogo ſcripturarum poſuit, ac per hoc B. Pauli eas non eſſe cenſuit.

De S. Joanne Apoſtolo. 34.

SAnctus Joannes Apoſtolus, & Evangeliſta, dilectus Deo, & hominibus, uſque ad Traiani imperatoris tempora pervenit, & ſexageſimo octavo poſt paſſionem Domini anno, qui erat annus à nativitate ejuſdem Domini noſtri, centeſimus, vel centeſimus primus, in pace quievit: teſtes Euſebius in chron. ſanctus Hieronymus, in lib. de ſcrip. Eccl. & alii.

Scripſit *Evangelium, Apocalypſim, & Epiſtolas tres*; & quidem evangelium, de quo nulla fuit unquam dubitatio, ſcripſit poſt alios tres Evangeliſtas. Et quoniam ſancti Apoſtoli brevitati ſtudebant maximè, ideò ſanctus Joannes fere omnia prætermiſit

quæ ab aliis ſcripta fuerant: ea ſiquidem ſola re
tiit, quibus aliquid addendum eſſe exiſtimavit.

De Apocalypſi dubitatio aliqua fuit olim, ap
Græcos præcipuè, & nunc eſt apud hæreticos n
ſtri temporis: quemadmodum etiam de ſecun
& tertia epiſtola. Sed Eccleſia catholica tum Ap
calypſim, tum Epiſtolas illas duas, ut Evangeli
& Epiſtolam primam, in numerum ſanctarum ſcri
turarum ſub nomine ſancti Joannis recipit.

Vide controverſias noſtras lib. 1. de verbo D
cap. 18. & 19.

De S. Matthæo Apoſtolo. 34.

SAnctus Matthæus Apoſtolus primus omniu
Evangelium ſcripſit, linguâ patriâ, id eſt, H
braicâ; teſtis eſt ſanctus Hieronym. in lib. de ſcri
Eccl. qui etiam vidiſſe ſe, & deſcripſiſſe affirm
Evangelium ſancti Matthæi linguâ Hebraicâ ſcri
tum, & ante Hieronymum id ipſum teſtati ſ
Epiphanius hæreſi 29. quæ eſt Nazareorum, Euſ
lib. 3. hiſtor. cap. 24. & Irenæus lib. 3. cap. 1.

Quis in linguam Græcam tranſtulerit hebraic
Matthęi Evangelium, ignorari ſcribit ſanctus Hi
ronymus, ſanctus Athanaſius in ſynopſi ſcrib
ſancto Jacobo fratre Domini fuiſſe expoſit
Evangelium ſancti Matthæi.

Utrum illa expoſitio fuerit verſio in Græcu
non ſcimus.

De hoc ſacro libro nulla fuit unquam dubitat

De S. Jacobo Apoſtolo. 34.

SAnctus Jacobus Apoſtolus *epiſtolam unam* ſcr
ſit, quæ de ſeptem Catholicis eſt. Ac de ipſo
cobo, ut etiam de ejus epiſtola nonnulla quæſtio
Græci in Menologio tres Jacobos Apoſtolos

ın eodem loco hanc opinionem referunt:
ı omnino eſt Jacobus Alphæi, & Jacobus
mini, qui & minor dicitur in Evangelio:
ıntum novit, & celebrat Eccleſia latina,
fratrem Joannis die 25. Julii & Jacobum
:atrem Domini die primo Maii.
.tem dicatur frater Domini, varie ſentiunt
Helvidius hæreticus auſus eſt dicere,
ſe fratrem Domini, quod eſſet filius B.
Mariæ ex Joſeph. Sed hæc hæreſis eſt ma-
uſebius lib. 2. hiſtor. cap. 1. & Epiphanius
, volunt eum fuiſſe filium Joſeph de priore
c per hoc fratrem Chriſti eo modo, quo-
oſeph pater Chriſti, videlicet putatitius,
ıs.
rius eſt, ſanctum Joſeph fuiſſe perpetuò
, ut erat ejus ſanctiſſima conjux, & Ja-
uiſſe filium Cleophæ, qui Cleophas fuit
ıcti Joſephi: hinc enim Maria Cleophæ di-
or matris Domini Io. 19. quia erat uxor

toris, quia erat filius Cleophæ fratris Joſephi ſpon
B. Mariæ matris Domini.

Porrò ſanctum Jacobum minorem fuiſſe fratre
Simonis, & Joſeph, & Judæ, teſtatur Evangeli
ſancti Matthæi cap. 13. & Marci 6. ubi dicunt
fratres Domini Jacobus, & Simon, & Judas,
hoc idem teſtatur Epiphanius hæreſi 78. quare
Simon, ſive Simeon [idem enim eſt nomen] e
frater Jacobi, & Simeonis pater erat Cleophas fr
ter Joſephi : certè ſequitur, ut pater Jacobi fuer
Cleophas, non Joſeph.

Neque huic ſententiæ repugnat, quod ſanct
Jacobus minor dicatur in Evangelio, Jacobus A
phæi: poteſt enim fieri, ut pater ſancti Jacobi fu
rit binomius, quemadmodum ſanctus Matthæus di
citur etiam Levi, & ſanctus Petrus dicitur etia
Simon : & obſervat ſanctus Hieronymus in libr
contra Helvidium, in ſacris ſcripturis, multos eſ
binomios.

Quod attinet ad epiſtolam ejus, non defuerun
olim, qui de ejus auctoritate dubitarent, ut etia
hoc tempore ab hæreticis in dubium revocatu
Sed certiſſime epiſtola ſacra, & canonica eſt; d
qua re vide quæ ſcripſimus lib. 1. de verbo Dei c. 18

Extat nomine ſancti Jacobi Proto-Evangelium
ſed ab Eccleſia nunquam receptum.

Extat etiam liturgia eidem ſancto Jacobo attri
buta, quæ tamen à poſterioribus ita locupletata eſ
ut non ſit facile dijudicare, quæ pars ejus liturgi
ſanctum Jacobum habeat auctorem.

Obiit hic Beatiſſimus Apoſtolus glorioſo ma
tyrio coronatus anno ſeptimo Neronis, ut ſcrib
ſanctus Hieronymus in libro de ſcript. Eccl.

Quod autem Epiphanius ſcribit hæreſi 78. obii
ſanctum Jacobum anno ætatis ſuæ nonageſimo ſe
to, non videtur probabile. Fundamentum enim h

numeri eſt opinio illa falſa Epiphanii, quod ctus Ioſeph anno quadrageſimo ætatis ſuæ ge- rit Iacobum, deinde anno octogeſimo viduus ſtens, acceperit Mariam conjugem; quo tempo- fuiſſet Iacobus annorum quadraginta, quibus addamus triginta tres annos Domini, & viginti iatuor, quibus poſt aſcenſionem Domini Iacobus pervixit, ut idem Epiphanius dicit, fient anni Ia- obi nonaginta ſex completi.

Sed hic multa ſunt improbabilia; nam nec pro- bile eſt, Iacobum filium fuiſſe Ioſeph: nec Ioſeph inorum octoginta accepiſſe Mariam in conjugem: ec Iacobum electum eſſe ad Apoſtolatum, cùm ſet pene decrepitus: nec eundem Iacobum ſuper- xiſſe ſolum annis viginti quatuor, cum ex com- muni opinione gubernaverit Eccleſiam Hieroſoly- itanam annis triginta, & obierit anno ſeptimo Neronis.

De S. Juda Apoſtolo. 34.

Sanctus Iudas frater Iacobi Apoſtolus ex duode- cim, unam, eamque *brevem* ſcripſit *epiſtolam*, uam Eccleſia, ut ſacram, & canonicam recipit. Vide quæ ſcripſimus lib. 2. de verbo Dei, cap. 18. e obitu hujus Apoſtoli nihil habemus certi.

De S. Marco Evangeliſta. 44.

Anctus Marcus Evangeliſta martyrio coronatus anno octavo Neronis, *breve* ſcripſit *Evangelium* is ſanctus Hieronym. in lib. de ſcript. Eccl. græ- ſcriptum initio S. Marci Evangelium, ſcribunt Hieronym. in præfatione ad Damaſum & S. guſtinus lib. 1. cap. 2. de conſenſu Evangeliſta- ı. Latine autem ſcriptum, teſtatur Damaſus in ı ſancti Petri, quæ ponitur ad initium primi to- Conciliorum: teſtantur etiam Syri, qui ad finem ıngelii ſecundum Marcum ſcribunt, Evangelium cti Marci *Romæ, & linguâ* romanâ ſcriptum.

Sed quicquid de hac re ſit, ſatis conſtat, latinam veterem & vulgatam editionem tam Matthæi quam Marci ex Græca editione tranſlatam.

De S. Luca Evangeliſta. 44.

SAnctus Lucas Evangeliſta ſancti Pauli comes, & ſectator, vixit annos octoginta quatuor, uxorem non habens: ſcripſitque *duo ſacra volumina, Evangelium, & Acta Apoſtolorum*: teſtis Hieronymus in lib. de ſcript. Eccl. Neque de his ulla controverſia eſt.

De auctore libri, qui paſtor inſcribitur.

HErmas ſive Hermes librum ſcripſit apud veteres valdè celebrem, quem inſcripſit *Paſtorem.* Hic liber quamvis à ſancto Hieronymo in lib. de ſcript. Eccl. utilis eſſe dicatur, & nomine ſcripturæ à ſancto Irenæo lib. 4. cap. 37. citetur; & ab aliis antiquiſſimis ſcriptoribus, ut Clemente Alexandrino, & Origine in teſtimonium adducatur: tamen nunquam fuit in canone ſanctorum, & divinorum librorum: nam Gelaſius in Concilio Romano inter apocrypha ſcripta illum rejecit, & S. Hieronymus in prologo Galeato: & S. ſanctus Athanaſius in libro de decretis Nicænæ ſynodi: & Euſebius lib. 3. hiſt. cap. 3. dicunt hunc librum non eſſe in canone; quod idem ſcripſit Tertullianus in lib. de pudicitia.

Quamvis autem hic liber multa utilia habeat, ut ſanctus Hieronymus ſcribit: habet tamen etiam aliqua noxia, ut de unica pœnitentia ſecundùm errores Novatianorum, quibus hic liber omnino favere videtur: ut etiam illud de duobus geniis, ſive de duobus Angelis uno bono, & altero malo, ſingulis hominibus à Deo tributis; quem errorem ex hoc auctore accepit Jo. Caſſianus, eumque poſuit in tertia decima collatione cap. 12. & ante eum Origenes homel. 35. in Lucam.

Quis autem iſte Hermes fuerit, non parva quæ-

ſtio eſt. Nam Origenes in cap. 16. ad Romanos Euſebius lib. 3. hiſtor. cap. 3. & ſanctus Hieronymus in lib. de ſcript. Eccl. dicunt, hunc eſſe illum Hermam, quem ſalutari jubet Apoſtolus in epiſtol ad Romanos cap. 16. cum ait, ſalutate Aſyncritum Phlegontem, Hermam, &c. Damaſus autem, ſive potius Anaſtaſius bibliothecarius in vitis Pontificum quæ habentur ad initium primi tomi Conciliorum ſcribit, Hermam, ſive Hermetem auctorem libri Paſtoris fuiſſe fratrem ſancti Pii Romani Pontificis, & librum appellatum eſſe Paſtorem, quoniam Angelus in habitu Paſtoris Hermeti apparuerat, & ut ea ſcriberet, quæ illi revelauerat, juſſerat.

Non videtur autem fieri poſſe ut Hermes frater Pii Pontificis ille ſit, quem Apoſtolus ſalutari juſſerat in epiſt. ad Romanos: nam inter illam ſalutationem, & Pontificatum Pii intercedunt, ut minimum, anni centum, & qui ſalutabatur ab Apoſtolo, non erat infans recens natus, ſed vir aliquis gravis, notus Apoſtolo ex operibus bonis proinde non eſt probabile, illum ſupervixiſſe uſque ad tempora Pii Pontificis.

Deinde ſcribit ſanctus Hieronymus loco notato, librum Paſtoris apud Græcos fuiſſe notiſſimum, apud Latinos penè ignotum: at ſi auctor libri fuiſſet homo Latinus, & Romani Pontificis frater, debuiſſet liber ipſius notior Latinis eſſe, quam Græcis.

Exiſtimo igitur diverſos eſſe auctores, & diverſos eorum libros, quamvis idem ferè nomen gererent: nam præter ea, quæ dicta ſunt, is, qui ab Apoſtolo ſalutari jubetur, vocatur Hermas; frater Pii dicitur Hermes: deinde liber, qui ſcriptus dicitur à fratre Pontificis, præcipuè continebat mandatum Domini per Angelum, ut Paſcha die Dominico celebraretur: at in libro Paſtoris, qui à veteribus citatur, & qui adhuc extat, nulla mentio

ſit Paſchatis celebrandi die Dominico. Quare probabile eſt, librum Hermetis, fratris Pontificis citò interiiſſe: & ſolùm reliquum eſſe illum celebriorem quem ſcripſit Hermas diſcipulus Apoſtolorum.

Quod etiam confirmatur ex eo, quòd ſanctus Irenæus lib. 4. cap. 37. citans eum librum dicit, Benè ergo ſcriptura dicit, primo omnium crede, quoniam unus eſt Deus. Neque enim Irenæus ſcripturam abſolutè vocaret librum auctoris ſui temporis, & qui Apoſtolus, vel Apoſtolorum auditor non fuiſſet.

De Prochoro, uno ex primis ſeptem Diaconibus.

PRochorum fuiſſe unum ex primis ſeptem Diaconibus teſtatur ſanctus Lucas in actis Apoſtolorum cap. 6. Sed narratio, quæ ſub ejus nomine extat in Bibliotheca ſanctorum Patrum, videtur omnino conficta. Nam quod in ea legitur, ſanctum Joannem Apoſtolum, & Evangeliſtam, cum ei ſorte obtigiſſet Aſia, graviſſime id tuliſſe ac vehementer ingemuiſſe, ſeque ad pedes aliorum Apoſtolorum abjeciſſe, atque propterea à ſancto Petro fuiſſe reprehenſum, indignum omnino eſt tanto Apoſtoto.

Quod in eadem narratione ſcribitur, poſteaquam S. Ioannes ex olla ferventis olei illæſus exivit, à fidelibus, qui illic aderant, Eccleſiam in ejus honorem fuiſſe conſtructam, incredibile eſt. Quî enim id auderent in oculis ſævientis Domitiani?

Quod denique in eadem narratione dicitur, Evangelium à ſancto Ioanne in inſula Pathmo fuiſſe conſcriptum, repugnat communi ſententiæ, quæ habet, Evangelium à ſancto Ioanne ſcriptum fuiſſe diu poſt exilium Pathmos, in ultima ſua ætate.

Vide ſanctum Athanaſium in ſynopſi extrema, ubi dicit, Evangelium prædicatum quidem à ſancto Ioanne in Pathmo, ſed editum Epheſi poſt re-

um ab exilio. Cui conſentiunt Euſebius lib. 3. l. cap. 24. Epiphanius in hæreſi quinquageſima ma, Hieronymus in lib. de ſcript. Eccl. Victo- us, & Primaſius in expoſitione Apoc. Beda, Ru- rtus & alii initio expoſitionis in Ioannem.

Fortaſſe hæc Prochori narratio de rebus geſtis ncti Ioannis, eſt liber ille, qui ſub nomine, Cir- itus Ioannis, inter apocrypha recenſetur à ſan- Athanaſio in Synopſi.

De ſancto Lino. 70.

Imilis narrationi Prochori eſt narratio, quæ ſub nomine ſancti Lini extat in Bibliotheca ſancto- n Patrum: Narrat enim auctor ille multa de actis cti Petri, quæ vel falſa, vel dubia ſunt; neque imonium habet hoc opuſculum ſancti Lini à ve- bus.

nter alia ſcribit auctor, Agrippam fuiſſe Præ- tum Urbis tempore paſſionis ſancti Petri, atque iſto Agrippa fuiſſe ſanctum Petrum occiſum, conſenſu Imperatoris Neronis, à quo etiam factum poſtea fuiſſe improbatum.

Sed neque conſtat præfectum Urbis tunc fuiſſe rippam: & necem ſancti Petri Neroni diſpli- ſſe, repugnat omnibus veteribus Patribus.

n eadem narratione ſcribit auctor, uxorem Al- i ſecundum doctrinam ſancti Petri, repudiaſſe rum viri ſui ob amorem caſtitatis, invito & re- nante marito.

Hæc verò doctrina ſancti Petri eſſe non poteſt, n repugnet doctrinæ Coapoſtoli ejus Pauli 1. rinth. 7. Fateor quidem à ſancto Lino conſcrip- uiſſe acta ſancti Petri, vel potius Acta ſancto- Apoſtolorum Petri & Pauli, quod aliqui di- , & de Actis ſancti Petri in Romano Brevia- legitur: ſed ea non extare, & loco eorum ſup- ta fuiſſe, quæ *nunc extant*, arbitramur.

De S. Clemente Romano. 92.

CLemens Romanus, qui anno tertio Trai
martyrio coronatus eſt, cùm ſediſſet in A
ſtolica ſede annos novem, multa ſcripſiſſe fer
videlicet.

Epiſtolas duas Ad Corinthios.
Duas ad Jacobum fratrem Domini.
Tres ad diverſos.
Libros decem recognitionum.
Libros 8. conſtitut. Ap
Canones Apoſtolorum
Itinerarium S. Petri
Diſputationem S. P cum Apione: & Li giam.

Epiſtola prior ad Corinthios non extat; eju
men mentionem faciunt paſſim veteres Patres
epiſtolæ graviſſimæ, & epiſtolæ ſancti Pauli ad
bræos per quam ſimillimæ. Vide ſanctum Irena
lib. 3. cap. 3. Clementem Alexandrinum li
Stromat. Euſebium lib. 3. hiſt. cap. 12. & ſanc
Hieronymum in libro de Script. Eccl.

Epiſtola poſterior ad Corinthios neque ex
neque ab Eccleſiis probatur, ut ſanctus Hier
mus teſtatur loco notato.

Epiſtolæ quinque, quæ nunc extant, non ca
ſcrupulo. Nam conſtat ſanctum Iacobum, ad q
ſcribuntur duæ epiſtolæ, obiiſſe multo ante ſanc
Petrum, & tamen in iis ſignificatur Iacobo r
ſancti Petri. Sed fortè epiſtolæ ſcriptæ ſunt a
meonem fratrem Iacobi, non ad ipſum Iacob
In epiſtola quinta laudatur communitas omn
rerum, etiam uxorum: & totus hic locus deſu
tus eſt ex lib. 10. recognitionum, ubi hæc di
tur à Fauſtiniano Ethnico, & à ſancto Clem
refutantur. Sed fortè hæc irrepſerunt, & in c
ce Vaticano non inveniuntur.

Scripſiſſe Clementem alias quoque epiſt
præter illam celebrem ad Corinthios, teſtatur

ctus Hieronymus in lib. 1. adverſus Jovinianum, ubi dicit, Clementem in ſuis Epiſtolis omnem penè ſermonem de Virginitatis puritate contexere: quas laudes Virginitatis in epiſtolis, quæ extant, non reperimus.

De Recognitionibus ejuſdem Clementis non habeo aliquid certi. quamvis non pauca utilia documenta contineant, & à viris doctis aliquando citentur: tamen probabile exiſtimo, vel non eſſe Clementis, vel eſſe idem opus cum eo, quod itinerarium, vel circuitus Petri aliqui vocant: nam, teſte Epiphanio hæreſ. 30. Clemens ipſe teſtatur, circuitus Petri à ſe conſcriptos, ab hæreticis depravatos fuiſſe. Verè enim in Recognitionibus deſcribuntur itinera ſancti Petri, & ſancti Clementis, & admiſcentur diſputationes ex media Platonis philoſophia depromptæ, quas nullo modo credibile eſt ſancti Petri eſſe.

Quod ſi Recognitionum, & Itenararii idem ſit opus, ſatis conſtabit, eſſe apocryphum. Itinerarium enim inter apocrypha retulerunt ſanctus Athanaſius in Synopſi, ſanctus Gelaſius in Concilio Romano, unde extat caput ſancta Romana, Diſt. 16. & Leo nonus in epiſtolis adverſus Nicetam. Verum quidem eſt, Recognitionum numerari libros decem & Itenerarii libros octo: ſed facile fuit corruptoribus addere, vel minuere, vel mutare.

De libris Conſtitutionum Apoſtolicarum, quę Clementi auctori tribuuntur, idem ferè judicium fieri debet, ac de libris Recognitionum. Multa enim in illis, utilia ſunt, & à Græcis veteribus magni fiunt: ſed in Eccleſia Latina nullum ferè nomen habent: & ipſi etiam poſteriores Græci in Concilio Trullano can. 2. improbant has conſtitutiones, ut ab hæreticis depravatas.

Audio *Æthiopes his conſtitutionibus* uti, ut verè

apoſtolicis, & ea de cauſa in erroribus verſari
ca cultum Sabbati, & diei Dominicæ; & c
miniſtrum Sacramenti baptiſmi, & in aliis quil
dam dogmatibus: nam lib. 7. cap. 24. jubent ſer
diem Sabbati,& Dominicæ, & lib. 5 conſtit. cap.
prohibetur abſolutè, ne laici baptizent, & lib.6.
15. jubent rebaptizari eos, qui baptizantur ab hæ
cis, ea de cauſa, quia hæretici non ſunt Sacerdo

Ac ne fortè objiceretur quod Philippus Di
nus baptizabat, ut dicitur Act. 8. In iiſdem c
ſtitutionibus lib. 6. cap. 7. dicitur, Philippum,
baptizavit Simonem magnum, fuiſſe Apoſtol
Quod manifeſtè falſum eſt.

Habentur in iiſdem conſtitutionibus alia non
ca, quæ abhorrere videntur à veritate, ut quod
3. cap. 2, quartas nuptias appellent manifeſtam
nicationem. lib. 5. cap. 6. diſtinguant Mariam M
dalenam à Maria ſorore Lazari. lib. 8. cap. 14
cobum fratrem Domini non velint eſſe Apoſto
ex duodecim, & lib. eodem cap. 26. 27. & 28
lint imponi manum Subdiacano, & Lectori, &
etiam Diaconiſſæ, dum ordinantur: & lib. eo
cap. 32. dicant, Exorciſtas non ordinari, & cap.
dicant ancillam ſoli Domino obſequentem re
ſi cum aliis intemperans fuerit, rejici.

De canonibus Apoſtolorum à Clemente ſcri
major eſt difficultas; nam ab una parte Tertu
nus in lib. adverſus Praxeam ſcribit, canones A
ſtolorum eſſe nobis per manus traditos. San
quoque Athanaſius in Synopſi eos numerat i
agiographa. Synodus Trullana cap. 2. recipit
nones Apoſtolorum octoginta quinque. Deni
S. Joannes Damaſcenus lib. 4. de fide Orthod
cap. 18. videtur eos ponere inter ſacras Scriptu

At contra, Gelaſius Papa in Concilio Roma
unde extat caput, *ſancta Romana*, diſt. 15, expr
dicit: liber Canonum Apoſtolorum apocryphus

bertus Cardinalis clarius idem dicit, cujus
ium ſub nomine Leonis Noni ita refert
dist. 16. can. Clementis Apoſtolorum, in-
nones numerant Patres inter apocrypha, ex-
capitulis quinquaginta, quæ decreverunt
oxæ fidei tractatores adjungenda. Hincma-
ue, ut teſtatur Franciſcus Turrianus lib. 1.
olis Decretalibus cap. 15. ſcribit, canones
orum ab Eccleſia nobis traditos eſſe ſolum
ginta: & ante hos omnes Dionyſius Exi-
inquaginta ſolum canones Apoſtolorum in
ectione poſuit.

ue in antiquis codicibus Conciliorum, non
itur canones Apoſtolorum, niſi quinqua-
t verè canones, qui errorem ſapiunt, &
icis ſuperadditi videntur, ſunt canones po-
, ut can. 65. de ſabbato non jejunando &
aptizatis, vel ordinatis ab hæreticis, & 84.
ro librorum ſacrorum: in quo canone mul-
rrata manifeſta. Quod verò Gratianus di-

De Liturgia ſancti Clementis idem ferè dic
dum occurrit, quod de Liturgia ſancti Jacobi, e
verè Clementis eſſe, ſed à poſterioribus aucta
credibile autem eſt, Clementem non ex prop
judicio, ſed ex ritu, quem obſervari viderat à ſan
Petro, Liturgiam compoſuiſſe: quemadmodum
ipſe ſanctus Petrus nihil aliud faciebat in offeren
ſacrificio Euchariſtico, niſi quod ipſe Dominus
juſſerat. Meminerunt Liturgiæ ſancti Cleme
Proclus Patriarcha Conſtantinopolitanus lib. 7.
traditione divinæ Miſſæ, & Nicolaus Epiſcopus M
thonenſis in lib. de veritate corporis Chriſti, & B
ſarion Cardinalis in lib. de Sacramento Euchariſ

De ſancto Ignatio. 71.

SAnctus Ignatius Epiſcopus Antiochenus, p
ſanctum Petrum Apoſtolum, & ſanctum E
dium ſedere cœpit anno Domini 71. & ſedit an
40. & Romæ paſſus eſt anno undecimo Traiani,
ſte ſancto Hieronymo in lib. de Script. Eccl. ſcrip
Epiſtolas Utiliſſimas, ut teſtatur S. Polycarpus e
æqualis, qui in epiſtola ad Philippenſes dicit, ſe co
legiſſe epiſtolas Ignatii quotquot invenire potu

Euſebius lib. 3. hiſt. cap. 30. ſeptem enumer
epiſtolas ſancti Ignatii, ut etiam S. Hieronym
loco citato; unam ad Epheſios, alteram ad Ma
neſianos, tertiam ad Trallianos, quartam ad R
manos, quintam ad Philadelphios, ſextam ad Smy
næos, ſeptimam ad Polycarpum. Præter has i
veniuntur aliæ quinque, ad Mariam Caſſabolit
una, ad Antiochenos altera, ad Tarſenſes ter
ad Philippenſes quarta, ad Heronem quinta. At
hæ quinque epiſtolæ, quamvis ad manus Euſe
& Hieronymi non pervenerint; tamen ob ſtyli
militudinem, & ſpiritum verè Apoſtolicum à v
doctis omnino recipiuntur.

Tres aliæ circumferuntur, ad B. Virginem I

am una, & ad ſanctum Joannem Evangeliſtam
e, quibus additur epiſtola B. Virginis ad Igna-
m. Harum, primus (quod ſciam) meminit ſan-
s Bernardus ſerm. 7. in pſalmum *Qui habitat*:
neque in codicibus Græcis habentur, neque
vitatem eloquii ſancti Ignatii omnino redolent.
Unum hoc loco admonendum videtur, non eſſe
agnam fidem habendam codicibus Græcis, qui
nc extant, quando diſcrepant à Latinis: ſæpè
im emendatiores inveniuntur codices Latini,
am Græci: quod verum eſſe intelliget, qui con-
et teſtimonia, quæ ex Ignatio citant ſanctus Atha-
ſius in epiſtola ad Æpictetum, & Theodoretus
Dialogis, cum verbis ejuſdem Ignatii, quę nunc
beantur in codicibus Latinis & Græcis.

De ſancto Polycarpo. 71.

SAnctus Polycarpus Epiſcopus & martyr, unam
ſcripſit *Epiſtolam egregiam ad Philippenſes*, quæ
m epiſtolis S. Ignatii circumfertur. Ejus epiſtolæ
eminit S. Hieronymus in lib. de Script. Eccl. &
uſebius lib. 3. hiſt. cap. 30. alias 36. Vixit tempore
Ignatii, ſed ſupervixit uſque ad Imperium M. An-
nini, ut idem S. Hieronym. in eodem loco teſtatur.

De ſancto Dionyſio Areopagita. 71.

Anctus Dionyſius Areopagita ſancti Pauli Apo-
ſtoli diſcipulus fuit, teſte ſancto Lucâ Act. 17.
amvis autem à nonnullis dicatur martyrium ſu-
ſſe ſub Domitiano; contra tamen ſentiunt alii,
oniam ipſe idem ſanctus Dionyſius in libro de
inis nominibus cap. 4. nominatim allegat ſan-
Ignatii verba ex epiſt. ad Romanos: quam epiſto-
n ſcriptam eſſe conſtat anno undecimo Traiani,
anno ſanctus Ignatius martyrio coronatus eſt.
ibit autem (inquit Areopagita) & divinus Igna-
, *amor meus crucifixus eſt*: hæc autem verba in
tola ad Romanos leguntur. quomodo igitur po-

reſt Dionyſius obiiſſe tempore Domitiani,q
num præceſſit, ſi citat epiſtolam ſcriptam v
anno Traiani? Exiſtimamus igitur Dionyſi
quidem ſanctorum Ignatii, & Polycarpi a
ſed ſupervixiſſe uſque ad imperium Hadr

Opera ſancti Dionyſi, quæ nunc extant

De Cœleſti Hierarchia lib.	1	*De Divinis non*
De Eccleſiaſtica Hierarchia.	1	*De Myſtica The*
Item epiſtola ad Caium.	4	*Ad Demphilun*
Ad Dorotheum.	1	*Ad Titum.*
Ad Soſipatrum.	1	*Ad Apollophane*
Ad Polycarpum.	1	*Ad S. Joanne lum.*

Ferebatur & una ad B. Paulum: ſed
bus merito rejecta eſt.

De cæteris operibus viri docti, & Cat
hil dubitant. Soli hæretici Lutherani, &
Scioli, Eraſmus, Valla, & pauci alii op
numerata negant eſſe ſancti Dionyſii Ar

Sed (ut alia nunc omittam) ad auctori
operibus conciliandam ſatis eſſe debet, q
opera probentur à ſancto Gregorio Papa
in Evangelia, à ſancto Martino Papa, &
in concilio Romano, à ſancto Agathone
in epiſtola ad imperatorem Conſtantinur
Nicolao primo in epiſt. ad Michaëlem I
rem. Item à Concilio VI. generali Act. 4.
cilio VII, Act. 2. Denique à ſanctis Docto
rimis, qui in hæc opera, tamquam germa
Dionyſii Areopagitæ, commentaria ſcripſ
à ſancto Maximo Monacho, à ſancto Thom

Quod autem ante ſanctum Gregoriun
num nemo horum operum nomine ſanc
ſii Areopagitæ meminerit: cauſa videtur e
alicubi latuerint, ut multa alia ſæpe longo

deliteſcunt; & circa tempora ſancti Gregorii reperta fuerint.

Quod enim quidam dicunt, citari nominatim hæc opera ab Origene homiliâ quadam in primum caput Joannis, & ab Athanaſio in quæſtionibus ad Antiochum quæſt. 8. nihil efficit: nam in homelia illa nominantur Ariani, qui diu poſt Origenem exorti ſunt: & in quæſtionibus ad Antiochum nominantur auctores ipſo Athanaſio poſteriores: ex quo ſequitur, ut illa teſtimonia eſſe non poſſint Origenis, vel Athanaſii, ſed recentiorum auctorum.

Scribunt quidem Liberatus Abbas in Breviario cap. 10. & Anaſtaſius Bibliothecarius in epiſt. ad Carolum Calvum Imper. citari Dionyſium Areopagitam à Joanne Chryſoſtomo, & Cyrillo Alexandrino, ſed quæ illi citant, non inveniuntur in locis citatis.

De S. Martiali Epiſcopo Lemovicenſi.

SAnctus Martialis primus Epiſcopus Lemovicenſis, dicitur ſcripſiſſe duas epiſtolas, unam ad Burdegalenſes, alteram ad Toloſanos, quæ extant in Bibliotheca ſanctorum Patrum. Sed multa ſunt, quæ eas epiſtolas ſuppoſititias eſſe indicare videantur.

Primùm enim auctor harum epiſtolarum dicit, ſe cum Chriſto vixiſſe, antequam crucifigeretur: Martialis autem Epiſcopus primus Lemovicenſium miſſus fuit ad eam Urbem, Decio Auguſto, & Grato Coſſ. anno Domini 254. ut Gregorius Turronicus teſtatur. lib. 1. hiſt. cap. 10. quare neceſſe eſt, vel Martialem vixiſſe fermè 300. annis, vel titulum epiſtolarum eſſe falſum, qui auctorem præfert Martialem Epiſcopum Lemovicenſem, vel Epiſtolas eſſe confictas.

Deinde in ſecunda epiſtola cap. 8. ſcribit auctor à ſe baptizatum Stephanum Regem, & quendam

alium Tyrannum cum Satrapis ſuis. Atqui t
pore Apoſtolorum, & etiam tempore Decii Ir
ratoris, non habuit Gallia ullos Reges, ſed Ir
rio Romano ſubjecta erat. Primum enim Reg
Romanis expulſis fuiſſe in Gallia Clodionem
matum Faramundi filium poſt annum Dom..
teſtantur omnes hiſtorici, Gregorius Turron
lib. 2. cap. 9. qui eum vocat Clogionem, Ado V
nenſis, Abbas Urſpergenſis, Aimoinus, Pa
Æmilius, Robertus Gaguinus, Papirius Ma
nius, & alii.

Tertio dicit idem auctor eodem loco, tem
Idolorum everſa fuiſſe, & Eccleſias ædificata
ctoritate Regia ipſo ſuo tempore: quæ vide
manifeſtè falſa; certè pugnant cum hiſtoriis (
gori Turronici, Adonis, & aliorum.

Quarto in epiſtola eadem cap. 9. citantur
ba ſcripturæ Geneſeos ſecundum ſancti Hieron
verſionem, quod etiam in utraque epiſtola pa
cernitur. Id Vero ſignum eſt apertiſſimum novit

Quinto in eadem epiſtola cap. 13. Scribit au
ſe interfuiſſe cum aliis diſcipulis, quando Juda
culo Dominum prodidit. Atqui hoc videtur re
nare Evangelio. Siquidem Marcus cap. 14. &
cas cap. 22. dicunt Chriſtum cum duodecim
mam cœnam celebraſſe, & cum eiſdem in hor
ingreſſum, ac deinde Judæ obviam iviſſe.

Sexto in epiſtola eadem, cap. 8. dicit, Vale
quandam in ipſa Gallia martyrio coronatam
verò repugnat Sulpitio lib. 2. ſacræ hiſtoria
Gregorio Turronico, lib. 1. cap. 28. hiſt. Fra
rum, qui ſcribunt, temporibus M. Antonini
mum intra Gallias martyria viſa.

Multa ſunt alia, quæ his epiſtolis fidem d
here videntur. Alioquæ autem piæ ſunt, & e
non pauca dogmata Eccleſiaſtica confirmari po

verſus noſtri temporis hæreticos, ſi dè tempore, o ſcriptæ ſunt, planè conſtaret.

De Abdia Babylonio.

A Bdias Babylonius, unus ex diſcipulis Domini fuiſſe dicitur, ſed vitæ Apoſtolorum, quæ ſub omine ejus circumferuntur, fabulis ſimiliores ſunt uàm veræ narrationi. Sed neque ejus Abdiæ, aut bri ejus ullam in veteribus mentionem invenio.

De Presbyteris Achaiæ, qui ſancti Andreæ paſſionem ſcripſerunt.

E Xtat Paſſio ſancti Andreæ Apoſtoli ſub nomine Presbyterorum Achaiæ, qui dicunt ſe ſcripſſe ea, quibus ipſi interfuerunt. Audivi aliquando agnum quemdam virum, eam hiſtoriam in dum revocantem. Sed certè non videtur negari oſſe, quin vera & antiqua, & utilis hiſtoria ſit. 1 Petrus Damiani, qui ante ſexcentos annos floruit, in ſerm. 2. de ſancto Andrea, de hac hiſtoia ſic loquitur: non immerito in ſingularem auctoritatis arcem ſuſcepta eſt, quam qui viderunt, ſcripſerunt, & miniſtri fuerunt ſermonis. Sanctus etiam Bernardus in ſerm. de ſancto Andrea, in vigilia ejus, & in duobus, quos habuit in die feſto miris laudibus effert verba ſancti Andreæ ad crucem, quæ in hoc libro ad verbum inveniuntur.

Joannes à Lovanio, vir multæ doctrinæ, & judicii in cenſura de paſſionibus ſanctorum, quæ habetur in Martyrologio Molani, hanc hiſtoriam, ut legitimam probavit.

Idem fecit Aloyſius Lipomanus, vir graviſſimus, qui ex probatis auctoribus vitas ſanctorum deſcripit. Denique in Breviario Romano, nuper recognito hiſtoria hæc, cùm de ea inter viros doctos, & graves acriter diſputatum eſſet, omnium conſenſu approbata, locum ſuum retinuit.

SECULUM SECUNDUM

Ab Anno 100. ad 200.

De S. Juſtino Martyre. 150.

POſt Apoſtolica tempora primus eorum, quorum ſcripta ad nos pervenerunt, videtur eſſe ſanctus Juſtinus Philoſophus & Martyr. Floruit enim temporibus Antonini Pii, & ſucceſſorum ejus Marci Aurelii, & Lucii veri; & in Apologia ad Imp. & Senatum, populumque Romanum, ſcribit, numerari eo tempore annos 150. à Chriſti nativitate.

Opera ejus multa recenſentur ab Euſebio lib. 4. hiſt. cap. 17. & à ſancto Hieronymo in lib. de Script. Eccl. quorum operum aliqua non extant, & quædam etiam extant, quorum illi non meminerunt. Hæc igitur Juſtini opera nunc feruntur.

Dialogus cum Triphone Judæo Epheſi habitus.
Apologia ad Senatum Romanum.
Apologia altera ad Imp. Antonium Pium.
Interrogationes, ſive quæſtiones poſitæ gentibus & gentium ad eas reſponſiones, earumque refutationes.
Interrogationes ſive quæſtiones gentium poſitæ Chriſtianis, & ad eas reſpenſiones.
Oratio parenetica ad gentes.
De Monarchia.
Expoſitio fidei ſive de recta confeſſione.
Epiſtola ad Zenam, & Serenum.
Refutatio quorundam Ariſtotelis dogmatum.

Et quidem de primis quinque libris, quorum Euſebius, & Hieronymus meminerunt non videtur poſſe dubitari. Sciendum eſt autem Apologiam prio-

, ut in noſtris libris habemus, reipſa eſſe po-
orem, & non ad Senatum datam, ut noſtri
habent, ſed ad Marcum & Lucium Impera-
Sii ſucceſſores, ut aperte colligitur ex Euſe-
& Hieronymo locis citatis: ſed fefellit noſtros,
Apologia prior caret initio, & ideo non po-
cognoſci ad quem, vel ad quos directa eſſet.
iber de expoſitione fidei, ſive de confeſſione
æ fidei, cujuſcumque ſit, inſignis liber eſt, &
ino auctore dignus. Ambigo tamen, an ejus ſit,
o, quia veteres ejus non meminerunt. Secun-
quia ſtylus videtur eſſe diverſus à ſtylo Juſtini.
tio, quoniam multo apertius, & diſtinctius diſſe-
le myſteriis Trinitatis, & Incarnationis, quam
tores ejus ſeculi facere ſoleant.
e epiſtola ad Zenam & Serenum idipſum cenſeo.
e libro quæſtionum quinque gentibus à Chria-
poſitarum, facile judicari poteſt, eum librum
eſſe Juſtini; quòd in eo ſæpe fiat mentio Ma-
æorum, quos poſt mortem Juſtini exortos eſſe
ſtat. Idem judicium fieri poteſt de quæſtioni-
146. quas gentes Chriſtianis poſuerunt: nam
eſt. 82. & 86. citatur Origines, & quæſt. 115.
tur Irenæus, & martyr appellatur: cùm tamen
inus utroque antiquior fuerit: nam ipſe etiam
æus lib. 5. Juſtinum martyrem adducit, tam-
m ſe antiquiorem.
e Reprehenſione dogmatum Ariſtotelis, me-
it Photius in Bibliotheca; neque extat evidens
cium falſitatis, ideo nihil habeo quod dicam.

De Melitone. 150.

Anctus Melito Sardenſis Epiſcopus M. Aurelii
Imp. tempore floruit; cui etiam Apologiam
Chriſtianis obtulit, ut refert Euſebius lib. 4. hiſt.
25. Multa ſcripſit, quorum fragmenta extant
d Euſebium loco notato. Inter quæ fragmenta

continetur *catalogus librorum Teſtamenti v*
in quo liber Sapientiæ tribuitur Salomoni:
ſolus liber recenſetur à Melitone ex iis,
Hebraicis codicibus non habentur: ut etian
liber Eſther omittitur ex iis, qui ſunt in H
Tributur etiam Melitoni liber de tran
Virginis, qui extat in 7. tomo Bibliothecæ
rum Patrum, edit. 2. ſed indignus liber e
tanto viro tribuatur.

De Athenagora. 155.

Athenagoras æqualis Juſtini fuit, & *in*
Apologiam pro Chriſtianis ſcripſit, & Im
ribus Marco Aurelio Antonio, & Aurelio
modo obtulit: quam ſub nomine Athenago
ſanctus Epiphanius in hæreſi Origenis, ubi
verba Procli ex Methodio.

Scripſit etiam *librum de reſurrectione*: utr
opus extat tomo 9. bibliothecæ ſanctorum
edit. 2. & ſuſpicione caret. Mirum autem
Euſebius diligentiſſimus ſcriptorum inveſtiga
jus auctoris non meminerit.

Quod autem ſanctus Hieronymus hunc
rem omiſerit, non eſt adeò mirum, Cù
conſtet, catalogum ſancti Hieronymi ex
Euſebii eſſe deſumptum, quoad illos ſcri
qui Euſebium præceſſerunt.

De S. Theophilo. 170.

Sanctus Theophilus Epiſcopus Antioc
ſextus ab Apoſtolo Petro, vixit temp
Aurelii Imp. & ſub Commodo ejus filio obi
Euſebio in Chronico. Scripſit multa teſte
Hieronymo lib. de Script. Eccl. ſed nunc
in 1. tomo Bibliothecæ ſanctorum Patrum
dæ editionis, *commentaria in quatuor Evang*
libri tres ad Autolycum adverſus Chriſtianæ
nis calumniatores.

De Tatiano. 170.

TAtianus ſancti Juſtini auditor, ſcripſit *infinita volumina*, ex quibus (inquit ſanctus Hieronymus de Script. Eccl.) unus contra Gentiles florentiſſimus extat liber; qui liber nuper eſt inventus, & editus in 4. tomo Bibliothecæ ſanctorum Patrum ſecundæ editionis. Porro Tatianus poſt martyrium ſancti Juſtini à Fide catholica defecit, & in ſuperbiam elatus hæreſiarcha factus eſt.

De Egeſippo. 177.

EGeſippus æqualis Juſtini, & Athenagoræ fuit, ut ex Euſebio lib. 4. hiſt. cap. 21. & ſancto Hieronymo in lib. de Scrip. Eccl. perſpicuum eſt. Scripſit *hiſtoriam Eccleſiaſticam uſque ad ſua tempora*, id eſt, uſque ad Aniceti Pontificatum. Hujus hiſtoriæ meminerunt Euſebius, & ſanctus Hieronymus locis citatis, in quibus fragmenta hiſtoriæ ejuſdem leguntur. Nunc non exſtat. Libri vero de excidio Hieroſolymæ, qui ſub nomine Egeſippi circumferuntur; aut alterius Egeſippi recentioris, aut ſupoſititii ſunt. Certe ex lib. 3. cap. 5. colligitur poſt Conſtantini tempora libros illos fuiſſe conſcriptos.

De ſancto Irenæo. 180.

SAnctus Irenæus Epiſcopus & martyr Commodo Imperatore & Eleuthero Pontifice vixit: & tempore Severi Imp. martyrium conſummavit. Scripſit multa; ſed ad nos non pervenerunt, niſi *quinque libri adverſus Valentinum*, qui pleni ſunt doctrinâ, & pietate. Ambigunt nonnulli, Græcène, an Latinè ſcripſerit: quoniam non inveniuntur ejus libri, niſi latinè conſcripti: & tamen ipſe natione Græcus erat, & ſancti Polycarpi diſcipulus & phraſis ejus græciſmum redolet. Sanctus Hieronymus lib. 11. in Ezechielem explanans caput 36. Ezechielis, apertè *Irenæum* inter Scriptores Græ-

cos numerat: & in lib. de Script. Eccl. in Te
lliano, dicit, Tertullianum eſſe primum Latino
poſt Apollonium, & Victorem, quorum uter
Irenæo poſterior eſt.

SECULUM TERTIU

Ab anno 200. ad 300.

De Tertulliano. 203.

TErtullianus tempore Severi Impera
floruit, ut ipſe teſtatur lib. 1. in M
cionem, in Apologetico cap. 4. &
Initio Catholicus ardentiſſimi zeli, d
de in Montani hæreſim prolapſus contra Eccle
non pauca ſcripſit. Ergo opera Tertulliani ind
tata ſunt.

De patientia. lib. 1
De Carne Chriſti. 1
De reſurrectione carnis. 1
De præſcriptionibus adverſus hæreticos. 1
De corona Militis. 1
Ad Martyres. 1
De pœnitentia. 1
De Virginibus velandis. 1
De Habitu muliebri. 1
‡*De fuga in perſecution.* 1
Ad ſcapulam. 1
De teſtimonio animæ. 1
De anima. 1
Adverſus Judæos. 1
Adverſus Marcionem. 5
Adverſus Valentinianos. 1
Adverſus Hermogenem. 1

Adverſus Praxeam.
De Pallio.
De Idololatria.
‡*De pudicitia.*
‡*De Jejunio adver Pſychicos.*
Scorpiacum contra G ſticos.
De Oratione
De Spectaculis.
De cultu Feminarum
‡ *De exhortatione Caſtitatis.*
‡ *De Monogamia.*
De Baptiſmo.
Ad Uxorem ſuam.
Apologeticus adver gentes.

Ex his libris ſanctus Hieronymus in lib. de Script.
l. dicit, ſcriptos eſſe contra Eccleſiam à Ter-
iano jam tum hæretico, librum de fuga in per-
ıtione, De exhortatione caſtitatis, De Mono-
nia, De pudicitia, De jejunio, quibus crucem
lidimus. Librum de oratione ſcribit ſanctus Hi-
ius in cap. 5. Matthæi, eſſe volumen aptiſſimum,
l conſequentem errorem auctoris detraxiſſe ſcrip-
probabilibus auctoritatem.

Opera Tertulliani dubia, vel ſuppoſititia.

De Trinitate, lib. 1.

De cibis Judaicis, epiſtola.

De libro de Trinitate diſſentiunt ſanctus Hiero-
nus, & Ruffinus : hic enim in Apologia pro-
igine ſcribit, librum de Trinitate Tertulliani
hæreticis cum operibus ſancti Cypriani conjun-
m fuiſſe, ut fallerent incautos. Ille autem in
ndo libro adverſus Ruffinum contra aſſerit, li-
n illum de Trinitate, non eſſe Tertulliani,
Novatiani.

lem etiam ſanctus Hieronymus in lib. de Script.
l. in Novatiano, ſcribit Novatianum ſcrip-
grande volumen de Trinitate quaſi Epitomen
ris Tertulliani. Ubi apertè ſignificat, Tertul-
ım quoque ſcripſiſſe de Trinitate, cujus libri
omen Novatianus ediderit. Sed quicquid de hac
it, dubitari non poſſe exiſtimo, quin liber de
ıitate, qui nunc extat inter opera Tertulliani,
tulliani non ſit : nam in eo libro refutatur no-
atim Sabelliana hæreſis, Sabellius autem poſt
ora Tertulliani apparuit; & in tempora No-
ıni incidit, ut notum eſt ex epiſtola Dionyſii
andrini apud Euſebium lib. 7. hiſt. cap. 5. Ad-
uod ſtylus [ut etiam ſanctus Hieronymus an-
vit] apertè clamat, librum illum Tertulliani
eſſe.

Liber, ſive Epiſtola de cibis Judaïcis, non videtur ſtylum habere Tertulliani: & videtur ab aliquo Epiſcopo propriæ plebi tranſmiſſus. Tertullianus autem Epiſcopus non fuit. Interim tamen nihi definio, ſed cauſas dubitandi in medium pono. Illud poſtremo addendum videtur, Tertulliani libro cum judicio eſſe legendos, non eos tantum, quo ſancto Hieronymo teſte, contra Eccleſiam pro priè ſcripſit, ſed etiam librum adverſus Praxean librum de anima, librum adverſus Hermogenem librum de carne Chriſti, & librum de pœnitenti In his enim propoſitiones non paucæ, vel errone vel certè ſuſpectæ occurrunt.

De Clemente Alexandrino. 204.

CLemens Alexandrinæ Eccleſiæ Presbyter, doctiſſimus Panteni diſcipulus, & Origen magiſter, vixit ſub Severo Imp. ut ipſe teſtatur l 1. Stromatum. Ibi enim deducit tempora Impe torum uſque ad obitùm Commodi, cui Sever ſucceſſit, poſt breviſſimum Imperium Pertinac & Juliani. Multa ſcripſit, quorum meminer Euſebius lib. 5. hiſt. cap. 11. & ſanctus Hiero mus de Script. Eccl. Nunc vero hæc opera ſup ſunt.

Stromatum libri octo.
Pœdagogi libri tres.
Oratio exhortatoria ad gentes.

Neque de his dubitatio ulla eſt. Meminit Caſſ dorus in libro primo Divinarum Inſtitutionum planationis Clementis Alexandrini in Epiſtolas nonicas: quæ explanatio, an ea ſit, quæ in Bibl theca ſanctorum Patrum invenitur, non facilè dicare poſſum.

Non deſunt in hoc inſigni auctore ſententiæ quæ, quæ errorem ſapiunt, quas in libris noſ Controverſiarum notavimus, & ob quas Gela

pa, in Concilio quodam Romano, Clementis
jus opuſcula inter apocrypha retulit. Utrum au-
n ſententiæ illæ ab hæreticis inſertæ ſint, ut ali-
i piè credunt, an auctori more humano excide-
t, ignoramus.

De Minutio Felice. 206.

MInutius Felix Tertulliani æqualis, ſcripſit, *Dialogum inter Chriſtianum Octavium, & thnicum Cæcilium, qui Dialogus, Octavius inſcri-tur*; atque inde factum eſt, cum auctor ignora-tur, ut ſeptem libris Arnobii contra gentes, hic luti octavus adjungeretur. Sed revera non eſt tavus liber Arnobii, ſed Octavius Minutii Fe-is, Cauſidici Romani inſignis, ut ſanctus Hie-nymus teſtatur in lib. de Script. Eccl.

De S. Hippolyto Epiſcopo, & Martyre. 220,

Anctus Hippolytus Epiſcopus Portuenſis, & martyr, Clementis Alexandrini diſcipulus, ſub lexandro Severo martyrium conſummavit.

Multa ſcripſit, quæ enumerantur ab Euſebio lib. hiſt. cap. 16. & à ſancto Hieronymo in lib. de cript. Eccl. Nunc ſolum extant *excerpta quædam libris S. Hippolyti de Theologia, & incarnatione ud Henricum Caniſium tomo quinto antiquæ lectio-s: nec non in Bibliotheca Sanctorum Patrum, Ora- de conſummatione Mundi, De Antichriſto, & ſe-ndo adventu Domini noſtri Jeſu Chriſti.*

Conſulat Lector notationes Card. Baronii ad artyrologium die 22. Auguſti.

De Julio Africano. 222.

Ulius Africanus paulo ſenior Origene fuiſſe videtur, cùm in epiſtola ad Origenem, eum filium appellet. Scripſit *librum de temporibus ab igine Mundi uſque ad Macrinum Imperatorem*, quo ipſe vivebat, & ad M. Antonium Helio-balum, legationem ſuſcepit, ut ſanctus Hiero-

nymus teſtatur in lib. de Script Eccl. S
perierunt, cum tamem extarent tempor
ut ipſe in Bibliotheca ſcribit. Extat hoc
ſolùm Epiſtola ad Origenem de hiſtoria
quam fabuloſam eſſe contendit: cui reſp
genes, veram illam eſſe demonſtrans. Epi
Africani extat in ſecundo tomo operum

De Origene. 226.

ORigenes Adamantius Clementis Al
diſcipulus, vixit uſque ad tempora
Voluſiani Imp. teſte ſancto Hieronymo
Script. Eccl. Quamvis autem doctiſſimu
deceptus tamen ex Platonis philoſophia
errores incidit. Sanctus Baſilius in lib. d
ſancto cap. 30. dicit, Origenem non ha
nas de ſpiritu ſancto opiniones. Sanctus
nius in libris de hæreſibus ponit Origene
mero aliorum hæreticorum. Sanctus Hie
vertit in Latinum idioma libros Origeni
chon, ut oſtenderet errores plurimos, qu
illi ſcatent. Denique in quinta Synodo
collatione 8. can. 11. dicitur anathema
& ſcriptis ejus, ſicut Ario, Eunomio, M
Neſtorio, & Eutycheti: & in lib. qui in
Pratum ſpirituale cap. 25. in quadam re
viſus eſt Origenes cum Ario, aliiſque
in gehennæ ignibus torqueri. Citatur aut
tum ſpirituale in 7. Synodo generali, ne
librum ſpernendum cenſeat. Hæc præmitt
ſtimavi propter eos, qui Origenem defen
excuſare conantur, quales fuerunt olim
in lib. 6. hiſt. Eccl. & in Apologia pro
quam nomine Pamphili martyris edidit: &
ſebium imitatus eſt, Ruffinus, qui etiam
giam pro eodem Origene ſcripſit. Dein
ante noſtram ætatem eandem defenſionem

Picus; & noſtro tempore Gilbertus Ge-
s.

Origenis aſcendunt ad ſena millia libro-
te Epiphanio in hæreſi Origenis, quæ eſt
4. Sed plurima perierunt. Quæ nunc ex-
luos tomos diſtributa, hæc ſunt.

Primi tomi.

m homiliæ. 17
um homeliæ. 13
icum hom. 16
ros hom. 28
n Joſue hom. 26
udicum hom. 9
Legum hom. 1
n Job libri 3
n. 36. 37. *&* 38.
9
tica canticorum
6
n hom. 9

In Hieremiam hom. 14
In Ezechielem hom. 14
Periarchon, id eſt, de principiis lib. 4
Threni ſive planctus Origenis tract. 1
De recta in Deum fide Diologus
Commentaria in Job, Ioachimo Perionio interprete.
In eundum hom. 4

Secundi tomi.

hæum tract. 35
n hom. 39
tem tract. 32
ſa loca novi teſti hom. 10
ad Rom. lib. 36
elſum lib. 8
Marchioniſtas

Dialogi.
Philocalia ſive de amore honeſti.
De Suſannæ hiſtoria Epitome.
De eadem hiſtoria Julii Africani epiſtola, & ad eandem Origenis reſp.

ddi poſſunt *Tetrapla*, *Exapla*, *&* *octapla*
s labore contexta. *Tetrapla* ſunt quatuor
s teſtamenti veteris; 70. Interpretum, Aqui-
machi, & Theodotionis. *Exapla* ſunt qua-
e adjunctis duabus Hebraicis, altera litteris
is, altera litteris Græcis. *Octapla* ſunt, edi-
ex ſupradictæ, adjunctis duabus ſine nomi-

ne auctoris, quinta, & ſexta: addidit ip
nes ſeptimam editionem ex verſione 70
tum emendata, & cum Theodotionis ver
lata, additis aſteriſcis & obeliſcis. Vide
tionibus Epiphanium in lib. de ponderibu
ſuris.

Opera dubia, vel ſuppoſititia.

HOmiliæ in Leviticum habentur e
libros ſancti Cyrilli; ſed verè Ori
non ſancti Cyrilli: nam & phraſim Or
rvant, & erroribus ejuſdem ſcatent.

Libri tres in Job, non videntur eſſe
nam lib. 1. Meminit auctor Homouſianor
dicit eſſe ſectam trium Deorum, quæ t
bem replevit. At nomen *Homouſianor*
tum eſt ab Arianis, qui poſt obitum Or
paruerunt. Deinde lib. 2. meminit auc
Luciani jam tum martyrio affecti. At ſ
cianus poſterior Origene fuit.

Commentaria quoque in Job, Peric
prete, non videntur eſſe Origenis: nam
natione cap. 3. adfert expoſitionem ſanc
martyris; item in explanatione cap. 7. &
Manichæos nominatim; & in cap. 18. me
mouſianiſtarum. At Manichæi & Ariani
tholicos Homouſianiſtas vocabant, poſt
exorti ſunt.

De Homiliis in Pſalmos aliqui dubita

; Prophetæ, & ex ſancto Gregorio lib. 15. Mo-
m cap. 14. & ex aliis Origene poſterioribus;
. fragmenta Hieronymi, & Gregorii, non Ori-
; eſſe, ſtylus manifeſtè docet.
Homilia, de ſancta Maria Magdalena ſuper
l, *Maria ſtabat ad Monumentum foris plorans*,
is eſt planè Latinus.
ractatus quintus in Matthæum videtur eſſe La-
auctoris: nam adducens auctor verba Iſaiæ 48.
inus miſit me, & ſpiritus ejus; in Græco, in-
, Spiritus ſanctus neutrius generis eſt, non
:ulini, ut apud nos. Ubi ſe inter Latinos nu-
t. Et ſi tractatus quintus Latini auctoris eſt,
parva ſuſpicio eſt, reliquos etiam tractatus
em operis, Latini auctoris eſſe. Atque hæc
a de Origene.

De Ammonio Alexandrino. 226.

Mmonius Alexandrinus tempore Alexandri
mper. vixit, & ſcripſit canones evangelicos,
alii Harmoniam Evangelicam vocant: quam
or Capuanus cum Tatiani Diateſſaron confu-
videtur. Vide in Bibliotheca ſanctorum Pa-
tomo 7. editionis ſecundæ & Card. Baronium
2. Annalium ad annum Domini 174.

De S. Gregorio Taumaturgo. 233.

nctus Gregorius antea Theodorus dictus Epiſ-
opus fuit Neocœſarienſis, & à magnitudine
culorum patratorum Taumaturgus appellatus.
or fuit Origenis, dum eſſet adoleſcens, ſed
bus ejus omnino immunis fuit. Claruit tem-
Alexandri Severi, cujus anno 10. factum
opum ſcribit Cardinalis Baronius in 2. to-
nnalium, ad annum 233.

Scripſit.

Metaphraſim id Eccleſiaſtem.
Panegyricum in Origenem.
Brevem fidei confeſſionem, qu
latione B. Joannis Apoſt
Expoſitionem fidei adverſus El
Et Epiſtolam Canonicam.

His nuper adjunxit Gerardus Voſſius *d* *tentias cum anathematiſmis*: Quæ extan Latinè apud Henricum Caniſium tomo lectionis.

Tres Sermones ejuſdem S. Gregorii d *tione B. Virginis.*

Item Sermonem de Baptiſmo Chriſti, phania Domini; denique diſputationem a Tatianum.

Et quidem de metaphraſi nullum Ejus enim eſſe teſtatur ſanctus Hiero in libro de Script. Eccl. tum in Com cap. 4. Eccleſiaſtæ. Ruffinus etiam n 7. hiſt. Euſebii cap. 25. & falluntur, buunt Gregorio Nazianzeno.

De Panegyrico quoque in Origenem ma eſt. Scripſit enim illum adoleſcen ingenti multitudine, ipſo etiam Orige recitavit, teſte ſancto Hieronymo de & hoc tempore in lucem prodiit auctc Voſſio hic ipſe Panegyricus Græcè,

Non minus certum eſt didiciſſe ſanc rium confeſſionem fidei à B. Joanne ſibi cum ipſa ſanctiſſima Virgine Deipar cujus rei meminit Gregorius Nyſſenus gorii Taumaturgi; & eam ipſam fidei c ab eodem Gregorio ſcriptam, totiden ferunt idem Gregorius Nyſſenus, & a

Denique extra Controverſiam eſt epiſ

ca, quam etiam Balſamon Commentariis illuſtravit.
Expoſitionem fidei, quam ſanctus Gregorius ſcripſit, exiſtimat Gerardus Voſſius ſe inveniſſe, & edidiſſe: ſed fortaſſe fallitur: nam expoſitio illa fidei, cujus meminit ſanctus Baſilius in epiſt. 64. ad Neocæſarienſes, quæ verè à Gregorio Taumaturgo ſcripta fuerat adverſus Elianum, multum differt ab iſta, quæ nunc extat apud Voſſium. In illa enim habebatur, Patrem & Filium hypoſtaſi eſſe unum, & ſola animi cogitatione diſtingui: unde ſuſpicio orta erat, à Gregorio foveri hæreſim Sabellii: & ſanctus Baſilius laborat, ut ſanctum Gregorium à Sabellianiſmi ſuſpicione defendat. At expoſitio fidei, quam Voſſius edidit, Sabellium nominatim refutat, neque unquam dicit Patrem & filium hypoſtaſi eſſe unum, & ſola rationis cogitatione diſtingui: ſed contra dicit, Patrem & filium natura divinitatis eſſe unum, & unamquamque perſonam per ſe ſubſiſtere, & aliam eſſe hypoſtaſim Patris, aliam Filii, &c. Præterea expoſitio fidei Voſſiana videtur omnino ſcripta contra Arianos, ac per hoc ſatis diu poſt tempora ſancti Gregorii Taumaturgi: ſic enim incipit, *Inimiciſſimi, & alieni à confeſſione Apoſtolica ſunt, qui dicunt, eſſe filium ex non extantibus. & infra, Eos vero, qui communicant cum iis, qui reiiciunt homouſion, tanquam alienum à ſcripturis, & qui dicunt aliquid ex Trinitate creatum eſſe, alienos exiſtimamus.*
Conſtat autem Arianos fuiſſe, qui dicebant, filium eſſe ex non extantibus, & qui rejiciebant vocem *homouſion*, tamquam alienam à ſcripturis. Quin etiam ita diſputat hic auctor de incarnatione, ut videatur refellere Neſtorianos, & Eutychianos.
Eadem cenſura addi poteſt ad duodecim capitula cum anathematiſmis, quæ Gerardus Voſſius ſancto

Gregorio tribuit. Videntur enim illa capitula quaſi appendix quædam ad expoſitionem fidei adjuncta; ac præcipuè Neſtorii & Eutychetis erroribus opponuntur: qui hæretici longè poſt obitum ſancti Gregorii exorti ſunt.

De ſermonibus in Annuntiationem, & Theophaniam Dominicam, ut etiam de libello De anima ad Tatianum, nihil certi habeo, cum nec veteres horum operum meminerint; neque tamen convinci poſſit, eos eſſe ſuppoſititios.

De ſancto Cornelio Papa. 254.

SAnctus Cornelius Papa tempore Decii ſedit, & ſcripſit *inſignes epiſtolas*, quarum meminit ſanctus Hieronymus in lib. de Script. Eccl. è quibus extat ſolum epiſtola ad Fabium, ſive Flauianum Antiochenum Epiſcopum, ſed non integra, apud Euſebium lib. 6. hiſt. cap. 35. & alia brevis ad Lupicinum, tomo 1. Bibliothecæ ſanctorum patrum, & aliæ duæ inter epiſtolas ſancti Cypriani.

De ſancto Sixto Secundo.

SIxtus ſecundus Pontifex, & martyr dicitur ſcripſiſſe *librum ſententiarum*, *ſive prouerbiorum*, qui citatur à ſancto Auguſtino lib. De natura, & gratia, cap. 64. & extat in tomo 5. Bibliothecæ ſanctorum patrum editionis 2.

Cæterum liber ille falſò tribuitur ſancto Sixto martyri, cum ſit Sixti philoſophi ethnici, ut ſanctus Hieronymus demonſtrat in epiſt. ad Cteſiphontem; & in cap. 22. Hieremiæ, & in cap. 18. Ezechielis: & ſanctus Auguſtinus lib. 2. Retractationum cap. 42. retractat locum citatum ex libro De natura & gratia. Denique Gelaſius in conſilio 70. Epiſcoporum reprobat librum proverbiorum ſub nomine ſancti Sixti ab hæreticis conſcriptum: dicit autem ab hæreticis conſcriptum, quia Ruffinus eum librum plenum erroribus convertit ex *Græco*, & ſancto Sixto attribuit.

De ſancto Cypriano. 250.

SAnctus Cyprianus vir eloquentiſſimus & ſanctiſſimus ſub Valeriano, & Gallieno martyrium paſſus eſt, teſte ſancto Hieronymo in lib. de Script. Eccl. ſed in Epiſcopum promotus fuit temporibus Fabiani Papæ, & Philippi imp. proinde ſedit temporibus Fabiani, Cornelii, Lucii, Stephani, & Sixti Pontificum Romanorum. Opera ejus multa extant, ſed non omnia indubitata: primo igitur catalogum texemus operum indubitatorum.

Opera S. Cypriani indubitata.

Epiſtolarum libri quatuor, quas Pamelius ordine temporum digeſſit & ſunt numero 83.

De habitu Virginum, tractatus unus.

De lapſis. 1

De ſimplicitate Prælatorum, ſive de unitate Eccleſiæ. 1

De oratione Dominica. 1

Contra Demetrianum. 1

De Idolorum vanitate. 1

De mortalitate. 1

De Eleemoſina. 1

De bono patientiæ. 1

De zelo & livore. 1

De exhortatione martyrii. 1

Ad Quirinum contra Judeos lib. 3.

Ad Jubaianum de baptizandis hæreticis. 1

Ad Pompeium contra epiſtolam Stephani Papæ. 1

Hos tamen duos lib. Pamelius inter epiſtolas coniecit & ſunt epiſtolæ 73. & 74.

Sententiarum ex concilio Carthaginenſi de hæreticis baptizandis. 1

Opera ſuppoſititia, vel dubia.

De monte Sinai & Sion tractatus unus.

De relevatione capitis ſancti Joannis Baptiſtæ

Expoſitio Symboli.

De ſingularitate Clericorum.

De operibus Cardinalibus Chriſti, Sermones 12.

De laude Martyrii.

De diſciplina, & bono pudicitiæ.

Ad Novatianum de ſpe veniæ lapſis non neganda.

De duplici martyrio.

De Aleatoribus.

De Cœnæ diſpoſitione.
De duodecim abuſionibus ſeculi.
De ſpectaculis.
De Judaica incredulitate ad Vigilium.
De Judæis qui inſecuti ſunt Chriſtum.
Carmen, Geneſis.
Carmen, Sodoma.
Carmen ad Apoſtatam natorem.
Hymnus de Paſcha.
Oratio pro Martyri quæ incipit, Agi
Oratio altera quæ inc Domine ſancte Pat

Tractatus de monte Sinai, & Sion, non ſtylum ſancti Cypriani.

Tractatus de revelatione capitis ſancti Jo Baptiſtæ, non eſt ſancti Cypriani, ſed auctoris to recentioris, qui in hoc ipſo opere menti facit ſanctorum Athanaſii & Cyrilli: item Th doſii Imp. & Pipini Regis Francorum: & ipſa latio capitis ſancti Joannis Baptiſtæ contigit Theodoſio, ut Nicephorus teſtatur lib. 12. cap. Itaque relevatio, de qua hic agitur facta eſt plus centum poſt obitum ſancti Cypriani.

Expoſitio Symboli, non eſt ſancti Cypriani Ruffini: nomine Ruffini habetur inter opera Hieronymi: & teſtatur Gennadius in libro de illuſtribus, Ruffinum in explicatione Symboli celluiſſe: denique ſtylus eſt Ruffini, non ſa Cypriani.

Tractatus de ſingularitate Clericorum, ubi hibetur Clericis cohabitatio fœminarum, inſig & utilis eſt, & antiqui ſine dubio auctoris: n nullis videtur eſſe potius Origenis, quam Cypri Sed tamen ſtylus apertè reclamat; & Latinum ctorem, non Græcum eſſe clamat. Idem etiam lus ſatis diverſus eſt à ſtylo ſancti Cypriani, & v ba multa parum latina admiſcet, quæ in Cypri non inveniuntur, qualia ſunt inordinaliter, con

ıalitas, mulcedo, paſſibilitas, & alia.
:rmones de operibus Cardinalibus Chriſti eru-
& antiqui auctoris ſunt, ſed non videntur eſſe
:iani. Primùm enim ſtylus multo humilior eſt
n ſancti Cypriani eſſe ſoleat. Deinde in ſermo-
.e Tentatione & Jejunio, docet hic auctor Dia-
m cecidiſſe de cælo ante hominis creationem,
s ſententiæ contrarium habet ſanctus Cypria-
in tractatu de zelo & livore. Denique in præ-
ne ſic alloquitur ſanctum Cornelium Papam,
inquit, ſolent aliquando Patres nugis infantili-
rridere, & linguis balbutientibus delectari, indul-
am meretur humilitas, quæ, quo poteſt acceſſu
nitatis veſtræ manibus ſe porrigit attrectandam.
lle, At ſanctus Cyprianus ſemper Cornelium
em, & collegam appellabat: nec ignorabat, ſe
minus doctum, & diſertum, quàm Cornelius
:; & cum preterea Epiſcopus ante Cornelium
natus fuiſſet, & in Eccleſia univerſa mirifice
:ret, nunquam profectò ſcripta ſua nugas infan-
appellaret: neque diceret ſublimitatem Cor-
i lingua balbutienti Cypriani oblectari debere.
ıibellus de laude martyrii ideo poſitus eſt inter
:a Cypriani dubia, quoniam Eraſmus dubitavit
ıliquam ſtyli diſſimilitudinem. Sed communi-
ıdmittitur inter vera opera ſancti Cypriani, præ-
m cum Moyſes, & Maximus, ad quos liber
ſcribitur, in epiſtola ad Cyprianum, quæ eſt 26.
r epiſtolas S. Cypriani, hujus ipſius libri men-
em faciant, neque ſtylus diſſidet ab aliis operi-
, niſi quod eſt magis elaboratus, quàm aliqua
ejuſdem opera, ſed non magis, quàm omnia.
idem epiſtola ſecunda, quæ eſt ad Donatum,
cedit huic libello; & tamen illa epiſtola eſt,
rero liber ſimilis orationi in genere demon-
ivo.

Liber de diſciplina, & bono pudicitiæ: & li
ad Novatianum de ſpe veniæ danda lapſis; S.C
priani mihi eſſe videntur, quicquid Eraſmus dic
qui nimis ſubtiliter de ſtyli diſſimilitudine aliqu
do judicat.

Liber de duplici Martyrio S. Cypriani eſſe n
poteſt, cùm auctor mentionem faciat Diocleti
& Maximiani Imperatorum, qui nondum impe
cœperant, cùm S. Cyprianus martyrium pateret
ac ut magis miremur, qua fronte ejuſmodi li
ſub Cypriani nomine edantur, meminit hic i
auctor belli Cæſarei contra Turcas.

Liber de aleatoribus utilis & doctus eſt; ſed
videtur eſſe Cypriani, cùm in principio ſatis ap
ſignificet auctor, ſe univerſali Eccleſiæ præſid
& Apoſtolatum gerere, ſuper quem Chriſtus fu
davit Eccleſiam, & Chriſti vicariam Sedem o
nere, & ſibi traditas eſſe claves ligandi, & ſolv
di, &c. Itaque videtur libellus eſſe alicujus Ro
ni Pontificis, qui S. Cypriani ſcriptiones imita
quamvis ſtyli ejus elegantiam non aſſequatur.

Liber de cœnæ diſpoſitione non ſolum Cypri
non eſt, verum neque alicujus docti hominis. Fo
taſſe auctor ejus Cyprianus dicebatur, ſed longe
verſus ab illo, de quo nunc agimus: nam neq
verba, neque ſententias habet homine docto d
nas: ſed ineptas, & ridiculas narrationes, & fabell

Liber de duodecim abuſionibus ſeculi S. Cypri
ni eſſe non poteſt, cùm paſſim citet ſcripturas
verſione S. Hieronymi: qua ratione neque S. Au
ſtini erit, quamvis inter ejus etiam opera feratu

Liber de ſpectaculis egregius eſt, & ad imitat
nem libri Tertulliani de eodem argumento c
ſcriptus. Ratio dubitandi ſitnè Cypriani, an n
ſola ſtyli diverſitas eſſe videtur.

Liber de incredulitate Judaica ad Vigilium,

ſt aliud, niſi verſio in Latinam linguam dia-
Græci inter Jaſonem Chriſtianum, & Papiſ-
Hebræum: qui Græcus dialogus antiquiſſimus
cùm ejus meminerit Origenes lib. 4. contra
ùm. Auctor autem Latinæ verſionis non Cy-
ius, ſed Celſus dicitur, ut perſpicuum eſt ex
nis verbis [illegible]ri.

iber de Judæis, qui inſecuti ſunt Chriſtum
li Cypriani non eſſe videtur ob nimis magnam
diverſitatem.

: carminibus & orationibus nihil certi habeo:
ieque habemus veterum teſtimonia, unde pro-
s opera iſta eſſe Cypriani: neque habemus ar-
nta, unde probemus non eſſe: opera ſunt
a, & docta, & ſancto Cypriano digna.

De S. Pontio Diacono. 250.

nctus Pontius, Diaconus ſancti Cypriani ſcrip-
t *inſigne volumen de vita & paſſione S. Cypriani*
S. Hieronymo de Script. Eccl. Id volumen ex-
initium S. Cypriani in editione Jacobi Pamelii.

De S. Dionyſio Alexandrino. 250.

nctus Dionyſius Alexandrin. Epiſcopus æqua-
s fuit S. Cypriani, ſed paulo prior in Epiſcopa-
: paulo poſterior in morte: & ſcripſit libros, &
las multas, teſte S. Hieronymo de Script. Eccl.
: nunc epiſtola una ſatis brevis inter canones
eſiaſticos Græcorum cum annotationibus Bal-
nis. Extat Epiſtola inſignis contra Paulum Sa-
tenum Romę edita græcè & latinè anno 1608.
it etiam multa, & magna fragmenta operum
: Dionyſii apud Euſebium lib. 6. hiſt. cap. 33.
uentibus uſque ad finem libri, & lib. 7. cap.
ſequentibus uſque ad 21. Extant denique alia
ienta apud Athanaſium in libro de ſententia

Dionyſii Alexandrini, & in lib. de ſententia N
cænæ Synodi. Neque de his ulla controverſia eſt.

De S. Zenone Epiſcopo & Martyre. 260

Eccleſia Veronenſis ſanctum Zenonem Epiſc
pum veneratur, quem ſub Gallieno Imperato
paſſum eſſe prædicat, & ejus ſermones permult
nuper edidit. Hujus Zenonis Epiſcopi, & marty
nulla fit mentio apud Euſebium in hiſt. neque a
ſanctum Hieronymum in lib. de Script. Eccl.

Primus eſt S. Gregorius, qui S. Zenonem E
copum Veronæ Martyrem nominat lib. 3. Di
gorum, cap. 19. ſed de operibus ejus mentio
nullam facit. Extant ſub nomine ejus ſermo
editi Veronæ anno 1586.

De Geneſi ſermones.	4	*Ad Neophitos.*
De Abraham.	3	*De Iſaia.*
De ſomnio Jacob.	1	*De Martyrio Iſaia.*
De Juda Patriarcha.	1	*De Daniële.*
De Exodo.	15	*De Jona.*
De Præcepto, Attende tibi.	1	*De Evangelio ſecundo Lucam.*
De Job.	1	*De Evangelio ſecundo Joannem.*
De Pſalmis.	9	*De Spirituali ædificatione.*
De Epiſtola ad Corinthios	1	*De Patientia:*
De Æterna filii generatione.	3	*De Pudicitia.*
De adventu Chriſti.	1	*De Continentia.*
De Nativitate Chriſti.	3	*De Juſtitia.*
De Circumciſione.	1	*De Jejunio.*
De Fide.	1	*De Timore.*
De Fide, Spe, & Charitate.	1	*De Spiritu & corpore*
		De Avaritia.
De Fidei veritate.	1	*De Livore, & invidia*
De Paſcha.	9	*De S. Archadio.*
Invitatio ab Fontem.	8	*De Reſurrectione.*

ꝫ his ſermo in illud, *Attende tibi*; & ſermo in
ngelium Lucæ, & ſermo de jejunio, & ſermo
ore, & invidia, non ſunt ſancti Zenonis, ſed
i Baſilii Magni, ut notum eſt, tum ex ſtylo
ex communi ſententia. Item ſermones in Pſal-
, ſi non omnes, certè majori ex parte apud
rium inveniuntur.

e aliis non habeo, quod dicam, niſi aliquos
breviſſimos, ut ſermones dici non mereantur;
os eſſe repetitiones aliorum, aliquos ita obſ-
, ut intelligi nequeant: & quod me male ha-
de his ſermonibus nullam extare apud vete-
nentionem. Primus enim, qui eos invenit,
inus fuit Veronenſis Orator, ante annos cir-
centum: editi ſunt autem Venetiis anno 1508.
ſtea emendatius, & pulchrioribus characteri-
Veronæ anno 1586. conſulat Lector Cardi-
m Baronium in notis Martyrologii.

De S. Victorino Pictabionenſi. 270.

nctus Victorinus Pictabionenſis Epiſcopus, &
Martyr, ſancti Cypriani æqualis, vel paulo po-
or, *multa opera* ſcripſit teſte ſancto Hierony-
in lib. de ſcript. Eccl. Nunc ſolùm extat com-
tarium in Apocalypſim, & de hoc ipſo dubium
an ſit Victorini opus. Scribit enim ſanctus Hie-
ymus in epiſtola præfixa Commentario Victo-
in Apocalypſim, Victorinum in iſto ſuo Com-
tario ſecutum eſſe errorem Chiliaſtarum, quod
m ſcripſit in libro de Script. Eccl. in Papia:
de cauſa Gelaſius Papa Victorini opera inter
crypha numeravit. At Commentarium, quod
o extat ſub nomine Victorini, non ſolùm hoc
re caret, ſed contra hunc errorem etiam pug-
Hic beatus vir ſub Diocletiano martyrium
us eſt anno Domini 303.

De S. Methodio Epiſcopo, & Martyre. 285.

SAnctus Methodius Epiſcopus Tyri claruit te-
pore Diocletiani Imperatoris, & anno ejus
Martyrio coronatus eſt, ex Hieronymo de Scri
Eccl. Is multa ſcripſit, ſed nunc ſolum extant *fr*
menta ſatis magna ex lib. ejus *de reſurrectione*
verſus Origenem, apud Epiphanium hæreſi 64.
tant etiam alia *fragmenta* apud Photium in Bib
theca. Circumfertur *libellus revelationum* ſub no
ne ſancti Methodii, ſed ſuppoſititius cenſetur.

De Dorotheo Tyrrenſi.

DOrotheus Tyrrenſis dicitur tempore Dioc
tiani exilium paſſus, & ſcripſiſſe *Synopſin*
vita Prophetarum, & *diſcipulorum Chriſti*:
Synopſis extat in bibliotheca ſanctorum Patr
& frequenrer citatur. At hujus Dorothei nul
mentionem inveni apud Euſebium, ſanctum Hie
nymum, vel Gennadium, aut etiam Joanne
Trithemium, qui ſcripſerunt de viris illuſtribus

Ipſa verò Synopſis plena eſt fabulis. Conſul
lector, quæ iſte auctor ſcribit in vita Abdiæ, Jo
Iſaiæ, Hieremiæ, & Eliſœi. Præterea conſul
quæ ſcribit in vita Jacobi Alphæi, & Clementi
& in ſumma ſciat, ab iſto numerari inter 72. Di
cipulos Chriſti omnes, qui ab Apoſtolo Paulo n
minantur, etiamſi Ethnici fuerint, vel femin
& illos omnes non ſolum diſcipulos Domini, ſ
etiam Epiſcopos facere. Non meminiſſem libri t
fabuloſi, niſi vidiſſem à multis citari, & non i
nimi fieri.

De Arnobio. 285.

ARnobius ſub Imp. Diocletiano floruit, t
ſancto Hieronymo de Script. Eccl. ac ut
baret, ſe verè factum eſſe ex pagano Chriſtiani
ſcripſit *libros ſeptem contra gentes*: nam octa
qui illi operi adjunctus eſt, non eſt liber oct

rnobii, ſed Octavius Felicis Minutii, de quo ſu-
:a dictum eſt. Feruntur etiam ſub nomine Arno-
i Commentaria brevia in Pſalmos, Sed ea non
dentur eſſe hujus Arnobii, ſed alterius recentio-
s: nam in explicatione Pſalmi 108. refellit hic
actor hæreſim prædeſtinatorum, quæ tempore S.
uguſtini, vel poſtea exorta eſt: & in explicatione
ſal. 109. nominatim refellit Photinum hæreſis
bionitarum inſtauratorem. At Photinus tempore
alentiani Imperatoris vixit, teſte S. Hieronymo de
ript. Eccl. quo tempore Arnobius ſuperſtes eſſe
on poterat. Fuit enim Arnobius præceptor Lactan-
, Lactantius autem in extrema ſenectute voca-
eſt à Conſtantino Magno, ut Criſpum filium
diret, teſte S. Hieronymo de Script. Eccl. in
ctantio. Quamvis autem Commentaria in Pſalm.
n ſint illius Arnobii, qui circa initia Principatus
ocletiani florebat: ſunt tamen auctoris alicujus
eris, qui etiam Arnobius dicebatur, ut conſtat
Commentariis Bedæ in Pſalmos, in quibus ex-
:atio Arnobii non ſemel adducitur. Vide infra
verbo Arnobius junior. Feruntur etiam annota-
nculæ in varia loca Evangelii; ſed parvi momen-
neque certum eſt, an ſint Arnobii.

De Lactantio Firmiano. 290.

Actantius Firmianus, Arnobii auditor, floruit
ſub Diocletiano, & ad Principatum Conſtan-
i Magni in ſenectute pervenit, teſte S. Hiero-
mo in libro de Script. Eccl. ubi multa ejus opera
:enſet, quę non extant: quę autem extant hęc ſunt.

vinarum Inſtitutionum libri.	7	*Carmen de Phænitce*
Ira Dei.	1	*Aliud de paſſione Domini.*
Opiſicio Dei.	1	*Tertium de Reſurrectione ejuſdem & de Paſchate.*
itome in libros ſuos.		

Et quidem opera omnia, exceptis carminibus,

ſine controverſia Lactantii ſunt: & quemadmod
ad eloquentiam Tullianam proximè accedu
ita erroribus variis ſic deformata ſunt, ut non
cauſa Gelaſius Papa in Concilio Romano apo
pha cenſeri voluerit.

Carmen de Phænice Ethnici hominis eſſe vide

Carmen de reſurrectione, & Paſchate, ut eti
de Paſſione, ambiguum eſt, an Lactantii ſint, q
nonnulli negant illius eſſe: & tamen non habe
certum argumentum, unde probetur illius non e

SECULUM QUARTU

Ab anno 300. ad 400.

De Conſtantino Magno Imperatore. 306.

Conſtantinus S. Helenæ filius, Imper
Maximus, & feliciſſimus, quamvis oc
patiſſimus in imperio orbis terræ gub
nando, quod ſuſcepit anno Dom. 30
tenuit uſque ad 337. ſcripſit tamen *multas lat
orationes*, earumque magnam partem recitavit,
ſebio teſte lib. 4. de vita Conſtantini cap. 29.
tantum nunc ſupereſt, ſcripta ad Sanctorum
tum, cujus meminit idem Euſebius lib. 4. cap
de vita Conſtantini, atque eadem excudi ſole
ipſos libros de vita Conſtantini. Oratio ſanè
chra, & luculenta de Chriſti adventu, & divi
te: ubi etiam cap. 18. inſeruntur carmina Sil
Erithrææ, quarum litteræ capitales reddunt
ſententiam, *Jeſus Chriſtus, Dei filius, ſervator*, C
Scripſit etiam idem Imperator *epiſtolas multas*,
rum aliquæ extant tum in hiſtoria Euſebii, tum
bris de vita Conſtantini. Sed epiſtolę poſſent fo
tribui Secretariis; ſed orationes ipſius Conſt
proprio labore, & ſtudio ſcribebantur, ut dixi

De Euſebio Cæſarienſi. 326.

;ebius Pamphili Epiſcopus Cæſarienſis, tem-
re Conſtantini Magni floruit, ſcripſit pluri-
t quibus hæc nunc exſtant.

De Evangelica præparatione lib.	14
De Evangelica demonſtratione.	10
De Hiſtoria Eccleſiaſtica.	10
De vita Conſtantini.	4
Adverſus Hæreſim Hieroclis.	1
De Philoſophorum diſſenſione.	1

Chronicon interprete S. Hieronymo.

i de præparatione, & demonſtratione Evan-
imperfecti ſunt. Scripſit enim Euſebius, teſte
ronymo de Script. Eccl. De præparatione
. De demonſtratione lib. 20. Nunc autem
it 14. iſti ſunt 10. Hiſtoriam Euſebii Eccle-
m Ruffinus vertens, libros novem confecit
duos ipſe addidit. Sed Jo. Chryſtophoſonus in
:erpretatione libros decem eſſe oſtendit, quot
S. Hieronymus numeravit. Cæterùm Ruffi-
n ad verbum vertit, ſed aliqua addidit, aliqua
t. Hanc hiſtoriam Gelaſius inter apocryphos
retulit, fortaſſe ob nimias laudes Origenis.
ɔſit Præterea Euſebius ſub nomine S. Pam-
ıartyris Apologiam pro Origene: quamvis
. Hieronym. in lib. de Script. Eccl. in Pam-
eſtatus ſit à S. Pamphilo ſcriptam fuiſſe Apo-
ı pro Origene: tamen idem S. Hieronym. lib.
luffinum, ſe poſtea comperiſſe dicit, Apolo-
llam eſſe partem Apologiæ Euſebii pro eo-
ɔrigene, cui Ruffinus mutaverat titulum, &
ùm probat teſtimonio Euſebii, qui S. Pamphi-
hil ſcripſiſſe aſſeruit præter epiſtolas aliquot.
ò Euſebium hunc Cęſarienſem Arianum hę-
n fuiſſe teſtatur S. Athanaſius in libro de De-
Nicenæ *Synodi*: *teſtatur* S. Hieronymus in

utroque libro adverſus Ruffinum, ubi Eu
hunc non ſolùm hæreticum Arianum, ſe
ſigniferum, nunc Principem Arianorum vo
ſtatur ſeptima Synodus Act. 5. ubi primum
Apoſtolici, deinde tota Synodus rejiciunt
tatem Euſebii Pamphili, tamquam hæretici
Quare mirum eſt, cur aliqui moderni Eı
hunc tanto ardore defendere velint.

De Juvenco Poeta Chriſtiano. 330

JUvencus presbyter ſcripſit Conſtantin
rante *libros quatuor carminum*, *quibus*
licam hiſtoriam complexus eſt. Laudat h
ſanctus Hieronymus, tum in libro de ſcri
tum in epiſtola ad Magnum, tum etiam i
mentario ad cap. 7. Matthæi. Extant hi libri
mo Bibliothecæ ſanctorum Patrum editi
cundæ.

De S. Antonio Abbate. 330.

SAnctus Antonius Abbas eodem Imp
Conſtantino floruit, ſcripſitque *epiſtolas*
lingua Ægyptiaca, ſed ſenſu & ſpiritu Apoſt
ſanctus Hieronymus teſtatur in lib. de Scrip
Extant epiſtolæ S. Antonii in Bibliotheca Ss.
Addit Jo. Trithemius in libro ſuo de Scrip
ſcriptos fuiſſe ab eodem magno Antonio c
ſermonum, qui pariter nunc extant in Bibl
ſanctorum Patrum. Sed mirum eſt Trithemi
advertiſſe, in ſermonibus illis citari Baſiliu
gorium Nyſſenum, Jo. Chryſoſtomum,
Photium, & alios, qui multis annorum c
poſteriores fuerunt S. Antonio Abbate, de
loquimur.

De S. Pachomio. 340.

SAnctus Pachomius ex milite gentili Mc
probatiſſimus effectus, S. Antonii æqu
forte diſcipulus, ſcripſit *regulam Monachoru*

'e, quæ extat inter opera Joannis Caſſia-
excuſa.

De ſancto Oreſieſi. 340.

is Monachus æqualis S. Pachomii ſcrip-
ennadio teſte in libro de viris illuſtribus)
ino ſale conditum de inſtructione vitæ
hic liber extat in Bibliotheca SS. Pa-
›nis ſecundæ, tomo quarto.

'e S. Machario Seniore. 340.

Macharius Senior S. Antonii diſcipu-
S. Pachomii, atque Oreſieſis æqualis,
:ilias quinquaginta ad Monachos, quæ ex-
:otheca SS. Patrum tomo ſecundo, edi-
ıdę.

De ſancto Athanaſio. 340.

Athanaſius Epiſcopus Alexandrinus, ſub
Conſtantino florêre cœpit, & ſub Valen-
›re migravit ad Dominum, teſte S. Hie-
Script. Eccl. Opera S. Athanaſii qua-
continentur, nec tamen ſunt omnia:
ıim S. Hieronymus duorum librorum
tes & libri unius contra Valentem, &
& alterius de Pſalmorum titulis, &
ta ſancti Antonii, qui tamen libri in his
nis deſiderari videntur, niſi forte muta-
ina, ut mox dicemus.

Tomi Primi.

ra Idola.
:tione Verbi,
l nos adventu.
m Epiſcopum
'rum epiſtola.
lei.
ſcopi Romani
ıſium epiſtola.
Reſponſio.

Ad Antiochenſes epiſtola.
De æterna ſubſtantia Filii & Spiritus ſancti cum Deo.
Oratio quod Chriſtus ſit unus.
Ad Adelphium fratrem contra Arianos.
Orationes quatuor contra

Arianos.
In hoc dictum, ex Deo Deus eſt verbum.
In hoc dictum, Omnia mihi tradita ſunt, &c.
Compendium è ſuperi bus contra eos, qui cunt Spiritum ſanct eſſe creaturam.

Obſervatio in libros Primi *Tomi.*

ORatio contra idola, & liber de Incarnatio Verbi, videntur eſſe duo libri contra gent quorum ſanctus Hieronymus meminit. Nam i tio libri de Incarnatione Athanaſius dicit, ſe hac nus diſputaſſe contra Idola, nunc ſequi, ut diſ tet de Incarnatione Verbi, ut planè appareat d illa opera eſſe conjuncta, & unum eſſe partem al rius. Utrumque autem eſt contra gentiles, & fertum teſtimoniis gentilium. Quare mirum e cur unum dicatur oratio, & alterum dicatur lib cùm utrumque ſit diſputatio contra Idola, & p Chriſto adverſus gentes.

In eodem primo tomo eſt quædam expoſitio fid de qua, nùm ſit Athanaſii, ambigo, tum quia verſa eſt à Symbolo Athanaſii, nec ſcio, cur du expoſitiones fecerit; tum maximè, quia hæc vid tur illi contraria: in hac enim dicitur *tres perſon divinas non eſſe tres ſubſiſtentias, ſeorſim diſtincti* in illo autem Symbolo dicitur, *alia eſt perſona P tris, alia Filii, alia Spiritus ſancti*, & Græcè, *a hypoſtaſis*, id eſt, *ſubſiſtentia*: teſtatur enim ſanct Gregorius Nazianzenus Oratione in Athanaſiu extrema, ab Athanaſio fuiſſe declaratum intell à Latinis per nomen *perſona*, quod à Græcis nomen *hypoſtaſis*, & Græcos dicere tres hypoſtaſ Latinos, tres perſonas.

In eodem tomo habetur epiſtola Liberii Pa ad Athanaſium, & reſponſio Athanaſii ad Li rium: ſed neutra videtur convenire auctori, tribuitur. Liberius enim ita ſcribit ad Athanaſiu

ac ſi dubitet de ejus fide; & jubet illum anathema dicere Sabellio, & Ario: deinde addit rationem. Ut ego ſecurior efficiar, tuaque mandata inhæſitanter obeam. At neque credibile eſt, Liberium unquam dubitaſſe de fide S. Athanaſii: neque etiam ita ſe illi ſubieciſſe, ut mandata ejus obiturum ſe polliceretur. Adde, quod epiſtola, quæ tribuitur Liberio incipit per, *Ergo*, ſine interrogandi nota, ut concluſio potius epiſtolæ, quam epiſtola eſſe videatur.

Reſponſio quoque Athanaſii non habet formam epiſtolæ, ſed ſimplicis confeſſionis fidei: neque confeſſio concepta eſt verbis ſatis propriis, præſertim ubi dicit *illa caro ſuſpenſa eſt in Cruce, non ipſe: in illa, omnes humanas paſſiones, ut homo ſuſtinuit: non ipſe.* At negari non debet, ipſum Chriſtum, ſive etiam ipſum Deum Crucifixum in carne: ſic enim loquitur ſanctus Petrus. *Chriſto igitur in carne paſſo,* & *Chriſtus paſſus eſt pro nobis*: & ſanctus Paulus, *Humiliavit ſemetipſum factus obediens uſque ad mortem.* &, *Numquam Dominum gloriæ crucifixiſſent.* Sanctus vero Athanaſius maximè proprie, & caſtigate de ejuſmodi myſteriis loqui ſolet. Proinde non videtur ejuſmodi ſcriptio ſancto Athanaſio tribuenda.

Tomi ſecundi.

Apologia ad Conſtantium.
Apologia de fuga ſua.
Epiſtola ad omnes Orthodoxos.
De ſententia Dionyſii Alexandrini.
De decretis Nicænæ Synodi contra Euſebium.
Apologia contra Arianos ſecunda.
Ad Seraphionem epiſtola.
Ad ſolitariam vitam agentes epiſtola.
Ad Jovian. Imp. epiſtola.
De Synodis Arimini, & Seleuciæ.
Ad Dracontium, Epiſcopatum fugientem epiſtola.
Ad Epiſcopos Africæ epiſt.

Obſervatio in Tomum ſecundum.

IN hoc ſecundo tomo nihil eſt, de quo, aut ambigam, aut alios ambigere ſciam. Illud un admonendum duxi, quod S. Hieronymus in li de Script. Eccl. ſcribit, extare etiam librum At naſii contra Valentem & Urſacium, rectè ac poſſe de libro inſcripto, De Synodis Arimini, Seleuciæ: in illis enim contra Valentem & U cium propriè ſcribitur.

Sunt etiam in hoc tomo duæ breves epiſtolæ epiſtolam ad Jovianum Imperatorem, quæ ne cur in indice ſint prætermiſſæ.

Tomi Tertii.

De Incarnatione Verbi.
De natura humana ſuſcepta.
De Incarnatione Chriſti.
De ſalutari adventu Chriſti contra Appollinarem.
Contra omnes hæreſes ſermo.
Ad Maximum Philoſophum Oratio.
In illud, Profecti in pagum, invenietis pullum.
In paſſionem Salvatoris.
Ad Marcellinum de interpretatione Pſalmorum.
De Virginitate, ſive de meditatione.
Teſtimonia ex ſcriptura de naturali communione ſimilis eſſentiæ trium perſonarum.
Ad omnes ubique p Ægyptum, & Syri &c.
Refutatio contra hyp ſim Meletii.
De ſanctiſſima Dei Maria.
In paſſionem & Cru Domini.
Ad Seraphionem Epi pum Thmutæos ep
In Illud, Quicumque xerit verbum, &c
Diſputatio in Nicæno c cilio contra Arium
Homelia de ſemente.
Declaratio levitici di verſa ejuſdem rei menclatura.

Obſervatio in Tomum Tertium.

Liber qui hic dicitur, de interpretatione P

rum, videtur eſſe ille, quem ſanctus Hierony-
s vocat de titulis Pſalmorum, in lib. de Script.
l. in Athanaſio: nam Caſſiodorus quoque hunc
dem librum vocat, de titulis Pſalmorum, ideſt
varia excellentia Pſalmorum.
Sermo de ſanctiſſima Deipara, non videtur eſſe
cti Athanaſii, ſed alicujus poſterioris, qui poſt
ncilium tertium, & quartum, imo etiam ſextum
ruit: ita enim accurate diſputat de unione divi-
& humanæ naturæ in una hypoſtaſi: nec non
appellatione Deiparæ, quod Virgini ea appella-
jure conveniat, & denique de dabus volunta-
us, & operationibus unius volentis, & operan-
Chriſti, ut dubitari non poſſit, quin iſte auctor
erit decreta Conciliorum contra Neſtorium,
tychetem, & Monothelitas. Ac (ut recte ratio-
atur Cardinal. Baronius tomo primo Annalium
annum Chriſti 48.) ſi hic ſermo eſſet Athana-
, ſine dubio citatus fuiſſet à S. Cyrillo, & à Patri-
s tertiæ, quartæ, & ſextæ Synodi ad convincen-
s hæreticos. Videmus autem non citari unquam
nc ſermonem, ſed libros de Incarnatione, ubi
on tam aperte Athanaſius loquitur. Adde, quod
hoc ſermone auctor dicit, attributa Dei non
ſe ipſam ſubſtantiam Dei, ſed circa ſubſtantiam
erſari: quod valdè impropriè dictum eſt, & alie-
um à conſuetudine S. Athanaſii, qui valdè con-
deratè loqui ſolet. Adde ultimò, quod in expli-
atione vocabuli οὐσία dicit vocem ἰσία ſignifi-
are æqualitatem: at græcis ἰσότης eſt æqualitas non
ία & tota illa deductio vocis οὐσία à voce ἴσο-
t levior, quàm ut Athanaſium decere videatur.
Diſputatio Athanaſii cum Ario, quæ in hoc to-
o habetur, non eſt habita in Concilio Nicæno,
t inſcriptio judicare videtur; ſed eſt habita in Mo-

naſterio aliquo, ut ex initio diſputationis intell
poteſt: neque eſt habita propriè cum ipſo Ario,
cum aliquo ejus diſcipulo, ut perſpicuum eſt
illis verbis, *De repentè ex radice Chriſto inim Arii bellua ſub humana ſpecie ad nos inſiluit.* N
que obſtat, quod poſtea, qui diſputat, dicatur Ari
ponitur enim Arius, pro Arianus: quo modo
eadem diſputatione, non ſemel ponitur nomen
bellii pro nomine Sabelliani. Utrum hæc fu
vera diſputatio, an dialogus conſcriptus in perſon
Athanaſii,& alicujus Ariani; & utrum ſit ab Athan
ſio, an ab alio ſcriptus, non facilè judicari poteſt

Tomi Quarti.

Quæſtiones ad Antiochum Principem.
De definitionibus theolog.
Diſputatio cum Ario Laodicæ habita.
Exhortatio ad Monachos
De paſſione imaginis Dom.
Ad Marcum Papam ep
Marci Papæ Reſponſio
Ad Serapionem de ſan Spiritu epiſtola.
De unita Deitate Tri tatis libri. 7.
Synopſis totius Scriptu

Obſervatio in Tomum Quartum.

In hoc tomo nihil fere eſt quod verè ſit Athan
Quæſtiones ad Antiochum, Athanaſii eſſe n
poſſunt, nam quæſt. 23. citat auctor magnum At
naſium, & ab eo diſſentit. Quæſt. 108. dicit, Ro
nos eſſe Francorum genus: ex quo apparet, auc
rem eſſe recentem: Franci enim dicuntur omn
occidentales in Regnis Turcarum. Quæſt. 129.
tatur S. Gregorius Theologus, qui tamen po
rior eſt Athanaſio. Multo minus Athanaſii ſ
quæſtiones quadraginta ſex, quæ in aliis codici
inveniuntur: nam in iis citantur ut antiqui Pat
Epiphanius, Gregorius Nyſſenus, & alii.

Liber de definitionibus Theologicis non vide
eſſe S. Athanaſii, quia in cap. de Actu, citat
confirmandam ſuam ſententiam ſanctum Gre
ri

n Nyſſenum, his verbis, *Actus, quemadmodum* *ctus Gregorius Nyſſenus inquit, eſt naturalis cu-* *ue rei*. &c. At credibile eſt Gregorium Nyſſe- n nondum ſcribere cœpiſſe, quando Athana- obiit: obiit enim Athanaſius ſub Valente: Gre- ius autem ſub Theodoſio ſcribere cœpit, ut babiliter colligitur ex lib. ſancti Hieronymi de ipt. Eccl. Scripſit enim eum librum ſanctus Hie- ymus anno 15. Theodoſii, ut ipſemet teſtatur extremo libro: & in eodem libro dicit, à Gre- io Nyſſeno lectum ſibi fuiſſe librum quendam compoſitum, ante paucos annos. Adde, quod hoc libro de definitionibus, tam diſtinctè loqua- auctor de duabus naturis Chriſti in una hypo- i, ut omnino ſcripſiſſe videatur poſt Concilium alcedonenſe.

Diſputatio cum Ario Laodicææ habita, non po- t eſſe Athanaſii vera diſputatio: dicitur enim ha- a anno ſecundo Conſtantii, & tamen introduci- Athanaſius diaconus diſputans cum Ario preſ- tero: at ex hiſtoricis conſtat, Athanaſium factum e Epiſcopum Alexandrinum anno 21. Conſtan- i Magni. Præterea Arius obiit morte turpiſſima no 31. Conſtantini, omnium conſenſu: quomo- ergo diſputaturus adducitur anno ſecundo Con- ntii? Denique in hac diſputatione mentio fit Pho- i hæretici, quaſi ab ipſo Arius hæreſes didiciſſet; Photinus poſterior Ario fuit, ut ex ſancto Hie- nymo colligitur lib. de ſcript. Eccl. Denique vi- tur omninò hæc diſputatio, dialogus ille eſſe, em à ſe ſcriptum fuiſſe Vigilius Epiſcopus Tri- ntinus teſtatur lib. 5. contra Eutychem.

Liber de paſſione imaginis Domini, citatur in cunda Nicæna Synodo, act. 4. ubi totus hic liber gitur & recipitur ſub nomine ſancti Athanaſii, ſed n videtur eſſe ſancti Athanaſii hujus, de quo

Domini noſtri Salvatoris, qui proflux
gine ejus, quæ crucifixa eſt in Syria
tate: hic eſt ſanguis ille Dominicus,
que repertus eſſe dicitur, nec aliter æ
verè Catholicis, præter id quod ſcribi
ex carne, & ſanguine Chriſti aliqui
inveniri, niſi illud, quod in ara alt
Sacerdotum quotidie ſpiritualiter eſ
inquam, ultima verba non haberi
Concilii Nicæni ſecundi, neque in ve
Bibliothecarii; ſed eſſe addita ab a
putationem habitam de ſanguine Cl
II. Pontifice maximo: quod etiam
tare ſtyli iſtius concluſionis à reli
Quod autem auctor hujus addition
Catholicis non debere credi eſſe aliun
mini ſuper terram, niſi illum, qui C
tari; repugnat traditioni Eccleſiæ M
gloriatur habere ſe, de ſanguine ill

fuerit ſententia Pontificis: tamen Card.
ɔmo 9. Annalium, ad annum Domini
Romæ extare diplomata Pontificia, in
ıs illius ſanguinis declaratur. Et certe
llo tempore ſecùs cenſuiſſet, tamdiu
conſervatus non fuiſſet. Scribit etiam
ariſienſis in Henrico III. Angliæ Rege,
meo codice, miſſum fuiſſe à Patriar-
lymitano vaſculum cum vero ſanguine
ɔdum Regem, & ſuſceptum cum incre-
itate, Epiſcopis prædicantibus, & ra-
.entibus de veritate illius ſanguinis.
s Athanaſii ad Marcum Papam, & Mar-
Athanaſium, conſtat ex ratione tem-
ɔiſtolas eſſe ſuppoſititias, ut dicemus
ſervatione ad Gratianum.
:em de unita Deitate Trinitatis, non
ır Athanaſii, quia Latinè ſcripti viden-
Græco verſi, ut patet, tum ex ſtylo,
quoties auctor ſignificat, quo modo di-
Græcos quæ ipſe Latine ſcripſit, ut lib.
:s, inquit, *qui hanc Dei nativitatem ex*
:ibus phantaſma eſſe confitetur, quod
ɩ ὄντων appellant, & lib. 7. in ultimis
er hoc, inquit, *unita eſt Patris & Filii,*
ſancti ſubſtantia, quam Græci dicunt
Deinde refellit hic auctor nominatim
ɔtentinum, qui Eunomii diſcipulus fuit.
r autem credibile, Athanaſium potuiſſe
ſcipulum Eunomii, cum ipſum Euno-
Athanaſius, ſed Baſilius, qui Athana-
:at, primus confutaverit.
os, qui in his quatuor tomis continentur,
ı vita ſancti Antonii, & Symbolum, quod
:umque vult ſalvus eſſe, quæ ſancti At-
a eſſe vera & germana non dubitamus,

Quod enim S. Athanaſius ſcripſerit vitan
tonii teſtatur S.Hieronymus in lib. de ſcrip
Antonio, in Euagrio, & in Athanaſio: teſta
S. Gregorius Nazianzenus oratione in Ath
& ſanctus Auguſtinus, lib. 8. confeſſ. cap
autem ea, quæ nunc extat, ſit illa ipſa, q
minit S. Hieronymus, & S. Auguſtinus, pe
eſt ex eo, quod eſt revera inſigne volume
vocat S. Hieronymus, & continet magn
racula, quorum meminit S. Auguſtinus,
revelationem illam de anima Ammonis
vita à S. Athanaſio ſcripta referunt Pallad
ſtoria Lauſiaca cap. 8. & Socrates in hiſt. li
18. Neque poteſt contra obiici, niſi quod in
non fiat mentio Pauli 1. Eremitæ, & aliaru
quæ narrantur à S. Hieronymo in vita S
Eremitæ. Sed reſponderi poteſt, Athana
omnia, quæ ad vitam S. Antonii pertineb
cutum fuiſſe, vel non omnia, quæ accepera
tem veniſſe illi cùm ſcriberet; vel etiam
omnia ſcribendo nimis longam orationem
cere: alioqui ſi objectio illa vim ullam habe
mus de ſcriptoribus Evangeliorum etiam
multa enim Matthæus & Marcus omiſeru
& rebus geſtis Chriſti referendis, quæ Luc
miſit: multa quoque omiſit Lucas, quæ M
Marcus non omiſerunt: multa denique & g
Joannes ſcripſit, quę tres Evangeliſtę pręter

De ſymbolo Athanaſii Eccleſia ipſa Cath
ſtimonium perhibet, dum illud ſub nomin
naſii in divinis officiis recitandum proponi
id facit ſine veterum Patrum teſtimonio.
enim Auguſtinus tract. in Pſalm. 120. ſic
explicans illud, *Per diem ſol non uret te*, D
le Pater Athanaſius Alexandrinus Epiſcopu
chrè locutus eſt, *Filius*, inquit, *Dei à Patr
non factus, nec creatus, ſed genitus*.

Tribuuntur ſancto Athanaſio à nonnullis commentaria in omnes epiſtolas ſancti Pauli : ſed ea eophylacti ſunt, non Athanaſiii.

De Seraphione.

Eraphion Epiſcopus Thmueos à S. Athanaſio ordinatus: Vir fuit S. Antonio Charus, ut ſcribit Hieronymus in lib. de ſcript. Eccl. ſcripſit *lib. contra Manichæos*, qui extat apud Henricum Caniſium mo quinto antiquæ lectionis : ſcripſit *de Pſalmorum titulis*, & *epiſtolas ad diverſos* : teſte S. Hieronymo in lib. de ſcript. Eccl. Sed non videntur extare.

De Julio Materno Firmico. 340.

Ulius Maternus Firmicus floruit tempore filiorum Conſtantini Magni, ad quos ſcripſit *egregium librum de myſteriis, & erroribus profanarum religionum*. Extat hic liber in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 4.

De Lucifero Calaritano. 350.

Ucifer Epiſcopus Calaritanus Athanaſii æqualis, ita zelo fidei Catholicæ ardens fuit, ut à ... is Patribus, etiam poſt ſchiſma factum & ſectam Luciferarianam poſt ſe relictam, non niſi timidè, dubitanter arguatur. S. Ambroſius in Oratione obitu Satyri, *Lucifer*, inquit, *ſe à noſtra tunc temporis communione ſejunxerat, quamquam pro fide ... lavit, & fidei ſuæ reliquit hæredes.* S. Hieronymus in Dialogo contra Luciferianos propè finem, ... *tum eſt*, inquit, *ad aſperrimum locum, in quo adverſum voluntatem, & propoſitum meum cogor de beato Lucifero ſecus quicquam, quam & illius meritum mea humanitas poſſit æſtimare, &c.*

Sulpitius lib. 2. ſacræ hiſtoriæ, Cæterum, inquit ciferi tum Antiochiæ longè diverſa ſententia fuit: n in tantum eos, qui Arimini fuerant, condemnavit, ut ſe etiam ab eorum communione ſecreve... , qui eos ſub ſatisfactione, vel pœnitentia re-

cepiſſent. Id rectè an perperam conſtituerit,
non auſim. Sanctus tamen Auguſtinus liberiu
ma Luciferi condemnat, tum in libro de
bus, tum in libro de agone Chriſti cap. 3c
Vide de Luciferi rebus geſtis hiſtoricos,
num lib. 1. cap. 30. Sulpitium lib. 2. ſacræ h
cratem lib. 3. cap. 7. Theodoretum lib. 3.
Sozomenum lib. 3. cap. 14. Nycephorum
cap. 17. Hiſtoria trip. lib. 6. cap. 23. Libr
feri qui extant hi ſunt:

Ad Conſtantium Imperatorem lib. 2
De Regibus Apoſtaticis. 1
De non conveniendo cum hæreticis. 1
De non parcend quentibus in D
Quod moriendum filio Dei.
Epiſtola ad Floren

His additæ ſunt *Epiſtola Florentii ad Luc*
Item *epiſtolæ duæ S. Athanaſii ad eundem L*
Item *epiſtola Liberii Papæ ad Conſtantiu*
Item *epiſtola Athanaſii ad ſervos Dei.*

De quibus libris, vel epiſtolis nulla du
mihi eſſe videtur, quin ſint eorum auctorun
rum nomina præferunt.

Impreſſi ſunt hi libri Pariſiis anno 1568
Jo. Tilii Epiſcopi Meldenſis.

De Victorino Afro. 350.

C. Marius Victorinus Afer floruit tempor
ſtantii Imperatoris, anno quadrageſi
ipſe teſtatur, poſt Concilium Nicænum. In ſe
converſus ad fidem eſt, teſte S. Auguſtino
confeſſ. cap. 2. & poſt converſionem relict
gentilium, ſcripſit, teſte S. Hieronymo in
ſcript. Eccl. *contra Arianos, & in epiſtolas B.*
de quo commentario in epiſtolas, idem Hiero
ſcribit in proœmio epiſtolæ ad Galatas, non
modum probandum. Extant nunc in tomo 4
Bibliothecæ ſanctorum Patrum *lib. 4. de Tri*

res, & *Carmen Heroicum de Machabæis*,
nia cautè legenda ſunt, cùm auctor magis
toricæ, quam Theologiæ, & ſacris literis
dederit.

De ſancto Hilario. 355.

:us Hilarius Pictavorum Epiſcopus S. Atha-
æqualis fuit, & quamvis jam provectæ æta-
ſtianus factus, tamen brevi in Eccleſiaſtica
.ita profecit, ut Doctor maximus, & Eccle-
olicæ columna merito habitus ſit. Ejus ope-
:xtant.

itate libri. 12	*Ad eandem Hymnus.*
s Conſtantium ſtum. 1	*In Matthæum Commentaria.*
em. 1	*In Pſalmos aliquot explanatio.*
um alter. 1	*De Patris & Filii unitate* 1
s Auxentium A-m. 1	*De eſſentia Patris & Filii.* 1
dis adverſus Aria- 1	*Ad Auguſtinum epiſtolæ.* 2
m filiam epiſtola.	*Carmen in Geneſim.*

idem de libris de Trinitate, De duobus li-
erſus Conſtantium, De libro contra Au-
, De libro de Synodis, De Commentariis
hæum, & in Pſalmos nulla dubitatio eſt:
:nim & meminit S. Hieronymus in lib. de
ccl. & nemo illis contradixit unquam.
iſtola, & Hymno ad Apram filiam, Eraſ-
ı ſolum dubitavit, ſed etiam ſcripſit, no-
Cæterum Fortunatus S. Hilarii ſucceſſor
ipſius diſertis verbis ſcripſit, dediſſe ſan-
larium epiſtolam ad Apram filiam, & to-
umentum epiſtolæ deſcripſit, ut non ſit du-
nc ipſam, quæ extat epiſtola, verè S. Hi-
, ut etiam hymnum adjunctum.
iſtolis ad *Auguſtinum* extra controverſiam

eſt, eas non eſſe Hilarii Pictavenſis, ſed Hilarii alterius multo recentioris: nam & Pelagiani, de quibus in illis epiſtolis agitur, poſt Hilarii obitum exorti ſunt, & ipſe Auguſtinus, ad quem ſcribuntur, poſt Hilarii exceſſum Chriſtianus factus eſt.

Pari ratione Carmen in Geneſim Hilarii eſſe non poteſt, cum ad Leonem Papam ſcriptum ſit, ſed etſi hoc carmen non ſit Hilarii: tamen conſtat ex Concilio Toletano IV. can. 12, hymnos aliquot ſancti Hilarii cani in officio Eccleſiaſtico.

De libris duobus de Patris, & Filii unitate, & de eſſentia Patris, & Filii, non omnino certus ſum Hilariine, an alicujus alterius ſint: nam S. Hieronymus horum librorum non meminit; & in poſteriore invenitur fragmentum valdè magnum ex lib. 8. de Trinitate: quæ ſunt argumenta, quod libri iſti non ſint Hilarii, ſed alterius, qui Hilarium imitari voluerit. Libri certè graves ſunt, & docti, & Hilarii ſpiritu, & eloquentia non indigni.

Una ſupereſt quæſtio, An liber primus adverſus Conſtantium Imp. ſit ſcriptus ipſo Conſtantio vivente, an poſt ejus mortem. S. Hieronymus in lib. de ſcript. Eccl. dicit, unum librum ſcriptum eſſe Conſtantio vivente, alterum poſt ejus obitum: & niſi is, qui primus nunc extat ſit ſcriptus Conſtantio mortuo, nullus erit illo mortuo ſcriptus: nam alii duo citra controverſiam ſcripti ſunt vivente Conſtantio. Eraſmus hoc argumento ductus primum librum exiſtimat ſcriptum eſſe poſt obitum Conſtantii. Cardinalis Baronius tomo tertio Annalium pag. 714. & 715. contendit omnes tres libros ſcriptos eſſe vivo adhuc Imperatore Conſtantio, & librum, quem S. Hieronymus teſtatur poſt obitum Conſtantii ſcriptum, non extare, & rationem adducit, quia S. Hilarius in hoc libro ſcribit, ſe per hanc liberrimam confeſſionem tendere ad marty-

a. Deinde ſcribit, ſe ita loqui cum Con
Joan. Baptiſta loquebatur cum Herode:
Baptiſta Herodi viventi, non mortuo
Non licet tibi habere uxorem fratris tui.
pſe Hilarius deſcribit tempus, quo hunc
ipſit, & dicit, ante annos quinque miſſos
ilium Paulinum, Euſebium, Luciferum
: at illi in exilium pulſi ſunt anno 19.
, tempore Concilii Mediolanenſis: er-
Hilarius librum illum anno Conſtantii
no Conſtantius vivebat. Obiit enim ad
ni 25. Sed fortaſſe poſſunt hæ ſententiæ
ſi dicamus, Hilarium ſcripſiſſe librum
allia, cum putaret, Conſtantium adhuc
 verè mortuus eſſet; conſtat enim ex
n lib. 2. de Sacra hiſtoria, & ex S. Hie-
Chronico, & ex ipſo Cardinale Baro-
um Hilarium rediiſſe in Galliam, paulo
Conſtantius moreretur: & quia res in tam
ione geſtæ continuo reſciri non poſſunt.

dit. Meminit horum auctorum & librorum S.
ronymus in lib. de ſcript. Eccl. & libri ipſi
extant in Bibliotheca ſanctorum Patrum tor
Phegadii vero miræ laudes extant apud Sulp
lib. 2. hiſt.

De Paciano Epiſcopo Barcinonenſi. 360

PAcianus Epiſcopus Barcinonenſis obiit
doſio imperante: & ſcripſit *epiſtolas tres*
Novatianos, quarum meminit S. Hieronymus
de ſcript. Eccl. Nunc vero in Bibliotheca ſ
rum Patrum, & ſeorſim in editione Roman
Domini 1564. non ſolum extant tres illæ epi
ſed etiam Parænefis ejuſdem Paciani ad pœ
tiam, & libellus de baptiſmo. Neque aliquid oc
unde de eorum librorum auctoritate dubitari

De Dydimo Alexandrino. 361.

DYdimus Alexandrinus cœcus à prima
dictavit opera plurima, & nobiliſſima, t
Hieronymo in lib. de Script. Eccl. Nunc ſolu
tat *liber de Spiritu ſancto* inter opera S. Hiero
quoniam eum librum idem S. Hieronymus l
tate donavit: & expoſitio in epiſtolas canoni
Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 9. Extat
liber contra Manichæos apud Henricum Can
tomo quinto antiquæ lectionis. Claruit ſub V
tiniano, & Valente Principibus. In eo repre
tur ab ipſo etiam S. Hieronymo, ejus alioq
miratore, quod Origenis errores ſecutus ſit.
Apologiam adverſus Ruffinum.

De S. Optato Milevitano. 365.

SAnctus Optatus Milevitanus Epiſcopus e
tempore floruit: & *egregios ſeptem libros*
ſus Donatiſtas, eddidit. S. Hieronymus in l
Script. Eccl. ſex libros ab Optato ſcriptos ſui
cit: ſed nunc ſeptem numerantur, neque ſe
diſſentit à cæteris. Facilè fuit in librum ſanc

ıymi irrepſiſſe errorem in numeris.

De Tyto Boſtreno. 365.

Itus Boſtrorum Epiſcopus vixit ſub Imperat. . Juliano, ſed obiit ſub Valente, ut S. Hieronus teſtatur in libro de Script. Eccl. Scripſit 'egios libros contra Manichæos*, è quibus tres cum gumento quarti, editi ſunt Ingolſtadii anno 1604. ı Henrico Caniſio tomo quinto antiquæ lectionis. ſtant etiam ejuſdem Titi *commentaria in Matthæum*, & *Lucam* impreſſa cum aliis quibuſdam Inſtadii apud Sartorium. obſervandum eſt autem mmentaria in Matthæum & Lucam non poſſe eſſe s Titi; quoniam auctor horum commentario- paſſim citat Chryſoſtomum, Cyrillum Alexrinum, & Peleuſiotam, qui pueri erant, cùm itus moreretur.

De S. Cyrillo Hieroſolymitano. 365.

Anctus Cyrillus Hieroſolymæ Epiſcopus, ſub Conſtantio Epiſcopus factus, ac ſæpè de ſede ctus, & ſedi reſtitutus, tandem Theodoſio Impete obiit, ſcripſit in adoleſcentia *Catecheſes, quæ e Latinè, & Græce exſtant.* Fertur etiam ejus tola ad Conſtantium de apparitione Crucis, cu- epiſtolæ S. Hierom. in libro de Script. Eccl. ı meminit; ſed nihil eſt cur improbetur

De Appollinario. 365.

Pollinarius Laodicenus Epiſcopus vixit à tempore Conſtantii Imp. uſque ad Theodoſium ſerem, vir fuit magis peritus poëticæ, & Rhetoæ, quam Theologiæ, ideo in errores graviſſimos idit, atque in eum potiſſimum, quod in Chriſto n eſſet anima rationalis. Scripſit *innumerabilia*, te S. Hieronymo in libro de Script. Eccl. & S. ſilio epiſt. 72. ubi dicit, Appollinarem fuiſſe niis promptum ad ſcribendum, & mundum totum bris ſuis repleviſſe, ſed libris parum conſideratè

ſcriptis. Nunc ſolum extant *Pſalmi Davi*
carmine heroico deſcripti, & Pariſiis imp
1580. *De ſancto Ephrem Syro.*

SAnctus Ephrem Diaconus Edeſſenus
Valente Principe, ſcripſitque *plurima*
teſte ſancto Hieronymo in libro de Scrip
Eccleſiis poſt lectionem ſcripturarum pu
ſolebant. Edita ſunt Coloniæ anno 1547
ra S. Ephrem magis pia, quàm docta. Sed m
Romæ à Gerardo Voſſio, partim anno 15
anno 1593. Sed non vacavit mihi legere, n
nes aliquos de compunctione, & pœnitent
Cruce, & paſſione Domini, & de S. Deipa
quædam; ideo judicare nequeo, an ſint om
Ephrem opera, an ſuppoſititia aliqua ſin

De ſancto Baſilio. 370.

SAnctus Baſilius Magnus Archiepiſco
rienſis in Capadocia, Valente imperan
& ſub Gratiano obiit, ut ſanctus Hierony
tur in lib. de Script. Eccl. Opera ejus præ
ſunt, & quatuor tomis continentur in
Baſileenſi anni 1540.

Tomi Primi hæc ſunt.

In opificium ſex dierum homeliæ. 11
In Pſalmos homiliæ. 17
Variorum arg rum homiliæ.

Tomi Secundi.

De Virginitate lib. 2
De Paradiſo. 1
Contra Eunomium libri 3
Contra Sabellianos, &
Arianos lib.
De Spiritu ſan
De libero arbit
De Baptiſmate.

Tomi Tertii.

Sermones aſcetici. 7
De Judicio Dei. 1
De Confeſſione Fidei. 1
Moralium Summæ. 80
Quæſtiones fusè explicatæ
Quæſtiones comp plicatæ.
Conſtitutiones M

Quarti Tomi.

Epiſtolæ Baſilii, & Gregorii Theologi 180
Epiſtola ad Chilonem de vita ſolitaria.
Aliæ ejuſdem Epiſtolæ.
Oratio adverſus eos, qui calumniantur, quod tres Deos dicimus.

Obſervatio in Opera ſancti Baſilii.

IN primo tomo ponuntur homiliæ undecim de opificio ſex dierum: ſed novem tantum cenſentur à nonnullis eſſe Baſilii, quia ſanctus Hieronymus novem tantum meminit. Duæ poſtremæ tribuuntur Gregorio Nyſſeno, qui opus Baſilii imperfectum perficere ſtuduit. Sed falli videntur, qui decimam, & undeciman homiliam Gregorio tribuunt & Baſilii eſſe negant: nam ipſe Gregorius in libro ſuo de opere 6. dierum extremo, dicit quidem in ſupplementum operis Baſilii compoſuiſſe ſe librum de opificio hominis, ſed non duas homilias; & liber ille extat inter opera Gregorii Nyſſeni, ſed diverſus omnino ab illis duabus homiliis Baſilii. Scribit ſanctus Hieronymus in lib. de Script. Eccl. homilias Baſilii de opere ſex dierum eſſe novem: ſed hoc dicit, quia Baſilius novem tantum initio ſcripſit; ſed poſtea addidit alias duas, quarum initium eſt, *Veteris debiti ſolutionem*, &c. Vide infrà in obſervatione in opera Gregorii Nyſſeni.

In ſecundo tomo ponitur liber unus de Paradiſo: ſed in editione Antverpienſi anni 1568. ponuntur homiliæ quatuor.

Item in ſecundo tomo ponuntur libri tres contra Eunomium: ſed in editione Antverpienſi, libri quinque: & quamvis duos ultimos libros Eraſmus ſuſtulerit, ut indignos Baſilio: alii tamen Baſilio non indignos cenſent.

In tertio tomo ſunt quæſtiones compendio explicatæ, quæ non ſunt indubitatæ. Nicephorus enim lib. 9. cap. 16. & lib. 13. cap. 29. & Sozomenus

lib. 3. cap. 13. dicunt, à multis tribui Euſta Sebaſteno Aſcetica Baſilii: id quod de quæſti bus compendio explicatis intelligendum vide nam qu. 1. & 95. videtur damnare traditiones, c Baſilius acriter defendit in libro de Spiritu ſa cap. 27. item qu. 4. & 293. videtur tollere de dio diſcrimen peccati mortalis, & venialis: q certe S. Baſilio tribui non poteſt. Additur e in editione Antverpienſi Commentarius S. B in 16. capita Iſaiæ Prophetæ: & alia quædam mi tiora, tum in ea editione, tum in aliis addun

De Andrea Epiſcopo Cæſareæ.

ANdreas Epiſcopus Cæſareæ, Cappadociæ doctus, ſcripſit *Commentaria in Apocalypſim*, extant in Bibliotheca ſanctorum Patrum, tomo mo editionis ſecundæ. Quando vixerit non eſt ninò certum, ſed hoc loco eum poſuimus, poſt S. Baſilium, Epiſcopus Cæſarienſis fuit, e que ſæpè citat, & omnium conſenſu antiquus ſc tor habetur, ex quo Arethas Cæſarienſis comp dium ſuum decerpſit in Apocalypſim.

De ſancto Gregorio Nazianzeno. 370.

SAnctus Gregorius Epiſcopus Nazianzenus, c nomento Theologus, ſancti Baſilii æquali ſtudiorum comes, floruit ſub Valente; & anno Theodoſii obiit, teſte ſancto Hieronymo de Scr Eccl. Multa ſcripſit, in quibus ſapientiam e eloquentia mirificè copulavit. Quæ extant Colo edita, anno Domini 1570. hæc ſunt.

Libri ſcripti ſoluta Oratione.

Apologetici lib.	4	*Orationes ſive libri Theologia.*
Orationes ad diverſos.	3	*Orationes in Julian Imperatorem.*
Orationes funebres.	7	*Ad Clidonium epiſtol*
Oratio in laudem Heronis Philoſophi	1	*Orationes in dies feſtos*
Orationes de Pace.	3	

ctatus de Fide. 1
*ctatus de Fide Nycæ-
næ Synodi.* 1
*ſtiones variorum argu-
mentorum.* 17
Virginem exhortatio. 1
etaphraſis in Eccl. 1
iſtolæ. 80

CARMINA.

*gœdia, Chriſtus pa-
tiens.* 1
rebus ſuis. 2
*De variis argumentis ve-
teris, & novi teſtamen-
ti.* 9
*De Virginitate inſigne
carmen.* 1
*De præceptis à Virgine
ſervandis.* 1
Spiritualia Epigrammata 13
*Sententiarum ſpiritua-
lium carmine ſcrip-
tarum libri* 3

Obſervatio in Opera ſancti Gregorii.

Ratio in laudem Heronis Philoſophi, debet inſcribi, in laudem Maximi Philoſophi, ut tur ſanctus Hieronymus in lib. de Script. Eccl. Gregorio Nazianzeno, ubi reprehendit eos, qui taverunt nomen Maximi in nomen Heronis. Metaphraſis in Eccleſiaſten non eſt Gregorii Nazianzeni, ſed Gregorii Taumaturgi, ut ſupra oſtenus. Tragedia, *Chriſtus patiens*, non videtur ha- gravitatem ſolitam Nazianzeno, præſertim deſcribitur ejulatus matris Chriſti, quæ pru- iſſima, & conſtantiſſima erat.

De ſancto Damaſo. 367.

Anctus Damaſus Romanus Pontifex anno ſexo Theodoſii obiit, & ſcripſit *de Virginitate &* : quorum meminit ſanctus Hieronymus in lib. Script. Eccl. Sed vera ejus ſcripta non extant, ptis paucis epiſtolis, quarum aliquæ ſunt inter olas ſancti Hieronymi, aliquæ in hiſtoria Theoeti lib. 2. cap. 22. & lib. 5. cap. 10. & 11. Triur ſancto Damaſo *liber de vitis Pontificum*, qui t in primo tomo Conciliorum : ſed liber ille eſt aſtaſii Bibliothecarii, non Damaſi, ut notum eſt.

De Iſaäc, & Anima. 1
De Jacob, & beata vita. 2
De Joſeph Patriarcha. 1
De benedictionibus Patriarcharum. 1
De Nabuthe Jezraelita. 1
De Elia, & jejunio. 1
De Tobia. 1
De interpellatione Job, & David. 3
Apologia David. 1
De Salomone.
De iis, qui myſteriis i tiantur.
De Sacramentis.
De dignitate Sacerdota
Precationes ante Miſſ
Commentarii in Pſalm 35. 36. 37. 38. 39. 40. 45. 47. 48. 61. & 1
Alia David Apologia.
De interpellatione Dav

Tomi Quinti.

In Evangelium Lucæ. 10
In omnes epiſtolas S. Pauli commentaria.
De fide reſurrectionis Acephalus.
Precationes piæ
Hymni ſacri.
Canticum SS. Ambr & Auguſtini, quod in pit, Te Deum laudam

Obſervatio in Opera ſancti Ambroſii.

IN Primo tomo Liber ad Virginem lapſam n videtur eſſe ſancti Ambroſii: nam capit. 8. ſic l quitur auctor „ Inhære pœnitentiæ uſque ad ext „ mum vitæ, nec tibi præſumas ab humana die po „ veniam dari: quia decipit te, qui hoc tibi pollic „ voluerit. quæ enim propriè contra Dominum p „ caſti, ab illo ſolo te convenit in die Judicii „ pectare remedium. Atqui hæc ſententia No tianum errorem continet, & contra eam diſpu ſanctus Ambroſius in duobus libris de pœniten quos libros indicat ipſe cap. 8. lib. 2. à ſe fuiſſe co poſitos, dum ſcribit, quo pacto à forenſi neg ad ſacerdotium repente vocatus fuerat. Petrus dem à Soto lect. 2. de neceſſitate confeſſionis bros duos de pœnitentia non audet affirmare, ſancti Ambroſii, ſed communiter ſancto Amb ſio adſcribuntur.

In ſecundo tomo libri de vocatione gentium, falsò
ibuuntur S. Ambroſio, cùm manifeſtè S. Proſperi
nt. Certè Ambroſii eſſe non poſſunt cùm lib. 1. cap.
& lib. 2. cap. 8. diſputet auctor adverſus Pelagi-
ıos, qui poſt mortem S. Ambroſii exorti ſunt.
In tertio tomo, certum eſt aliquas epiſtolas, &
liquos ſermones non poſſe eſſe Ambroſii. Nam in
piſt. 84. quæ eſt ad Demetriadem, mentio fit Pe-
gianorum, qui [ut paulo antè dixi] Ambroſio
oti non fuerunt. Sunt etiam, qui epiſtolam 82.
d Vercellenſes, ſancti Ambroſii eſſe negent, quòd
n ea fiat mentio Venetiarum, quæ tempore S. Am-
roſii nondum conditæ erant. Sed falluntur: nam per
enetias eo loco non intelligitur civitas Venetia-
um ſed regio: conjunguntur enim Venetiæ cum
iguria, & Æmilia ſic enim loquitur auctor in prin-
pio epiſtolæ.,, Ex omnibus Liguriæ, atque Æmiliæ
Venetiarumque, vel cæteris finitimis Italiæ parti-
s &c.
Sermones, nonus, triceſimus ſeptimus, & ſep-
ageſimus ſecundus, inveniuntur etiam inter ſer-
ones ſancti Auguſtini. Item ſermo ſexageſimus
nus, qui eſt de ſancto Euſebio Vercellenſi Fpiſ-
po, & ſermo ſeptuageſimus tertius, qui eſt de
ncto Cypriano, inveniuntur etiam inter ſermo-
s ſancti Maximi, ſed verbis alicubi mutatis.
Sermones verò ſequentes nempè 3. 14. 30. 31. 32.
. 47. 50. 51. 52. 53. 54. 56. 57. 58. 60. 61. 62. 66.
. 77. 78. & 82. ſunt ad verbum inter ſermones
ncti Maximi, ut planè judicari non poſſit, utrum
mbroſio, vel Maximo tribui debeant. Sed cujuſ-
nque ſint, antiqui, & ſancti auctoris ſunt.
Sermo nonogeſimus de paſſione B. Agnetis du-
us redditur, quoniam ſanctus Ambroſius lib. 1.
Virginibus ſignificat, Beatæ Agneti cervicem
adio amputatam. *Stetit*, inquit, *oravit*, *cervicem
flexit*. *At illius ſermonis* auctor ſcribit, B. Agneti

ad palam alligatæ, ut cumbureretur, cùm flamm
divinitus extincta eſſet, juſſu Aſpaſii judicis gl
dio guttur fuiſſe perfoſſum.

Sermo quoque nonageſimus ſecundus de Bapti
mo ſancti Auguſtini, longiſſimè diſtat à ſtylo,
gravitate Ambroſii: neque ullo modo credibile e
quod in eo ſermone dicitur, Ambroſium ſæ
Deum oraſſe, ut eum à captionibns Auguſtini l
beraret. Auguſtinus enim non diſputando cum Am
broſio, ſed eum concionantem audiendo ad fide
Catholicam converſus eſt, ut ipſe idem teſtat
lib. 5. confeſſ. cap. 13. & lib. 6. cap. 1.

In quarto tomo Apologia David poſterior, & li
ber etiam poſterior de interpellatione David, no
videntur eſſe Ambroſii, tum quia ſtylus diverſus eſt
& jam antea ſcripſerat Ambroſius Apologiam
David & libros tres de interpellatione, quorum
tertius eſt de interpellatione David: tum quia auctor
poſterioris Apologiæ negat adulterium David, fuiſ-
ſe verum adulterium, & allegoricè interpretan-
dum cenſuit: Ambroſius autem in vera Apologia
ſua peccatum adulterii confitetur, ſed laudat pœ-
nitentiam.

In quinto tomo, ſunt commentaria in epiſtolas
ſancti Pauli, quæ à multis non creduntur Ambroſii:
nec ſine cauſa.

Primò quia ſanctus Auguſtinus, qui libenter, &
frequenter Ambroſii teſtimoniis utitur contra Pela-
gianos, ex his commentariis nulla teſtimonia petit

Secundo, quia Pelagius ipſe, qui Ambroſii teſti-
monia ſancto Auguſtino objicere ſolet, ex his com-
mentariis nihil obiicit; cum tamen in his com-
mentariis ſint non pauca, quæ Pelagii errores con-
tinere videntur, ut perſpicuum eſt ex commenta-
riis in epiſtolam ad Romanos.

Tertio quia auctor horum commentariorum

ılta exponit contra ſententiam ſancti Ambroſii, od planè perſpiciet, qui conferre voluerit illud ilip. 2. *Qui cum in forma Dei eſſet*: explicatum commentario hujus auctoris, cum explicatione mbroſiana in epiſt.47.& lib. 2.de fide cap.4. & illud Timot. 1. *Regi ſeculorum immortali*: explicatum commentario hujus auctoris, cum expoſitione mbroſiana lib. 2. de fide cap. 1.&3. & lib. 3. cap. 2. Quarto, quia ſanctus Auguſtinus lib. 4. contra uas epiſtolas Pelagianorum cap. 4. citat ſanctum ilarium in expoſitione illorum verborum adRom. *in quo omnes peccaverunt*: & ſententia, quam nctus Auguſtinus citat, habetur totidem verbis commentario hujus auctoris: non igitur auctor jus commentarii, eſt Ambroſius, ſed Hilarius quis, non eſt autem auctor hujus operis ſanctus larius pictavienſis, aut Hilarius Arelatenſis: nam auctor vixit tempore Damaſi, ut ipſe teſtatur in mmentario ad cap. 3. prioris ad Timotheum: npore autem Damaſi Hilarius Arelatenſis, aut us non erat, aut adoleſcens erat: ſanctus autem larius Pictavienſis obiit anno quinto Valentiniani p. qui erat ſecundus Damaſi. Non eſt autem cre- ile in extrema ætate tam ingens opus cudiſſe Hi- ium; & ſtylus Hilarii cum-ſtylo hujus auctoris ıil ſimile habet: Hilarius verò Arelatenſis, poſt amaſi tempora floruit. Credibile igitur eſt aucto- m horum commentariorum eſſe Hilarium Dia- num Romanum, qui Luciferi ſchiſma propagavit, libros etiam non paucos ſcripſit, ut ſanctus Hier- ıymus teſtatur in dialogo contra Luciferianos ex- emo. Neque mirum eſt, hunc Hilarium à ſancto uguſtino, ſanctum Hilarium vocari, cùm nun- ıpatio ſancti tunc ſatis communis fuerit Chriſti- ıis, præſertim Eccleſiaſticis.

Poſtremo accidit, quod idem videtur eſſe auctor

horum commentariorum & quæſtionum veteris, & novi teſtamenti, quæ extant inter libros ſancti Auguſtini : doctrina enim horum commentariorum, & illarum quæſtionum ſimillima eſt, ut notaverunt Cenſores Lovanienſes in notis ad Auguſtinum: ſtylus videtur etiam eſſe idem, & ætas mirifice conſentit; auctor enim illarum quæſtionum quæſt. 44. ſcribit, ab excidio Hieroſolymæ uſque ad ſua tempora fluxiſſe annos trecentos: quibus ſi addas annos à Nativitate Chriſti uſque ad excidium Hieroſolymæ erunt omnes anni 372. vel 373. ut ex Chronico ſancti Hieronymi apparet. Hoc eodem tempore ſediſſe Damaſum Pontificem, ſub quo auctor horum commentariorum ſcripſiſſe ſe memorat, in explicatione capitis primi epiſtolę prioris ad Timotheum notiſſimum eſt.

Quod ſi auctor horum commentariorum idem ſit cum auctore illarum quęſtionum, planè efficietur auctorem horum commentariorum non eſſe Ambroſium. Ambroſius enim nihil ſcripſit antequam Epiſcopus fieret, neque factus eſt Epiſcopus ante annum Domini 374. ut Card. Baronius in Annal. docet. Ille autem auctor cum, ſcriberet, numerabat annum Domini 372. vel 373. ut ſupra diximus.

In eodem tomo ſunt hymni ſacri, ex quibus aliqui certò ſunt Ambroſii, ut ille *Deus creator omnium, Polique rector veſtiens*, &c. cujus meminit ſanctus Auguſtinus lib. 9. confeſſ. cap. 12. & ille, *Æterne rerum conditor, Noctem diemque qui regis* &c. cujus meminit idem ſanctus Auguſtinus lib. 1. Retract. cap. 21. aliqui certò non ſunt Ambroſii, ut ille, *Vexilla Regis prodeunt*: qui eſt Fortunati, & alii quidam, in quibus non ſervatur ratio metrica; quæ Ambroſio notiſſima erat. Ejuſmodi eſt ille, *Optatus votis omnium ſacratus illuxit dies, quo Chri-*

ſtus mundi ſpes Deus conſcendit cœlos arduos. & ille, *Chriſte, qui lux es, & dies, Noctis tenebras detegis*, &c. Iſti enim indigni videntur qui Ambroſio tribuantur. Canticum, *Te Deum laudamus*, Eccleſia in divinis officiis, Ambroſii, & Auguſtini canticum vocat: & extat Chronicon ſancti Dacii Epiſcopi Mediolanenſis, qui Juſtino Imperante floruit, in cujus Chronici libro primo capite 10. ſcribitur, completo baptiſmo ſancti Auguſtini, toto obſtupeſcente populo, repente canticum illud à ſanctis Ambroſio & Auguſtino alternatim fuiſſe cantatum.

Præter opera ſupraſcripta, In editione Romana anni 1585. adduntur opera quædam ſancto Ambroſio adſcripta, quamvis ejus non ſint, ut commentarius in Apocalypſim & alia quædam: & rectè dicuntur ea opera non eſſe ſancti Ambroſii, ac præſertim explicatio Apocalypſis, cùm auctor mentionem faciat Longobardorum Italiam invadentium, quę invaſio diu poſt mortem S. Ambroſii contigit.

De ſancto Philaſtrio Brixienſi. 380.

SAnctus Philaſtrius Epiſcopus Brixiæ, tempore ſancti Ambroſii vixit, ut ſanctus Auguſtinus teſtatur initio libri de hæreſibus, ad quod vult Deus. ſcripſit *librum de hæreſibus uſque ad ſua tempora*, qui liber extat in Bibliotheca ſanctorum Patrum ſecundo edita, tomo 4. Sed illud eſt obſervandum, multa à Philaſtrio inter hæreſes numerari, quæ verè hæreſes non ſunt; proinde cum prudentia legendus eſt. Quod autem in hæreſi 63. meminit anni Dom. 430. mendum eſt Typographorum; nam ad eum annum hic auctor non pervenit.

De Idacio Claro. 380.

IDacius, ſive Ithacius Clarus Epiſcopus Hiſpanus, de quo multa Sulpitius in hiſtoria ſacra, cùm de Priſcilliano agit. Scripſit *libros tres adverſus Varimandum Arianum*, qui extant in Bibliotheca ſan-

ctornm Patrum tomo 4. edit. 2. ſcripſit etiam logeticum adverſus Priſcilliani hæreſes, te doro de viris illuſtribus cap. 15. quem libr tare non puto. Vixit circa annum Dom. 38 eo reprehenſus, & punitus ab Epiſcopis fui Priſcilliannm apud ſeculares Judices accuſ & occidi curaverit.

De ſancto Gregorio Nyſſeno. 380.

SAnctus Gregorius Nyſſenus Epiſcopus Baſiilii frater vivebat adhuc, & ſcribeba 14. Theodoſii, teſte ſancto Hieronymo lib. de Eccl. Interfuit Concilio primo Conſtantino no, & ſcripſit Symbolum fidei in ea Synod tum, ut refert Nicephorus lib. 12. hiſt. cap

Ejus opera ex editione Baſilëenſi anni 15 ſunt.

Epiſtola de nomine Chriſtiani.
De oratione Dominica. l. 1
De octo Beatitudinibus in cap. 5. Matth. 1.
Sermones de Nativitate.
De ſancto Stephano.
In ſextum Pſalmum.
De Octava.
De Paſcha.
De Chriſti Aſſumptione.
De Trinitate, & quod Spiritus ſanctus Deus.
De eo, quod non ſint tres Dii.
De differentia eſſentiæ, & hypoſtaſeos.
De fide Trinitatis.
In dictum Apoſtoli, Tunc ipſe filius ſubiicietur ei.
De Dormientibus.
De infantibus præ raptis.
De reſurrectione, nes.
De Aſſumptione D
In dictum Domini nus feciſtis uni nimis his mihi fe
De Anima & reſu one diſputatio.
De Trinitate contr dæos.
De ſancto Baptiſm
Orationes laudator Baſilium.
In 40. Martyres.
In Pulcheriam.
In Platillam.
In Gregorium Neö

em.
Theodorum Marty-em. 1
Meletium.
Imagine, ſive de crea-tione hominis, ſupple-mentum examerou Ba-ſilii.
De Philoſophia, lib. 8
De vita Moyſis. 1

Prima obſervatio in opera S. Gregorii Nyſſeni.

DEeſſe videntur in hoc librorum Catalogo libri in Eunomium, quorum meminit ſanctus eronymus in lib. de Script. Eccl. Neque dici eſt contra Eunomium ſcriptum eſſe librum de initate, &, quod Spiritus ſanctus ſit Deus: nam eſt libellus, non libri plures: & in hoc libello nomius ne nominatur quidem. Audio ex Bava-a Bibliotheca depromtos Græcè libros duode-n contra Eunomium, eoſque latinitate donatos Patre Jacobo Gretſero noſtro, de litteris, & quod longè amplius, de Eccleſia Catholica optimè erito. Hi ſunt igitur libri, quos commemorat ſan-us Hieronymus & ſibi ab ipſo Gregorio lectos iſſe dicit.

Secunda Obſervatio.

PRæter libros ſupra numeratos extant ex editio-ne Pariſienſi anni 1573.

Eccleſiaſten conciones octo.
Cantica Canticorum explanatio.
perfecti hominis Chri-ſtiani forma.
techetica Oratio, quæ dicitur magna.
eos, qui differunt Bap-tiſma.
De fugienda fornicatione.
In eos, qui ægre ferunt re-prehenſiones.
In mulierem peccatricem.
De Pauperibus amandis.
De Vera Virginitate.
Ad Flavianum epiſtola.

Tertia Obſervatio.

LIbri octo de Philoſophia non videntur eſſe ſan-cti Gregorii Nyſſeni: nam in lib. 2. docet ani-am non creari in corpore, ſed ante corpus fuiſſe

creatam; qui eſt error Origenis: & præterea tot
hoc opus Philophicum eſt, & ſapit Pelagianiſm
Adde quod hoc idem invenitur in Bibliotheca
ctorum Patrum tomo nono, ex editione ſecu
ſub nomine cujuſdam Nemeſii Philoſophi C
ſtiani; eo ſolum excepto, quod apud Nyſſenum
viditur in octo libros, apud Nemeſium eſt
liber diviſus in capita 45. & inſcribitur, De ho
ne, ſive de Anima. Hic autem Nemeſius, qua
ſcripſerit ignoratur: ſed quia nominatim refe
Manichæos, Appollinarem, & Eunomium, vide
vixiſſe, & ſcripſiſſe tempore ſancti Gregorii Ny
ni, aut certè non antea.

Quarta Obſervatio.

Poſſet ab aliquo quæri, cur Gregorius ſcri
rit de Creatione hominis ad ſupplendum
meron Baſilii, cùm ipſe Baſilius ſuppleverit
ſuum, addens 10. & 11. homiliam, in quibus c
tionem hominis ſatis copioſe explicat. Reſpon
mus, Baſilium in duabus illis poſtremis homi
abſolviſſe explanationem divinæ ſcripturæ de
re 6. dierum; ſed non accuratè diſputaſſe de co
ſtructura corporis humani, imò vero ſolum attigi
ea, quæ ad oculos pertinent, ut ex illis cætera co
ligerentur. Itaque in homilia poſtrema apertè ind
cat, ſe non omnia dixiſſe, quæ dici potuiſſent, c
ait, *Si mihi tantum ſupereſſet otii, ut tibi homi
ſtructuram demonſtrare poſſem, ex te ipſo ſanè
ceres ſapientiam Dei circa te.* Gregorius igitur
his & aliis Baſilii verbis occaſionem accepit ſc
bendi libri de creatione hominis: libri, inquam
longiſſimi, in quo ſuppleret ea, quæ Baſilius om
ſit, de voce, de auribus, de manibus, de aliis d
nique membris, vel ſenſibus, quæ ſtructuram h
mani corporis admirabilem reddunt.

Quinta Obſervatio.

IÆrerici, qui peregrinationes ad loca ſancta reprehendunt, nituntur maximèOratione quam valdè prolixa ſancti Gregorii Nyſſeni, quam am referunt Magdeburgenſes Centuria quarta p. 10. Sed eam orationem non invenimus hactenus inter opera ſancti Gregorii Nyſſeni. Neque gumenta, quæ inde colligunt hæretici, aliquid obant, ut nos apertè oſtendimus in controverlibro tertio de ſanctis cap. 8.

De Amphilochio. 380.

Mphilochius Iconii Epiſcopus ſancti Gregorii æqualis, quem ſanctus Hieronymus in epiſtola Magnum, parem Doctrinâ ſacrâ, & prophanâ eré videtur Baſilio & Gregorio Nazianzeno,cùm his tribus dicit, non facilè judicari poſſe, quid illis primum admirari debeas, eruditionem uli, an ſcientiam ſcripturarum.

Scripſit librum de ſpiritu ſancto, & homilias non cas: de priore libro teſtis eſt ſanctus Hieronymus ib. de Script. Eccl. de homiliis teſtis eſt Theoetus, qui eas in dialogis frequenter citat.

An hoc tempore extent liber de Spiritu ſancto, homiliæ, quas Theodoretus citat, equidem cerſcire non potui.

Extat quidam ſub nomine Amphilochii vita ſancti ſilii Magni, ſed haud dubio falſa, vel ſuppoſia. Primum enim narrat ille auctor Baſilium faam Epiſcopum ante mortem Juliani. Quod regnat hiſtoricis, & ipſi ſancto Gregorio Nazianno in oratione de ſancto Baſilio: deinde narrat ctor, ſanctum Baſilium fuiſſe oſtenſum per revetionem Euſebio Cæſarienſi, cùm anteà eum non ſſet. Quod etiam falſum eſſe certum eſt, ex eo, òd Nazianzenus ſcribit, Euſebium cum Baſilio e Epiſcopatu contendiſſe, & ea de cauſa inimi-

Omitto multa alia, quæ perperam
illa vita, tum de Libanio, tum de al

De S. Hieronymo. 390.

SAnctus Hieronymus Presbyter &
ctor floruit anno 14. Theodoſii, ut
ſtatur in lib. de ſcript. Eccl. extremo.
rio imperante anno Dom. 422. ætatis
ex Chronico ſancti Proſperi, vel ann
ætatis anno 78. ex Annalibus Card. E
ra ſancti Hieronymi novem tomis co
editione Lugdunenſi anni 1530. In e
Romana anni 1565. & 1572. Mariani V
eſt tomorum numerus, ſed quæ prior
cerat in quartum tomum, editio poſte
in octavum, & nonum; & quæ editi
locaverat in tomis quinto, ſexto, ſepti
& nono; poſterior collocat in quarto
to, & ſeptimo. Nos ſequemur ordin
poſterioris, quæ ab erroribus Eraſmi p

ɪtium.	*Ad Furiam.*
erantium.	*Ad Gaudentium.*
ɪum Diaconum.	*Ad Celantiam.*
ɪes Hermonen-	*Ad Euſtochium, duæ.*
	Ad Lucinium.
ɪum.	*Ad Abigaum.*
ɪatium & alios.	*Ad Julianum.*
ɪum.	*Ad Caſtorinam.*
lo ſuſpecto con-	*Ad Theodoſium Mona-*
ɔ.	*chum.*
anum diaconum	*Ad Auguſtinum.*
ɪanum.	*Ad Nicæam Diaconum.*
tium, duæ.	*Ad Chriſogonum,*
ɪriadem.	*Ad Ruſticum.*

em tomo ſunt Epiſtolæ laudatoriæ, ſive numero duodecim.

ɪanum.	*In Lucinium.*
llam.	*In S. Paulum.*
am.	*In Malchum.*
m.	*In Fabiolam.*
	In ſanctum Hilarionem.
m.	*In Mulierem ſepties ictam*

ɪe ad finem primi tomi eſt liber de ſcript. de viris illuſtribus.

Obſervatio in primum tomum.

primo tomo nihil eſt, de quo merito duſit.

Secundi Tomi.

Tomo libri ſunt contra hæreticos, vel cares.

Helvidium lib. 1	*Ad Pammachium pro iiſ-*
Jovinianum. 2.	*dem libris.*
pro libris in Jo-	*Adverſus Vigilantium ad*
um.	*Riparium epiſtola.*
cum ad Dom-	*Adverſus Vigilantium lib.*
ɪ.	*I*

Ad Marcellam adverſus Montanum epiſtola.
Adverſus Luciferianos Dialogus.
Ad Avitum contra Origenem.
Ad Joannem Hieroſolymitanum Origeniſtam.
Ad Pammachium de erroribus Jo. Hieroſol.
Ad Theophilum contra eundem Joannem.
Apologia adverſus Ruffinum, lib.
Ad Cteſiphontem adverſus Pelagium.
Adverſus Pelagianos li...
Ad diverſos diverſorum argumentorum epiſtolæ triginta; nec non epiſtolæ Epiphanii, Theophili, & Auguſtini.
Ad Hieronymum epiſtolæ octo.

Obſervatio in ſecundum Tomum.

In hoc etiam tomo nihil eſt dubium, vel ſuppoſititium.

Tertii Tomi.

In tomo tertio ſunt prefationes, & quæſtionum explicationes.

Ad Paulinum de libris divinæ Scripturæ.
Præfationes in Pentateuchum.

In Joſuë.
In libros Regum.
In librum Pharalip. 2.
In Eſdram.
In Tobiam.
In Judith.
In Eſther.
In Job.
In Proverbia.
In Eccleſiaſten.
In Cantica.
In Iſaiam.
In Hieremiam.
In Ezechielem.
In Danielem.
In duodecim Propheta...
In quatuor Evangeli...

Sequuntur in eodem tomo explicationes quæſtionum à diverſis propoſitarum.

à Damaſo.
à Dardano.
à Vitali.
Ab Amando.
à Menerio, & Alexand...
à Cypriano.

à Paula Urbica.	*à Fabiola.*
Ab Evagrio.	*à Ruffino.*
à Marcella.	*à Sunia, & Fretella.*
à Sophronio.	*Ab Algaſia.*
Ab Hedibia.	*à Paulino.*
à Principia Virgine.	*à Deſiderio.*

Denique ſunt in eodem tomo.

Traditiones, ſive quæſtiones Hebraicæ. *In Geneſim.* *In libros Paralipomenon.* *In libros regum.*

Item libri de locis Hebraicis, & de nominibus Hebraicis, quæ in omnibus libris teſtamenti veteris, & novi occurrunt.

Obſervatio in tomum tertium.

In hoc tomo nihil eſt, de quo dubitetur, exceptis quæſtionibus in libros Regum, & in libros Paralipomenon: ſanctus enim Hieronymus in lib. de ſcript. Eccl. extremo, teſtatur, ſe ſcripſiſſe traditiones, ſive quæſtiones Hebraicas in Geneſim, loca Hebraica, & nomina Hebraica: & de traditionibus, ſive quæſtionibus Hebraicis in libros Regum & in libros Paralip. nihil dicit: præterea in quæſtionibus Hebraicis in Geneſim ad ſcribit idem Hieronymus paſſim verba Hebraica; in quæſtionibus autem in libros Regum, & Paralip. non niſi ſemel aut iterum id facit. Denique gravior videtur ſcriptio illa in Geneſim, quam iſta in libros Regum, & Paralipomenon, ſed cujuſcumque ſit hoc opus, non magni refert.

Quarti Tomi.

In 4. tomo ſunt *Commentaria in quatuor Prophetas majores, & Threnos Hieremiæ.*

Quinti tomi.

In quinto tomo ſunt *Commentaria in Eccleſiaſten & in duodecim Prophetas Minores.*

Sexti tomi.

In tomo ſexto ſunt *Commentaria* in Matthæum

Rabani, & inveniuntur in eo ſententi
ſancto Gregorio decerptæ.

Poſt Commentarium, in Matthæur
Commentarium in Marcum, quod M
denter omiſit, quia auctor oſtendit ſe,
cæ linguæ, neque Hebraicæ fuiſſe pe
explicatione cap. 14. & 15. multa ſc
& falſa.

Septimi Tomi.

In tomo ſeptimo *Commentaria in pſ*
Verſio S. Hieronymi ex Hebræo.

Obſervatio.

De Commentariis in pſalmos obſcura
& ſcripſit ſanctus Hieronymus in pſal
videlicet in pſalm. 14. 15. 16. 17. 18. 1
ipſe teſtatur in lib. de ſcriptor. Eccl. I
ſit in pſal. 44. 89. & 126. ut notum e
lis ejus ad Principiam, ad Cyprianum
cellam. Scripſit denique commentari

eo. quòd ſanctus Hieronymus in Apologia pri-
. contra Ruffinum, ſcribit ſe in Commentario-
illis vertiſſe verba Hebraica, *Naſſecubar*, quæ
ɔentur in ſecundo Pſalmo, *adorate filium*; ea-
n autem verba in interpretatione Pſalterii de He-
eo in latinum, vertiſſe, *adorate purè*: & utram-
e lectionem defendit: Atqui in iſtis Commen-
-iis, de quibus agitur, invenitur, *adorate filium*
in interpretatione ex Hebræo invenitur *adorate*
rè: igitur ſicut interpretatio Pſalterii ex Hebræo,
æ extat, eſt ſancti Hieronymi: ita & commen-
ia, quæ extant, ejuſdem ſunt Hieronymi. Dein-
probari poteſt alio ſimili argumento ex ſancto
ıguſtino: ſanctus enim Auguſtinus in epiſtola ad
ɔrtunatianum citat verba ſancti Hieronymi expo-
ntis Pſalmum nonageſimum tertium: & verba il-
omnia inveniuntur in Commentario iſto, ut
ɔn videatur poſſe eſſe dubium, quin ſanctus Au-
ıſtinus citaverit Commentaria iſta ſub nomine S.
ieronymi. Accedit tertium argumentnm ex teſti-
onio ſancti Gregorii, qui explicans verba illa
ſam. 4. pœnitentialis, *Cor Contritum, & Humi-
atum Deus non deſpicies*: allegat ſanctum Hiero-
ymum exponentem eundem locum: & expoſitio
la in his Commentariis invenitur: proinde teſti-
ıonio ſancti Gregorii, hæc ipſa Commentaria S.
Hieronymi eſſe videntur: Contra tamen ſunt argu-
nenta non minus probabilia. Nam hic auctor in
xplicatione Pſalmi ſextidecimi, diſertis verbis ci-
at Eucherium: Eucherium autem, qui ex ſcriptis
otus eſt, multis annis ſanctus Hieronymus præ-
eſſit: neque in libro de ſcript. Eccl. ullius Euche-
ii ſanctus Hieronymus meminit, cum tamen nul-
um ferè prætereat ex majoribus, vel æqualibus ſuis.
Deinde hic idem auctor in explicatione Pſalm. 108.
ribit, ſuo tempore fuiſſe annum quadringenteſi-

ut ſupra dictum eſt. Accedit tertiur
quod hic auctor in explicatione Pſa
verba, *Nunquid Sion dicet homo*; e
veritate: & tamen in tranſlatione F
bræo ſanctus Hieronymus vertit,
homo: & verè ſic eſt in Hebræo, ut
horum Commentariorum non c
Hebraicam, ac per hoc non eſſe H
ejus linguæ ſine controuerſia periti
(ut omittam alia multa) S. Hiero
logia prima contra Ruffinum ſcribi
tariolos confeciſſe in Pſalmos: au
rum commentariorum in quorund
explicatione, longiſſimas diſputatio
tationes adjungit. Vide Commenta
86. 132. 133. & ſecundam expoſiti
quæ habetur ad finem Commentarii
mi breviſſimi ſunt, & Commentari
ma. Ego igitur [ſi mihi liceat Sen

Hieronymi ſunt, ſed aucta ab aliquo, qui mul-
ſeruit ex Hilario, ex Ambroſio, ex Ruffino,
x Auguſtino; & qui etiam adjecit cohortatio-
ſive conciunculas, quæ habentur interdum ad
n; & qui iſta adjecit, videtur vixiſſe anno Do-
i 475. ut etiam facilè Eucherium citare potue-
Atque ex hac obſervatione ſolvuntur omnia
ımenta, quæ nos paulò antè adduximus, quæ-
ab aliis ſcriptoribus adducuntur, illud unum
tur ſolvi non poſſe, quod hic auctor dicat, ſe-
dum Hebraicam veritatem haberi in pſal. 86.
quid Sion dicet homo. Reſpondemus tamen vo-
illam *hebraicam* irrepiſſe in textum, Scioli ali-
s temeritate, & omninò abradendam eſſe;
or enim dixerat alicubi legi, *Mater Sion* alicu-
Nunquid Sion: & addidit in textu Græco habe-
ήτη, id eſt, *nunquid*, ſed ab aliquo mutatum
ι μήτηρ, id eſt, *mater*; & ſe velle utroque mo-
xponere: & cum expoſuiſſet *Mater Sion*, ad-
exponamus nunc ſecundum Hebraicam verita-
, *quæ habet*, *Nunquid Sion*: ubi illud, *Hebrai-*
, ſupervacaneum eſt; & legendum videtur, *ex-*
mus nunc ſecundum veritatem, *quæ habet*, *Nun-*
Sion: illud enim, *Mater Sion*, non eſt ſecun-
veritatem Græci textus, ſed ſecundum cor-
ionem; in illis enim Commentariis ſanctus
onymus exponit Pſalterium ſecundum verſio-
ı Græcam 70. Interpretum, non ſecundum ver-
em ex Hebraico.

Octavi Tomi.

In Tomo octavo hæc ſunt.

In Job Commentaria Bedæ.
In proverbia Commentaria Bedæ.
In Cantica Homiliæ Origenis.
In omnes Pauli epiſtolas Commentaria falſò

Recte quoque commentaria in prov
tur Bedæ : non autem Hieronymo, ſiq
21. & 31. citatur ſanctus Gregoriu
cap. 30. citatur nominatim ſanctus

Commentaria in omnes epiſtolas,
non ſunt Hieronymi, ſed, quod mag
Pelagii hæreſiarchæ ſunt. Nam ſanctu
lib. 3. de peccatorum meritis, & r
dicit, ſe legiſſe Commentaria Pelagii
nes Epiſtolas Pauli; & infrà cap. 12
dam ex Commentario in caput 7. p
rinth. quæ in his Commentariis inver
auctorem horum commentariorum, i
8. & 11. ad Romanos; item 1. Corint
& 3. & in caput 6. prioris ad Timot
ſententias manifeſtè Pelagianas.

Noni Tomi.

In Tomo nono ſunt *multa aliorun*
Cæſarienſis, *Ruffini*, *Auguſtini*, *Genn*

:m, qui ſancto Leoni ſucceſſit, qui diu
tem ſancti Hieronymi clarêre cœpit.
la de filio luxurioſo & frugi, pelagiana
ultum omninò diſcrepans à vera epiſtola
ieronymi de eodem argumento.
›lum ad Damaſum, quod incipit." Cre-
ı Deum Patrem" clauditur illis verbis"
itum, & malevolum, vel non Catholicum,
ıæreticum comprobabit" :non eſt Hierony-
amaſum, ſed Pelagii ad Innocentium. Id,
ſanctus Auguſtinus in lib. de gratia Chriſti
31. 32. & 33. ubi dicit pelagium miſiſſe ad
tium Papam libellum fidei ſuæ; & ibidem
erba ejus libelli, quæ ſunt illa ipſa, quæ
ymbolo continentur.
›læ ſancti Auguſtini ad Cyrillum Hiero-
Epiſcopum de obitu ſancti Hieronymi, ſi-
› falſæ, & ſuppoſititiæ ſunt. Conſtat enim
n Hieroſolymitanum Epiſcopum obiiſſe diu

poteſt. Itaque auctor harum epiſtola
dit tempora, hæreſim monothelita
Catholica vendit, Cyrillum, Auguſtir
nymum pro magna laude hæreticos
facit.

Tribuitur ad ultimum ſancto Hie
de vitis SS. Patrum: ſed ſciendum eu
eſſe unius auctoris: nam in prima p
vitæ Monachorum, quas ſcripſit Ev
cus, de quo ſcribit ſanctus Hieronyı
ad Cteſiphontem, ex illis vitis ſolar
veram, quæ eſt Joannis Abbatis. e
tribuit vitas Patrum Gennadius in
ſcriptorum. Vitis illis ab Evagrio ſcı
ſunt vitæ Pauli primi Eremitæ, Hilar
chi à ſancto Hieronymo ſcriptæ; ite
Antonii ſcripta ab Athanaſio; item
Ægyptiacæ à Zozimo edita: item n
tionibus Caſſiani; denique vita ſanc
parum fideliter conſcripta.

chimo Perionio interprete; quam profert etiam omanus tomo 5. ex Simeone Metaphraſte. Sed dinalis Baronius eam ab aliquo ex recentiori- Græcis non nihil depravatam fuiſſe exiſtimat no 4. Annalium in anno 362.

De Theophilo Alexandrino. 390.

THeophilus Alexandrinæ Eccleſiæ Epiſcopus ſancti Hieronymi æqualis, ut epiſtolæ utriuſ- e invicem ſcriptæ teſtantur, ſcripſit epiſtolas s paſchales, quas ſanctus Hieronymus latinas it. Atque epiſtolæ iſtæ ſatis utiles, & doctæ ex- t in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 3. iſtola quæ his præponitur, ſub nomine S. Hiero- mi, ſuppoſititia eſſe videtur. ſcripſit præterea ad- rſus Origenem; & alia quorum meminit Genna- s in lib. de viris illuſtribus, ſed hæc non extant.

De Joanne Epiſcopo Hieroſolymitano. 390.

JOannes Epiſcopus Hieroſolymitanus vixit tem- pore ſancti Hieronymi, ut notum eſt ex con- tentionibus inter eos, non ſemel excitatis. Scrip- , teſte Gennadio, librum in obtrectatores ſtudii i, oſtendens ſe non eſſe Origeniſtam. Tribuitur dem Joanni liber ad Capraſium de inſtitutione Monachi, qui habetur in Bibliotheca ſanctorum atrum tomo 9. edit. 2. ſed hic liber videtur ſcrip- us ab aliquo longè poſteriore; ſiquidem in eo li- ro dicit auctor ſe eſſe Ordinis Carmelitarum, & eſcribit habitum Carmelitarum: at illis tempori- bus nomen Carmelitarum Religioſorum erat planè nauditum, ut etiam Card. Baronius affirmat tomo 5. Annalium ad annum 444. adde quod ſtylus ſit ominis latini, & temporum poſteriorum.

De Diadocho. 390.

DIacochus Epiſcopus Photices ſcripſit inſignem librum de perfectione continentem capita cen- tum; hic liber extat in Bibliotheca ſanctorum Pa- trum *tomo quinto, edit. 2.* L 2

De Dorotheo Archimandrita.

Dorotheus Archimandrita ſcripſit ſermone ginti quatuor, qui extant in Bibliotheca ctorum Patrum, tomo ſecundo edit. 2. Hi quando vixerint, non compertum habeo, qua antiquos fuiſſe ſatis conſtet.

De Ruffino Presbytero. 390.

Ruffinus Presbyter Aquileienſis ſancti H nymi quondam amiciſſimus, deinde æ factus, ſcripſit libros duos hiſtoriæ Eccleſia quos addidit ad hiſtoriam Euſebii Cæſarienſi converſam ex Grȩco: ſcripſit etiam explicati Symboli Apoſtolici; item in Pſalmos aliquot mentaria; Invectivas duas in S. Hierony & Apologiam pro Origene, in qua multa r tur, ipſo Hieronymo teſte in ſecunda Apo ſcripſit quoque multas epiſtolas. Hæc omnia e partim inter opera ſancti Hieronymi, part hiſtoria Euſebii, partim etiam ſeorſim. quaſdam ſententias Sixti Philoſophi Pytagori que tribuit ſancto Sixto Pontifici & Marty teſtatur Hieronymus in epiſtola ad Cteſiphont etiam Auguſtinus ex verſione Ruffini dec eas ſententias eſſe putavit ſancti Sixti Ma quod retractat lib. 2. retractat. cap 46. Hæ ſ tiæ extant in tomo quinto Bibliothecæ ſanc Patrum, editionis ſecundæ. Vertit præterea tinam linguam Recognitiones Clementis, u nadius teſtatur in lib. de viris illuſtribus. Se ipſæ Recognitiones falsò fortaſſe tribuuntu menti, ita etiam non eſt incredibile falſo ctam illis fuiſſe præfationem Ruffini, quaſi pretis. denique Ruffinus merito notatur err Gelaſio Papa cap. ſancta Romana, diſtinct. ma quinta.

De Palladio Galata. 390.

PAlladius Galata Ruffini æqualis, & amicus fuit, ut ex operibus ejus intelligi poteſt. Scripſit hiſtoriam Lauſiacam, & Paradiſum Heraclidis, in quibus deſcribuntur breviter multorum ſanctorum vitæ, quę non modicam præſtare poſſunt legentibus utilitatem. Ipſe tamen reprehenditur, ut Origeniſta à ſancto Hieronymo in epiſtola ad Cteſiphontem, & à ſancto Epiphanio in epiſt. ad Joan. Hieroſolymitanum, quæ extat in ſecundo tomo S. Hieronymi. Extat etiam dialogus quidam ſub nomine Palladii in tomo 1. operum ſancti Joannis Chryſoſtomi, editionis Pariſienſis.

De S. Gaudentio Brixienſi. 390.

SAnctus Gaudentius ſucceſſor Philaſtrii in Epiſcopatu Brixiæ, ſcripſit utiliſſimos tractatus de variis argumentis, qui extant in tomo 2. Bibliothecæ ſanctorum Patrum editionis 2.

De dedicatione Baſilicæ tract. unus.	*De Promiſſione Paracleti* 1
De Paſcha in Exodum. 7	*De Machabæis Martyribus.* 1
De lectione Evangelii. 2	*De Villico iniquitatis ad Germinium.* 1
De Exodo iterum. 1	*In illud, " Pater major me eſt,,* 1
De Paralytico. 1	
In illud." Nunc judicium eſt Mundi." 1	

De Aurelio Prudentio. 390.

AUrelius Prudentius Poëta Chriſtianus, floruit ſub Theodoſio ſeniore, & filiis ejus; ſcripſit *regia carmina, Pſicomachiam, de pugna fidei & idolatria; Pudicitiæ, & libidinis; Patientiæ & iræ; ſuperbiæ & humilitatis; luxuriæ, & ſobrietatis, avaritiæ, & largitatis; concordiæ, & diſcordiæ.*

Scripſit *librum Catemerinon*, id eſt, *rerum div*
rum, in quo continentur hymni à Matutino ad
pertinum.

Scripſit *librum Periſtephanon*, id eſt, *de cor*
in quo ſunt laudes multorum Martyrum, ſancti
rentii, ſancti Vincentii, ſanctæ Eulaliæ, SS.
& Pauli, ſanctæ Agnetis, ſancti Cypriani, ſ
Caſſiani, & aliorum.

Scripſit *Apotheoſim*, id eſt, *de divinitate ub*
hymni in infideles, in hæreticos Sabellianos, in
dæos. Item de natura animæ & reſurrectione c

Scripſit *Amartingenia*, id eſt, *de Origine p*
torum contra Marcionem.

Scripſit *libros duos contra Symachum.*

Addit Gennadius in libro de viris illuſt
ſcripta quoque fuiſſe ab eo, *Enchridion veter*
novi Teſtamenti, & de opere ſex dierum: quod
buitur Ameno, *in Bibliotheca SS. Patrum.*

De ſancto Chromatio Epiſcopo Aquileienſi. 3

SAnctus Chromatius Epiſcopus ſanctiſſim
doctiſſimus fuit, teſtimonio S. Hieronymi
fatione in lib. Paralip. Scripſiſſe fertur com
taria in Matthæum; ſed nunc extant ſolum h
liæ de octo beatitudinibus in cap. quintum
thæi, & tractatus in illud, " Ego à te debeo
tizari ". Vide in Bibliotheca ſanctorum Pat
tomo 2.

Extat in quarto tomo operum ſancti Hiero
epiſtola ſub nomine Chromatii, & Heliodo
Hieronymum, & reſponſio Hieronymi, in qu
agitur de Nativitate Beatiſſimæ Virginis: ſed
que falſa, & ſuppoſitia eſt: ut etiam falſam
convincit Cardin. Baronius epiſtolam eorum
Chromatii & Heliodori ad Hieronymum circa M
tyrologium. Vide præfationem Cardin. Baron
Martyrologium Romanum, cap. 5. & 7.

De ſancto Joanne Chryſoſtomo. 398.

Anctus Joannes Chryſoſtomus, magnus Eccle-ſiæ Doctor, primum in foro verſatus eſt mag-cum laude: deinde Monaſticam vitam exercuit, ue ab eremo ad clerum vocatus, Presbyter An-chenus ordinatus eſt, anno undecimo Valentinia- junioris, & 8. Theodoſii ſenioris; anno deinde Archadii, & Honorii Epiſcopus Conſtantinopo-nus factus; tandem anno 13. eorumdem Impe-rum, & Epiſcopatus ſui nono mortem obiit a annum Domini 407. Opera quæ extant quin- tomis comprehenduntur, in editione Veneta i Domini 1574. hac enim editione utebar dum iberem.

Tomi Primi.

Geneſim Homiliæ. 67
pſalmos Homiliæ. 26
varia loca teſtamenti veteris. 52
Ex quibus quinque ſunt de viſione Iſaiæ.

Tomi Secundi.

Matthæum homiliæ. 89
eundem operis imperfecti homiliæ. 54
varia loca Matthæi homiliæ. 26
In Marcum homil. 14
In varia loca Lucæ homil. 7

Tertii Tomi.

Joannem homil. 87
varia loca Joannis homiliæ 6
Acta Apoſtolorum homiliæ 51
ciones de ſacris feriis. 32
In varia loca Pauli hom. 14
In quibus ſunt multæ de laudibus Pauli.

Quarti Tomi.

mentaria per homilias in omnes epiſtolas B. Pauli.

Quinti Tomi.

Ad populum Antiochenum homil. 80
De Sacerdotio dialogi, ſive libri 6
De compunctione cordis, libri. 2
De providentia Dei lib. 6
De orando Deo lib. 2
De comparatione Regis & Monachi. 1
Contra vituperatores vitæ Monaſticæ. 3
Contra gentiles ſive in Babylam mart. 1
De pœnitentia ſermones. 12
Adverſus Judæos, & hæreticos ſerm.
Contra Concubinarios ſermones.
Variorum argumento[rum] ſerm.
Epiſtolæ.
Ad Innocentium Papa[m]
Ad Cyriacum.
Ad Epiſcopos & Pre[ſby]teros ob pietatem in [car]cere incluſos.
Ad Theodorum lapſu[m]
Ad Eutropium.
Ad Olympiam illuſt[rem] feminam.
Liturgia, ſive Miſſ[a] Joan. Chryſoſtomi.

Obſervatio.

In primo tomo ex homiliis in diverſa loca te[sta]menti veteris eſt homilia in cap. 2. Geneſ. [quæ] incipit. "Deus inſtitutor mundi" quæ homilia [non] videtur poſſe eſſe Chryſoſtomi, cum in ea inſ[erta] ſint duo integra capita ex libro latino de Eccle[sia]ſticis dogmatibus, videlicet triceſimum primu[m] & triceſimum ſecundum: Liber autem iſte ha[bet] auctorem Chryſoſtomo poſteriorem, ut infrà di[ce]mus. Aliæ quoque nonnullæ ſunt, quæ dubiæ f[idei] videri poſſunt. Sed homiliæ in Geneſim, & in P[ſal]mos, de viſione Iſaiæ, & aliæ plurimæ indubit[atæ] ſunt.

In ſecundo tomo Commentaria in Matthæ[um] ſine dubio Chryſoſtomi ſunt. Sed opus imperfect[um] non videtur eſſe Chryſoſtomi; non enim erat u

r bis de argumento eodem tam multa idem
riberet. Sed cujuſque ſit opus, aut ab hæ-
quo compoſitum fuit, aut ab hæretico ali-
uptum, quamvis alioqui liber ſit doctus
è ſpernendus. Homiliâ 4. dicit, Spiritum
eſſe miniſtrum filii: & hom. 48. homou-
merat inter hæreticos: quæ duæ ſententiæ
m ſunt. Contra tamen homil. 28. & 44. dicit
eſſe, qui affirmant, filium eſſe mino-
: quæ ſuperioribus dictis contraria ſunt;
redibile eſt auctorem fuiſſe Catholicum,
illius ab Arianis eſſe depravatum.
em tomo ſunt Commentaria in Marcum,
dubio Chryſoſtomi non ſunt, ſed alicu-
cis Monachi, qui fratribus ſuis Evange-
icabat, ut conſtat ex homil. 3. 4. 8. 9. &
aliis, quæ in eodem tomo habentur quæ-
manifeſtè Chryſoſtomi, ut homilia de
e Judæ; item de divite, & Lazaro homil.
de publicano, & Phariſæo, & alia de Cru-
trone. Reliqua videntur excerpta partim
ient. Chryſoſt. in Matth. partim ex ope-
ecto, partim ex hom. in Marc.
o tomo hom. 87. in Joannem omnium
Chryſoſtomi ſunt. Idem omninò ſentien-
imo de homil. 55. in Acta Apoſtolorum,
ab Eraſmo revocentur in dubium. Certè
auctor Epiſcopum ſe eſſe dicit, & hom.
Epiſcopum ſe eſſe Urbis ampliſſimæ, &
icit, ſe vixiſſe tempore Juliani apoſtatæ,
2. nomen ſuum dicit eſſe Joannem: ne-
iquid alicujus momenti unde ſuſpicio ſup-
peris colligi poſſit. Adde quod Joannes
ius lib. 3. de fide, & OEcumenius in ca-
icationis in Acta, teſtimonia petant ex
iis ſub nomine ſancti Joannis Chryſoſto-

mi. De ſex homiliis interpoſitis inter Comm
ria in Joannem, & in Acta, non eſt omninò cert
ſint Chryſoſtomi, excepta tertia, quæ incipit H
dinum pulli. Reliqua omnia creduntur eſſe Cl
ſtomi, ac præſertim homiliæ de laudibus Pauli

In quarto tomo nihil eſt, quod jure re
poſſit in dubium.

In quinto tomo omnia ferè ſunt certa &
bitata, exceptis homiliis ad populum Antioch
ex quibus viginti & una tantum reperiri di
manuſcriptæ in antiquis Bibliothecis: & aper
ligitur ex contextu ipſarum, permultas earu
fragmenta homiliarum Chryſoſtomi in Matt
vel in Joannem, vel in Acta Apoſtoloru
epiſtolas Pauli, ut exempli gratia homilia
pulum Antiochenum viceſima ſeptima, d
eſt, partim ex homil. 10. partim ex 11. pa
12. in Acta, & hom. 60. & 61. ad populum
tæ ſunt ex homil. 83. in Matth. & 45. in
nem, ſed hoc non multum refert cum ſe
ejuſdem auctoris ſint.

De Severiano Gabalenſi. 398.

Severianus Epiſcopus Gabalenſis, vir el
tiſſimus dicitur fuiſſe: & Gennadius in
viris illuſtr. ſcribit ſe legiſſe hujus Severia
ſitionem in Epiſtolam ad Galatas, & alia q
addit etiam, illum ſæpè invitari ſolitum à
Joanne Chryſoſtomo, & ab Archadio Imp
ad ſermones habendos in Eccleſia Conſtan
litana. Extat hujus Severiani ſermo unus i
to tomo operum ſancti Joannis Chryſoſto

Nuper editæ ſunt in Anglia Græcè ſex Se
homiliæ in Exameron cum operibus S. Jo. C
tomi. Nonnullæ etiam ſunt inter decem à
Sirleto editas ſub nomine S. Jo. Chryſoſtom
Severiani eſſe conſtat ex Theodoreto, & I
ceno qui eas citant.

ULUM QUINTUM

Ab anno 400. ad 500.

De ſancto Auguſtino. 420.

Anctus Auguſtinus Epiſcopus Hippon-nenſis floruit circa annum Dom. 420. cujus anni ipſe meminit in epiſtola ad Iſichium, quæ eſt octogeſima. Obiit au-o ætatis ſuæ ſeptuageſimo ſexto, teſte Poſ-ejus vita, & à natali Domini anno 433. er teſtatur in chronico. At ut ex catalogo ı ipſius poſſit lector intelligere, quæ ſint ıs indubitata, adſcribam locum Retractio-quo ipſemet operis ſui mentionem facit, :ibam Indic. quod ſignificat, eum librum ndiculo Poſſidii, qui diligentiſſimè in in-redegit omnes lib. ſancti Auguſtini. Ubi-igitur invenietur notatus liber Retract. vel liber ſine dubio erit ſancti Auguſtini: ubi t annotatum, de eo libro dicemus in ob-ıe, quam ſubjiciemus.

Primi tomi hæc ſunt.

onum lib.	2	Lib. 2. retract. cap. 67.
num.	13	2. retract. cap. 6.
nmatica.	1	1. retract. cap. 6.
ectica.	1	1. retract. cap. 6.
æ decem.	1	1. retract. cap. 6.
a Rhetorices.	1	1. retract. 6.
ſica.	6	1. retract. 11.
Academicos.	3	1. retract. 1.
ne.	1	1. ratract. 3.
beata.	1	2. retract. 2.

Soliquiorum.	2	1. retract. 4.
De Magiſtro.	1	1. retract. 12.
De immortalitate animæ.	1	1. retract. 5.
De quantitate animæ.	1	1. retract. 8.
De libro arbitrio.	3	1. retract. 9.
De vera religione.	1	1. retract. 15.
De moribus Eccleſiæ.	1	1. retract. 7
De moribus Manichæorum.	1	1. retract. 7.
De Geneſi contra Manichæos.	2	1. retract. 10.
Regulæ Monaſticæ.	3	
De vita Eremitica ad ſororem.	1	

Obſervatio.

In hoc tomo, ut notum eſt ex libris retractationum, ſola duo opera dubia eſſe poſſunt, Regulæ, & de vita Eremitica, quorum non fit mentio in lib. retract. Et quidem ex tribus regulis, ſola tertia eſt certa ſancti Auguſtini, ſed feminis data, non viris: habetur enim in epiſtola 109. reliquæ duæ non videntur Auguſtini. Liber de vita Eremitica non poteſt eſſe Auguſtini, cùm in eo nominentur SS. Patres, Benedictus, & Gregorius.

Tomi Secundi hæc ſunt.

Epiſtolæ S. Auguſtini cum iis, quæ ad ipſum ſcribuntur num. 222.

Obſervatio.

Ex his inveniuntur in retractionibus ſeptem.

Epiſtolæ duæ ad Januarium, id eſt, 118. & 119.		2. retract. 20.
Epiſtola ad Deo Gratias.	49	2. retract. 31.
Epiſtola ad Honoratum.	120	2. retract. 36.
Epiſtola ad Paulinum.	112	2. retract. 41.
Epiſtola ad Bonifacium.	50	2. retract. 48.
Epiſtola ad Dardanum.	57	2. retract. 49.

Admone

tamen ipſe idem in extremo cap. libro etractationum, à ſe epiſtolas, & ſermo-es, non fuiſſe in retractationibus com-

e ſexdecim Auguſtini ad Bonifacium, & ad Auguſtinum, quæ interſeruntur inter ad Honoratum de fuga in perſecutione, m ad Ediciam de voto continentiæ, non eſſe Auguſtini, ſed breviſſimæ ſunt, & ım refert, cujus tandem ſint.

e Auguſtini ad Cyrillum, & Cyrilli ad ım, de obitu & miraculis S. Hieronymi, , ut notavimus ſupra in obſervatione ad). S. Hieronymi.

Tomi tertii hæc ſunt.

ıa Chriſtiana lib.	4	Lib. 2. retract. c. 4.
m S. Scripturæ.	7	2. retract. 54.
Symbolo,	1	1. retract. 17.
ı.	1	2. retract. 63.
ate.	15	2. retract. 15.
imperfectus.	1	1. retract. 8.
ad litteram.	12	2. retract. 24.
libus S. Scripturæ.	3	
Chriſtiano.	1	2. retract. 3.
Monachorum.	1	2. retract. 21.
& littera.	1	2. retract. 37.
ıatione dæmonum.	1	2. retract. 36.
iaſticis dogmatibus.	1	
ı & Anima.	1	
d Petrum.	1	
	1	Indiculus.
ulæ de Trinitate.	1	
ctionibus Patriarcha-	1	
	1	

Obſervatio.

Liber de mirabilibus ſacræ Scripturæ non ſine cauſa non invenitur in retractationibus, neque in Indiculo Poſſidii, quoniam liber eſt indignus ingenio, & gravitate S. Auguſtini, quem etiam non magni fecit, & S. Auguſtini eſſe negavit S. Thomas 3. p. q. 45. art. 3. ad ſecundum.

Liber de Eccleſiaſticis dogmatibus non videtur eſſe S. Auguſtini, cum præcipuè conflatus ſit ex ſententiis Concilii Arauſicani, & ſummorum Pontificum Innocentii, Zozimi, Cæleſtini, & maxima ex parte ex operibus S. Auguſtini: atqui Concilium Arauſicanum, & epiſtolam Cæleſtini ſcripta eſſe conſtat poſt obitum S. Auguſtini. Hadrianus Papa in epiſtola ad Carolum Magnum tomo 3. epiſtolarum ſummorum Pontificum, citat de reliquiarum veneratione cap. 73. libri de Eccleſiaſticis dogmatibus, ſub nomine Gennadii Maſſilienſis Epiſcopi. Algerus, qui floruit anno Dom. 1100. tribuit eundem librum Gennadio, ſcribens de corpore & ſanguine Domini lib. 1. cap. 22. quod etiam facit Platina in vita Simmachi, ubi dicit, tempore hujus Pontificis ſcriptum fuiſſe à Gennadio Maſſilienſi librum de Eccleſiaſticis dogmatibus.

Liber de ſpiritu, & anima non eſt S. Auguſtini, ſed alicujus multo recentioris, cum cap. 37. citat Boëtium, qui ferè centum annis fuit Auguſtino poſterior, & cap. 48. multa proferat ex libro de Eccleſiaſticis dogmatibus: eſt tamen liber doctus, & pius.

Liber de fide ad Petrum, non videtur eſſe S. Auguſtini, cum non fiat ejus mentio, nec in retractationibus, nec in indiculo. Tribuitur à multis S. Fulgentio, tum quod Petrus quidam Diaconus ejus amiciſſimus fuerit, & hic liber ſcribatur ad Petrum diaconum: tum etiam quia ſtylus conformis ſit ſtylo S. Fulgentii. Denique Bertramus presbyter,

i circa annum Dom. 850. Scripſit de corpore ſanguine Chriſti, hunc librum ſub nomine S. Fulntii citavit: & (quod majus eſt) in Breviario Rono recognito, in feſto ſanctiſſimæ Trinitatis gnantur lectiones ſecundi nocturni ex libro de e ad Petrum ſub nomine S. Fulgentii.

Liber qui inſcribitur, ſpeculum, quamvis de ejus ctore aliqui dubitaverint, verè S. Auguſtini eſt: m & habetur in Indiculo Poſſidii, & ipſe idem ſſidius in vita S. Auguſtini, tradit hunc librum Auguſtino fuiſſe conſcriptum.

Quæſtiunculæ de Trinitate, videntur excerptæ libris Auguſtini de Trinitate, incertum à quo.

Liber de benedictionibus Patriarcharum ſimili excerptus videtur ex quęſtionibus Hebraicis S. eronymi. Uterque parvus libellus eſt, ut non ltum referat, quis eorum ſit auctor.

Sententiæ ſine dubio Auguſtini ſunt, ſed colæ à S. Proſpero, nec ſolum ſoluta oratione, etiam carmine deſcriptæ, ut in ejus operibus ere licet.

Tomi quarti hęc ſunt.

mendacio lib.	1	1. retract. 27.
tra mendacium.	1	2. retract. 60.
ide & operibus.	1	2. retract. 38.
ſtionum in Pentateuchum.	7	2. retract. 55.
ſtionum Evangelicarum.	2	2. retract. 12.
ſtionum ex Matthæo.	1	Indiculus.
onſenſu Evangeliſtarum.	4	2. retract. 16.
rinta trium quæſtionum.	1	1. retract. 26.
ntiarum viginti & unius.	1	
tionum ad Simplicianum.	2	2. retract. 1.
tionum ad Dulcitium lib.	1	2. retract. 65.
tionum ſexaginta quinque.		
tionum veteris & novi te-		

teſtamenti.		
De cura pro mortuis.	1	2. retract.
De catechizandis rudibus.	1	2. retract.
De Incarnatione Verbi.	2	
De Trinitate & unitate Dei.	1	
De eſſentia divinitatis.	1	
De fide rerum inviſibilium.	1	
De ſubſtantia dilectionis.	1	
De continentia.	1	Indic.
De patientia.	1	Indic.
De bono Viduitatis.	1	Indic.
De vera & falſa pœnitentia.	1	
De ſalutaribus documentis.	1	
De amicitia.	1	
De ſermone Domini in monte.	2	1. retract.
Expoſitio inchoata in epiſtolam ad Romanos.		1. retract.
Expoſitio quarumdam propoſitionum epiſtolæ ad Romanos.		1. retract.
Expoſitio epiſtolæ ad Galatas.		1. retract.
Annotationes in Job.		1. retract.

Obſervatio.

Ex libris, quos Auguſtinus pro ſuis agnc retractationibus, nemo jure dubitare poteſ fortè de libro annotationum in Job. Ipſe eni guſtinus dicit, eum librum ita ſe depravatun niſſe vitio librariorum, ut vix audeat illum p agnoſcere.

Liber ſententiarum viginti unius, & liber qu num ſexaginta quinque, non videntur eſſe ſtini, non ſolum quia non habentur in retra nibus, neque in Indiculo; ſed etiam quia ni bent grave, & dignum Auguſtino.

Liber quæſtionum veteris & novi teſtament eſt Auguſtini, ſed alicujus heretici: nam qu

dicit, Mundum factum fuiſſe propter diaboli præſumptionem, quæſt. 13. dicit, parvulos filios, qui una cum parentibus perierunt in ſubverſione Sodomæ, liberos eſſe à Gehenna: ac per hoc negat iſte auctor peccatum Originis. quęſt. 21. dicit mulierem non eſſe creatam ad imaginem Dei, quæſt. 43. dicit, Jephte nullum habere teſtimonium juſtitiæ: & tamen extat clariſſimè ad Hebr. 11. quæſt. 80. dicit homines non naſci filios diaboli. quæſt. 109. dicit, Melchiſedech eſſe Spiritum ſanctum, & eſſe Sacerdotem, ſed non ſummum; ut in oblatione, inquit, præſumunt Antiſtites. Ubi reprehendit canonem Miſſæ ubi legitur" ſummus Sacerdos tuus Melchiſedech.

Hunc locum videtur notare S. Hieronymus in epiſtola ad Evagrium, ubi dicit, auctorem cujuſdam operis, in quo aſſeritur, Melchiſedech eſſe Spiritum ſanctum, eſſe imperitum ſermone, & ſcientia. Quæſt. 44. dicit, ab excidio Hieruſalem uſque ad ſua tempora fluxiſſe annos trecentos, ex quo planè colligitur, hunc auctorem eſſe antiquiorem Auguſtino, nam anni trecenti ab excidio Hieruſalem ſunt anni trecenti ſeptuaginta tres à nativitate Domini: eo autem tempore S. Auguſtinus erat adoleſcens annorum ſexdecim. Obiit enim anno Domini 433. cùm eſſet ætatis annorum 76. ut ſuprà diximus: proinde naſci debuit anno Domini 357. ex quo uſque ad 373. ſunt anni ſexdecim, nec ſcribere cœpit libros Eccleſiaſticos, niſi poſt baptiſmum, quem ſuſcepit poſt annum trigeſimum: quis autem credatur fuiſſe auctor harum quæſtionum, diximus ſuprà, dum S. Ambroſii libros recenſeremus.

Libri de Incarnatione Verbi, de Trinitate, & unitate Dei, De eſſentia divinitatis, De fide rerum inviſibilium, De ſubſtantia dilectionis; non viden-

tur eſſe S. Auguſtini, cùm non inveniantur i
tractationibus, nec in Indiculo Poſſidii, qui dili
tiſſimus fuit in libris Magiſtri ſui colligendis, n
etiam ſapiunt phraſim, & doctrinam S. Auguſti

Libri de continentia, de patientia, & de l
viduitatis, S. Auguſtini ſunt, etiamſi Eraſmu
clamet: nam inveniuntur in Indiculo Poſſidi
citantur à venerabili Beda ſub nomine S. Aug
ni in Commentario ad cap. 8. ad Rom. & in
1. & 7. prioris ad Corinth. in cap. 4. ad Pl
& in cap. 5. prioris ad Timoth. & alibi: de
nulla eſt probabilis ratio in contrarium.

Liber de vera & falſa pœnitentia non eſt S.
guſtini: nam præterquam, quod non ſit ejus
tio in Retractationibus, nec in Indiculo, ca
hic auctor adducit ſententiam quandam S. A
ſtini, & ab ea diſſentit.

Liber de ſalutaribus documentis, & liber de
citia, non videntur eſſe S. Auguſtini, tum
eorum non facit mentionem Poſſidius in Indi
tum quia ſtylus humilior eſt, & oratio ipſa n
jejuna, quàm ſoleat S. Auguſtini: libri tame
ſunt, & non inutiles.

Tomi Quinti ſunt.

Libri viginti duo de Civitate Dei, quos & S.
guſtinus pro ſuis agnoſcit in lib. 2. retract. ca
& grande opus appellat, ut revera eſt, & te
etiam, & occaſionem ſcribendi fuiſſe dicit,
ſionem Urbis Romæ, ſub Alarico Rege Gotho

Tomi ſexti hæc ſunt.

De hæreſibus ad quod vult Deus liber 1.	Indic.
De quinque hæreſibus Oratio.	Indic.
Concio ad Cathecumenos.	Indic.

dverſus Judæos.	Indic.
tatione Eccleſiæ, & Sy-	
.	
ate credendi, lib. 1	1. retract. 24.
piſtolam fundamenti. 1	2. retract. 2.
us animabus contra Ma-	1. retract. 15.
s. 1	
ortunatum Manichæum. 1	1. retract. 16.
dimantum Manichæum 1	1. retract. 22.
auſtum Manichæum. 33	2. retract. 7.
cum Filice Manichæo. 2	2. retract. 8.
ecundinum Manichæum 1	2. retract. 10.
ura boni contra Mani- 1	2. retract. 9.
contra Manichæos. 1	
adverſarium legis, &	2. retract. 58.
etarum. 2	
Priſcillaniſtas, & Ori-	2. retract. 44.
as. 1	
ſermonem Arianorum. 1	2. retract. 52.
Maximinum Epiſcopum	Indic.
orum. 3	
Filicianum Arianum. 1	Indic.
conjugali contra Jovia- 1	2. retract. 22.
ta Virginitate. 1	2. retract. 23.
lterinis conjugiis ad Pol-	2. retract. 57.
um. 2	
icis & Epicureis tract. 1	
quod dictum eſt, Ego ſum	
um tract. 1	

Obſervatio.

r de hæreſibus S. Auguſtini eſt; nam & eſt

nit in indiculo, & citatur à Beda i
cap. primum ad Romanos.

Idem judicium eſſe debet de cc
thecumenos, & de oratione adverſ

Liber de altercatione Eccleſiæ &
videtur Auguſtini, cùm nec ſit in 1
nec in indiculo, nec ab ullo bono a
nium habeat, neque phraſim S. Au

Liber de fide contra Manichæos
eſſe S. Auguſtini, quia non ſit ejus
tractationibus, nec in Indiculo Poſſ
tur phraſibus inſolitis Auguſtino,
18. ſi Deus incorruptibilis eſt, vel
ſummi boni inviolabilis, immaculab
incoinquinabilis, &c. Alioqui liber
hominis in ſcriptis Manichæi verſa

Libri tres contra Maximinum, t
bentur in libris retractationum, tame
Auguſtini ſunt, quia habentur in In
& citantur à Beda in cap. 8 ad Ro

Indiculo: debuiſſent enim hi tractatus col-
tomo decimo cum ſermonibus, non in
n libris: tractatus enim & ſermones, ſive
; S. Auguſtinus teſtatur, ſe non recogno-
taſsè ob nimiam multitudinem, & varie-
oſſidius quoque non ſingulos tractatus in
redegit.

Tomi ſeptimi hæc ſunt.

contra partem Donati.		1. retract. 20.
epiſtolam Parmeniani,	3	2. retract. 17.
tteras Petiliani.	3	2. retract. 25.
Creſconium Grammati-	4	2. retract. 26.
piſtolam Gaudentii.	2	2. retract. 59.
mo contra Donatiſtas.	7	2. retract. 18.
baptiſmo contra Peti- ..	1	2. retract. 34.
te Eccleſiæ contra Pe- m.	1	Indiculus.
viculæ collationis contra iſtas.	1	2. retract. 39.
ationem contra Donati- ib.	1	2. retract. 40.
per geſtis cum Emerito.		Indiculus.
cum Emerito Donati-	1	2. retract. 51.
ulgentium Donatiſtam	1	
atorum meritis & re- ne.	3	2. retract. 33.
ra & gratia.	1	2. retract. 42.
a Chriſti, & peccato ori- contra Pelagianos.	2	2. retract. 50.
iis & concupiſcentia.	2	2. retract. 35.

Contra duas epiſtolas Pelagianorum.	4	2. retract.
Contra Julianum Pelagianum.	6	2. retract.
De anima, & ejus Origene.	4	2. retract
De prædeſtinatione, & gratia.	1	
Proſperi & Hilarii epiſtolæ ad Auguſtinum.		
De prædeſtinatione ſanctorum, & bono perſeverantiæ.	2	Indic.
De prædeſtinatione Dei.	1	
De gratia, & libro arbitrio.	1	2. retrac
De correptione, & gratia.	1	2. retrac
Ad articulos ſibi falsò impoſitos.	1	
Hypognoſticon contra Pelagianos.	6	
De perfectione juſtitiæ contra Cæleſtium.	1	Indiculus
De geſtis Pelagii.	1	2. retrac

Obſervatio.

Omiſſis libris, quorum Mentio fit in ctationibus, vel in Indiculo, de quibus d eſſe non poteſt, de reliquis dicemus.

Liber contra Fulgentium Donatiſtam, eſt, in quo primùm introducuntur interlo Donatiſta, & Catholicus; deinde Fulgen Auguſtinus, & certè nihil eſt in hoc dialo de probari poſſit, auctorem ejus non eſſe ſtinum, niſi quod ejus mentio non habetu tractationibus, neque in Indiculo. Sed fier ut in tanto numero librorum, tum ipſe A nus, tum Poſſidius unius libelli oblitus fu hoc non placet, non habeo, quod dicam. brum alicujus eſſe, qui Auguſtinum in dia quentem introduxit, quo modo M. Tull lium, & Catonem, Antonium, & Craſſum logis loquentes facit.

ber de prædeſtinatione, & gratia non videtur
Auguſtini: nam diſcrepat à phraſi, & à doctri-
Auguſtini: ſiquidem cap. 16. dicit hic auctor,
nem potuiſſe juſtè à Deo damnari, etiamſi
peccaſſet. Contrarium docet S. Auguſtinus in
centeſima quinta, & centeſima ſexta: & libro
ndo de peccatorum meritis, & remiſſ. cap. 16.
bi: deinde nulla erat ratio, cur hunc librum
eret, qui tam copioſè ſcripſerat de prædeſti-
ne ſanctorum. Denique liber hic neque à Poſ-
, neque à Beda, neque ab alio veteri teſtimo-
habet.

ibellus de prædeſtinatione Dei non eſt S. Au-
ni, cùm in extremo libro doceat, prædeſtina-
m eſſe ex prævıſione operum: quam ſenten-
ubique S. Auguſtinus oppugnat.

eſponſio ad articulos ſibi falsò impoſitos, S.
peri eſt, & inter ejus opera habetur.

ibri, qui inſcribuntur, Hypognoſticon, erudi-
t, & utiles, & vetuſti auctoris, ſed phraſim
abent Auguſtini, neque à Poſſidio, vel Beda,
lio veteri citantur ſub nomine Auguſtini.

ber de perfectione juſtitiæ S. Auguſtini eſt: non
ſolum eſt in Indiculo, ſed etiam citatur ſub
ne Auguſtini in libro contra Collatorem ex-
à S. Proſpero, & à venerabili Beda paſſim.

ber de geſtis contra Pelagium non extat in to-
S. Auguſtini, ſed eum addidimus, quia nuper
itus, & typis mandatus eſt.

Tomi Octavi hæc ſunt.

actatus in omnes Pſalmos Davidis; cujus ope-
entio fit in Indiculo Poſſidii, & omnium con-
Auguſtini ſunt illi tractatus; ſed eos partim
ionando in populo, partim dictando confecit,
ſe teſtatur in præfatione Pſalm. 118.

Tomi Noni hæc ſunt.

In Evangelium S. Joan. tractatus 124. Indic.
In Epiſtolam primam Jo. tract. 10. Indic.
In Apocalypſim Joannis hom. 18
Meditationum lib. 1
De diligendo Deo. 1
Soliloquiorum. 1
Manuale. 1
De triplici habitaculo. 1
De ſcala Paradiſi. 1
De 12. *gradibus abuſionum.* 1
De contritione cordis. 1
De cognitione veræ vitæ 1
De Speculo. 1
De vita Chriſtiana. 1
De Aſſumptione B. Mariæ. 1
De diſciplina Chriſtiana 1

Indiculus.

De decem chordis. 1. Ind.
De cantico novo. 1
De contemptu Mundi. 1
De vanitate ſeculi. 1
De obedientia, & humilitate. 1
De bono diſciplinæ. 1
De viſitatione infirmorum. 1
De conſolatione mortuorum. 1

De quarta feri
De Cataclyſmo.
De tempore bar
De ſobrietate.
Speculum pecca
De pœnitentiæ
De utilitate pœ
De conflictu virt vitiorum.
De quatuor v Charitatis.
De laudibus C
De honeſtate m
De Paſtoribus, & bus, lib.
De Symbolo fide
De convenienti præceptorum, plagarum.
De rectitudine C converſationis
De utilitate jeju
De Urbis excidi
De creatione pri nis.
De arbore ſcienti mali.
De pugna anima
De Antichriſto.
Pſalterium Ma
Expoſitio ſuper cat.

Obſervatio Prima.

Ex tot libris indubitati ſunt, Expoſitio E

&

[E]piſtolæ S. Joannis: de his enim nulla unquam [con]troverſia fuit, & habentur in Indiculo Poſſidii. [It]em liber de diſciplina Chriſtiana, & liber de [dec]em chordis, & de utilitate pœnitentiæ, & de [pas]toribus, & de ovibus, & de convenientia decem [pr]æceptorum, & decem plagarum. Hi enim omnes [sun]t in Indiculo Poſſidii. His accedunt liber de [qu]atuor virtutibus charitatis, quem citat Beda in [ca]p. 13. prioris ad Corinth. & liber de Urbis ex[ci]dio, quem citat Beda in capite 10. prioris ad Co[rin]th. & liber de pœnitentiæ medicina, quem etiam [cit]at Beda non raro.

Obſervatio Secunda.

Manifeſtè ſuppoſititii hi ſunt, liber de Speculo: [in qu]em cap. 3. citantur verſus Boëtii.

Liber de conflictu virtutum, & vitiorum, qui [tri]bui ſolet etiam S. Leoni, nam in extremo libro [co]mmendatur regula S. Benedicti, qui utroque po[ste]rior fuit, & ſtylum habet omnino diverſum à [st]ylo SS. Auguſtini, & Leonis.

Liber explicationis Apocalypſis, quoniam expo[nit] cap. 21. de ſtatu præſentis Eccleſiæ, quod im[pr]udentiæ nimiæ eſſe dicit S. Auguſtinus lib. 20. de [C]ivit. Dei cap. 17.

Liber de Antichriſto; nam mentionem facit Im[pe]rii tranſlati à Græcis ad Francos; quod conti[g]it 400. annis poſt Auguſtini tempora.

Obſervatio tertia.

De reliquis libris nihil certi habemus. Nam nec [p]oſſumus certo aſtruere eos eſſe Auguſtini, cùm [d]iligentiſſimus collector Poſſidius eos præterierit, [n]eque inveniamus à Beda citatos, qui ex operibus Auguſtini Commentaria in epiſtolas B. Pauli con[f]ecit: neque *audeamus pleroſque* horum librorum

negare eſſe Auguſtini, cùm pii ſint,& dc
Auguſtini ingenio non indigni.

Tomi decimi hæc ſunt.

De verbis Domini hom. 64
De verbis Apoſtoli hom. 35
Liber quinquaginta homiliarum.
De tempore homil. 256
De Sanctis homil. 51
Ad fratres in Eremo hom. 76
De communi vit
corum ſerm.
Sermones nuper
Cartuſia Pari
Sermones novi,
cens inventi
num.

Homiliæ, ſive ſermones de verbis Do
de verbis Apoſtoli, aut omnes, aut ferè
Auguſtini ſunt: multi enim habentur in
Poſſidii, & qui non habentur, ſimiles ſunt
gravitatem ſententiarum, ſive ſtylum, & vi
ſideres.

Liber quinquaginta homiliarum totus,
totus Auguſtini eſt, eadem ratione.

De homiliis de tempore, & de Sanctis
dem certitudo haberi poteſt: credibile ta
magna ex parte Auguſtini eſſe.

Sermones ad fratres in Eremo videntu
ex parte confícti: dicit enim auctor illoru
num, Auguſtinum degiſſe in ſolitudine
nachis, ibique ad eos ſermones iſtos hab
conſtat ex Poſſidio in vita S. Auguſtini,
num poſt baptiſmum Mediolani ſuſceptu
in Patriam, ad propriam domum, & a
que tres annos cum paucis amicis ſuis
mune vixiſſe: deinde factum Presbyteru
nenſem, monaſterium habuiſſe intra ipſa
ſiam, ibique cum nonnullis vitam Ap
duxiſſe, non utique in Eremo, ſed intı

ue factum Epiſcopum, cum clericis ſuis in Epiſcopali vitam communem egiſſe: de qua .nt duo ſermones ejus de communi vita cleri-ſ, qui ſunt inter ſermones ad fratres in Eremo, ıageſimus ſecundus, & quinquageſimus ter-ıui duo ſermones ſine judicio collocati inter ınes ad fratres in Eremo, arguunt reliquos ɔs eſſe: inde enim intelligi poteſt, S. Auguſti-, Monachum quidem fuiſſe, ſed non in ſolitu-cum Eremitis, ſed in civitate, & Epiſcopali ı cum clericis ſuis monaſticam vitam duxiſſe. ı quod inter ſermones ad fratres in Eremo ſunt leves, & fabuloſi, ut eſt ſermo viceſimus us, in quo narratur S. Hieronymum Cardina-uiſſe in Eccleſia S. Laurentii, & veſte muliebri um irriſum à Romanis, quæ ſunt omnia falſa, ınficta. Addo denique quod phraſis horum ſer-um, exceptis duobus de communi vita cleri-m, qui verè ſunt Auguſtini, eſt inepta, impro-lutulenta, ut mirum ſit, potuiſſe ejuſmodi ſer-es S. Auguſtino ab aliquo viro prudente tribui. ɪmones recèns excuſi, præſertim opera Lova-ſium Doctorum, ſunt omnes Auguſtini: nam habentur in Indiculo, vel citantur à Beda, & omnes graves, & docti, & S. Auguſtino (mea m opinione) digniſſimi.

De Aſterio Amaſeenſi. 400.

Sterius Amaſeæ Epiſcopus vixit annò Domi-ni 400. ſcripſitque Homilias diverſas, ex qui-quinque Græce ac latine nuper editæ ſunt /erpiæ, nimirum de divite & Lazaro, de OEco-o iniquitatis, adverſus Avaritiam, in feſtum ndarum, &, an liceat dimittere uxorem. Eſt & ejusdem Homilia in S. Phocam martyrem apud ımanum tomo 6. Alia item in S. Euphemiam

martyrem citatur in Synodo ſeptima act. 4
Alias denique complures Aſterii hujus hor
Photius in Bibliotheca ſua Commemorat: q
nonnullæ extare nunc etiam dicuntur in va
bliothecis.

De ſancto Maximo. 420.

SAnctus Maximus Epiſcopus Taurinenſis
& obiit ſub Honorio, & Theodoſio
Imperatoribus teſte Gennadio in lib. de vi
Extant hujus Maximi homiliæ Romæ edi
1564.

De adventu Domini. 2
In vigilia natalis Domini. 1
In natali Domini. 6
In circumciſione Domini. 1
In Theophania. 8
In Quadrageſima. 17
In ſolemnitate Paſchali 5
In litaniis de jejunio. 1
In ſolemnitate Pentecoſtes. 3
In natali S. Stephani. 1
In natali S. Agnetis. 1
In nativitate S. Joannis Baptiſtæ. 3
In natali Apoſtolorum Petri, & Pauli. 5
In natali S. Laurentii. 3
In natali S. Euſ cellenſis.
In natali S. Cyp
In ferjis S. Mic
In natali SS. M Tauricorum.
In communi ma
Item de expoſit boli.
De non metuen libus hoſtibus
De avaritia vi
De Eleëmoſyni dis.
De hoſpitalitat
De defectu lun
In dictum Iſai pones tui aquam vino

Obſervatio.

Diximus in Ambroſio multos ſermo
ſimul, & S. Ambroſio, & S. Maximo,
bilius eſt, ſancti Maximi eſſe illos etian

ntur Ambroſio. Gennadius enim enumerat ſe-
omnes ſermones ſancti Maximi, & inter illos
t aliqui, qui, tribuuntur Ambroſio : quamvis
magnus ſit error, cum uterque auctor ſit do-
, antiquus, & Sanctus.

De Auſonio Poëta. 390.

Uſonius Poëta, Magiſter fuit Gratiani Impera-
A toris, à quo & Conſul creatus eſt anno Domini
9. ſcripſit *multa profana*; ſcripſit etiam, *epiſtolas*
as carmine ad ſanctum Paulinum Nolanum : &
t ſub ejus nomine apud Paulinum *precatio ma-*
a ad Deum, & inter opera Auſonii *egregium*
men de Reſurrectione dominica : ex quo Chriſtia-
fuiſſe intelligitur; quamvis de Diis gentium
nulla ſcripſerit, more Poëtarum.
Hic caſu ponitur ex ordine, poni debuit folio

De Syneſio Epiſcopo. 420.

Anctus Syneſius Epiſcopus Ptolomaidis, vir
fuit admirandæ ſanctitatis, & doctrinæ : floruit
pore Theodoſii Junioris, ad quem *ſcripſit li-*
s, ut Evagrius teſtatur lib. 1. hiſt. cap. 15. ſcrip-
tiam *plurimas & elegantiſſimas epiſtolas*. Extant
m in 8. tomo Bibliothecæ SS. Patrum editionis
ndæ *Syneſii hymni decem*, ſed anno 1612. pro-
unt opera omnia Syneſii Pariſiis.

De S. Paulino Nolano. 420.

Anctus Paulinus Epiſcopus Nolanus æqualis
fuit Auſonii vel potius aliquanto Junior : notus
opinione ſanctitatis Ambroſio, Martino, Hie-
ymo, Auguſtino, Sulpitio : obiit anno Domini
. ex Cardin. Baronio tom. 5. Annalium : Scrip-
epiſtolas elegantes & pias.

Ad ſulpitium Severum. 14
Ad Delphinum Epiſcopum. 5
Ad Amandum Epiſcopum. 6
Ad Victricium. 2
Ad Aprum. 3
Ad Florentium. 1
Ad Alithium Epiſcop. 1
Ad incertos de Gazophilatio.
Ad Diſiderium.
Ad Macharium.
Ad Pamachium.
Ad Jovium.
Ad militem quendam.
Ad Sebaſtianum Era-tam.
Ad Auguſtinum.
Ad Alipium.
Ad Romanianum.

Scripſit etiam *Poëmata.*

Ad Jovium epiſtola carmine ſcripta.
Ad Auſonium epiſt. quatuor carmine ſcriptæ.
Ad Citherium de naufragio. 1
De natali Celſi pueri.
De natali S. Felicis [N]olani.
De reditu Nicetæ in [Da]ciam.

Pſalmi tres Davidis metricè decantati.

Extant præterea in Bibliotheca SS. Patrum [to]mo 8. ſecundæ editionis,
Libri ſex de vita ſancti Martini carmine conſcri[pti]

Obſervatio.

Tributur à nonnullis ſancto Paulino Nol[ano] vita S. Ambroſii, ſed vita illa Paulini eſt, ſed[non] hujus Nolani, ut non ſolum ſtylus ipſe diverſ[i]mus docet, ſed etiam, quia ille Paulinus ſa[ncto] Ambroſio, ut adminiſter aſſiſtebat, etiam tem[po]re mortis ejus: imò ut clericus ſub cura Caſti[...] coni, amanuenſis fungebatur officio, ut ipſe i[ndi]cat in vita B. Ambroſii. Sanctus autem Paul[inus] nunquam aſtitit S. Ambroſio, ut miniſter, ſed [...] to ante mortem ejus Presbyter erat, & à B

io in numero Sacerdotum Eccleſiæ ſuæ
ır, ut ipſe ſcribit in epiſtola ad Alipium.
ſex de vita S. Martini non poſſunt eſſe S.
Nolani, auctor enim illorum librorum
t Paulini Nolani, & ſe ejuſdem nominis
atur, & ſextum librum ſcribit ad Perpetuum
ɪum Turonenſem, qui ſedit ſub annum
i 470.

opera S. Paulini fertur etiam carmen Eu-
:um de vita ſua: ſed non eſt ejus. ille enim
ſcribit res geſtas ſuas uſque ad annum vitæ
imum tertium. At ſanctus Paulinus non
annum ſeptuageſimnm octavum, ut ex Card.
ı conſtat. Denique tribuit Gennadius ſan-
ılino librum de pœnitentia, & alium de
s Martyrum, qui non extant.

De Severo Sulpitio. 420.

rus Sulpitius æqualis, & amiciſſimus fuit S.
lini, ut notum eſt ex epiſtolis invicem

ſit *libros duos de ſacra hiſtoria.*
vitam S. Martini Epiſcopi Turonenſis.
Dialogum de converſatione Orientalium Mo-
m, in quo interlocutores ſunt Gallus,
mianus: cujus dialogi meminit ſanctus Hie-
ıs lib. 11. in Ezechiëlem cap. 36.
epiſtolas multas, quarum meminit Genna-
lib. de viris illuſtribus, qui etiam Genna-
dit, hunc Severum in ſenectute à Pelagia-
:ptum, agnoviſſe cito errorem ſuum, &
n uſque ad mortem tenuiſſe, ut vitium lo-
:is taciturnitate deleret.

Obſervatio.

:i Sulpitii libri de ſacra hiſtoria, & dialo-

gi de converſatione Orientalium cautè legend

In libro primo de ſacra hiſtoria dicit, fili qui filias hominum adamaverunt, fuiſſe An quod refellitur à Chryſoſtomo in cap. 6. G & ab Auguſtino lib. 15. de Civit. Dei cap. aliis probatis auctoribus. Dicit Sacerdotes bent poſſeſſiones, immemores eſſe præcept nici dati quondam Levitis. At Levitæ poſſe habebant, quin etiam oppida & ſuburbana Levit. 25. quare Hieremias ex genere Sace agrum vendidiſſe legitur Hierem. 32. & B Levites agrum ſimiliter, quem poſſidebat, dit. Act. 4. Dicit præterea templum fundatu anno 588. ab egreſſu filiorum Iſraël de Æ At ſcriptura 3. Reg. 6. notat annos 480.

In dialogo dicit Eccleſiam auro non ſtr deſtrui. Reprehendit Epiſcopos, qui libros nis damnaverunt. Scribit conjugium ad pertinere, Virginitatem ad gloriam, fornica ad pœnam. Dicit ex ſententia S. Martini nem ſimul cum Antichriſto venturum, & chriſtum ex malo ſpiritu concipiendum. D notatur à ſancto Hieronymo in cap. 36. E lis erroris eorum, qui novam Hieruſalem a & gemmatam exſpectant.

De ſancto Luciano. 420.

Sanctus Lucianus presbyter vixit tempo norii, & Theodoſii Junioris Imper., ſcr *brum de inventione corporum S. Stephani*, *rum*. quæ ipſe divinâ revelatione invenit: h extat apud Lipomanum, & Surium die tert guſti. Eodem tempore ſcripti ſunt libri duo raculis ſancti Stephani ad Evodium Uzal Epiſcopum: ſed quia nomen auctoris ignc dicuntur libri Evodii.

De Paulo Oroſio. 425.

Aulus Oroſius presbyter Hiſpanus S. Auguſti-
ni diſcipulus, ſcripſit *ad ipſum S. Auguſtinum*
s ſeptem hiſtoriarum ab orbe condito, in quibus
iſſimum clades Romanorum deſcribit, quas
n Idola colerent, acceperunt.

De Victore Maſſilienſi. 430.

Laudius Marius Victor Rhetor Maſſilienſis,
ſcripſit tres libros carminum ad Aetherium
m ſuum, à Principio Geneſis, uſque ad obi-
Abrahæ. Qui extant in Bibliotheca SS. Patrum
o 8. editionis 2. ſcripſit item verſu epiſtolam,
ibidem legitur ad Salmonem Abbatem, de
erſis ſuæ ætatis moribus: ex qua intelligitur
n vixiſſe, quo tempore Wandali & Allani Gal-
n populati ſunt. Gennadius mortuum ait Theo-
ſio & Valentiniano regnantibus.

De Sedulio. 430

Cælius Sedulius Presbyter Scotus Theodo-
ſio juniore ſcripſit *explanationem in omnes*
olas S. Pauli, ex Origene, Ambroſio, Hierony-
, & Auguſtino excerptam: ex quo intelligimus
re illos, qui Sedulium floruiſſe ſcribunt tem-
e Conſtantii filii Conſtantini Magni: & verius
ire Trithemium, qui ponit Sedulium anno Do-
i 430.

ſcripſit præterea Sedulius *libros quinque carmi-*
num de quinque mirabilibus operibus Dei: *&*
mos duos de Chriſto, quorum alter alphabeticus
, & in Eccleſia canitur in feſtis Natalis & Epi-
niæ: incipit autem" A ſolis ortus cardine"

De ſancto Cyrillo. 430.

Anctus Cyrillus Epiſcopus Alexandrinus vir
ſanctiſſimus, & doctiſſimus, ac præſertim circa
ſterium Incarnationis Dominicæ à Deo Doctus,
erante Theodoſio Iuniore præfuit Concilio E-

pheſino primo, nomine S. Cæleſtini Papæ
toriumque hæreſiarcham primum ſcriptis eg
deinde etiam auctoritate damnavit. Ejus o
editione Pariſienſi anni 1605. duobus tomis
prehenduntur.

Tomi Primi.

In Geneſim ad literam, & myſtice explanationum lib. 11
In Leviticum. 16
In Iſaiam. 5
In Evangelium S. Joannis. 12
Dicta veteris teſtamenti anagogicè exp . collecta ex Cyril ximo, & aliis.
Liber adverſus J cum quæſtionib
Breves anagogæ de floruerunt ante

Tomi Secundi.

Epiſtolæ S. Cyrilli ad diverſos, & diverſorum ad S. Cyrillum numero. 39
Homiliæ præſertim de Incarnatione. 10
Apologia ad Theodoſium Imperatorem. 1
Declaratio 12. anathematiſmorum. 1
Liber apologeticus pro ſuis anathematiſmis.
Alius apologeticus liber ad Evoptium pro iiſdem capitibus contra Theodoretum.
Expoſitio Symboli Nicæni
Scholia de Incarnatione Unigeniti. 1
Epiſtolæ duæ ad S ſum Epiſcopum
Synodales epiſtola cim.
Dogmata Neſtori ſius libris exce
Oratio de exitu & ſecundo adv
Opus inſigne, Th inſcriptum libr nens quatuord
Dialogorum cum libri ſeptem.
De adoratione in & veritate lib
Contra Julianum tam.
De recta fide ad ſium, & Regi

:er hos libros, extant commentaria in Pro-
minores Græcè, & latinè excuſa Ingolſtadii
o, & libri quinque contra Neſtorium Græcè,
ıè in fine primi tomi Conciliorum genera-
:ditionis Romanæ: & brevi expectantur ſer-
Paſchales triginta.

Obſervatio Prima.

ıre dicuntur græcè explanationes in totum
euchum, ſed latinè non extant, niſi libri
m in Geneſim.

Obſervatio ſecunda.

·i ſexdecim in Leviticum Cyrilli non ſunt,
·igenis, ut ſupra diximus in Origene, & ma-
.m hoc eſt, tum quia auctor ubique ſenſum
lem deſtruit: tum quia habentur iſti ipſi libri
›pera Origenis, ut mirum ſit, cur Impreſſo-
omnibus editionibus iſta opera auctori non
tribuant.

Obſervatio tertia.

ipſiſſe dicitur Cyrillus in alios etiam Prophe-
:d non extant commentaria ejus, niſi in Iſaiam
›phetas minores.

Obſervatio Quarta.

ipſit Cyrillus libros duodecim in Joannem,
ıatuor intermedii perierunt. Sed Jodocus Cli-
us ad imitationem Cyrilli addidit quatuor li-
intermedios. Itaque Cyrilli non ſunt, niſi pri-
ıatuor, & quatuor poſtremi.

Obſervatio Quinta.

›er adverſus Judæos, & breves illæ anagogæ,
ſcio an Cyrilli ſint. Sed res parvi momenti
:um ſint libelli breviſſimi, & leves.

Obſervatio Sexta.

ıeſaurus creditur eſſe imperfectus: multa enim

citantur à S. Thoma in opuſculo de erroribus corum ex Theſauro Cyrilli, quæ in his libri inveniuntur.

Obſervatio Septima.

Liber de ſacroſancta Trinitate non videtu Cyrilli, ſed alicujus poſterioris: auctor enin piosè diſputat de duabus naturis in Chriſto, duabus voluntatibus, & operationibus; & rationem, cur non repugnent iſtis dogmatib aliquando dixerunt, in Chriſto eſſe operati theandricam, & unam verbi naturam eſſe ind tam. Itaque videtur auctor ſcripſiſſe poſt Synodum.

De Theodoreto Epiſcopo Cyriæ. 430.

THeodoretus æqualis ſancti Cyrilli, & ali do etiam adverſarius, ut notum eſt c cilio Epheſino. Quamvis autem Neſtorio f initio controverſiæ: tamen poſtea reſipuit: ſtorium inter hæreticos numeravit in lib. 4 bulis hæreticorum, & in Concilio Chalced admiſſus inter Catholicos fuit. Opera Theo ex editione Colonienſi anno 1573. duobus comprehenſa, hæc ſunt.

Tomi Primi.

De obſcuris quæſtionibus in Geneſim, Exod viticum, Numeros, Deuteronomium, Joſ Judices; acceſſerunt in librum Ruth, in lib gum, & Paralipomenon.
Commentaria in omnes Pſalmos Davidis.
Commentaria in Cantica Canticorum Salom
Commentaria in omnes Prophetas excepto I
Commentaria in Cantica Moyſis, & Annæ, chuc, Iſaiæ, Ezechiæ, Trium puerorum.

riæ, Zachariæ, & Simeonis.

Tomi Secundi.

ria in omnes epiſtolas B. Pauli.
Eccleſiaſtica à Conſtantino uſque ad Theo- Juniorem libri quinque.
nadius continuaſſe hiſtoriam uſque ad Leo- peratorem quinque aliis libris adjunctis: oſteriores libri non extant.
m, libri tres.
cis fabulis, libri quatuor: quibus addidit n divinorum decretorum.
anctorum Patrum, quam religioſam vocat.
lentia ſermones decem.
dis Græcorum affectionibus, libri 12.
Epiſtola ad ſanctum Leonem Papam, & d Sixtum Presbyterum Romanum: & de dilectione valdè inſignis.

Obſervatio.

plura ſcripſit Theodoretus, vir planè is, atque inter alia meminit Gennadius viris illuſtribus librorum Theodoreti for- n contra Eutychem & Dioſcorum. Scrip- nonnulla contra ſanctum Cyrillum, quæ ter opera S. Cyrilli, ſed in quinta Syno- rali damnata ſunt, una cum ſcriptis Theo- pſueſteni, quem idem Theodoretus miri- at libro 5. extremo ſuæ hiſtoriæ. Extat n quinta Synodo Act. 5. epiſtola Theo- Joannem Antiochenum de obitu Cyrilli: iſtola, non ſolum falſitatis arguitur, quia oannem Antiochenum obiiſſe ante Cyril- etiam indigna eſt, quę Theodoreto, aut hriſtiano attribuatur.

De Proclo Epiſcopo Conſtantinopolitano. 430.

PRoclus Epiſcopus Conſtantinopolitanus S. C-
rilli æqualis, cujus magno cum honore me-
nit idem S. Cyrillus in expoſitione Symboli Ni-
ni, & in epiſt. 31. ad Joannem Antiochenu
ſcripſit *epiſtolam valde celebrem de fide ad Armo*
quæ extat in Bibliotheca ſanctorum Patrum,
mo 3. & nuper excuſa eſt Grecè, & Latinè,
primo tomo Conciliorum Generalium Roma
pis mandatorum: & fragmentum inde recitatu
quinta Synodo Generali, Act. 5. ſcripſit etiam
traditione divinæ liturgiæ. Vide de Proclo,
ſcribit Socrates lib. 7. cap. 40. 41. & 42.

De Euſebio Emeſeno. 430.

EUſebii Emeſeni nomine circumferuntur *h*
liæ in Evangelia totius anni, *&* *rurſus hom*
quinquaginta variorum argumentorum diſert
mæ. Euſebii Emeſeni cujuſdam meminit S. Hi
nymus in lib. de Script. Eccl. quem dicit ſc
ſiſſe plurimos libros, & vixiſſe tempore Con
tii Imperatoris, filii Conſtantini Magni. Sed i
opera non extant, ideo non poſuimus eum
loco. Hic autem vel eſt alius Euſebius Emeſe
undecunque hoc nomen acceperit, vel ſub no
ne ſuppoſititio homiliç iſtæ ſunt editæ, cùm
rùs auctor ignoraretur. Neque videntur hom
illæ breves in omnia Evangelia ejuſdem eſſe au
ris, cujus ſunt quinquaginta homiliæ de vari
gumentis: ſtylus enim valde diverſus eſt.

Illud certum eſt, auctorem quinquaginta h
liarum, fuiſſe Latinum, & Monachum in M
ſterio Larinenſi: nam homilia quinta ad M
chos, indicat ſe fuiſſe Abbatem Monaſterii i
ſula conſtituti. Idem homilia de S. Maximo,
inſulam Lirinenſem vocat. Videtur etiam ex

bate Lirinenſi factus Epiſcopus, ut ipſe ſubindicat in homilia de S. Blandina. Diſputat etiam contra Pelagianos in homilia de feria quinta in cœna Domini, unde manifeſtum eſt, eum non eſſe Euſebium Emeſenum, qui floruit ſub Conſtantio. Sunt, qui has homilias tribuant Eucherio Epiſcopo Lugdunenſi; nec deſunt qui auctorem nominent Cæſarium Arelatenſem. vidi unam ex his homiliis prænotatam nomine Fauſti Epiſcopi Regienſis: neque eſt improbabile, eſſe omnes ejuſdem Fauſti, qui Abbas fuit Monaſterii Lirinenſis, & ex Abbate Epiſcopus creatus, teſte Gennadio in libro de viris illuſtribus.

Non definio, cujus ſint, ſed hoc loco placuit auctorem earum homiliarum conſtituere, quoniam ſive ſit Eucherius, ſive Fauſtus, ſive etiam Cæſarius, ante hoc tempus non vixit.

De S. Eucherio Epiſcopo Lugdunenſi. 440.

SAnctus Eucherius Epiſcopus Lugdunenſis vixit temporibus Theodoſii Junioris,, & Valentiniani; & ſub Valentiniano, & Martiano Imperatoribus obiit circa annum Domini 433. ut ſcribunt Gennadius de viris illuſtribus, & Ado Viennenſis in Chronico. Exiſtimat tamen Card. Baronius tomo 5. Annalium, hos auctores falli, & Eucherium vixiſſe ultra annum Domini 463. quia invenitur Eucherii nomen in ſubſcriptionibus Epiſcoporum Concilii Arauſicani ſecundi, & Arelatenſis tertii. Sed ego ſuſpicor perveniſſe etiam ad annum 499. nam in vita S. Cæſarii Epiſcopi Arelatenſis dicitur Eucherius Epiſcopus Lugdunenſis aliquando iter feciſſe cum ipſo Cæſario Arelatenſi: Cæſarium autem fuiſſe in vivis tempore Symmachi Papæ, qui ſedere cœpit anno 499. apertè conſtat ex eadem vita S. Cæſarii, apud Surium,

die 27. Auguſti. Itaque vel oportet librum Ge-nadii eſſe corruptum; vel fuiſſe duos Eucher Lugdunenſes Epiſcopos.

Sed quicquid de hoc ſit, ſcripſit S. Eucher *varia opuſcula*, quæ Gennadius enumerat, nec tis novi, an adhuc extent. Scripſit etiam teſte Cl diano Epiſcopo Viennenſi in lib. de ſtatu anim eloquentiſſimas *conciones*, quæ fortaſſe ſunt ill quæ ſub nomine Euſebii Emeſeni nunc ext Tribuuntur Eucherio *libri explanationum in Ge ſim, & in libros Regum*: Sed Eucherii eſſe n poſſunt, cum auctor ſæpè S. Gregorium citet, ad finem expoſitionis libri primi Regum lector invitet ad moralia S. Gregorii perlegenda: ſanc autem Gregorius plus centum annis fuit Euche poſterior. Fortaſſe qui hos libros Eucherio tribu-unt, ex eo permoti ſunt, quod Gennadius teſtatu ſcripſiſſe Eucherium ad Salonium, & Veranium de obſcuris ſanctarum Scripturarum capitulis.

Porrò auctor hujus operis in Geneſim, & in li-bros Regum videtur fuiſſe Anglus : nam in tertio libro Commentariorum in libros Regum cap. 12. ſic loquitur, " Noſtris, inquit, nuper temporib S. Gregorius Papa Evangelicis roboratus eloqui Romanam rexit Eccleſiam, & Reverendiſſimi Fa-tres Auguſtinus, Paulus, & alii ſocii eorum ju-bente illo venerunt in Britanniam, " &c. Atque e hoc auctore multa, iiſdem penè verbis deſcripſi Beda in ſuis quæſtionibus ſuper libros Regum.

De Claudiano Presbytero Viennenſi. 440.

Claudianus Mamertus Presbyter Viennenſi æqualis S. Eucherii: ſcripſit *inſigne opus d ſtatu animæ, in quo Eucherii mentionem facit*, u ſupra diximus. Habetur hoc opus tribus libris com prehenſum in Bibliotheca ſanctorum Patrum to mo quarto.

De Sidonio Apollinari. 440.

Sidonius Apollinaris vir nobiliſſimus eodem tempore floruit. Fuit autem Epiſcopus Arvernen-Scripſit *varia ſoluta oratione*, *&* *carmine*, ut nadius refert in libro de viris illuſtribus. Nunc nt *libri epiſtolarum ejus ad diverſos*, & *carmi- juſdem ſimul edita.*

De Joanne Caſſiano. 440.

Joannes Caſſianus S. Joannis Chryſoſtomi olim Diaconus, & poſtea ad Gallias accedens, ibique ſedem figens apud Maſſiliam Presbyter ordinatus, ſcripſit Latino idiomate.

De habitu Monachorum, & de canonico orationum & Pſalmorum modo, lib.	3	*De origine, & remedio octo principalium vitiorum.*	8
Inſtitutionum.	1	*Collationes Patrum.*	24
		De incarnatione Verbi.	7

Et hoc opere expleto ad petitionem Leonis, ſtea ſummi Pontificis, finem vivendi fecit Theodoſio Juniore, & Valentiano regnantibus, ut teſtar Gennadius in libro de viris Illuſtribus. Hæc nnia extant, & utiliter legi poſſunt, excepta colione tertiadecima, & paucis aliis, quæ in edine Romana notata ſunt.

De Vincentio Lirinenſi. 440.

VIncentius Monaſterii Lirinenſis Presbyter æqualis Caſſiani fuit, quippè qui paulò pòſt oncilium Epheſinum ſe ſcripſiſſe teſtatur, id eſt, bus annis poſt Concilium celebratum. Scripſit *uſculum parvum mole, ſed virtute maximum de fanis vocum novitatibus.* Libellus extat, & utiimè legitur.

De Socrate, & Sozomeno. 440.

SOcrates & Sozomenus *hiſtoriam Eccleſia* ſcripſerunt *ab eo tempore in quo deſinit h Euſebii Cæſarienſis, uſque ad tempora Theodo nioris*. Eodem tempore ipſi vixerunt, & qu lendum eſt, uterque Novatianis erroribus dignoſcitur.

De Sixto Tertio. 440.

S*Ixtus* III. Papa ſedit Romæ tempore Val Tertii Imperatoris. Scripſit *inſignem Ep ad Joannem Antiochenum*: cujus fragmentu in libro Vincentii Lirinenſis. Scripſit etia *ram ad omnes Orientales*, quæ extat in tom mo Conciliorum. Extant etiam *duæ in terti Concilii Epheſini, editionis Romanæ*. Extat pı in Bibliotheca Sanctorum Patrum tomo ſecundæ editionis ſub nomine Sixti Terti tificis *liber de divitiis*: & *alter de caſtitate, ſtola de malis doctoribus*; quæ tria volumin adſcribuntur Sixto Pontifici, cùm ſint plen ribus Pelagianorum, Sixtus enim, cùm presbyter eſſet primus damnavit Pelagium eſt epiſtola 105. Auguſtini ad Sixtum: ac magno zelo Pelagianos inſecutus eſt, ut t Proſper.

De Iſidoro Peluſiota. 440.

ISidorus Peluſiota Monachus doctiſſimus tempore Theodoſii Junioris, ad quem ext *epiſtola apud Card. Baronium tomo quinto An ad annum Domini* 431. Scripſit *epiſtolas plu* quas Græcè, & Latinè impreſſas habes Pariſi ra Billii anno 1585.

De S. Petro Chryſologo. 440.

SAnctus Petrus Chryſologus Epiſcopus R nas à Sixto III. Papa Epiſcopus creatus

omilias 122. *breves, ſed diſertas*. Scripſit *etiam* ...em *epiſtolam ad Eutychetem hæreſiarcham*, ex-...ans illum ad obedientiam S. Leoni præſtandam ...ateria fidei potiſſimum. " Hortamur, inquit, ...t iis, quæ à beatiſſimo Papa Romanæ civita-...ſcripta ſunt obedienter attendas: quoniam B. ...us, qui in propria ſede vivit, & præſidet, præ-...quærentibus fidei veritatem. " habetur alia epi-...a inter epiſtolas, quæ pręcedunt Chalcedonen-...Concilium.

De S. Leone Papa. 440.

...Anctus Leo primus Papa, jure magnus appel-...latus, ſedit in Apoſtolica ſede tempore Theo-...i Junioris, Martiani, & Leonis Impp. ab an-...Dom. 440. uſque ad 461. ſcripſit *homilias elo-...ntiſſimas de præcipuis ſolemnitatibus Domini, & ...ctorum*, nec non *epiſtolas ad diverſos de rebus ...viſſimis numero nonaginta octo*. Ex quibus illa ...Flavianum, quæ incipit, " Lectis dilectionis ...litteris " magna veneratione recepta fuit in Sy-...do Chalcedonenſi Act. 4. ab omnibus, & ſingu-...Patribus; & Gelaſius Papa in decreto de libris ...ctorum, dicit anathema iis, qui epiſtolam hanc ...Leonis integram, & uſque ad unum jota non ...ipiunt.

...Tribui ſolet S. Leoni liber de conflictu virtu-...n, & vitiorum. Sed [ut ſuprà in Auguſtino di-...mus] S. Leonis is liber eſſe non poteſt, cùm in ...fiat mentio regulæ S. Benedicti.

De Dracontio Poëta. 440.

D Racontius Poëta Chriſtianus ſcripſit examc-ron, ſeu de opere ſex dierum librum unum, ...extat tomo 8. Bibliothecæ SS. Patrum editio-...2. Hunc tanti fecit Eugenius XI. Archipiſcopus

Toletanus, quemadmodum de eo narrat S.
fonſus in libro de viris Illuſtribus, ut ejus lil
injuriâ temporum depravatos emendarit, &
illis de die ſeptimo deerat, adjecerit. In ha
tem Eugerii collectione, alia eſt Dracontii
ad Theodoſium Juniorem Imperatorem, e
illum hoc tempore floruiſſe colligitur.

De ſancto Nilo. 445.

SAnctus Nilus, Conſtantinopolitanus M
chus, S. Joannis Chryſoſtomi diſcipulus
tempore Theodoſii Junioris, & multa ſcrip
inſtitutione Monachorum, ut refert Nicephor
hiſt. 14. cap. 53. Nunc extant in Bibliothe
Patrum tomo 5. edit. 2. capita parænetica:
aſceticus: item adverſus vitia: item de Ora
centum quadraginta octo capita. Extat etia
paratim liber S. Nili de Chriſtiana philoſo
quo nomine Monaſticem ſignificat. Citant
am epiſtolæ Nili in ſeptima Synodo, Act. 4
loci quidam ab hæreticis depravati eſſe dicunt

De ſancto Simeone Stilita. 445.

SAnctus Simeon, cognomento Stilita, qui
tit in columna annis 81. floruit tempore S.
nis Papæ, & Leonis Imperatoris. Scripſit *li*
de morte aſſiduè cogitanda, qui extat in Bibli
ca ſanctorum Patrum, ſecundæ editionis
ſecundo. Idem ſcripſit *epiſtolas pro Concilio*
cedonenſi; quæ an extent ignoro: ſed earum m
nit Card. Baronius tomo quinto Annalium
num Dom. 458. Fuit etiam alius Simeon S
junior, tempore Juſtiniani Imperatoris, cuju
epiſtola recitatur actione quinta Concilii N
ſecundi: de quo vide Evagrium lib. 6. Hi
cap. 22.

De Hilario Arelatenſi. 445.

[H]Ilarius Arelatenſis Epiſcopus vixit tempore S. Leonis Papæ, *ad quem* ſcripſit *heroico car-*[mine] *hiſtoriam Geneſeos uſque ad ſeptimum caput.* [Scr]ipſiſſe dicitur præterea *epiſtolam unam ad ſanctum* [Aug]*uſtinum de prædeſtinatione*, cujus occaſione S. [Aug]uſtinus ſcripſit libros de prædeſtinatione San[ctor]um, & de bono perſeverantiæ.

[Se]d ea epiſtola non videtur eſſe hujus Hilarii, [sed a]licujus alterius : nam S. Proſper in epiſtola, [quam] ſcripſit cum Hilario ad S. Auguſtinum de [eade]m re, dicit, Hilarium Arelatenſem tunc fuiſſe [Epiſ]copum : & tamen iſte Hilarius, qui ſcribit ad [Aug]uſtinum ſignificat, ſe tunc fuiſſe laicum ; quod [etia]m confirmatur ex 1. cap. libri de prædeſt. San[ctor]um, ubi Auguſtinus vocat Filios Proſperum, [& H]ilarium : quod certè non faceret ſi hic Hila[rius] Epiſcopus Arelatenſis fuiſſet.

[Sc]ripſit denique *vitam S. Honorati deceſſoris ſui* [& a]*liqua alia brevia opuſcula*, teſte Gennadio in [libro] de viris illuſtribus. Sed opera ſuperiora ſcrip[ſit a]nte Epiſcopatum : in Epiſcopatu enim ob ni[mia]m ſuperbiam reprehenditur à S. Leone Papa [in e]piſtola ad Epiſcopos per Viennenſem provin[cia]m conſtitutos ; Poſtea tamen reſipuit, & multis [vir]tutibus clarus ſancto fine quievit.

De S. Proſpero Aquitano. 445.

[S]anctus Proſper Aquitanus Hilarii æqualis, & [S]. Leonis quondam notarius, Epiſcopus fuit [Rhe]gienſis in Italia, vel in Gallia. Scio paſſim [exiſti]mari S. Proſperum fuiſſe Epiſcopum Rhegii [in] Emilia provincia Italiæ : ſed ego ſuſpicor, Epiſ[copu]m fuiſſe Rhegienſem in Provincia Provinciæ [Suff]raganeum Archiepiſcopi Aquenſis : nam video [Pr]oſperum ſubſcripſiſſe in Concilio Provinciali

per multa præclare ſcripſit pro grati
trá Pelagianos, ſeque S. Auguſtini c
defenſorem acerrimum demonſtravi
Scripſit *libros tres de prædictionibus,*
bus Dei.
De vita contemplativa alios tres.
De vocatione gentium duos.
De gratia & libero arbitrio ad Ruffi
Reſponſiones ad capitula objectionum
Vincentianarum, & Genuenſium.
De gratia Dei contra Collatorem.
Librum ſententiarum S. Auguſtini.
Librum de providentia Dei.
Epiſtolam unam ad S. Auguſtinum de p
Commentaria in Pſalmos à centeſimo
teſimum quinquageſimum.
Librum Epigrammatum inter quæ eſ
tra ingratos.
Chronicum Euſebii & S. Hieronymi

ſio, ſed verè Proſperi ſunt, non Ambroſii,
i demonſtravimus, cùm de libris Ambroſii
is.

de providentia Dei non videtur Proſperi,
ijus ex factione Gallorum, qui Semipela-
at appellati. Legat prudens lector, & ju-

De Baſilio Seleucienſi. 450.

us Seleuciæ apud Iſauros Epiſcopus, ſcrip-
Iomilias 38. de variis argumentis veteris &
amenti, quæ Græcè primum, dein latinè
editæ fuerunt. Scripſit præterea vitam &
. S. Theclæ Martyris libris duobus, more
torio compoſitis, qui Græcè ſimul & latinè
:i. Hujus Baſilii crebra fit mentio in Sy-
ialcedonenſi, cui interfuit, & purgavit ſe
uod in falſa Synodo Epheſina egiſſet con-
ianum.

De Valeriano Cemelienſi.

rianus Epiſcopus Cemelienſis, quæ civi-
eſt Provinciæ Alpium Maritimarum, in
taliæ & Galliæ, ſcripſit de variis argumen-
linæ Chriſtianæ homilias viginti, quæ nu-
æ ſunt Pariſiis, cum ejuſdem epiſtola ad
os de virtutibus & ordine doctrinæ Apo-
Homilia prima eſt de bono diſciplinæ,
ea inter S. Auguſtini opera ferebatur.

De Arnobio Juniore. 460.

bius, non ille, qui ſcripſit contra gentes,
ub Diocletiano floruit, ſed alius Junior,
ò pòſt S. Leonem Papam vixiſſe videtur,
brum, titulo, Conflictus Catholici cum Sera-
e Deo trino, & uno. Item *de duabus in* Chri-

ſto ſubſtantiis in unitate perſonæ: Item *de gr*
liberi arbitrii concordia: qui libri editi ſunt
niæ anno 1596. Neque eſt improbabile hu
nobii Junioris eſſe Commentarios in Pſaln
ſub Arnobii nomine circumferuntur: de qu
de quę diximus ſuprà in Arnobio.

De Theodoro presbytero in Raytu. 4

THeodorus presbyter in monaſterio R
à Gennadio dicitur, Theodorus presb
tiochenus; ſcripſit *quindecim libros de Inca*
Domini: nunc extat Commentarium de inc
ne Domini contra Neſtorium, & Eutych
Bibliotheca SS. Patrum tomo 1. edit. 2.

De Salviano Epiſcopo Maſſilienſi. 4

SAlvianus presbyter, ac poſtea Epiſcop
lienſis æqualis fuit S. Eucherii Lugd
quippe, qui filiorum Eucherii (habuit enim
rius ex legitimo conjugio ante Sacerdoti
filios, qui ipſi quoque Epiſcopi fuerunt)
& Salonii Epiſcoporum magiſter fuit, te
nadio in libro de viris illuſtribus.

Porrò Salvianus *plurima opera* ſcripſiſſ
ſed nunc extant ſolum, quod ego ſciam,
de providentia, & *judicio Dei*, & *libri q*
Eccleſia ſub nomine Timothei, in quibus i
rat vitia Chriſtianorum, & maximè Cl
ſui temporis, ut nimius videri poſſet, ni
ro zelo gloriæ Dei, & ſalutis animarum
ejus proficiſceretur.

De Idacio Lemicenſi. 460.

IDacius Lemicæ Hiſpaniarum urbis i
cia Epiſcopus, Chronicon ſcripſit, qu
mo Theodoſii Imp. anno, id eſt, à fi

. Hieronymi inchoavit, & ad ſua uſque tem-
erduxit. Sigebertus anno Domini 490. no-
latium Chronicon ſuum uſque ad eum an-
erduxiſſe. Sed exemplaria Idatii, quæ extant
annum 470. non procedunt.

De Salonio Epiſcopo. 470.

lonius S. Eucherii filius, & Salviani diſcipu-
s, ſcripſit *in Proverbia, & Eccleſiaſten Salomo-
ialogum*, qui extat in Bibliotheca ſanctorum
m tomo primo editionis ſecundæ. An Epiſ-
s fuerit Viennenſis nec ne, diſputat Card. Ba-
s tomo 6. Annalium ad annum Domini 441.

De Fauſto Regienſi. 480.

Auſtus ex Monacho Lirinenſi factus Epiſco-
us Regienſis in Gallia, vixit medio tempore
S. Proſperum, & S. Fulgentium: ſcripſit *de
tu ſancto, & contra Arianos, & Macedonianos*,
non extant: ſcripſit præterea libros duos de
ia & libero arbitrio, qui extant, & quos Gen-
us in lib. de viris illuſtribus miris laudibus ef-
: ſed Gelaſius Papa in decreto de libris apo-
his omnino rejicit: ut etiam rejiciunt, & re-
int S. Fulgentius, Petrus Diaconus, Alchimus
tus, & alii. Ado Viennenſis in Chronico ad
um 492. ſic loquitur, Fauſtus ex Abbate Mo-
erii Lirinenſis apud Regium Gallia Epiſcopus
us, Pelagianorum Dogma deſtruere conatus,
errorem labitur; unde qui ejus ſenſus in hac
e Catholicos prædicant, ſicut Gennadius de vi-
illuſtribus ſcribens, omnino errant. Ita enim
rum arbitrium tam Auguſtinus, quàm cæteri Ca-
ici in Eccleſia Dei docent, ut illuminatio,
s, & ſalus illi à Chriſto, per Chriſtum, & in
iſto ſit. Fauſtus verò iſte ita liberum Chriſtia-

qui mira calliditate Catholicus vid
Pelagianus eſſet. Auctor quoque
cap. 28. teſtatur à S. Fulgentio refut
Fauſti de gratia & libero arbitrio.
conus in libro de Incarnatione &
cap. ultimo anathema dicit libris
monere volui propter aliquos, qu
re Fauſtum Catholicum fuiſſe con

De Ænea Gazeo. 4

ÆNæas Gazeus vir doctiſſimus
inſignem de animæ immortalit
reſurrectione, quem inſcripſit The
perſona principalis in dialogo nc
phraſtus: ætatem ſuam ipſe aperit
logo, ubi dicit, ſe vidiſſe ſanctos i
ſecutione Vandalica abſciſſis lingui
bantur: hoc autem contigiſſe impe
notum eſt ex Victore Uticenſi

De ſancto Victore Uticenſi. 490.

Anctus Victor Uticenſis Epiſcopus ſcripſit *libros tres de perſecutione Vandalica* lectu digniſ-
os ob inſignium Martyrum fortitudinem, qui
a perſecutione claruerunt. Vixit autem ipſe reg-
te Zenone Imperatore, ut ipſe teſtatur lib. 3.
perſecutione Vandalica, id eſt, circa annum
mini 490.

De Gennadio Maſſilienſi. 490.

Ennadius Maſſilienſis presbyter, & poſtea Epiſ-
copus, vixit tempore Gelaſii Papæ, circa an-
n Dom. 490. nam ad ipſum Gelaſium miſiſſe
um ſuum de fide, teſtatur ipſe Gennadius in
emo libro ſuo de viris illuſtribus, quamvis non
omnibus codicibus liber Gennadii inveniatur
mpletus.

Scripſit *librum de Eccleſiaſticis dogmatibus*, qui
at inter libros S. Auguſtini, & hic eſſe creditur
er, quem ipſe miſſit ad Gelaſium.

Scripſit etiam *librum de viris illuſtribus*, in quo
picionem non paruam reliquit ſuæ non rectæ
ei. Laudavit enim Caſſianum, & Fauſtum, qui
mipelagiani fuerunt: & S. Proſperum depreſſit,
i pro gratia Dei contra Pelagium fortiſſimè di-
icavit.

Scripſit præterea *multa alia*, quæ ipſe comme-
orat in extremo libro de viris Illuſtrib. ſed ea non
tant, aut certè ad manus mea non venerunt.

De Pomerio. 490.

Omereus alias Julianus Pomerius presbyter vi-
vebat cùm Gennadius Catalogum ſuum ſcribe-
t: ſcripſit autem *per modum Dialogi libros octo de
tura animæ*, qui videntur excerpti ex libris octo
regorii Nyſſeni, de Philoſophia, ſive potius Ne-

meſii philoſophi, de anima. ſcripſit eti
ſticon tribus libris comprehenſum, ſed d
eo, quod diu poſtea ſcripſit S. Julianus
copus Toletanus. Vide Card. Baroniu
Martyrologii, die 8. Martii.

De ſancto Gelaſio Papa. 49

SAnctus Gelaſius Papa I. ſedit in Ap
de ab anno Domini 492. uſque ad
ſcripſit *epiſtolas aliquot inſignes ad Im*
quæ extant. Scripſit *tomum de vinculo a*
qui extat inter epiſtolas ejus decretal
etiam *librum contra Pelagianos*, qui
quintam, & ſextam epiſtolam, in edit
na. Scripſit etiam *hymnos Eccleſiaſticos*
nem S. Ambroſii, & libros quinque co
rium, & Eutychetem, teſte Anaſtaſio l
rio, in vita S. Gelaſi. De hoc opere d
ſtit, an extet, vel perierit: circumfertu
ſub nomine Gelaſii Papæ de duabus n
ſti contra Eutychetem; ſed non uidet
eſſe Gelaſii Papæ, & multo minus eſſe
loquitur Anaſtaſius, & de quo etiam lo
nadius Maſſilienſis in libro de viris illu
eſſe hunc librum Gelaſii Papæ, videtur r
quia in hoc libro citatur tanquam un
licis, & SS. Patribus Euſebius Cæſarie
tamen hæreticum Arianum fuiſſe, & O
rimum defenſorem, notum erat S. C
hac de cauſa reprobavit opera Euſebii
in decreto de libris apocryphis. Adde c
ctor, Græcus fuit, non Latinus, cùm
ctos Patres non poſuerit Hieronymum
num, Leonem, &c. Non eſſe hunc
brum eum, cujus mentio eſt apud An
Gennadium, ex eo colligitur, quòd A

opus illud Gelaſii diviſum fuiſſe in quinque
s: Gennadius autem dicit fuiſſe grande volu-
: hic verò unus eſt, & non magnus liber. Non
nt, qui hunc librum velint eſſe Gelaſii Cęſa-
ſis, cujus meminit S. Hieronymus in lib. de
pt. Eccl. in Gelaſio. Sed iſte Gelaſius ad tem-
Eutychetis non pervenit, cùm poſt ipſum de-
tum fuerit Epiſcopus Cæſareæ Paulus, & pòſt
um Eulogius, antequam hæreſis Eutychetis
eret, ut Card. Baronius demonſtrat tomo 6.
nnum Chriſti 496. Præterea ab eo tempore,
cripſit S. Hieronymus librum de Script. Eccl.
erat annus 14. Theodoſii Senioris, uſque ad
am hæreſim Eutychetis, qui primùm apparuit
42. Theodoſii Junioris: ſunt anni paulò mi-
ſexaginta: nam, Theodoſius Senior ſupervi-
ribus annis, quibus ſi addas annos Archadii
cim, & annos Theodoſii Junioris quadragin-
os, fient anni quinquaginta octo: neque cre-
eſt Gelaſium ſcripſiſſe contra Eutychetem
primo anno, quo errorem ſuum manifeſtare
t, ſed poſt ejus hæreſim jam promulgatam,
rtaſſe etiam damnatam. Quare credibile eſt
, aut non ſupervixiſſe uſque ad hæreſim Eu-
etis, aut planè decrepitum fuiſſe, & ineptum
ribendum, quando hæreſis Eutychiana confu-
a erat: non enim veriſimile eſt, eum fuiſſe
eſcentem, aut puerum, quando à S. Hierony-
inter Scriptores Eccleſiaſticos numeratus eſt.
ſunt, qui librum iſtum Gennadii eſſe credunt,
uòd facile fuerit Gelaſium pro Gennadio ſcri-
. Sed neque hoc veriſimile eſt, cùm ipſe Gen-
us Catalogum librorum ſuorum ſcripſerit, &
opus inter alios non numeraverit. Card. Ba-
us tomo 6. Annalium ad annum Chriſti 496.
at ſatis apertis conjecturis, auctorem libri fuiſſe

Gelaſium Cyzicenum, de quo nunc dice:

De Gelaſio Cyziceno. 495.

GElaſius Cyzicenus vixit tempore Baſi peratoris, ſive potius Tyranni, circ Domini 476. ut ipſe teſtatur in præfatio rum de actis Nicænæ Synodi. Scripſit *l de actis Nicænæ Synodi tribus libris compr* quæ nuper excuſa eſt in primo tomo Con generalium Græcè, & Latinè Romæ e Scripſiſſe etiam creditur *librum de duabu Chriſti contra Eutychetem*, qui liber hac editus ſub nomine Gelaſii Papæ. Conject auctor hujus libri exiſtimari poſſit Gelaſiu zicenus, hæ ſunt.

Prima, quòd non inveniatur alius Gel liber ille tribui poſſit.

Secunda, quia in hoc auctore couven men, & tempus, ut notum eſt.

Tertia, quia in præfatione hiſtoriæ de l cænæ Synodi, ſcribit, ſe diſputaſſe cu chianis.

Quarta, quia ſicut Gelaſius in hiſtoria Synodi, lib. 2. mirificè laudat Euſebium C ſem, eumque affirmat nunquam adhæſiſſe ſic etiam auctor libri de duabus naturis ponit eundem Euſebium Cæſarienſem inter & probatiſſimos Patres, Athanaſium, N num, & alios ejuſdem gloriæ.

Quinta, quia ſtylus eſt omnino ſimilis, & nudus omnibus ornamentis. Quomod intelligi debeat, quod iſte auctor dicit in duabus naturis Chriſti, remanere in Eu panis, & vini naturam; diximus in contr lib. 2. de Euchariſt. cap. 27.

De Gilda Sapiente. 495.

Ilda cognomine Sapiens, ſcripſit *de excidio* *Britaniæ*, quod *incidit in annum Domini* 445. pſit etiam *reprehenſionem acrem in clerum Bri-* : nam propter peccata populi, & maximè ter peccata cleri iratus Deus immittit flagel- ijuſmodi. Extant hæc opera in Bibliotheca orum Patrum tomo quinto editionis ſecundæ.

De Vigilio. 495.

gilius ſcripſit *libros quinque valdè eruditos con-* *ra Neſtorium, & Eutychetem pro defenſione* *e ſancti Leonis, & Concilii Chalcedonenſis*: o conjectura eſt, eum vixiſſe tempore Zeno- & Anaſtaſii Impp. quo tempore Concilium edonenſe graviter oppugnabatur. Quis fuerit Vigilius, non ſatis conſtat; non enim poteſt anctus Vigilius Epiſcopus Tridentinus, & r: ille enim vixit tempore S. Ambroſii, ad etiam eſt epiſtola ejuſdem Ambroſii; & ex jus, quæ extat apud Lipomanum, & Surium, t eum martyrio coronatum ſub Stilicone rii Imperatoris Duce. Vide de hac re Card. ium tomo quinto Annalium ad annum Do- 400. accuratiſſimè diſſerentem.

De Paſchaſio Diacono Cardinali. 499.

ſchaſius Diaconus Card. Romanæ Eccleſiæ, oruit ſub Gelaſio, Anaſtaſio, & Symmacho ficibus Romanis. Vir fuit magnæ ſanctitatis trinæ, & ſcripſit *libros duos de Spiritu ſancto,* *mos, & valde luculentos*: ſic enim loquitur egorius lib. 4. dialog. cap. 40. Hi libri ex- n Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 9. ecundæ.

De S. Cæſario Arelatenſi. 499.

SAnctus Cæſarius Epiſcopus Arelatenſis tempore Symmachi Papæ, & Theodoric gis Italiæ, ut in ejus vita ſcribit Cyprianu diſcipulus, apud Surium die 27. Auguſti: falſum eſſe videtur, quod Concilium Arel Tertium, cui præfuit ſanctus Cæſarius, c tum ſit æra 461. id eſt, anno Dom.423. S habet alia lectio] æra 492. id eſt anno 454 ſum quoque eſt, quod Trithemius ſcripſit, ſanctum Cæſarium floruiſſe anno 670. & eſt in medio; pervenit enim ad annum 49 tant ejus *homiliæ* 46. in Bibliotheca ſancto trum tomo 2. edit. ſecundę.

De Ruricio Lemovicenſi. 499.

RUricius Epiſcopus Lemovicenſis ſcripſ libros epiſtolarum, qui ab Henrico editi ſunt tomo 5. lectionis antiquæ: ex quib ligitur illum ad hæc uſque tempora perveniſſe diu jam antea notus eſſet, quia Sidonii a ſcriptæ ſunt epiſtolæ aliquot.

SECULUM SEXT

Ab Anno 500. ad 600.

De S. Fulgentio. 500.

SAnctus Fulgentius Carthaginenſi copus Ruſpenſis, vir ſanctiſſimus ctiſſimus floruit tempore Traſimun gis, ad quem ſcripſit libros. Obiit Domini 529. vitæ ſuæ anno 65. Epiſcopatus 25. ut Card. Baronius annotat tomo 6. Anna

plura teſte Iſidoro in libro de viris Illuſtr. multa perierunt. Extant nunc in editione iana anni 1574.

mundum Regem 3
rnatione & gra- hriſti. 1
imum. 3
bjectiones Aria- r. 1
atum. 1
Ad Eutymium. 2
Ad Ferrandi quæſtiones 2
De fide ad Petrum, qui inter libros Auguſtini habetur, de quo diximus ſupra. 1
Epiſtolæ ſeptem ſatis prolixæ inſtar librorum. 7

ue Sermones decem variorum argumentorum, ſuperſunt, ex multis, quos ſcripſiſſe, & dicitur. Edita ſunt Pariſiis alia quædam a, de veritate prædeſtinationis, & de Tric. Quæ ad manus meas non pervenerunt.

De Ennodio. 503.

odius Diaconus, & poſtea Epiſcopus Ticiis, claruit tempore Symmachi, & Horontificum Romanorum, ſcripſit anno 503. *icum librum pro quarta Synodo ſub Symma-* receptus fuit, & probatus à quinta Synoo Symmacho. ſcripſit etiam *epiſtolas & alia*, ant excuſa Pariſiis in 8.

De Petro Diacono. 503.

is Diaconus æqualis ſancti Fulgentii fuit, otum eſt ex libris invicem ſcriptis. Scrip- Petrus hic *librum de Incarnatione & graiſti ad ſanctum Fulgentium, & alios Epiſfricanos*, qui liber extat inter opera ſancti ii proximè ante librum ſancti Fulgentii de argumento.

De Ferrando Diacono. 504.

FErrandus Diaconus Carthaginenſis eodem
pore ſcripſit *paræneticum ad Reginum Com*
qui extat in Bibliotheca ſanctorum Patrum
5. edit. ſecundæ. Scripſit etiam *epiſtolas*, qu
tant Romæ impreſſæ. Scripſit denique *breve*
pendium ſacrorum canonum.

De Eugippio Abbate. 510.

EUgippius Abbas Africanus vixit tempore
Fulgentii, & compoſuit magno labore
duos theſaurorum S. Auguſtini: in quorum p
poſuit quæcumque ſanctus Auguſtinus ſcripſe
rebus obſcuriſſimis, ut de anima, de charitat
Reſurrectione, de Judicio, de vita ac morte a
In poſteriore collocavit, quæ ſanctus Augu
diſputat contra Arianos, Donatiſtas, Manich
& Pelagianos. Editum eſt hoc opus Baſilæ
Domini 1542. & Venetiis anno 1543. ſed cav
ſunt inſidiæ hæreticorum, qui hoc opus in
miſerunt.

De Marcellino Comite. 520.

MArcellinus Comes vixit tempore Juſti
nam anno Juſtiniani nono, & ſaluti
finem impoſuit Chronico ſuo, quod à Caſſi
valde laudatur libro de divinis lectionibus c
extat hoc *Chronicon in Bibliotheca ſanctoru*
trum tomo 7. edit. 2. Scripſit idem Marcel
teſte Caſſiodoro, *quatuor libros de Urbe*
ſtantinopolitana, & Hieroſolymitana, qui lib
opinor) non extant.

De Joanne Maxentio. 520.

JOannes Maxentius Monachus, &, ut cr
presbyter Antiochenus, vixit tempore H
dæ Papæ, contra cujus epiſtolam ſcripſit

tant in quarto tomo Bibliothecæ ſancto-
rum. Scripſit autem *Catholicæ fidei profeſſio-*
m *libellum contra Acephalos*, item *dialo-*
ntra Neſtorianos libros duos, item *reſpon-*
d epiſtolam Papæ Hormiſdæ, in quibus diſ-
verſus Neſtorianos, & adverſus Fauſtum
m Semipelagianum. Et quidem Fauſtum,
ianos egregiè refellit, ex libris ſancti Au-
at Neſtorianos ita refellit ſcribens contra
em Epiſcopum Africanum, ut ad Euty-
leclinare videatur. Certè ſanctus Hormiſ-
Poſſeſſorem defendit, & Joannem cum
nachis acriter inſectatus eſt. Vide epiſto-
eſſoris ad Hormiſdam, & reſponſionem
æ in ipſo opere Joannis Maxentii. Scrip-
Maxentius contra epiſtolam Hormiſdæ
llam eſſe Hormiſdæ, ne videretur contra
n Pontificem ſcribere; ſed revera negari
eſt, epiſtolam illam verè eſſe Hormiſdæ.

De S. Avito Alcimo. 520.

s Alcimus Epiſcopus Viennenſis vir no-
ſimus, ſanctiſſimus, & doctiſſimus, flo-
poribus Papæ Hormiſdæ, à quo Vicarius
is conſtitutus eſt, ut conſtat ex epiſtola
æ ad ipſum. *Multa* ſcripſit *& verſu & ſo-*
ione, ut docent Gregorius Turronicus lib.
34. & Ado Viennenſis in Chronico. Ego
gi libros quinque metricè ſcriptos in Ge-
& Exodum, & librum de caſtitate ad ſoro-
nè graviſſimos, & venuſtiſſimos, qui ex-
ibliotheca ſanctorum Patrum edit 2. tom. 8.

De Boëtio Severino. 520.

ius Severinus, vir clariſſimus, Senator, &
ſularis, floruit tempore Theodorici Regis
am ad ipſum Boëtium extat epiſtola Re-

gis Theodorici, quæ eſt quadrageſima quinta lib
primi apud Caſſiodorum. Scripſit *multa de re Phi-
loſophica, & Theologica*; ac ut philoſophica omit-
tam, ſcripſit *librum unum de Trinitate ad Symma-
chum ſocerum ſuum.*

Item *librum de unitate Trinitatis.*

Item *librum unum de duabus naturis Chriſti ad-
verſus Eutychetem.*

Item *librum unum de fide ad Joannem Diaconum*

Item *de conſolatione philoſophiæ libros quinque par-
tim carmine, partim proſâ eruditiſſimos*. Obiit capi-
te obtruncato juſſu Theodorici Regis anno Dom
521. Papiæ.

De Dionyſio Exiguo. 525.

DIonyſius Exiguus natione Scyta, ſed moribus Romanus, quemadmodum cognomento Exiguus, ſed doctrina & ſanctitate maximus, vixit tempore Theodorici Regis Italiæ, & ſucceſſorum ejus: nam anno 427. ſcripſit *Cyclum Paſchalem*, & omiſſa profana numeratione annorum ab Imperio Diocletiani impii perſecutoris, numerare cœpit ab Incarnatione Domini JESU CHRISTI. Scripſit præterea *collectionem ſacrorum Canonum*, ex Conciliis Eccleſiæ Catholicæ: quem poſtea imitati ſunt Martinus Bracarenſis, & Creſconius.

De Victore Epiſcopo Africano. 530.

VIctor Epiſcopus ſcripſit *de ratione fidei Catholicæ ad Hunericum Regem Wandalorum* circa annum Domini 530. extat ejus liber in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 4. editionis 2.

De Aurelio Caſſiodoro. 530.

AUrelius Caſſiodorus Senator, & Regi Theodorico ab epiſtolis fuit. Scripſit eo tempore *libros 12. epiſtolarum variarum, & Chronicon breve* al

o Mundi uſque ad tempora Theodorici Regis quæ ſimul excuſa extant. Scripſit etiam *li-. de rebus geſtis Gothorum*, cujus operis com-n fecit Jordanus Epiſcopus Ravennæ, quod ıdium cum libris epiſtolarum excuſum in-. Deinde mundo valedicens, & monachus s ſe rebus divinis addixit, & tum ſcripſit, *uſtitutionibus divinarum lectionum, lib. duos. nues Pſalmos & in Cantica canticorum Com-'a.*

riam tripartitam ex libris Socratis, Theodoreti ımeni, per Epiphanium Scholaſticum in lati-guam converſis, confecit ıe hæc omnia extant. Dicitur præterea à nio Caſſiodorus ſcripſiſſe *in acta Apoſtolorum, olas canonicas, & in Apocalypſim Commen-* præterea *ſummam divinæ Scripturæ, quam ıale ſcripturarum appellavit*, quæ, an extent,

De Leontio Bizantino. 540.

ıntius Bizantinus Monachus paulò antè quin-m Synodum floruiſſe videtur. Scripſit *libros ntra Neſtorianos, & Eutychianos*; nec non ı fraudes Apollinariſtarum; & contra Seve-quæ omnia extant apud Henricum Caniſium 4. antiquæ lectionis. Extat etiam liber de in Bibliotheca ſanctorum Patrum.

De ſancto Victore Capuano. 540.

nctus Victor Capuanus Epiſcopus vir ſanctus doctus, tempore Juſtiniani Imp. circa annum . 545. ſcripſit *de Cyclo Paſchali*, teſte Beda ɛ ætatibus, & de ratione temporum cap. 48. ſit etiam *præfationem in Armoniam Tatiani*, ɛx quatuor Evangeliis unum fecit. Sed rectè

Card. Baronius monet, tomo ſecundo Ann
ad annum Chriſti 174. à Victore Capuano err
eſſe in nomine: Ammonii enim, non Tati
Armonia eſt. Vide Bibliothecam ſanctorum P
tomo quarto edit. 2.

De S. Juſto Orgelitano.

SAnctus Juſtus Orgelitanus Epiſcopus vixi
pore Juſtiniani Imperatoris, & ſcripſit *in C*
canticorum. Extat hoc opus in Bibliotheca ſa
rum Patrum tomo 1. edit. ſecundæ. Vide d
auctore Iſidorum de Script. Eccl. cap. 14.
viris illuſtribus cap. 34.

De Anaſtaſio Sinaita. 544.

ANaſtaſius Sinaita Epiſcopus Antiochen
xit tempore Juſtiniani Imp. ut ſcribit Ev
lib. 4. hiſtor. cap. 39. ſcripſit *multa*, *ſed ſol*
tat ὁδηγὸς, id eſt *dux viæ contra Acephalos*, *in*
ſus Ingolſtadii anno 1606. & præterea ext
Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo primo
ſecundæ, *Anagogicarum contemplationum in e*
ron libri undecim: *& de fidei dogmatibus libri*
que.

De Aratore. 545.

ARator Subdiaconus, S. R. E. ſcripſit *a*
bros carminum, *quibus Acta Apoſtolorum*
plexus eſt: eos libros Vigilio Papæ obtulit,
blicè eodem Papa annuente recitavit: extant
bliotheca ſanctorum Patrum tomo 8.

De Junilio. 545.

JUnilius Epiſcopus Africanus, ſcripſit *a*
maſium, *item Epiſcopum Africanum libro*
de partibus divinæ legis, qui extant in B
theca ſanctorum Patrum editionis 2. tomo 1

tur etiam Junilio Commentariolus in prima ca-
] Geneſeos: ſed ille non eſt Junilii, ſed Bedæ.
t enim ſanctum Gregorium, & habetur inter
ra Bedæ.

De Primaſio. 545.

Rimaſius Epiſcopus Africanus tempore Vigi-
lii Papæ Conſtantinopoli fuit, cùm quinta Sy-
us generalis celebraretur, ut conſtat ex collatio-
ecunda ejuſdem Synodi: ſcripſit *in epiſtolas S.*
li, *& in Apocalypſim non contemnenda Com-*
aria.

De Ruſtico Diacono. 545.

Uſticus Eccleſiæ Romanæ Diaconus, ſcripſit
diſputationem adverſus Acephalos per dialo-
um, quæ extat tomo 4. Bibliothecæ ſancto-
Patrum, ſed imperfecta. Deeſt enim in fine
altera, quam ſcripſerat pro defenſſione trium
itulorum Synodi Chalcedonenſis cujus quidem
roverſiæ cauſa Ruſticus, cum à Vigilio Papa
affinitate junctus erat, defeciſſet, ab eodem
cum Sebaſtiano depoſitus eſt, ut conſtat ex
entia depoſitionis, quæ legitur inter epiſtolas
ilii. Vide Card. Baronium tomo 7. Annalium
nnum 547. & 548.

De Victore Tunonenſi. 550.

Ictor Tunonenſis Eccleſiæ Africanæ Epiſco-
pus, ſcripſit, teſte Iſidoro cap. 25. de Illuſtri-
Eccleſiæ ſcriptoribus, brevem hiſtoriam à prin-
o mundi, uſque ad primum Juſtini Junioris Imp.
um, quæ in lucem ab Henrico Caniſio paucis
nc annis edita eſt, ſed à fine tantum Chro-
Proſperi Aquitani, uſque ad initium Juſtini
erioris.

De Martino Dumienſi, alias Bracarenſi.

MArtinus Dumienſis monaſterii Abb deinde Eccleſiæ Bracarenſis Epiſcop xit circa annum Domini 572. nam præfuit cilio ſecundo Bracarenſi, quod habitum e 610. id eſt, anno Domini 572. ſed videtu ſequente obiiſſe, ut notat Card. Baronius: *collectionem Canonum ex Græcis Synodis*, tant in tomis Conciliorum poſt ſecundam dum Bracarenſem. Scripſit *etiam de quatuo tum Cardinalium differentia*, & *alia*, quæ in tomo quinto Bibliothecæ ſanctorum edit. 2. meminit hujus Martini ſanctus Iſi Cathalogo Script. Eccl. cap. 22. & in lib. illuſtribus cap. 35.

De Procopio Gazeo. 560.

PRocopius Gazeus ſophiſta, cujus memi tius in ſua Bibliotheca, ſcripſit *in octat Commentaria* magis ex aliorum libris, q proprio ingenio: ſcripſit etiam *in Iſaiam*, tant excuſa Pariſiis, Græcè, & Latinè. etiam ſcripſiſſe *in libros Regum*, & *Para non*, quæ opera utrum extent, ignoro: qu xerit, non certum eſt: ſed poſuimus eum num quingenteſimum, quia nec ſanctus H mus, nec Gennadius, neque alii qui ſcr ante annum quingenteſimum, hunc aucto minarunt.

De Joanne Climaco. 560.

JOannes Climacus Monachus religioſi ſcripſit *librum triginta graduum*, quibu ditur ad perfectionem, unde ipſe nom maci invenit. Exiſtimant aliqui recentior floruiſſe anno Dom. 340. ſed non putamu

ı, tum quia nemo veterum hoc dicit, neque
us libro id colligi poteſt; tum quia in eo li-
t mentio ſancti Abbatis Sabbæ, qui tempore
ani Imp. obiit anno Domini 532. ut refert
Baronius in tomo 6. Annalium.

De ſancto Dacio Mediolanenſi. 560.

nctus Dacius Epiſcopus Mediolanenſis vixit
npore Juſtini Imp. teſte ſancto Gregorio lib.
alog. cap. 4. & ſcripſit *Chronicon*, in cujus
ici lib. 1. cap. 10. tradit Canticum, " Te
laudamus, compoſitum fuiſſe à ſanctis Am-
, & Auguſtino.

De Liberato. 560.

eratus Archidiaconus Carthaginenſis vixit
aulò poſt quintam Sydodum, ut ex ejus Bre-
intelligi poteſt: ſcripſit enim *Breviarium de
Neſtorii, & Eutychetis*: quod Breviarium
in 2. tomo Conciliorum, & cautè legen-
eſt: ſive enim ab aliquo depravatum fuerit,
pſe auctor, non bene aſſecutus ſit hiſtoriæ ve-
m, non pauca in eo videntur eſſe perperam
a.

De Venantio Fortunato. 570.

Enantius Fortunatus Epiſcopus Pictavienſis,
floruit doctrina, & ſanctitate tempore Juſtini
oris, ſcripſit *vitam ſancti Hilarii*, quæ extat
Surium die 14. Januarii: ſcripſit *plurima car-
ſacra*, quæ extant in Bibliotheca ſanctorum
m tomo 8. edit. 2. ſed in Eccleſia celebran-
naximè illa de ſancta Cruce, " Vexilla Re-
odeunt; &, Pange lingua glorioſi.

De Joanne Biclarenſi. 590.

JOannes Biclarenſis Monaſterii Abbas, ut
tur Iſidorus cap. 31. de Illuſtribus Eccl.
toribus, addidit ad Victoris Tunonenſis (
nicon, ab anno primo Juſtini Junioris, uſq
annum octavum Mauritii Principis: editus (
Henrico Caniſio una cum Victore, anno

De Joanne Jejunatore. 595.

JOannes Epiſcopus Conſtantinopolitanus
tione Cappadox, ob miram abſtinentiam (
jejunator, ſcripſit homiliam de pœnite
Continentia, & Virginitate, quæ extat inter(
S. Joannis Chryſoſtomi tomo 5. poſt homilia
ad populum Antiochenum. Meminit etiam I
rus cap. 26. de Scriptoribus Eccleſiaſticis. Ali
operis ab eodem Joanne editi de Sacramento
tiſmatis, in quo varias antiquorum Patru
trina merſione ſententias collegerat.

De Evagrio. 596.

EVagrius Scholaſticus ſcripſit *hiſtoriam* I
ſiaſticam libris ſex, ab eo tempore in quo
Sozomenus, uſque ad annum duodecimum Ma
Imperatoris, id eſt, *ad annum Domini* 597.

De S. Gregorio Turonico. 596.

GRegorius Turonenſis Epiſcopus floruit
perante Mauritio, & ſancto Gregorio
aliquanto ſenior fuit: ſiquidem anno ſeptimo de
inchoante Epiſcopatus Gregorii Turonici,
gorius Papa creatus eſt: & anno viceſimo ;
completo in Epiſcopatu ſuo Gregorius Turo
obiit: cui ſupervixit Gregorius Papa annis
Itaque Gregorius Turonicus obiit anno Dom

gorius autem Papa anno Dommini 604. Hæc
Breviario vitæ ſancti Gregorii Turonici & ex
S. Gregorji Papæ, decerpta ſunt. Scripſit
tus Gregorius Turonicus,

hiſtoria Francorum, ... 10	*De gloria Confeſſorum* 2
	De miraculis S. Iuliani 1
loria Martyrum 1	*De miraculis S. Martin.* 4

lia præterea ſcripſiſſe dicitur, quæ vel non
nt, vel certè ad notitiam meam non perve-
nt.

CULUM SEPTIMUM

Ab Anno 600. ad 700.

De ſancto Gregorio Papa. 600.

SAnctus Gregorius Papa ſanctiſſimus, & Doctor eximius, & merito magnus appellatus, floruit Juſtini, Mauritii, & Phocæ temporibus, & anno quarto decimo Pontificatus ſui, ſalutis autem 604. . Scripſit

alis expoſitionis in Job ... 38	*Pſalmos pœnitentiales.*
cura paſtorali partes ...es. 1	*In primum librum Regum, lib.* 6
logorum cum Petro. 4	*Epiſtolarum, libros duodecim.*
oſitionis in Cantica. 4	*Decreta nonnulla*
oſitionis in Ezechie- ...m, hom. 22	*Reſponſiones ad undecim interrogationes Auguſtini Epiſcopi Anglorum.*
Evangelia, homil. 40	
oſitionem in ſeptem	

Obſervatio.

Sanctus Ildephonſus in libro de viris Illuſtr qui extat inter opera S. Iſidori, primo loco S. Gregorium, eumque omnibus Scriptoribus teponit: meminit autem librorum, quos ſupra meravimus, exceptis libris in Job, in primum gum, in Pſalmos, & in Evangelia: ſed addit omnia ejus opera enumeraſſe. S. Iſidorus in li ſcriptoribus Eccleſiaſticis, meminit Moralit Job, & homiliarum in Euangelia, ſed & ipſ tetur ad ſe non perveniſſe omnia opera S. gorii.

Extant nunc præter libros ſupraſcriptos phonarium, cujus meminit Sigebertus, & Sacramentorum, ſive Sacramentarium. Vide tionem Romanam anni 1593.

De Heſychio, ſive Iſychio. 601.

HEſychius ſive Iſychius Epiſcopus Hiero mitanus, tempore ſancti Gregorii vixit: ad eum eſt epiſtola 40. libri 9. ex regiſtro Gregorii. Neque alius invenitur Epiſcopus H ſolymæ, qui dicatur Heſychius, vel Iſychius iſtum, hic igitur ſcripſit *in Leviticum libro tem, & exponit verſionem, ſancti Hieronymi,* eſt argumentum, auctorem hunc eſſe poſteri Hieronymo, & Auguſtino, & aliis veteribus enim cœpit verſio ſancti Hieronymi eſſe i Eccleſiarum, niſi ſatis diu poſt obitum ſanct ronymi.

De S. Sophronio Epiſcopo. 630.

SAnctus Sophronius Epiſcopus Hieroſoly nus vixit tempore Honorii Papæ I. & He Imperatoris, & initio hæreſis Monothelitaru

s fuit defenſor fidei Catholicæ. Extat *epiſtola* s ad Sergium Epiſcopum Conſtantinopolita- in 6. Synodo, Act. 11. Extant etiam in Bi- heca ſanctorum Patrum tomo 2. edit. 2. duo ones ejus, unus de natali Domini, alter de elis. Obiit anno Domini 634. ex Card. Baro- tomo octauo Annalium.

De Joanne Moſcho. 630.

Oannes Moſchus, alias Eviratus, ſcripſit *ad ſanctum Sophronium Epiſcopum Hieroſolymita- num librum, qui dicitur Pratum ſpirituale*, at- hinc fortaſsè factum eſt, ut ipſi Sophronio, ultis hic liber tribuatur. Extat in tomo ſepti- Bibliothecæ ſanctorum Patrum editionis ſecun- Et quidem liber eſt magna ex parte utilis, & tur in ſeptima Synodo.

De Georgio Piſide. 630.

Eorgius Piſides Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ Diaconus, & Cartophylax, ſcripſit verſibus bicis opus ſex dierum, quod extat tomo 8. Bi- thecæ ſanctorum Patrum. Vixit temporibus He- lii Imp. cujus Perſicum etiam bellum deſcrip- & alia quæ Suidas recenſet, & Nicephorus lib. hiſtor. Eccleſiaſt. cap. 48.

De Leontio. 630.

Eontius tempore Heraclii Imperatoris vixit & *ſancti Joannis Epiſcopi cognomento Eleemoſyna- æqualis ſui admirabilem vitam litteris mandavit.* iit ſanctus Joannes anno 11. Heraclii, qui fuit nus Domini 620. Hic liber teſtimonium habet ynodo ſecunda Nicæna, & verè lectu digniſſi- s eſt.

De Jona. 630.

JOnas Anglus, ſive Hybernus tem
Heraclii ſcripſit *vitam*, *&* *res ge*
lumbani (ut eſt apud Bedam lib.
ſuæ cap. 17.) qui ut novus quid
Angliam, Gallias, & Italiam mirifi
Obiit anno ſexto Heraclii, qui erat
ni 615. Extat hæc vita apud Suriun
vembris.

De Antiocho Monacho. 6

ANtiochus Monachus vixit Hera
& *centum viginti novem homilii*
in Bibliotheca ſanctorum Patrum t
edit. 2.] *deploravit ingentem illam*
quæ contigit anno quartodecimo Hera
ruſalem à Perſis capta, *&* *lignum ſa*
Perſidem aſportatum fuit: quo tempo
plurimi, ad nonaginta millia, Ju
pretio divenditi, atque ab eis crudeli
cati dicuntur.

De S. Iſidoro Hiſpalenſi. 6

SAnctus Iſidorus Hiſpalenſis Epi
cœpit in Epiſcopali ſede anno
636. migravit in cælum, ut ex Chr
nienſibus intelligitur: Scripſit multa
talogum his verbis texit ſanctus Il
libro de viris illuſtribus.

Scripſit, inquit, *opera eximia*, &
id eſt,

Librum de genere officiorum.
Librum proœmiorum.
Librum de ortu, vel obitu
Patrum.
Librum com
quem Synon
Libellos duo

n contra nequitias leorum.
m de natura rerum Siſebutum Princi- r.
m differentiarum.
Librum Sententiarum.
Librum quæſtionum ſive expoſitionis Sacramentorum.
Librum Ethymologiarum quem non complevit.

lle: Sed in edit. Pariſienſi anni 1601. adduntur libri.

ntemptu Mundi.
a vivendi.
tatio ad pœnitentiæ Lamentum pœnitiæ, verſu, & alicè editum.
S. Iſidori prolixa peccata deflenda.
brevior contra inus Diaboli.
ad Maſſonum de u, & reparatione erdotis
icon ab initio Munſque ad annum 5. tbiliani Regis Go-um
icon Gothorum,
ia Wandalorum.
ia Suevorum.
Antiocho Rege & yrio Machabæorum.
riptoribus Eccleſiaſticis.
De nativitate Domini, Paſſione, Reſurrectione, Regno, & Iudicio ad Florentinam ſororem.
De vocatione gentium ad eandem
Epiſtola ad Ludifredum de Epiſcopi & aliorum clericorum in Eccleſia officio.
Sententiarum, ſive de ſummo bono libri tres.
Regula Monachorum.
De conflictu vitiorum, & virtutum
Expoſitio in Cantica Canticorum.
Liber de viris illuſtribus.
Gloſſarium ex diverſis quæ nomine Iſidori Hiſpalenſis circumferuntur collectum.

Obſervatio.

rum eſt, unde tot opera ſancti Iſidori prodie- quorum non meminit ſanctus Ildephonſus

qui eadem ætate vixit, qua Iſidorus ipſe: I
picor, hæc non eſſe ab ipſo ſancto Iſidoro
ſed ab aliquo alio ſuperaddita. Certè liber
temptu mundi, & Norma vivendi decerp
ex libro Synonymorum. Item chronicon de
eſt ex lib. 5. Ethymologiarum: aut ſi no
decerptum eſt, non eſt veriſimile chronico
Iſidoro ſcriptum.

Porrò quæ dicuntur in editione Pariſien
mentaria in Geneſim, Exodum, &c. dic
ſancto Ildephonſo, quæſtiones, ſive expo
Sacramentorum, ex varijs auctoribus coll
qui ſunt duo libri ad Florentinam ſoror
nativitate Domini, &c & de vocatione g
fortaſsè ſunt duo illi, quorum meminit
Ildephonſus, contra nequitiam Iudæoru
qui vocantur in editione Pariſienſi de officij
ſiaſticis, vocantur à ſancto Ildephonſo,
nere officiorum.

De S. Eligio Epiſcopo 640.

SAnctus Eligius Epiſcopus Noviomenſi
ſit *homilias ſexdecim*, quæ extant in Bib
ſanctorum Patrum, tomo 2. edit. 2. Ob
665. teſte Sigeberto in Chronico: cuius vit
ſatis diligenter libris duobus à B. Audoë
thomagenſi Præpoſito, extat apud Suriu
Decembris.

De Eſaia Abbate.

ESaias Abbas, qui quo tempore vixer
nire non potui, ſcripſit *homil.* 29. *val*
præſertim Monachis ad perfectionem ten
Extant in Bibliotheca ſanctorum Patrum
edit. 2.

De S. Maximo Martyre. 650.

nctus Maximus Monachus Conſtantinopoli-
nus, & Martyr clariſſimus vixit temporibus
orii Papæ I. & Heraclii Imperatoris: obiit au-
ſub Vitaliano Pontifice, & Conſtante Impe-
e anno Domini 660. Scripſit *plurima*, *quo-
catalogum refert Cardinalis Baronius tomo* 8.
alium : nunc extat : *inſignis diſputatio habita
frica contra Pyrrum Monothelitam, quam Græ-
, & Latinam edidit idem Card. Baronius in ap-
ice ad octavum tomum Annalium.* Extat etiam
ibliotheca ſanctorum Patrum, tomo 6. edit.
er de Eccleſiaſt. *myſtagogia.* Extant quoque
*in S. Dioniſium Areopagitam græce & latine,
Pariſiis cum operibus S. Dioniſy.* Extant denique
5. ejuſdem Bibliothecæ ſanctorum Patrum
*riæ S. Maximi de Charitate, & de Incarna-
Verbi*, ſed cum tranſlatæ ſint è lingua Græ-
Latinam opera hæreticorum, non multum
fidendum eſt. Solent enim hæretici in aucto-
bonis transferendis ſæpè ad ſuos errores ſen-
as auctorum bonorum accommodare.

De Deſiderio Cadurcenſi. 650.

Eſiderius Epiſcopus Cadurcenſis in Aquitania,
floruit temporibus Dagoberti & Sigiberti Re-
, ut liquet ex epiſtolis, quas ad utrumque
it. Editus eſt autem liber epiſtolarum Deſiderii
Henrico Caniſio tomo 5. antiquæ lectionis,
libro altero epiſtolarum, quas diverſi Epiſ-
, & alii ad Deſiderium ſcribunt.

De ſancto Ildephonſo Epiſcopo Toletano. 658.

nctus Ildephonſus Epiſcopus Toletanus fa-
tus eſt anno Domini 658. tempore Vitaliani
. Obiit anno 667. Scripſit *inſignem tractatum
irginitate B. Mariæ, & alium de perpetua Vir-
ate, & parturitione ejuſdem ſanctiſſimæ Deipa-*

& defenſionem perpetuæ Virginit
ginum Reginæ, meruit iſte felix
lum in terris intueri eam divino 1
tem, ſed etiam ab ea donari præ
dotali, & quod ſummo gaudio
plevit, certus reddi de veſte glo
mortem conſequenda: quæ omni
ejus Diaconus, prefatione in libr
honſi de laudibus intemeratæ Vir

De ſancto Juliano Epiſcopo To

SAnctus Julianus Epiſcopus T
eſt anno 680. & poſt annos de
ſit *tres libros adverſus Judæos*, qui
theca ſanctorum Patrum tomo 4.
etiam *tres libros de futuro ſeculo*,
vocavit, qui extant in Bibliotheca
trum tomo 9. edit. 2. admonet
Baronius in notis ad Martyrologi

chiepiſcopus Toletanus, de quo nunc agimus. Alter fuit Julianus Pomerius Diaconus, qui præfationem addidit ad libros S. Ildephonſi, de quo paulò antè meminimus. Hic autem S. Julianus vivebat Æra. 724. id eſt, anno Domini 686. Sed cum auctor hujus operis in epiſtola ad Regem Eruigium ſe Julianum Pomerium nominet, non video, cur non ipſe Julianus Pomerius dici poſſit, ut ſint tres Juliani Pomerii, unus presbyter, alter Diaconus, & tertius Epiſcopus.

De Anaſtaſio Nicæno.

ANaſtaſius Nicænus Epiſcopus vixit poſt Concilium Trullanum, quiniſextum à Græcis nuncupatum, quia Canones addidit Concilio quinto, & ſexto generali: citat enim hic auctor Canonem ſecundum Trullanum. Scripſit *Reſponſionem ad interrogationes de multis capitibus Eccleſiaſticis*. Vide Bibliothecam ſanctorum Patrum, tomo primo edit. ſecundæ, ubi notæ marginales cautè legendæ, aut potius delendæ ſunt, quia non ſanam doctrinam continent.

SECULUM OCTAVUM
Ab Anno 700. ad 800.

De ſancto Gregorio Juniore. 714.

SAnctus Gregorius Papa II. ſive Junior ſedere cœpit anno ſalutis 714. ſedit annos 17. obiit anno 731. Scripſit *Varia opera*, ſed extant ſolum *Epiſtolæ doctiſſimæ, & multæ*, quarum *una ad ſanctum Germanum* extat in ſeptima Synodo Act. 4. *duæ Græcè, & Latinè ad Imperatorem*

Leonem Iſauricum, extant apud Card. Baro
tomo Annalium 9. ad annum 13. Gregorii II.
eundum extant *epiſtolæ ad Bonifacium* anno
cimo Pontificatus; *& ad Carolum Martell*
Turingos, ad Saxones & ad alios anno decimo
tificatus.

De ſancto Anthelmo.

SAnctus Anthelmus, ſive Adelmus Epiſ
fuit in Scotia, & anno Domini 700. ſedere
ex Beda lib. 5. hiſtor. cap. 19. ſcripſit *de V*
tate librum, qui extat in Bibliotheca ſanc
Patrum tomo tertio, edit. ſecundæ. Scripſi
de Paſchatis die contra errores Britonum, te
da; ejus vita habetur apud Surium die 28.

De ſancto Marcellino. 717.

SAnctus Marcellinus presbyter vir Apoſ
ſocius fuit S. Suiberti, primi Verdenſis E
pi, qui obiit anno Domini 717. Sed ipſe B
cellinus diutius multo vixit, & ſcripſit *vita*
Suiberti, quæ extat apud Surium die prim
tii, atque ad relationem factam ex hoc
Marcellini, S. Suibertus canonizatus fuit
à Leone III. Pontifice anno 804.

De ſancto Germano Conſtantinopolitano.

SAnctus Germanus Epiſcopus Conſtant
tanus vixit temporibus Gregorii II. P
Leonis Iſaurici Imper. hæretici. Multa pr
cras Imagines, & fecit egregiè, & pertul
ter: tandem nonagenarius in exilio mor
anno Domini 730. Scripſit *multa*. Extat nu
ria rerum ſacrarum in Bibliotheca ſanctor
trum tomo 6. edit. 2. Extant etiam *epiſt*
Græcè, & Latinè, ejusdem ſancti G

Seiten letter for Chat. - A.3.72.4

:ilio ſecundo Nicæno, act. 4. quarum ter-
è prolixa eſt, quibus epiſtolis præponitur
Gregorii Papæ ſecundi ad Germanum. Ex-
l Henricum Caniſium tomo 3. antiquæ
;, *fragmentum Græcolatinum Orationis ejuſ-
hæreſibus.*

De Venerabili Beda.

erabilis Beda presbyter Anglus floruit eo-
n tempore; anno ſiquidem Domini 731. in
at, ut ipſe teſtatur in fine quinti libri hiſto-
glicanæ. Scripſit *plurima*, quæ octo tomis
ıtur.

Primus Tomus

inet ea, quæ ad Grammaticam, Arithme-
Geometriam, Aſtronomiam, Muſicam, &
artes pertinent.

Secundus Tomus

:t *librum de natu-
'um.*
porum ratione.
ætatibus mundi.
*poribus ad intelli-
m ſupputationem.*
im ſacræ Scrip-
as ex Cicerone.
iſtotele.
verbiis.

*De ſubſtantiis Elemento-
rum.*
*Philoſophiæ libros qua-
tuor.*
*Librum de Paſcha, ſive
Æquinoctio.*
*Epiſtolam de divinitatio-
ne mortis & vitæ.*
Librum de Arca Noë.
*Librum de linguis gen-
tium.*
Denique oracula ſibylina.

Tertius Tomus

net: *libros quin-
oriæ gentis ſuæ
tome.*

*Vitas ſanctorum Guth-
berti, Felicis, Vedaſti, Co-
lumbani, Attalæ, Patricii,*

Euſtacii, Bertolfi, Arnolphi, Burgundoforæ.

Item *carmen de Juſtini martyrio.*

Martyrologium.

De ſitu Hieruſalem.

Interpretationem no-num Hebraicorum, Græcorum in ſacris bliis occurentium.

Excerpta, & colle-nea.

Quartus Tomus

Continet *explanationem in Pentateuchum, & libros Regum.*

Item *in Samuëlem explanationum allegoricarum libros quatuor.*

Item *explanation Eſdram, Tobiam, J Proverbia, & Canti*

Denique *de Taber-culo, & vaſis, ac veſ ejus libros duos.*

Quintus Tomus

Continet *Commentaria in totum novum teſtamentum, exceptis epi B. Pauli.*

Sextus Tomus

Continet *retractationes, & quæſtiones in Acta Apoſtolorum.*

Commentaria in omnes epiſtolas ſancti Pau Auguſtini ſententiis verbis excerpta.

Septimus Tomus

Continet *homilias de tempore, & de ſanctis plurimis.*

Item *librum de muliere forti.*

Librum de officiis.

Scintillas ſive locos munes.

Fragmenta in libr pientiales, & Pſa verſus.

Octavus Tomus

Continet *lib. de templo Salomonis.*

Librum de creatione opere ſex dierum.

ctiones in Octateu-cum.
...atuor libros Regum.
ctiones varias.
...mentaria in Pſalſ-os.
Commentaria in Boëtii librum de Trinitate.
De verbis Chriſti.
Meditationes Paſſionis.
De remediis peccatorum.

Obſervatio prima.

...tat Induculus operum venerabilis Bedæ ab ...net ſcriptus, ut etiam vita ejuſdem uſque ad ...m ætatis quinquageſimum nonum ab ipſo de-...ta eſt poſt hiſtoriam gentis ſuæ. Aliqua opera ...a ſcripſit. Vixit enim longiſſimam vitam, ideò ...m non eſt, ſi aliqua nunc ejus nomine cir-...ferantur, quorum ipſe in Indiculo ſuo non me-...it.

Obſervatio ſecunda.

...on deſunt, qui à Catalogo operum venerabi-...edæ demere velint Commentaria in epiſtolas ...uli ex Auguſtini verbis contexta. Sed nullus pro-...ius id fecit, quam Card. Baronius: ſiquidem ... 7. Annalium ad annum Chriſti 562. refert ...aſſiodoro, Petrum quendam Abbatem Tripo-...um ſancti Pauli epiſtolas exemplis opuſculo-... ſancti Auguſtini ſubnotaſſe, ut per os alienum ...ordis declararet arcanum: quæ ita locis ſingu-...ompetenter aptavit, ut hoc magis ſtudio Beati ...uſtini credas eſſe profectum. Mirum eſt enim ...terum ex altero dilucidaſſe, ut nulla verbo-... ſuorum adjectione permixta, deſiderium cor-...roprii compleſſe videatur, hæc Caſſiodorus. ...et igitur Card. Baronius Commentaria illa in ...olas ſancti Pauli, non Bedæ eſſe presbyteri, ...etri Tripolitani Abbatis. Quia verò in præ-...e Bedæ in epiſtolas habentur hæc verba, "In

vent,ut exiſtimem iſta commentari
& judicium lectori relinquam.

Primum, Præfatio illa non eſt
his commentariis adjuncta; ſed ta
ta eſt à verbis Bedæ, quæ habentu
riæ, ſive epitomes, cui ſubjecerat
ſuam, & indiculum operum ſuoru
Baronius affirmat, tomo 8. Annal
Domini 731. ubi ipſum indiculum
codicibus dëeſt, ad verbum ponit,
culo Bedæ à Card. Baronio repreſ
verba, In Apoſtolum quæcunque
Auguſtini expoſita inveni, cuncta pe
ſcribere curavi. Neque eo loco
dicit ea verba non eſſe Bedæ, neq
ullum fuiſſe tam audacem, & tem
diculo Bedæ aliquid addere vellet.

Quod ſi verba illa ſunt Bedæ, ut
ceſſe eſt omnino, aut Bedam eſſe m
nemo diceret, aut commentaria

& locis eodem ſtudio in Paulo ex Augu-
tis explicando deſudaverint; ſi commen-
etri Abbatis haberemus, & eo collato
mentario Bedæ, unum, & idem eſſe ui-
tum planè fatendum eſſet, non eſſe hoc
æ adſcribendum: ſed cùm illud non ex-
omninò exiſtimare, diverſum ab iſto fu-
t, ex diverſis Auguſtini ſententiis ver-
onflatum.

Obſervatio Tertia.

Sanctorum, quæ habentur tertio tomo
æ dam ſunt, quæ ab ipſo Beda ſcriptæ
Certè vita ſancti Patricii duobus libris
nſa, non habetur in indiculo, & ſatis
riptam à Probo, ut in extremo libro ſe-
itur: ſic etiam vitam S. Columbani non
Jonas ſcripſit: & vitam S. Arnulphi,
aconus ſcripſit, non Beda: ſic etiam in-
ctanea, & flores, quæ habentur 3. tomo
eſt, quod ſit Bedæ ingenio dignum.
eum de luminaribus Eccleſiæ habetur
. tomo S. Hieronymi, & nec Hierony-
Bedæ eſt. Collectaneum de quatuor ge-
gni in Cruce Domini, nihil ſolidi habet.
ıla, ubi invocantur tres Jacobi, & alte-
ıvocantur Angelus Vriël, & Rumiël,
ünt à gravitate, & ſcientia Bedæ; ſed
inter opera Bedæ aliqua, quæ non ſunt

pientia ſua illuſtravit, nam tempore Greg
cundi Papæ, & Leonis Iſauri Imperatoris h
ſcripſit *Orationes pro defenſione ſacrarum im*
adverſus prædictum Leonem circa annum I
731. ſed diu poſtea ſupervixit, & multa pa
ab Imperatore Conſtantino Copronymo
fidem Catholicam. Itaque longe à veritate a
qui Damaſcenum tempore Theodoſii ſeni
ruiſſe ſcribunt. Scripſit *multa præclara op*
que in primis *libros quatuor de fide Orthod*
quibus ipſe primus univerſam Theologia
ordine comprehendit. Eum imitati ſunt M
ſententiarum, & Doctores, qui Scholaſtic
tur. Scripſit præterea *Orationes tres doctiſſi*
utiliſſimas adverſus impugnatores ſacrarum
num. Scripſit etiam *alia minora opuſcula.*

De Logica lib.	1
De Phyſica.	1
De introductione dignitatum.	1
De duabus voluntatibus Chriſti.	1
De centum hæreſibus.	1
De triſagio.	1
De altercatione Chriſtiani, & Saraceni.	1
Hiſtoriæ Barlaam, & Jophat.	1
De his qui in ſ... mierunt Orati...	
Paralellorum.	
De transfiguratio... ſti.	
De nativitate B... nis & de ejuſde... mptione Orat...	
Adverſus Mani... Dialogum.	
Vitæ ſancti Step... nioris.	

Acceſſerunt nuper *liber ejuſdem Damaſ*
tra Acephalos ſed mutilus: & *alius contra I*
nos. apud Henricum Caniſium tomo 4.
lectionis.

Obſervatio.

Ex his operibus nihil in dubium revocar

[...]arlaam : & Oratio de his qui in fide
[...]Hiſtoria Barlaam, & Joſaphat inſignis
[...]Sed quia Barlaam, dum inſtruit diſci-
Joſaphat, jubet eum credere in Spi-
m ex Patre, & Filio procedentem:
[...]rta eſt, an hoc opus eſſe potuerit Joan-
ni, qui libro primo de fide Orthodo-
ocet Spiritum ſanctum non procede-
ed per filium. Sed reſponderi poteſt,
[...]rlaam particulam illam, ex filio, vi-
ab aliquo, nam in nova editione per
gata, non habetur ex filio. Dubitatio
it, an hæc narratio ſit vera hiſtoria,
n ficta ad erudiendos nobiles adoleſ-
is eſt vita Cyri apud Xenophontem.
[...]am hiſtoriam eſſe conſtat ex eo, quod
[...]nes Damaſcenus in fine hiſtoriæ in-
[...] Barlaam, & Joſaphat, quorum res
rat, & Eccleſia Catholica in Marty-
[...]iptos veneratur, die 27. Novembris,
[...]os Barlaam, & Joſaphat.
his, qui in fide migraverunt, ſcrupu-
quia narrat Falconillam precibus Pri-
[...], & Traiani animam precibus S. Gre-
b inferni ſuppliciis liberatas, quæ nar-
e eſſe videntur, & fabulis ſimiliores,
æ. Sed fieri poteſt, ut ſanctus Joan-
[...]

niam ultimus, quem citat, eſ
Damaſcenus, ideo hoc loco eu
veram ætatem ejus ignoraremus
Bibliotheca ſanctorum Patrum t
tionis ſecundæ. Sed cautè leger
ab hæreticis latinitate donati, &
de obſervationes Jacobi Billii a
Iſidori Peluſiotæ: & Frontonis
Indicem expurgatorium Romæ
1607.

De Hadriano Papa prim

HAdrianus Papa primus ſede
ſtolica ſede anno Domini
Copronymo hæretico imperante
minus uno menſe cum dimidio,
Domini 795. Vir fuit ſanctus, &
ter *epiſtolas multas*, quæ extant p
Synodo Act. 2. partim inter epiſ
ſcripſit *inſignem librum pro defe*

continentem objectiones adverſus ſeptimam
um, quam Patres Concilii Francofordien-
itrati ſunt celebratam fuiſſe ſine conſenſu
ni Pontificis, & erroribus multis ſcatere,
ideo non recipiendam, ſed rejiciendam vi-

De Paulo Diacono. 774.

ulus Diaconus Aquileienſis, à ſecretis erat
eſiderii Regis Longobardorum, quando per
um Regem Francorum Deſiderius captus,
gnum ipſius everſum fuit anno Domini 774.
einde Monachus Caſſinenſis factus piè, &
oſè vitam duxit, ut ſcribit Leo Hoſtienſis in
ico Caſſinenſi lib. 2. c. 17. ſcripſit *libros ſex de*
Longobardorum. Scripſiſſe etiam dicitur libros
riæ Romanæ, quos videmus adjunctos hiſtoriæ
opii poſt imperium Joviani, ubi diſiit Eutro-
Sed viri docti negant eos libros eſſe Pauli
oni. Scripſit præterea *in regulam S. Benedicti,*
eo Hoſtienſis teſtatur loco notato; & ea dici-
aberi manuſcripta in monaſterio Caſſinenſi.
ſit *hymnos ſacros*, quorum unus, qui incipit,
ueant laxis reſonare fibris, ab Eccleſia frequen-
in natali S. Joannis Baptiſtæ. Denique ſcrip-
milias, & *alia*, quæ non extant, niſi manu-
ta in Bibliothecis.

De Paulino Aquileienſi. 780.

Aulinus Aquileienſis Epiſcopus vir doctus, &
pius tempore Caroli Magni ſcripſit *contra Fe-*
n, & *Elipandum librum de ſancta Trinitate*,
extat in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo
dit. 2. obiit anno Domini 902. clarus miracu-

De Albino Alcuino. 780.

ALbinus Alcuinus Anglus Bedæ diſcipul Gallias à Carolo Rege Francorum evc *multa* ſcripſit, è quibus extant.

Liber de divinis officiis.
Epiſtola ad Carolum Regem.
Et altera ad Od presbyterum.

Hæc, inquam, extant in codice impreſſo niæ anno 1568. cum aliis ſeptem auctoribus dem argumento.

Extant præterea in Bibliotheca ſanctoru trum tomo 3. edit. 2.

Quæſtionum in Geneſim liber. 1
In Eccleſiaſten. 1
De virtutibus, & vitiis. 2
Quæſtionum de Trinitate.
De Trinitate, libri
De ratione animæ l la ad Eulalium.
De divinis officiis.

Extant etiam *epiſtolæ ejuſdem Albini* nu apud Henricum Caniſium tomo 1. antiquæ nis. Edita ſunt denique *opera omnia Alcuini ſiis, in quibus ſunt* etiam libri ſeptem, cont licem, lib. 4. contra Elipantem, Poëmata vi vita ipſius Alcuini à contemporaneo ſcripta autem anno 804.

SECULUM NONI

Ab Anno 800. ad 900.

De ſancto Nicephoro. 811.

SAnctus Nicephorus Epiſcopus Co nopolitanus vixit tempore Leonis tert tificis, ad quem anno Domini 811 *epiſtolam valde prolixam*, quæ extat tomo

Card. Baronii. Scripſit etiam *chronicon*, tat in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 2. Scripſit *quoque quotuor opuſcula contra chos*, quæ extant apud Henricum Caniſium antiquæ lectionis. Tandem vir ſanctiſſimus fidei confeſſionem in exilio obiit anno i 828.

De Uſuardo. 812.

uardus Monachus natione Gallus, Alcui-i diſcipulus, juſſu Caroli Magni *Martyro*-cripſit *ſatis accuratum*, *&* *celebre*, quo mul-leſiæ uſæ ſunt.

De ſancto Ludgero. 812.

ctus Ludgerus primus Epiſcopus Monaſte-ſis, vixit tempore Caroli Magni Imp. de id inſigne narratur, quod cum ab Impera-ocatus ſemel, atque iterum ire recuſaſſet, Dei laudibus recitandis occupatus eſſet: apud Imperatorem ſe purgavit, quod ma-mino obſequium tunc præſtaret, & à pio, ioſo Imperatore mirificè inde laudatus fuit. *poſt S. Marcellinum Epiſtolam egregiam*, *& miraculis ſancti Suiberti*, quæ extat apud die primo Martii. Dicitur etiam ſcripſiſſe *s ſancti Bonifacii Epiſcopi*, *& Martyris*, *at-oſtoli Germaniæ.*

De Aponio. 812.

nius vir doctus ſcripſit *in Cantica Cantico-n Salomonis*: quod opus extat in Bibliothe-torum Patrum tomo 1. edit. 2. & floruiſſe anno Domini 812.

De Eginarto. 814.

EGinartus Cancellarius Caroli Magni *ejus vitam ſatis diligenter*. Scripſit etia *riam Francorum*. Scripſit quoque *de tra ſanctorum Petri, & Marcellini proſa*, quæ extant apud Surium tomo 7. die 2. Ju dem Monachus, & Abbas relicto ſeculo f

De Smaragdo. 820.

SMaragdus Abbas Monaſterii ſancti M ad Moſam, compoſuit librum *de vitan. & tenendis virtutibus*, quem inſcripſit *Diac nachorum*. Scripſit etiam in Regulam ſan dicti & in Evangelia & Epiſtolas totius an mentarium ex Patribus collectum. Et a nulla quæ à Trithemio enumerantur. Fl tem ſub Ludovico Pio Imperatore.

De Claudio Scoto. 820.

CLaudius Scotus vixit tempore Lud Imperatoris, cujus expeditionis in N nos meminit præfatione Commentarii thæum: Contigit autem ea expeditio anno Ludovici, qui fuit annus Domini 815. F auctor ſcripſiſſe *non ſolum in Matthæum, in Geneſim, Exodum, Leviticum, Nume terenomium, Joſue, Judicum, & Ruth.* hæc extent ignorare me fateor.

De Jona Aurelianenſi. 820.

JOnas Epiſcopus Aurelianenſis eodem te Ludovico ſcripſit *libros tres*, qui ex *verſus Claudium Epiſcopum Taurinenſ fenſione ſacrarum Imaginum, & ſigni ſanc & peregrinationum ad loca ſancta*. Sed hi

r cautè legendus eſt, quoniam laborat eodem e, quo Agogardus, & reliqui ejus ætatis Gall, egabant ſacris Imaginibus ullum deberi cul- eligioſum, de qua re, vide Anaſtaſium Biblio- rium præfatione in ſeptimam Synodum.

De Dungalo. 820.

Ungalus Diaconus, eodem Ludovico Impe- rante, librum ſcripſit de Cultu Imaginum ad- s eundem Claudium Taurinenſem. Qui liber im primum editus, cum aliis poſtea relatus eſt ctarium tertiæ editionis Bibliothecæ ſanctorum m, oſtendit autem Dungalus ſe ſcripſiſſe cir- num Domini 820.

De ſancto Theodoro Studite. 820.

nctus Theodorus Studites, vir admirandus, & otens opere, & ſermone, dimicavit pro cultu rum Imaginum, & contra hæreſim defenden- adulterium poſſe fieri licitum ex diſpenſatio- rſque ad exilia, carceres, & ſupplicia varia. lem miraculis clarus migravit in cælum anno ini 826. vide Card. Baronium tomo 9. An- m, ubi fuſiſſimè de hoc ſancto viro agit, & fragmenta epiſtolarum ejus adducit. Scripſit *las plurimas, ſupra* 200. *utiliſſimas, & docti-* , quarum duæ extant in Bibliotheca ſancto- Patrum tomo 3. edit. 2. Extat etiam apud m die 16. Decembris *vita ſancti Platonis Ab- prædeceſſoris ſancti Theodori, ab ipſo ſancto Theo- Studite conſcripta.* Extant quoque *Catecheſes, miliæ ejuſdem Theodori Studitæ* editæ Antver- nterpretibus partim Andræa Scotto Societatis presbytero, partim Joanne Livineio Canoni- xtat denique *Oratio de Cruce, ejuſdem auctoris* tomo de Cruce Jacobi Gretſeri Societatis Jeſu.

De Halitgario. 830.

HAlitgarius Epiſcopus Cameracenſis, vixit
pore Ludovici Pii, & ſcripſit *libros qu*
de vitiis, & virtutibus, & ordine pœnitentium
extant apud Henricum Caniſium, tomo q
parte ſecunda antiquæ lectionis.

De Amalario Fortunato. 830.

AMalarius Fortunatus Epiſcopus Trevi
floruit tempore Gregorii quarti ſummi P
ficis, & Ludovici Pii Imperatoris, cui libro
dedicavit. Scripſit *libros quatuor de Eccleſiaſt*
ficiis. Item ſcripſit *librum de ordine antiphona*
quo ſe miſſum fuiſſe teſtatur à Ludovico Im
tore ad Gregorium 4. Pontificem.

De Nithardo. 830.

NIthardus Caroli Magni nepos ex Bertha
ſcripſit *libros quatuor de diſſidio filiorum*
vici Pii Imp. incipit autem ab exceſſu Caroli M
id eſt, ab anno Domini 814. & perducit hiſt
ad annum Domini 843. extat hæc hiſtoria
chronico Frodöardi, & Annalibus Franc
excuſa Pariſiis anno Domini 1588.

De Freculpho Lexovienſi. 830.

FReculphus Monachus ſancti Benedicti,
ſtea Epiſcopus Lexovienſis eodem Luc
Imperatore floruit. Scripſit enim *ad Juditha*
dovici uxorem libros quinque hiſtoriæ univerſ
orbe condito, uſque ad annum Domini ſexcenteſ
ſed ipſe vixit uſque ad annum Domini 840.
autem falſus fuiſſe invenitur, quod ſcripſit
ſecundo libro quarto cap. 20. Gothos ab A
ad fidem Chriſtianam fuiſſe converſos: ſcribit
Theodoretus lib. 4. hiſtor. cap. ultimo, Got

ila Epiſcopo fidem Catholicam fuiſſe edoctos, oſteà tum ipſum Ulphilam, tum ejus popu- ab Arianis fuiſſe ſeductos, neque enim hære- Paganos convertere, ſed Catholicos perverte- erunt, ut ſcribit Tertulianus in libro de præ- tionibus.

De Hilduino Abbate. 830.

[Ilduinus Abbas ſancti Dionyſii petente Imp. Ludovico Pio ſcripſit *Areapogitica*, quæ ex- cum epiſtolis præfixis Ludovici ad Hilduinum, ilduini ad Imperatorem. Reperiuntur hæc apud ium tomo quinto die 9. Octobris. Sed quod in emo libro Hilduinus ſcribit, paſſum eſſe ſan- Dionyſium anno Domitiani 16. ingruente, & iſti 96. non caret dubitatione: nam ſanctus Ig- us Martyrium fecit anno 11. Trajani, teſte to Hieronymo de Script. Eccl. in Ignatio. San- autem Dionyſius martyrio conſummatus eſt ſanctum Ignatium, quem nominatim citat in de divinis nominibus cap. 4. citat autem ex ola ad Romanos, quam ſcripſit ſanctus Igna- illo ipſo anno, quo mortuus eſt: notum ve- ſt Trajanum poſt Domitiani, & ſucceſſoris Nervæ obitum, imperaſſe. Itaque neceſſe eſſe tur, ut ſanctus Dionyſius non ſub Domitiano, ub Trajano, vel Hadriano, & non anno Chri- 6. ſed poſt annum Domini centeſimum obie-

De Theodulpho Aurelianenſi Epiſcopo. 835.

Heodulphus Abbas Floriacenſis, ac deinde Epiſcopus Aurelianenſis tempore Ludovici nperatoris floruit laude ingenii. Scripſit enim , *&* *ſoluta oratione*, *&* *verſibus*; illius eſt car- quod canitur in die Palmarum, Gloria, laus,

& honor tibi ſit Rex Chriſte redemptor. *mult*
carmina ipſius extant in Bibliorheca ſanctorum
trum tomo 8. edit. 2. extat etiam apud Card
ronium tomo 9. Annalium, ad annum Do
835. *epiſtola lectu digna ad Clerum ſuum An*
nenſem.

De Rabano Epiſcopo Moguntino. 835.

RAbanus Maurus, natione Germanus
Fuldenſis fuit tempore Ludovici Pii Imp.
copus Moguntinus creatus eſt tempore Lo
ejus filii. Obiit anno Domini 856, tempore L
vici Junioris Imp. vir fuit ęquè doctus, ac
Scripſit *multa & verſu, & proſa.* Edidit *com*
taria in univerſam ſacram Scripturam utriuſq
ſtamenti. Edidit etiam *libros tres de Inſtitution*
ricorum, qui extant cum aliis multis ſimilis
menti impreſſi Coloniæ anno 1568. Sed præt
tera ſcripſit in flore ætatis ſuæ *opus admirand*
luta, & ligata Oratione de laudibus ſancta
ad Gregorium IV. Papam anno Domini 843
mortuo Gregorio miſſit ad Sergium ſucceſſ
Extat hoc opus editum ſtudio Jacobi Wimp
gii anno 1501. inter opera Rabani, & Com
tarium in Threnos, quod ab aliquibus tri
ſancto Hieronymo; ſed verè Rabani eſt, no
ronymi, ut diximus ſuprà.

De Strabo Fuldenſi. 840.

STrabus Fuldenſis Monachus Rabani diſci
ex Magiſtri operibus decerpens explica
ſcripturarum, compoſuit *gloſſam, quæ dicitu*
naria in ſcripturas utriuſque teſtamenti, quæ
aucta, & ornata à poſterioribus fuit.

De Walafrido Strabone. 849.

W Alafridus Strabo à vitio oculorum ſic appellatus, Abbas Augiæ ſcripſit *de rebus Eccleſia-ſ librum ſatis utilem*, qui extat cum aliis ſimi-ıs libris una impreſſis Coloniæ anno Domini 8. & poſtea Romæ anno 1590. Scripſit etiam *ſ libros de ſanctis Gallo Abbate, & Othmaro*, extant apud Surium die 16. Octobris, & die 16. ovembris. Claruit tempore Ludovici Pii Imp. & iſſe dicitur anno Domini 849.

De ſancto Eulogio Martyre. 850.

Anctus Eulogius Martyr, & Epiſcopus electus Toletanæ Eccleſiæ, vixit tempore perſecutionis racenorum, qui Cordubæ ſedem Regni conſtierant: Incidit autem ea perſecutio, in qua multi oriofi martyres compendio mortis ſacræ vitam ernam poſſederunt in annos Domini 850. & 851. nctus igitur Eulogius occaſione perſecutionis ipſit *memoriale martyrum, ubi tribus libris diſcrip-martyria Cordubenſium martyrum.*

Item *Apolgeticum pro martyribus.*

Item *epiſtolas aliquot.*

Item *documentum ſive exhortationem ad marty-m; ſive documentum martyriale.*

Extant in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo edit. 2. Tandem & ipſe ſanctus Eulogius Marr occubuit anno Domini 859. Vide Annales rd. Baronii ad hunc annum.

De Haymone Halberſtatenſi. 850.

H Hymo Epiſcopus Halberſtatenſis, diſcipulus quondam Alcuini plurima dicitur ſcripſiſſe in nes ſcripturæ divinæ libros. Sed utrum omnia ent, ignoro.

Extant *Commentaria in Pſalmos.*

Item *in epiſtolas omnes ſancti Pauli.*

Item *in Prophetas omnes, & Cantica Can-rum.*

Item *in Apocalypſim.*

Item *in Evangelia homiliarum tomi duo.*

Item *de Chriſtianarum rerum memoria libri*

Obiit anno Domini 853. ex Annalibus C Baronii ad hunc annum. Alii aliter ſcribunt.

De Angelomo. 850.

ANgelomus Monachus Gallus floruit Lot Imp. tempore. Scripſit *in quatuor libros Re & in Cantica Canticorum ex antiquis Patribu plicationem.*

Porrò præfatione in cantica laudat Imperat Lotharium Angelomus, quod Imperio dimiſſo nachus factus ſit, & in Monaſterio obierit.

De Chriſtiano Druthmaro.

CHriſtianus Druthmarus Monachus G ſcripſit *Commentarium in Evangelium S. thæi*, quod extat impreſſum anno 1530.

De Paſchaſio Ratberto. 850.

PAſchaſius Ratbertus Abbas Corbeienſis f tempore Leonis quarti Papæ & Caroli Regis. Scripſit inſignem librum *de Corpore & guine Domini*, qui extat in Bibliotheca ſanct Patrum tomo 6. edit. 2. ſcripſit etiam *vitam Adhelardi Abbatis*, quæ eſt apud Surium die nuarii. ſcripſit quoque *in Threnos Hieremiæ lib* qui editus eſt Coloniæ anno 1532. Hic aucto mus fuit, qui ſeriò & copioſe ſcripſit *de ver Corporis & ſanguinis Domini in Euchariſtia*, c *Bertramum Presbyterum*, qui fuit ex primis eam in dubium revocarunt.

De Simeone Metaphraſte. 950.

SImeon Metaphraſtes floruit paulò antè annum Dom. 859. ſiquidem Pſellus, qui hoc anno vivebat, orationem habuiſſe dicitur in funere Simeonis Metaphraſtæ. Vide Annales card. Baronij ad hunc annum. Scripſit *vitas Sanctorum per ſingulos menſes*, quas habemus latinitate donatas in tomis Aloyſii Lipomani, & ex parte apud Surium, de vitis Sanctorum. Illud autem eſt obſervandum, à Metaphraſte ſcriptas fuiſſe hiſtorias de vitis Sanctorum multis additis ex proprio ingenio, non ut res geſtæ fuerunt, ſed ut geri potuerunt: addit enim Mataphraſtes multa colloquia, ſive dialogos Martyrum cum perſecutoribus; aliquas etiam converſiones adſtantium Paganorum in tanto numero, ut incredibiles videantur: denique miracula plurima, & maxima, in everſione templorum, & Idolorum, & in occiſione perſecutorum: quorum nulla eſt mentio apud veteres hiſtoricos. Illud quoque obſervandum eſt, aliquas hiſtorias Sanctorum videri additas à poſterioribus, & non omnes eſſe auctoris eiuſdem. Inveniuntur enim vitæ aliquæ Sanctorum, qui poſt obitum Metaphraſtę vixerunt, quod etiam notavit Card. Baronius tom. 10. Annalium, ad annum 859.

De Lupo Abbate. 850.

Lupus Abbas Monaſterii Ferrarienſis in Gallia, ſcripſit librum Epiſtolarum qui extat. Cum ſcribat ad Benedictum tertium Papam, & ceteros, hoc tempore floruiſſe colligitur. Illum ex ſynodo ſueſſionenſi anno 853. patet ſanctum Medardum, cui lupus hic interfuit ſynodi acta teſtantur.

atorem, quam ab ipſo Pontifice
teſtatur Anaſtaſius Bibliothecariu
quoniam ſtylus eſt idem omni
colligi poteſt, omnium eſſe a
Nicolaum, non autem, qui ei à

De Photio Epiſcopo Conſtanti

PHotius Epiſcopus Conſtanti
pore Nicolai Pontificis Micl
fuit homo magnæ eruditionis, ſ
tiæ. Scripſit *Nomocanonem*, qui
pretatione Balſamonis. Scripſit e
bliothecam, quæ etiam extat. Vi
tione, ob quam corrupit epiſtola
manorum, & finxit Synodos,
Conciliorum generalium Græcè
excuſorum: necnon Card. Ba
Annalium.

De Niceta David.

NIceta cognomento David

ſtaſio Bibliothecario & Abbate. 858.

ſius Bibliothecarius, & Abbas Romanus
ctus Græcè, & Latinè, hoc ipſo tempore
ripſit *vitas Pontificum Romanorum à ſan-*
tiſque ad Nicolaum primum: vertit *in La-*
tam Concilium ſeptimum generale & ſcrip-
Concilium Generale *octavum* cui ipſe
vertit etiam *in latinum ſermonem vitam*
nis Eleëmoſynarii.

De Hincmaro Remenſi. 860.

arus Epiſcopus Remenſis, vixit tempore
lai primi Pontificis, ad quem ſcripſit, &
e litteras accepit: & tandem obiit anno
82. cùm ſediſſet annis triginta ſeptem,
ardo in hiſtoria Remenſi. Scripſit epiſto-
ticam ad Carolum Craſſum, item *aliam de*
nead filios Ludovici Junioris Imperatoris,
eminit Frodoardus in ejus vita. Extant
incmari excuſæ Moguntiæ anno 1602.
oque *vitam ſancti Remigii Epiſcopi Re-*
æ extat apud Surium die 13. Januarii,
m *encomium ejuſdem ſancti Remigii*, quod
Surium die prima Octobris. Scripſit præ-
ulum quinquaginta quinque Capitulorum
rum laudunenſem. in cujus opuſculi cap.
ſeptimam Synodum generalem, ex erro-
nc multi tenebantur, quod ea Synodus

AImoinus Monachus Gallus n
citur, ſed nunc extat ſola [c
hiſtoria de rebus geſtis Francorum,
à primo Rege Faramundo uſque
vici Pii Caroli Magni filii, &
840.

Reliqua uſque ad annum Don
centeſimum ſexageſimum quintur
addita eſſe videntur.

Ipſe enim initio ſui operis quatı
ſe ſcripturum promiſit, & quatuo
hendit res geſtas Francorum, uſq
pora Ludovici Pii. Sed in fine l
ſe quintum librum ſcribere vell
Ludovici, quæ nimis breviter per
quarto: & in ipſo quinto libro c
interpretatum Ludovico, quid p
Cometes, qui tunc apparuerat: &
tibus capitibus declarat finem vit
contigit anno Chriſti 840. atque

De Adone Viennenſi. 879.

o Epiſcopus Viennenſis ſcripſit *de ſex ætati-*
s mundi Chronicum ab orbe condito uſque ad
Domini. 879. Huic Adoni tribuunt aliqui
rologium, de quo diximus in Adone Tre-

De Remigio Antiſiodorenſi. 890.

migius Antiſiodorenſis Monachus floruiſſe
idetur circa annum Domini 890. Siquidem
Remenſis Epiſcopus, qui hoc tempore ſe-
, ad ſcholas inſtaurandas Magiſtrum Remi-
Antiſiodorenſem Remos advocavit, ut Fro-
us in ejus vita teſtatur. Fuit hic Remigius
ætate doctiſſimus habitus. Scripſit *Commen-*
in Pſalmos ex Patribus Ambroſio, & Augu-
multa decerpens.

ipſit etiam *in duodecim Prophetas.*

pſit quoque *de divinis officiis*: quę omnia ope-
preſſa extant.

pſit etiam *expoſitionem Miſſæ*, quæ habetur
liotheca ſanctorum Patrum tomo 6. edit. 2.
it *de aliis multis argumentis*, quæ utrum ex-
gnoro.

De Ambroſio Ansberto. 890.

Ambroſius Ansbertus Monachus eodem tem-
ore floruit. Scripſit autem *in Apocalypſim in*
os, & *in Cantica Canticorum.* Dicitur etiam
iſſe *de cupiditate*, & *epiſtolas ad diverſos.*

SECULUM DECIMU

Ab Anno 900. ad 1000.

De Leone Sapiente Imp.

LEo ſextus hujus nominis Imperato ſine cauſa ſapiens dictus eſt. Scripſit *epiſtolam inſignem ad Regem Saracen de Chriſtianæ fidei veritate, & Sa norum impietate*, ubi diſertis verbis Spiritum tum à Patre & Filio procedere affirmat, Ext epiſtola in Bibliotheca ſanctorum Patrum tertio. Extant etiam in Bibliotheca Vatican *tiones hujus Imperatoris plurimæ*, quarum ti & unam integram refert Card. Baronius tor Annalium, ad annum Domini 911. quo an Imperator obiit. Extant hæ orationes latinè tæ, & Ingolſtadii excuſæ. Refert quoque Ja Gretſerus Societatis Jeſu Theologus tomo do de Cruce, *Orationem alteram ejuſdem de Cruce*. Itaque illuſtravit hic Imperator h culum alioqui valdè obſcurum.

De Marco Eremita. 906.

MArcus Eremita hoc eodem tempore quippe, qui Leonem ſextum Impera ſaucium curavit, & decennium vitæ illi pr ut Zonaras, & alii Græci hiſtorici narrant. ſit *multa opuſcula Theologica*, quæ extant in B theca ſanctorum Patrum tomo quinto edit. dæ. Sed ea opera ita ſcatent erroribus contra ut ſuſpicari cogar, vel ab hæreticis noſtri ter conficta, aut valde depravata fuiſſe; neque

ıujus auctoris memini, niſi, ut admonerem
mè eſſe legendum : non enim deſunt alii
ːs pii, qui ſine tali periculo legi poſſunt.

De Reginone Abbate. 908.

ɡino Abbas Prumienſis ad initium anni
ɔngenteſimi floruiſſe videtur. Scripſit enim
*duos chronicorum ab adventu Domini uſque ad
ejuſdem Domini nongenteſimum octavum*, ut
ſtatur initio ſui operis. Sed continuavit ali-
ius anonymus uſque ad annum 967. Dicitur
ſcripſiſſe *de diſciplina Chriſtiana libros duos*
ktare non puto.

De Radulpho Flaviacenſi. 910.

dulphus Flaviacenſis Monachus floruit anno
omini 910. Scripſit *in Leviticum libros vi-*
qui excuſi ſunt Coloniæ anno 1536. Scrip-
n *in epiſtolas ſancti Pauli libros* 14. *pro nu-
iſtolarum.*

De ſancto Odone Cluniacenſi. 930

ctus Odo Canonicus primum Eccleſiæ ſan-
Martini Turonenſis, deinde Monachus &
Cluniacenſis, Monaſticique ordinis in Gal-
ırator egregius, ſcripſit *de vita ſancti Geral-*
r 4. Item *Collationum libros tres, tractatum
rſione ſancti Martini è Burgundia. Sermo-
Combuſtione Eccleſiæ B. Martini*, & alia
la, quæ Pariſiis nuper edita ſunt in Biblio-
luniacenſi, cum vita Odonis ipſius, à Joanne
ho ſcripta.

antiquæ lectionis. Scripſit *hiſtori*
rebus geſtis in Europa ſuo tempor
nius tomo 10. Annalium ad an
non ſine cauſa ſuſpicatur, à cap
bri hiſtoriam non eſſe Luitprandi
nymi auctoris: id enim vidimus
ne, & in aliis, ut ab aliquo alic
extendantur.

De Witichindo. 9

Witichindus Monachus Co
temporis auctor ſcripſit *libro*
annicis ubi res geſtas Othonum Impe

De Stephano Eduenſi.

Stephanus Eduenſis Epiſcopu
mento altaris; & iis, quæ a
Quod opus extat in tomo ſexto Bil
rum Patrum edit. ſecundæ, dicit
[illegible]

re ſcripti ſunt libri quatuor Hiſtoriarum Ec-
Remenſis à Flodoardo presbytero, quem
lli eundem cum Frodoardo eſſe putant.

De Moſe Barcepha.

Dſes Barcepha Epiſcopus Syrus, qui dicitur
loruiſſe hoc ſeculo, ſcripſit *librum de para-
partes duas diviſum*, qui extat in primo to-
bliothecæ ſanctorum Patrum, edit. 2. eſt au-
: liber cautè legendus, quia non pauca affir-
ntra veram theologiam.

;ULUM UNDECIMUM
Ab Anno 1000. ad 1100.

De ſancto Fulberto Carnotenſi.

Anctus Fulbertus Epiſcopus Carnoten-
ſis ad initium hujus ſeculi floruit. Obiit
autem anno 1028. teſte Card. Baronio
in Annalibus tomo 11. ad hunc annum.
Scripſit *epiſtolas multas ad diverſos*,
pleraſque ponit idem Card. tomo unde-
Extat etiam *una ad Adeodatum de Sacramen-
ariſtiæ adjuncta libro Paſchaſii Corbeienſis.*
quoque *librum de officiorum Eccleſiaſtico-
rietate*, quem invenies in Bibliotheca ſan-
Patrum tomo 3. edit. 2. Extant *epiſtolæ*,
opera ejus impreſſa Pariſiis in octavo, an-
8.

De ſancto Odilone Abbate. 1010.

ctus Odilo Abbas Cluniacenſis ſcripſit *vi-
ſancti Majoli Abbatis prædeceſſoris ſui.* item

vitam ſancti Adeleidis Reginæ & epiſtolas & *ſermones de præcipuis anni feſtivitatib* omnia Pariſiis excuſa ſunt in Bibliotheca cenſi.

De ſancto Barchardo Vormacienſi. 1c

SAnctus Burchardus Epiſcopus Vorr eodem tempore vixit, & anno 1026. C cte, & religiosè, ut ſemper vixerat. Scrip *ti libros decretorum ex Conciliis, & Pon ac ſanctis Patribus.*

De Bernone. 1014.

BErno Abbas Augienſis vixit eodem t Ipſe enim in libro de rebus ad Miſſæ pertinentibus cap. 2. teſtatur, ſe interfuiſ nationi Henrici primi Imp. quæ facta eſt dicto Papa VIII. anno 1014. Fuit vir d ſcripſit *vitam ſancti Udalrici Epiſcopi A* quæ extat apud Surium die 4. Julii. Scrip *de officio Miſſæ*, ſive *de rebus ad Miſſam tibus* : qui liber extat cum cæteris ejuſde menti impreſſus Coloniæ, & Romæ : & Bibliothecæ ſanctorum Patrum, edit 2. etiam libro cap. 2. diſcimus, hoc primun re cæpiſſe in Romana Eccleſia cani ad Symbolum fidei. Scripſit *multas epiſtolas*, *opera*, quæ, utrum extent, ignoro.

De Glabro Rodulpho. 1040.

GLaber Rodulphus Monachus ſcripſi *ſui temporis libris quinque*, ſatis accu tamen dicit Conradum Regem obiiſſe ar mini 1041. videtur Scriptorum vitio poſit pro anno undequadrageſimo, id eſt, tricei no; ut habent alii hiſtorici, ac præſertim

ontractus. Floruit circa annum Dom. 1040.

De Hermanno Contracto. 1050.

Ermannus Contractus à membrorum ferè om-
nium contractione, & debilitate ſic appella-
filius fuit nobiliſſimi cujuſdam Comitis, &
achus Augienſis valdè pius. Scripſit *de ſex æta-
mundi Chronicon, quod perduxit uſque ad an-
Domini* 1052. Sed continuatum fuit à Bertol-
que ad annum 1065. Scripſiſſe præterea dici-
ntiphonam, Salve Regina, & Alma Redemp-
necnon *ſequentiam illam de Spiritu ſancto
ancte Spiritus, & emitte cœlitus lucis tuæ ra-
&c.* Scripſit *alia permulta ad muſicam,* &
ibium ſpectantia. Vide Chronicon Herman-
tius apud Henricum Caniſium tomo 1. anti-
lectionis.

De ſancto Leone nono Pontifice. 1050.

nctus Leo Papa nonus ex Epiſcopo Tullenſi
lère cœpit in Apoſtolica ſede anno Domini
& ſedit annis ſex. Itaque obiit anno Dom.
Scripſit *inſignem epiſtolam ad Michaëlem Epiſ-
Conſtantinopolitanum contra Græcorum erro-*
nam Sigebertus librum appellat. Scripſit etiam
Conſtantinum Monomachum Imperatorem Græ-
, & *ad alios multos*, quæ extant inter Epi-
Summorum Pontificum, & ſeorſim apud
Baronium tomo undecimo Annalium : &
r epiſtolas extant etiam homiliæ, & ſermones
ſſi Lovanii anno Domini 1565. & Coloniæ
1568.

De Humberto Cardinali. 1054.

Umbertus Cardinalis Epiſcopus Sylvæ can-
lidæ à Leone nono Pontifice Romam ex
nſi Eccleſia adductus fuit, & ab eo Legatus

etiam epiſtolæ Archiepiſcopi C
& Nicetæ, quibus Humbertus
eſt autem prior liber (ut initio
mini 1054.

De Petro Damiani.

PEtrus Damiani, ſic à Fratri
cum puer eſſet in magnis A
loco piiſſimi parentis habuiſſet,
vocatus, nobilis Ravennas Mo
nis ſancti Benedicti, ac deinde
lis Epiſcopus Oſtienſis. Vixit te
VI. & ſucceſſorum ejus, uſque
tinium, ad quos omnes epiſtol
valdè ſanctus, & devotus, & p
tiæ, & auſteræ vitæ amator ard
cauſa non ſemel à Nicolao ſecu
tiit facultatem dimittendi Eccl
& redeundi ad eremum, ſed non
tamen Alexandro ſecundo Pont
ſiâ dimiſsâ ad eremum confugit
nec ſucceſſorem ei dedit, niſi p

mus pontifex eligeretur. Quamvis autem Pe-
ſeveræ vitæ cupidiſſimus; erat tamen interim
infacetus, nec ludendi, ac ſalsè carpendi ar-
ignorabat, ut intelligi poteſt ex verſibus ad
andrum Papam, & ad Hildebrandum Cardi-
m, quos refert Card. Baronius in Annalibus
nnum Domini 1061. Obiit in Apoſtolica Le-
one anno Domini 1072. Scripſit *epiſtolas plu-
s*, & *ſermones permultos*, quæ duo opera typis
er mandavit Romæ Domnus Conſtantinus Ca-
us Ord. ſancti Benedicti Monachus. Scripſit
n *opuſcula non pauca*, quæ inviniuntur in Bi-
theca ſanctorum Patrum, tomo 3. editionis 2.
pſit etiam *vitam ſancti Odilonis Abbatis*, quæ
t apud Surium 1. die Januarii; & vitam ſancti
nualdi apud eundem Surium die 19. Junii, &
cti Dominici Loricati apud eundem Surium
14. Octobris.

Obſervatio prima.

epiſtola ad Dominicum cap. 5. narrantur quæ-
leviora de animabus defunctorum, quæ die
minico refrigerium pœnarum videntur habere;
n figura avicularum de lacu averni exire cer-
ntur: quæ fabulis fortaſſe ſimiliora ſunt, quam
oriæ.

Obſervatio ſecunda.

In epiſtola ad Firminum Epiſcopum liberiùs,
am par eſſet, videtur auctor reprehendere S.
onem nonum propter bellum contra North-
nnos: neque enim illicitum eſt Summo Ponti-
i armis defendere Civitates in quas dominium
nporale habet: de qua re vide tomum undeci-
im Cardinalis Baronii ad annum Domini 1053.

Obſervatio tertia.

In epiſtola ad Henricum Ravennæ Epiſc quæ epiſtola dicitur etiam liber gratiſſimus, 4. ſcribit auctor, Chriſtum anno 30. in bap factum eſſe Sacerdotem : & cap. 16. Scribit rium Papam fuiſſe hæreticum, & ſediofum falſa ſunt : Chriſtus enim in conceptione omnem gratiam, & dignitatem : & Liberiu reticus non fuit, ut oſtendi in lib. 4. de P ce cap. 9.

De ſancto Gregorio Papa VII. 1050.

SAnctus Gregorius floruit tempore Leon cœpit autem ſedêre in Apoſtolica Sede 1073. & non ſolum doctrina, & prudenti etiam ſanctitate, & miraculis glorioſus fuit: ad varios *ingentem numerum epiſtolarum*, q aliquam partem non ingenio, vel manu ſecre rum, ſed à ſe propriè compoſitas, & ſcript teſtatur.

De Lanfranco, & Adelmanno. 1059.

LAnfrancus Archiëpiſcopus Cantuarien ſanctus, & doctus in Concilio Roman Nicolao ſecundo Pontifice anno 1059. diſp cum Berengario hæreſiarcha, eumque ita co ut Berengarius librum ſuum in ignem injeceri eo ad vomitum redeunte, ſcripſit idem La cus *inſignem librum de veritate corporis Dom Euchariſtia :* qui liber extat, & ſeorſim e & in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 6 2. Dicitur etiam idem Lanfrancus *ſcripſiſſe i mos David, & in epiſtolas ſancti Pauli.*

Eodem tempore Adelmannus Epiſcopus Br ſis, qui aliquando Berengario Diacono Ar venſi comes fuerat, & condiſcipulus ſub di

ncti Fulberti Carnotenſis Epiſcopi, ſcripſit, lam *valdè eruditam ad Berengarium de veri- corporis Domini in ſacro ſancta Euchariſtia*, extat in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo itionis 2.

De Guitmundo Epiſcopo Averſano. 1070.

Uitmundus Epiſcopus Averſanus, vixit Gregorio VII. ſummo Pontifice, ut ipſe teſtatur o primi libri de Euchariſtia. Scripſit *libros tres orpore, & ſanguine Domini in Euchariſtiæ Saento*: Nec ſolum veritatem confirmavit, ſed n argumenta contraria doctè ſolideque deſtru- Scripſit etiam *confeſſionem de ſancta Trinitate, iſti humanitate, & corporis Domini veritate*: extant in Bibliotheca ſanctorum Patrum to- ſexto, editionis ſecundę, & etiam ſeorſim cum nfranci, & Algeri libris excuſa. Unum eſt, in Guitmundus reprehendi ſolet, quod lib. 2. ti- erit concedere, ſpecies Sacramentales verè e corrumpi, & putrefieri, quæ potuiſſet ad- tere ſine ulla injuria corporis Dominici fieri.

De Georgio Cedreno. 1070.

Eorgius Cedrenus hiſtoricus Græcus ſcripſit *Compendium hiſtoriarum ab Orbe condito ue ad annum Domini* 1057 quod opus extat ræcè, & Latinè.

De Adone Trevirenſi. 1070.

ADo Epiſcopus Trevirenſis floruit tempore Gregorii VII. & ſcripſit Egregium Martyrogium. quod habetur ad finem ſeptimi tomi virum Surii. Sed non deſunt qui ambigant an hoc lartyrologium ſit Adonis Trevirenſis, an potius donis Viennenſis. Nam Cardinalis Baronius in

V

præfatione ad Martyrologium Romanum cap
tribuit hoc Martyrologium Adoni Trevirenſi.
in Annalibus tomo 10. ad annum Domini 8
tribuit Adoni Viennenſi. Et in ultima editione An
verpienſi Adonis Viennenſis, eidem tribuitur
ipſum Martyrologium. Sed multum me movet a
ctoritas Aloyſii Lipomani, qui primus ex ma
ſcriptis Codicibus in lucem edidit hoc Martyrolo
gium ſub nomine Adonis Trevirenſis.

De Adamo Bremenſi. 1070.

ADam Bremenſis Canonicus ſcripſit hiſtoriam Eccleſiaſticam de propagatione religionis Chriſtianæ in Regnis Septentrionalibus à Carolo Magno, uſque ad Henricum quartum. Addidit in fine libellum de ſitu daniæ. Vivebat anno Domini 1070. ut colligitur ex hiſtoria ipſius lib. 4. cap. 35.

De Joanne Curopalate. 1070.

JOannes Curopalates ſcripſit *hiſtoriam ab anno Domini* 811. *uſque ad annum* 1081. extat cum variis Caſſiodori, excuſus Venetiis anno milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo.

De Theophilacto. 1071.

THeophilactus Archiëpiſcopus Bulgarorum vixit tempore Alexandri Papæ ſecundi, & Romani Diogenis Imperatoris circa annum Domini 1071. ut Card. Baronius demonſtrat ex epiſtolis ipſius Theophilacti Scripſit *in Prophetas minores Oſeam, Jonam, Nahum, & Habacuc.* Scripſit *in quatuor Evangelia, & in omnes epiſtolas ſancti Pauli*, in quibus Commentariis in Evangelia, & in epiſtolas, ita Chryſoſtomum ſecutus eſt, ut Chryſoſtomi abbreviator dici poſſit.

Porrò ſchiſmaticum fuiſſe Theophilactum inte

ɔteſt ex Commentario in cap. 3. Joannis, ubi
ıos reprehendit, quod credant Spiritum ſan-
à Filio etiam procedere.

De ſancto Anſelmo Lucenſi. 1077.

ınctus Anſelmus Mantuanus, Epiſcopus Lu-
enſis ab Alexandro II. creatus, ac deinde,
in Monaſterium ſe abdidiſſet, à Gregorio
ad Epiſcopatum revocatus ſanctitate, & mi-
lis clarus obiit anno Domini. 1086.
ripſit *libros duos ex Patrum ſententiis pro Gre-
VII. decreto & rebus geſtis contra, Henricum
ratorem, & contra Guibertum Antipapam*, qui
nt apud Henricum Caniſium tomo 6. antiquæ
onis.
ɛripſit quoque *in lamentationes Hieremiæ*, & *in
lmos aliquot explicationem* : quæ duo poſteriora
a utrum extent, ignoro : poſt obitum innu-
is miraculis floruit : vide Annales Card. Baronii
ınnum 1086. tomo 11.

De ſancto Anſelmo Cantuarienſi. 1081.

ınctus Anſelmus Cantuarienſis Archiëpiſco-
us factus eſt anno Domini 1093. tempore Ur-
ſecundi Pontificis & Henrici tertii, alias,
ti Imperatoris. Vir fuit natione Italus, pro-
ɔne Monachus, ingenio acerrimo, & ſancti-
admiranda cum maxima prudentia, & humi-
e conjuncta, diſcipulus, & ſucceſſor Lanfranci
quo paulò antè diximus. Ejus vita ab Edinero
iter conſcripta apud Surium extat die 21. Apri-
obiit feliciter anno ætatis 76. ſalutis 1109.
ſit error in notis, & ſcribendum ſit 1106. vi-
nim annos tredecim in Epiſcopatu, & crea-
uerat Epiſcopus anno Domini 1093. quæ om-
ex ipſo Edinero conſtant. Scripſit *multa opera*

logii. I.

Scripſit paulò pòſt *reſponſionem* ... *prehenſorem ſuum*, *præmiſſa ipſa* ... libri inſcribuntur, pro inſipiente, ... tem : atque hæc opera antequam ... fieret, compoſuit. Deinde Arch ... ſcripſit *librum unum de Incarnat* ... Urbano Papæ obtulit. quique il ...

Scripſit deinde *apud Capuam* ... quem in Anglia inchoaverat, qu ... *Deus homo* Poſtea Lugduni in G ... *libros*.

De conceptu Virginali, & pec ...

De meditatione redemptionis ...

Non pro[illegible] à fine vitæ ſcrip ...

De concordia præſcientiæ, præde ... *tiæ Dei cum libero arbitrio.*

Et cum moreretur, dixit, opt ... dicum temporis, ut quæſtionem ... origine animæ, quam cœperat, al ... tempus datum ei non eſt, ut ma ...

In primo tomo.

mentaria in Matthæum, & lectiones, ſive ex-ines in varia loca Evangeliorum.

In ſecundo Tomo ſunt.

ımmentaria in Epiſtolas ſancti Pauli.
ımmentaria in Cantica, & in Apocalypſim.

In tertio tomo ſunt.

ċula & Epiſtolæ: & quidem opuſcula præ-quæ ex Edinero poſuimus hæc ſunt.

ɔceſſione Spiritus i, lib. 1	*& actibus Deo tribu-tis.* 1
nentato, & azy- 1	*De Paſſione Domini dia-logus.* 1
erſitate Sacramen-m. 1	*Speculum Evangelici ſer-monis, ſive ſtimulus amoris.* 1
ilitudinibus. 1	*Homilia de Aſſumptione in illud Intravit Jeſus* 1
untate Dei. 1	*De excellentia B. V. Ma-riæ.* 1
ëria hominis. 1	*De imagine mundi.* 2
nſuratione Crucis. 1	
tionum libellus. 1	
timentis, membris	

opera diſtincta quatuor tomis, ſunt excu-nter Coloniæ anno 1612. apud Petrum Cho-in fol. quà edit. tomo 4. epiſtolas varias ıs non editas continet, ut & alia noviter

Obſervatio prima.

Commentario in Matthæum, & lectionibus a loca Evangeliorum, ambigo an ſint ſan-ſelmi: non enim credibile eſt, ab Edincro ɜ omitti, qui tam minutè opuſcula nume-

ravit. Ad hæc, in editione Pariſienſi anni 1
qua dicuntur eſſe omnia opera ſancti An
Commentarius in Matthæum non invenitu
hil tamen definio, ſed ſuſpicionem meam

Obſervatio ſecunda.

Commentaria in epiſtolas ſancti Pauli in
ne Pariſienſi anni 1544. tribuuntur Herv
Anſelmo : & videtur iſta inſcriptio verior.
quia hoc opus tam prolixum, & magnum
nero non numeratur inter opera ſancti A
Secundò, quia Hervæi habet vetus inſcripti
tiò, quia iſta Commentaria contexta ſunt
rum explanationibus, & ſæpè leviora ſunt
eſſe ſoleant ſcripta ſancti Anſelmi.

Commentaria in Cantica, & in Apoca
tribui ſolent Anſelmo Laudunenſi, ſed fi
ri potuit, ut propter nominis ſimilitudine
unius ſint attributa alteri, præſertim cùm
rus horum Commentariorum non memini

Obſervatio tertia.

Ex opuſculis, quæ in Edinero non inve
apertìs verbis, videntur admittenda ut g
ſancti Anſelmi opera, illa tria, quæ ſunt
Græcos, videlicet, De proceſſione Spiritus
De azymo, & fermentato, & de diverſitate
mentorum, Scribit enim Edinerus lib. 2. ſ
Anſelmum juſſu Urbani Papæ in Concilio
diſputaſſe cum Græcis, eoſque apertiſſimè
ciſſe : & credibile eſt eas diſputationes ab
Anſelmo litteris fuiſſe mandatas, adde, quo
culum de azymo, & alterum de diverſitate
mentorum, habent ſtylum Anſèlmi, & pr
epiſtolam Anſelmi ad Valramum Epiſcop
ex initio librorum conſtat, & in priore l

tio libri de proceſſione Spiritus ſancti ab eo-
Anſelmo conſcripti.
em opuſculum, quod inſcribitur, ſtimulus
ris, videtur eſſe illud, de quo Edinerus in
:. lib. dicit Anſelmum ſcripſiſſe precationes
ad Deum: hoc enim opuſculum nihil aliud
inet, niſi pias precationes ad Deum per om-
articulos vitæ, & Paſſionis Chriſti.
odem pertinet libellus meditationum, qui ſo-
preces continet.
puſculum de veſtimentis, & membris, & acti-
Deo tributis, præterquam quod non habetur
d Edenerum, habetur inter libros ſancti Hiero-
ni, & ſancti Auguſtini, ſub alio titulo, ſed ne-
illorum Patrum eſt, ut ſuprà diximus. Inter
ra ſancti Hieronymi inſcribitur, de his quæ Deo
Scripturis attribuuntur. In operibus verò ſancti
guſtini inſcribitur, de eſſentia divinitatis.
Dialogus de Paſſione Domini non eſt ſancti
elmi, ſed alicujus indocti hominis, qui multa
ta, & aliqua falſa ſcribit: & ipſum Anſel-
n, vocat S. Anſelmum, quem titulum ipſe
nunquam tribuiſſet.
omilia de Aſſumptione S. Virginis extat etiam
Homilias ab Alcuino collectas: Alcuinus
m præceſſit Anſelmum ferè trecentis annis.
puſculum de excellentia S. Virginis non vi-
r Anſelmi, non ſolum quia ejus non memi-
Edinerus, ſed etiam quia non habet ſtylum,
e gravitatem Anſelmi.
puſculum de ſimilitudinibus non eſt Anſelmi
licujus diſcipuli ejus: nam in ultimis capiti-
ocat Anſelmum Patrem ſuum, & multa nar-
e ejus verbis & factis.
uſculum de Imagine mundi tribui ſolet Ho-
Incluſo, & continet multa fabuloſa, & inep-
digna, quæ *tribuantur* Anſelmo.

poſſum, cùm tanta opera Ediner

De Anſelmo Laudunenſi.

ANſelmus Laudunenſis Schola
ſelmi Cantuarienſis æqualis,
ſcripſit *gloſſam interlinearem*, qua
ordinaria, & Lyrani. Eidem (ut
mus) tribuuntur *Commentaria in*
Apocalypſim, quæ habentur inter
ſelmi.

De Bertoldo Conſtantienſi.

BErtoldus Conſtantienſis, hiſto
& pius, continuavit *chronicon*
tracti uſque ad annum 1063. &
hiſtoriam, ſive *Chronologiam rerum*
poris, uſque ad annum Domini 11
putatur etiam obiiſſe.

De Micrologo. 107

MIcrologus, quem aliqui Joa

commendaſſe : & cap. 14. dicit, ſuo tempo-
regorium VII. in Sede Apoſtolica ſediſſe.

De OEcumenio, & Olympiodoro.

Ecumenius, & Olympiodorus Græci ſcriptores, ſcripſerunt *catenas ex antiquis Patribus in Acta Apoſtolorum & epiſtolas ſancti Pauli, in Job* : quo tempore floruerint non omninò ſtat; alii enim collocant eos inter annum 800. oo. alii poſt annum milleſimum. Scripſit præ- *Olympiodorus, Commentarium in Eccleſiaſten* d extat in primo tomo Bibliothecæ Sanctorum um, editione ſecunda. Extat eodem primo to- *catena quædam in Epiſtolam ad Romanos ſub ine Theoduli Presbyteri Cæleſiriæ.* Sed Theo- is ille multo antiquior eſt ipſo OEcumenio, in hac catena citatur; imò iſta catena ex cumenio videtur tota excerpta, & quaſi com- dium eſſe catenæ OEcumenii in epiſtolam ad nanos.

orrò Theodulus presbyter Cæleſiriæ obiit ſub one Imperatore, teſte Gennadio de viris Il- ibus.

De Lamberto Schafnaburgenſi. 1077.

Ambertus Schafnaburgenſis inſignis, & verax hiſtoricus, præſertim cùm de contentione inter gorium VII. Papam, & Henricum tertium Im- atorem agit. Scripſit *hiſtoriam Germanicam, & pit ab Orbe condito uſque ad annum Dom.* 1077. continuavit Monachus quidam Erpheſphor- ſis, cujus nomen proprium ignoratur, uſque nnum Domini 1472.

De Ingulpho Anglo. 1077.

Igulphus Abbas in Anglia vivebat anno Do- iini 1050. ut ipſe teſtatur in fine hiſtoriæ ſuæ ſupervixit uſque ad annum Domini 1100. Scrip-

ſit *hiſtoriam Monaſteriorum Angliæ*, quę an
erant, ſed attingit multa, quæ ad res geſta
Angliæ pertinent. *Incipit ab anno Domini*
deſinit anno Domini 1067. quo Rex W
primus regnare cœpit. Extat hic auctor c
qui de rebus Anglicanis ſcripſerunt.

De Mariano Scoto. 1083.

MArianus Scotus Monachus Fulden
ſit *libros tres chronicorum ab initio*
que ad annum Domini 1083. Sed primus
ret principio: deſcribit hiſtoriam univer
tis diligenter. Continuavit ejus hiſtoria
chinus Abbas ſancti Dyſibodi uſque a
Domini 1200.

De B. Brunone. 1088.

B. Bruno Cartuſianorum inſtitutor,
ſis, vir doctiſſimus habitus eſt, u
multa encomia ſapientiæ ipſius apud S
ſexto Octobris. Vixit tempore Urban
Pontificis, à quo Romam vocatus fuit
ſia. Obiit autem anno Domini 1101. ex
apud Surium. Scripſit *multa*, quæ extan
Pariſiis apud Jodocum Aſcentium: *pr*
videntur Commentaria in Pſalmos, & C
ria in Epiſtolas ſancti Pauli.

De Ivone. 1088.

IVo Carnotenſis Epiſcopus vixit temp
ni ſecundi, ad quem extant epiſtolæ,
vixit uſque ad annum 1114. Scripſit *vo*
cretorum. Scripſit etiam *de divinis*, & *E*
cis officiis, & *præcipuis feſtis diebus ſerm*
ti unum, qui extant excuſi Coloniæ cun
milibus libris. Scripſit quoque *librum d*

ni, qui extat in Bibliotheca ſanctorum Pa-
tomo 3. Scripſit denique *epiſtolas multas ad*
, quarum nonnullas refert Card. Baronius
11. & 12. Annalium. Fertur etiam ſub Ivo-
mine Pannormia, ſeu potius Pannomia: ſed
nnomia non dicitur Ivonis, quia ſit ab Ivone
oſita, ſed quia ſit ex decreto Ivonis maxima
rte deſumpta: eſt enim Pannomia quaſi com-
ium decreti Ivonis, & ideò mirum videri non
, quod libro 8. multa ſint decreta ex Inno-
o ſecundo Papa, & ex hiſtoria Sigeberti, qui
nt Ivone poſteriores.

De Samuële Marochiano. 1090.

muël Marochianus ex Judæo Chriſtianus ſcrp-
t utiliſſimam *epiſtolam, ſive librum de adven-
Meſſiæ*, & de iis, quæ Judæi moderni negant,
quæ in Judaiſmo obſtinatè perſeverant. Scrip-
tem, ut ipſe teſtatur, *Poſt mille annos ab ul-
everſione Jeroſolymæ ſub Tito Imperatoris* id eſt
nnos mille ſeptuaginta duos à natali Domini.
hic liber in tomo 4. Bibliothecæ ſanctorum
m, edit. ſecundæ, & etiam ſeorſim excuſus
itur.

CULUM DUODECIMUM

Ab Anno 1100. ad 1200.

De Leone Oſtienſi. 1101.

Eo Marſicanus Epiſcopus Oſtienſis factus
à Paſchali ſecundo, ſub eodem obiit ad ini-
tium anni 1110. Scripſit *Chronicon Mona-
Caſſinenſis à ſancto Benedicto uſque ad Deſide-*

anni 1101. & ſcripſit *in quatuor libros Commentariorum.*

De Sigeberto Hiſtoric

SIgibertus Monachus Gembl pore Gregorii ſeptimi Ponti pore Paſchalis ſecundi circa an Scripſit *Chronologiam*, quæ exta ricorum Germanorum libris ab uſque ad annum 1111. contin Robenus de Monte uſque ad 1210.

Porrò Sigebertus in ſua Chro Gregorio 7. ob ſtudium erga I de cauſa non pauca mentitus eſt narrat obitum ipſius Gregorij.

Scripſit præterea *duos libros d* inter quos ſe ipſe poſuit, & ob tiſſimè numeravit. Inter quæ o venitur contra epiſtolam Gregor copum Metenſem, & alterum

reprehenderat Miſſas conjugatorum Presby-
um, ſed Miſſas concubinariorum Presbyte-
m: neque vetuerat Gregorius, Miſſas ejuſ-
i concubinariorum audiri, quod exiſtimaret
non eſſe veras; ſed quod judicaret concubi-
os indignos eſſe, qui Miſſam celebrarent, &
à fidelibus populis frequentarentur. Quod au-
liber ille Sigeberti in defenſionem concubi-
orum Sacerdotum, ſcriptus eſſet contra Gre-
i Papæ edictum; perſpicuum eſt ex ipſa ejus
nologia ad annum Domini 1074. ubi dicit, à
gorio ſeptimo prohibitos fuiſſe uxoratos Sacer-
s divina officia celebrare, novo exemplo, &
nſiderato, &c. Sed in defenſionem Gregorii
e contra calumnias Sigeberti ſcripſit ſanctus
elmus in epiſtola ad Gulielmum Abbatem,
eſt numero octava, ubi ſic ait, de Presbyte-
inquit, qui ſe apertè reprobâ libidinis con-
atione Deo reprobabiles exhibent, omnino te-
dum eſt, quod Apoſtolica providentia Eccleſia-
, juſtoque rigore conſtituit. Nempè nullatenus
venit, ut ibi reverenter adſtent, ubi pertinaci-
aperta, & impudenti libidine fœtentes Dei, &
ctorum prohibitionem contemnendo, ſacris al-
bus deſerviunt, imò non deſerviunt, ſed quan-
n ad ipſos, commaculant: non quo quis ea, quæ
ctant, contemnenda; ſed tractantes execrandos
ſtimet: ut quæ Dei, & Angelorum præſentia
n reverentur, vel hominum deteſtatione repulſi,
ra contaminare deſiſtant,

De Gofrido Vindocinenſi. 1110.

G Ofridus Abbas Vindocinenſis, & Cardinalis
tit. S. Priſcæ ab Vrbano ſecundo creatus vixit
ue ad extrema tempora Honorii ſecundi, ut
ſtat ex epiſtola Innocentii ad ipſum. Scripſit
ſtolarum libros quinque, *Opuſcula quindecim*,

X

riis locis reperiuntur. Extat
eadem brevis expoſitio Cano
Bibliotheca ſanctorum Patrur

De Berengoſio Abba

BErengoſius Abbas ſcripſit
Crucis libros tres, item lib
ni Crucis; & *ſermones varior*
quæ omnia extant in Bibliotl
trum tomo 2. edit. 2.

Hunc prior Carthuſiæ Trevi
lucem edidit, exiſtimat illum
qui fuit Abbas ſancti Maximi
ſecundi Pontificis, & Henrici

De Eutymio Zigabe

EUtymius Zigabenus Mon
Alexii Connení Imperatori
initio Panopliæ.

Scripſit *Panopliam adverſus o*
te ſecunda tit. 23. *deſcribit err*
Bogomilum quem Alexius Imp

De Joanne Zonara. 1118.

es Zonaras Monachus Græcus, ſcripſit *tres Annalium; quibus complexus eſt hi-s univerſalem ab orbe condito uſque ad exi-i Conneni Imperatoris Græcorum*, qui obiit nini 1118.

etiam *Commentaria in Nomocanonem*

De Ruperto Tuitienſi. 1119.

tus Abbas Tuitienſis vixit tempore Pa-s ſecundi Pontificis, & Henrici IV. dicti ıtoris circa annum Domini milleſimum m undecimum: hunc enim annum ipſe 8. de divinis officiis cap. 4. Scripſit *mul-*uorum catalogum ipſe ponit in epiſtola a ad Cunonem Epiſcopum Ratiſponen-dedicat libros de divinis officiis.

Opera ejus hæc ſunt.

officiis, lib. 12	*minores.* 30
mmentariolum atum. 10	*De victoria Verbi.* 13
iem Evangeli- 14	*De gloria & honore filii hominis ſecundum Evangelium Matth.* 8
us ſanctæ Tri- 42	*De glorioſo Rege David ex libris Regum.* 11
lypſim. 12	*In Cantica Canticorum* 7
cim Prophetas	

Obſervatio prima

e officiis divinis olim carebant nomine nam, ut teſtatur Thomas Valdenſis lib. nentis cap. 47. 65. & 93. extabat ſuo tem-r, ſive opus de divinis officiis, ex quo lef hæreſiarcha mirificè triumphabat, &

X 2

Catholicos vexabat, nunc ſancti Ambroſii, n
ſancti Iſidori, nunc ſancti Fulgentii nomine
librum venditans. Itaque Catholici diu libri
auctorem quærentes ſuſpicati ſunt, auctorem
quemdam Valramum, ad quem ſcripſit ſan
Anſelmus librum de azymo: hinc poſtea Dom
cus à Soto, Claudius ſanctius, Gulielmus Al
Cardinalis, & alii, auctorem erroris de imp
tione fecerunt Valramum: ſed revera opus
de divinis officiis à Wiclefo citatum, non eſt V
rami, qui nihil ejuſmodi uſquam ſcripſiſſe leg
ſed Ruperti Tuitienſis Abbatis, de quo nunc
mus: ſiquidem initium illius operis, quod à W
clefo citabatur apud Valdenſem erat, Ea qua
anni circulum: & hoc ipſum eſt initium libro
Ruperti de officiis divinis. Deinde omnia, qu
tabat Wiclefus ex auctore de divinis officiis,
veniuntur ad verbum in lib. 2. de officiis div. ca
& cap.9. apud Rupertum, Præterea errores iſtius
inveniuntur etiam in libris Ruperti in Exodum
in Joannem ut planè conſtet eundem eſſe aucto
omnium iſtorum librorum. Denique Algerus li
de Sacramento Euchariſtiæ cap. 6. dicit temp
ſuo exortam novam hæreſim, & abſurdiſſiman
impanatione. Atqui Rupertus vixit eodem ſec
quo Algerus, & erat Algero paulò Senior: &
ipſe error, quem Algerus notat, habetur in ſe
do lib. 2. & cap. 9. de officiis divinis apud
pertum. Atque hæc videtur eſſe cauſa, ut
Ruperti Tuitienſis alioqui non mala, nec ind
jacuerint ſine luce & honore, in tenebris obl
nis, annis circiter quadringentis: nam noſtr
mùm tempore cœperunt lucem aſpicere.

Obſervatio ſecunda.

Error Ruperti in eo ſitus eſt, quòd exiſti

nverti panem in corpus Chriſti dum conſi-
:uchariſtia, ſed aſſumi à Verbo Divino,
lmodum aſſumpta eſt humanitas. Id perſpi-
ːſt ex libro ſexto in Joannem, ubi Rupertus
erbum factum eſſe hominem, non deſtru-
ed aſſumendo humanitatem: & eodem modo
ariſtia idem verbum fieri panem non deſtru-
ed aſſumendo panem, & ſimilia habet lib. 2.
dum cap. 10. ſed clariſſimè lib. 2. de offi-
inis cap. 2. cùm ſic ait, Nec duo corpora
ır, aut ſunt, hoc quod de Altari, & illud
cceptum eſt de utero Virginis: quia vide-
num idemque Verbum unus idemque Deus
eſt in carne, hic in pane: & cap. 9. ſic,
Verbum Patris carni, & ſanguini, quem
ro Virginis aſſumpſerat, & pani ac vino,
le altari aſſumpſit, medium interveniens,
ſacrificium efficit, quod cum in ora fide-
acerdos diſtribuit, panis & vinum abſumi-
tranſit: partus autem Virginis cum unito
rbo Patris & in cælo, & in hominibus inte-
manet, & inconſumptus: hæc ille, ubi cum
ermanere in cælo, & in omnibus partum
is Verbo Patris unitum; intelligit, perma-
hominibus per fidem, non re ipſa: ſtatim
ıbiungit, Sed in illum in quo fides non eſt,
viſibiles ſpecies panis, & vini nihil de ſa-
pervenit: hæc ille. Hunc errorem expli-
, & refutavimus lib. 3. de Sacramento Eu-
æ, cap. 11. & 15.

De Algero Scholaſtico. 1130.

;erus Scholaſticus Leodienſis, ac poſtea
onachus Cluniacenſis floruit circa annum
i 1130. Scripſit *varia opuſcula de gratia, &*
rbitrio, & de Miſericordia & juſtitia. Sed

perfectiſſime. Sed tamen obſer
Algerum lib. 2. cap. 1. non re
Sacramentales non poſſe corrur
ribus, &c. quod etiam notavim
à quo id videtur Algerus accepi
8. perperam citavit Algerus ſan
cùm ait, Unde, ut ait Auguſti
ſanguine, nec ſanguis ſine car
catur. Hæc enim non ſunt Augu
in libro de corpore Domini, cap
10. videtur Algerus velle, eſſe
ſacrificium Miſſæ celebretur in
eſt verum, alioquin Eccleſia r
qui celebrant in fermentato. H
non ut imminuam gloriam Alg
lò veritatem ſua ætate defendit: ſ
diculum incurrat in legendo o
valde bono, cum ſit commune m
do labi. Extat hoc opus Algeri i
nii cum Paſchaſio, Lanfranco, &
non cum iiſdem in Bibliotheca ſ
tomo 6. edit. 2.

ant in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo
2. ad eum una extat Epiſtola ſancti Ber-
ua eum hortatur, ut Innocentium ſecun-
t verum Pontificem agnoſcat, & venere-

De ſancto Bernardo. 1130.

us Bernardus Abbas Claravallenſis, vir
è Apoſtolicus, & non minus gloria mira-
, quàm ſapientiæ ſplendore illuſtris, flo-
ime tempore Innocentii II. Pontificis an-
ini 1130. ſed obiit anno 1153. ætatis ſuæ
ſit *multa opera*, ſed multa etiam illi tri-
, quæ ejus non ſunt. Opera, quæ ſine du-
tum Bernardum habent auctorem illa ſunt
nerantur à Gofrido ejus diſcipulo, & alum-
. vitę ipſius cap. ultimo; vitam enim ſan-
rdi primus ſcripſit eo vivente Guilielmus
ncti Theodorici, unico libro comprehen-
inde adjecit ſecundum librum Bernardus
onæ Vallis: tres ultimos addidit Gofri-
nachus Claravallenſis.

Bernardi indubitata ex Gofrido Monacho.

in laudem Virgi-
atris ſive ſuper
eſt Angelus. 4
us humilitatis. 1
ndo Deo. 1
cus ad Guliel-
Abbatem. 1
pto, & diſpenſa- 1
rius ad milites
templi. 1
De gratia, & libero ar-
bitrio. 1
De Conſideratione ad Eu-
genium. 5
In Cantica ſermones. 86
Epiſtolæ ad diverſos. 351
Vita S. Malachiæ Epiſco-
pi Hiberniæ.

Opera ſancti Bernardi ſecundi ordinis, qu
bentur etiam pro indubitatis.

De Adventu Domini ſermon. 7
De Vigilia natalis Domini. 6
De natali Domini. 6
De Circuncifione. 3
De Epiphania. 4
De Dominica prima poſt Epiphaniam. 2
De Converſione S. Pauli 2
De Purificatione Beatæ Mariæ. 3
De Septuageſima. 2
De Quadrageſima. 7
De ſancto Benedicto Abbate. 1
De Annunciatione Beatæ Mariæ. 3
De Domin. Palmarum. 3
De feria quarta pænoſa. 1
De feria quinta in Cœna Domini. 1
De Paſcha. 4
De octava Paſcha. 2
De Rogationibus. 1
De Aſcenſione. 6
De Pentecoſte. 3
De ſancto Joanne Baptiſta. 1
De SS. Petro & Paulo. 4
De David, & Golia. 1
De ſeptem panibus. 3
De ſancto Victore. 2
De ſancta Maria dalena.
De Aſſumpt. B. M
De verbis, Signu num.
De Nativitate ſan riæ.
De ſancto Mich
De feſto omnium rum.
De ſancto Mala
De verbis Iſaiæ.
De ſancto Marti
De ſancto Cleme
In vigilia ſancti
In die ſancti A
In obitu Humb
In dedicatione E
In Pſalmum 9
De diverſis ar
De altitudine
De Converſione cos.
Sermones parui
De donis Spirit
Sententiæ ſanct di.
Declamatio in ce nos reliqu nia.

Ordo tertius operum dubiorum.

tres de monte Dei.
ationes.
eriori domo.
dine vitæ.
la Clauſtralium.
la honeſtæ vitæ.
um Monachorum.
nes varii.
de conſcientia.
ptio Claravallis.
entatio Virg. Ma-

na S. Bernardi.
ia de exeuntibus in
maus.
ore Dei.
tura, & dignitate
Divini amoris.
Sermo de Paſſione Domini.
Tractatus de Paſſione Domini.
Rhetorica ſancti Bernardi
De modo bene vivendi ad ſororem ſuam.
De Conſcientia.
Sermones de diverſis argumentis. 15
Super Salve Regina,
Epiſtola ad quendam, qua docetur, quid à nobis requirat Deus.
De oneribus ſermones. 11

Obſervatio prima.

r opera ſecundi ordinis eſt ſermo de nativi-
. Mariæ, qui non eſt, ut multi exiſtimant,
tivitate ex ſancta Anna matre ſua in hunc
um; ſed de nativitate per dormitionem mor-
cælum, quo modo dicuntur natalitia alio-
mnium Sanctorum, Id ex contextu facilè
intelligi, hæc enim ſunt prima verba, Fœ-
Virginis amplectitur cælum præſentiam,
nemoriam veneratur, &c.
eodem ordine eſt ſermo breviſſimus de Bea-
gine poſt ſermonem quintum de Aſſumptio-
d ille ex ſermonibus parvis eſt ſecundus, &
uc ſine cauſa tranſlatus: & fortaſſe non eſt
Bernardi, cùm auctor ejus ſermonis dicat,
re virginitate, & ex primo libro cap. 3. vi-

ctum Bernardum : ſed nihil defin

Obſervatio ſecunda

In tertio ordine in quo dubia
tur : aliqua ſunt, quæ manifeſte
non ſunt, ſed tamen gravia, & u
habent ſuos auctores, qui in tituli
alia ſunt inepta, & indigna, quæ
buantur : alia denique tam proxi
ſpiritum, & ſtylum ſancti Bernard
judicari poſſint. Ac ut dicam d
ſentio.

Sermo, ſeu liber de vita ſolitar
monte Dei, non habet ſtylum, ſe
ſancti Bernardi, & digniſſimus e
Tribui ſolet hic liber Guilelmo A
Theodorico.

Meditationum capita ſexdecim
bro ſuperiori : non habent ſtylun
tionem ſancti Bernardi, ſed habe

ylum ſancti Bernardi, ſed alioqui inſignis
eſt, & lectu dignus.
ula vitæ, cum annexo documento, & ſpe-
Monachorum, utiliſſima continent docu-
ac Religioſis viris planè neceſſaria, quam-
lo ſancti Bernardi longè abſint.
ones de Natali Domini, qui ordine ſuc-
non ſunt B. Bernardi, neque eruditi: ſi-
in primo ſermone auctor laudat Abbatem
llenſem, id eſt, ſanctum Bernardum; proin-
eſt ipſe ſanctus Bernardus ſermonis auctor.
ſe auctor dicit, nocte Natalis Domini cor-
mplum pacis Romæ, quod æternum futu-
rabatur. At naſcente Domino nondum
n illud ædificari cœptum erat, denique ſty-
idus eſt, ſed vocabulis barbaris non caret.
de aliis ſermonibus, ejuſdem auctoris ju-
fieri poteſt.
ſermones eſt unus de Villico iniquitatis,
mittitur epiſtola Bernardi ad Matthæum
um Albanenſem, cui ſermo ille tranſmit-
quidem ſermo ſtylum ſancti Bernardi non
ſed alioqui eruditam explicationem conti-
que vel ſanctus Bernardus ſolitam ſuam
tiam in hoc ſermone neglexit, vel alius
us eſt, qui ſermonem iſtum conſcripſit.
de conſcientia pius, & utilis eſt quamvis
Bernardi eſſe non videatur.
iptio Claræ Vallis non eſt ſancti Bernardi,
ujus, qui eam bene noverat.
ntatio B. Virginis indigna eſt, quæ ſancto
o tribuatur, quippè, quæ ineptias, & falſa
a continet.
de duobus diſcipulis euntibus in Emmaus
eſt, ſed ſancti Bernardi ſtylum non habet.
de amore Dei ſtylum potius ſancti Au-

prior, incipit JESUM Nazar
longe prolixior, ego ſum vit
& utiles: ſed non videntur ſanc
judicium fiat.

De Rythmis, hoc ſolum di
qui incipit, Jeſu dulcis memo
cæteris omnibus.

Liber de modo benè vivend
tur à ſancto Bernardo ad ſoro
ma documenta continet; ſed
ſancti Bernardi. neque ad ſor
tuit: hic enim liber ad ſorore
Virginibus in monaſterio deg
perſpecuum eſt ex cap. 21. Sa
dus unicam habuit ſororem, e
jugatam, deinde ſanctimonial
ſancti Bernardi cap. 1. & 6.

Liber de conſcientia, de g
ſermones de Cœna Domini,
finem ſecundi tomi, non ſolu
ſtylo ſancti Bernardi, ſed etiam
de iiſdem argumentis toties ſ

miles, deindè monachus. ſcripſit libros duos
raculis ſui temporis,
ipſit *librum, per formam epiſtolæ, adverſus*
s Petri de Bruis, in quo egregiè tractat.

De baptiſmo parvulorum.
De auctoritate libri Actorum Apoſtolorum.
De auctoritate epiſtolæ B. Pauli.
De auctoritate Eccleſiæ.
De auctoritate Veteris teſtamenti.
Iterum de baptiſmo parvulorum.
De Baſilicis, templis, & aris.
De veneratione ſanctæ Crucis.
De ſacrificio Miſſæ, & veritate tranſubſtantiationis.
De ſuffragiis defunctorum.
De laudibus Dei in canticis, & muſicis inſtrumentis.

ripſit quoque *libros multos epiſtolarum ad diver-* quarum nonnullas refert Card. Baronius tom. Annalium.

ddit Trithemius, eum ſcripſiſſe *de converſatio- Eremitica.* Sed hunc librum non vidi, neque m extet, ſcio.

De Hugone de ſancto Victore. 1130.

Ugo de ſancto Victore, natione Saxo, profeſſione Monachus, dignitate Abbas ſancti toris, æqualis fuit ſancti Bernardi, ut ex epia ſancti Bernardi ad hunc ipſum Hugonem con. Scripſit multa, quæ tribus tomis comprehentur in editione Veneta, anni 1588.

Primi tomi hæc ſunt.

De ſcripturis, & ſcriptoribus ſacris, prænotationes *annotationes elucidatoriæ in Pentateuchum,*

Annotationes elucidatoriæ ...
Evangelia.

Annotationes litterales, & q...
ſancti Pauli.

Annotationes elucidatoriæ in...
gitum.

Secundi tomi hæ...

Institutiones in decalogum. ...
ſancti Auguſtini.

De Inſtitutione novitiorum. ...

De anima libri quatuor. De ...

De arrha animæ. De laude ...
orandi.

De fructu carnis, & ſpiritus ...
bus, & ſpiritualibus lib. 2.

De vanitate mundi libri quat...
libellus.

De Arcæ myſticæ deſcriptione ...
bri quatuor.

Sermones centum de variis ar...
Aſſumptione B. Mariæ.

Tertii tomi hæc

ones tres. De perpetua Virginitate B. Mariæ.
laneorum ſecundi codicis libri quinque. De filia
tractatus. Speculum de myſteriis Eccleſiæ.
emoniis, Sacramentis & officiis Eccleſiaſticis
s.
canone myſtici libaminis libellus.
logus de Sacramentis legis naturalis & ſcriptæ.
ma ſententiarum ſeptem tractatibus compre-
quorum eſt.
imus de Fide, Spe, & Charitate, de Trinita-
& Incarnatione.
undus de creatione & de ſtatu angelicæ naturæ.
tius de creatione, & ſtatu humanæ naturæ.
artus de Sacramentis in genere, & præceptis
is.
intus de Sacramento Baptiſmi.
xtus de Sacramento Confirmationis, Euchariſtiæ
itentiæ & Extremæ unctionis.
ptimus de Sacramento conjugii.
e Sacramentis Chriſtianæ fidei libri duo.

Obſervatio.

on pauca ſunt in operibus Hugonis, quæ non ntur germana ejus opera; ſed quoniam auctor onis Venetæ ſuis locis hæc annotavit, & mihi licuit per anguſtias temporis omnia excuiere, tto lectores ad notas, quæ in ipſis operibus nt. Hoc ſolum addam extare apud Card. Ba-um inſignem epiſtolam Hugonis ad Joannem iepiſcopum Hiſpalenſem apoſtatam à fide, to-12. ad annum Domini 1136.

De Richardo de ſancto Victore. 1130.

Ichardus de ſancto Victore, natione Scotus, Monachus Ordinis Canonicorum regularium onis tempore claruit, & in eodem monaſte ſancti Victoris ſanctiſſimè vixit. Fuit quo-

que ſancti Bernardi amiciſſimus, ut ex libris ad eum ſcriptis perſpicuum eſt. Ejus opera duobus tomis continentur.

Primi tomi opera.

De exterminatione mali, & promotione boni tract. 1
De ſtatu interioris hominis. 3
De eruditione interioris hominis libri 3
Beniamin minor, id eſt, de præparatione ad contemplationem.
Beniamin major, id eſt, de gratia contemplationis libri 5
Allegoriæ tabernaculi fœderis. 1
De Trinitate. 6
De tribus appropriatis perſonis in Trinitate, ad S. Bernardum 1
De Incarnatione Verbi ad eundem. 1
De Emanuële lib. 2
Exceptionum. 4
De poteſtate ligandi, & ſolvendi tract. 1
De contemplatione plagarum in fine mundi 1
De judiciaria poteſtate in finali judicio. 1
De ſpiritu blaſphemiæ. 1
De gradibus charitatis. 1
De quatuor gradibus violentiæ charitatis. 1
De gemino Paſchate. 1
In die Paſchatæ ſermo. 1
Declaratio difficultatum Scripturæ Sanctæ, ad ſanctum Bernardum. 1
Quomodo Spiritus ſanctus ſit amor Patris, & Fili. 1
De differentia peccati mortalis & venialis. 1
De ſuper excellenti Baptiſmo Chriſti. 1
De miſſione Spiritus ſancti ſermo. 1
De comparatione Chriſti ad florem, & B. M. ad Virgam. 1
Quomodo Chriſtus ponitur in ſignum populorum. 1
De differentia ſacrificii David, & Abrahæ. 1
De differentia beneficii Abrahæ, & Beatæ Mariæ. 1

Opera tomi ſecundi.

Explanatio difficultatum ex tabernaculo fæderis.

lo Salomonis ad
m.
rdia temporum
os Regum.
tio variorum lo-
in Pſalmis.
tio libri Cantici
Canticorum.
De viſione Ezechiëlis.
De templo Ezechiëlis.
Deciſio dubiorum in Apo-
ſtolo.
In Apocalypſim Joannis
lib. 7

11 Obſervatio.

mnia opera, uno excepto, quod inſcribi-
ceptionum libri quatuor, videntnr mihi
pia, & digniſſima ingenio acutiſſimo Ri-
neque ſcio de eis ab ullo eſſe dubitatum,
egitima Richardi opera. De libris excep-
nonnihil ambigo, an ſint ejuſdem auctо-
quod non ſint libri illi eruditione varia
d quod quædam contineant, quæ non vi-
Richardo ſcribi potuiſſe. Libro 1. cap. 24.
tur, Inventores Theologiæ fuerunt apud
Linus, apud Latinos Varro, & noſtris
us Joannes Scotus, At cur Scotus, inven-
ologiæ? cur non magis Moyſes, aut Atha-
ut Auguſtinus, aut Joannes Damaſcenus
non ſunt noti Joannis Scoti niſi duo, unus
annis ante Richardum, alter centum, &
annis poſt Richardum: quis igitur ille eſt
ic dicitur, Et noſtris temporibus Joannes
Eodem capite dicit hic auctor, invento-
toricæ fuiſſe Demoſthenem. Id quod eſt
falſum: Demoſthenes. enim inſignis ora-
ſed ante illum fuerunt alii, ut Iſocrates,
& alii; & cum ipſo claruit Æſchines:
tempore floruit Ariſtoteles, qui de Rhe-
regiè ſcripſit. In tertio libro cap. 7. Scri-
ſulis, & Scotiam ſuam tantum nominar.
3. deſcribit civitates celebres totius mundi

& Lutetiam Pariſiorum, ubi ipſe degebat, ne
minat quidem, ut neque Londinum, neque C
tuariam, neque Edimburgum, neque alias Bri
niæ, vel Scotiæ Civitates. In quarto libro nu
rat Pontifices Hebræorum, & omittit Aaron, E
zarum, Phinëes, & nonnullos alios inter p
puos.

De Wilhelmo Malmesberienſi. 1130.

Wilhelmus, ſeu Gulielmus Monachus A
dictus Bibliothecarius, & Malmesberie
vixit eodem tempore, quo prædicti quatuor
tores. Scripſit *libros quinque de rebus geſtis R
Anglorum, uſque ad Henricum primum.* Item
riæ novellæ libros duos. Denique *de rebus geſti
tificum Anglorum libros quatuor.*

De Henrico Utidonienſi. 1140.

Henricus Utidonienſis ſcripſit *hiſtoriam
canam libris* 8. *uſque ad Stephani Regis o*
id eſt, *uſque ad annum* 1153.

De Gratiano. 1145.

Gratianus Patria Cluſinus, profeſſione M
chus ſancti Benedicti, claruit tempore E
tertii Pontificis, & Conradi tertii Imperato
annum Domini 1145. Scripſit *Decretum*, ſi
cordiam diſcordantium canonum: opus valdè
rioſum, in quo canones plurimos collegit ex
turis, ex reſponſis Pontificum, ex Concil
ex Patribus. Et quamvis multi alii viri docti i
genere ſcriptionis laboraverint, ut Dionyſiu
guus, Iſidorus, Creſconius, Burchardus, I
ſi qui alii ſunt: ipſe tamen ſolus obtinuit,
blicè in gymnaſiis prælegeretur, & multoru
ctiſſimorum virorum Commentariis illuſtra

it hoc opus Bononiæ in monaſterio ſancti
:x ſententia Trithemii in ſecundo libro de
uſtribus Ordinis ſancti Benedicti, anno
1127. vel ut alii volunt, anno Domini
ſi fortè Trithemius inchotionem, alii con-
ıem operis annotaverint.
hoc opus à mendis purgatum, & ſuæ in-
reſtitutum fuit à viris quibuſdam eruditiſſi-
oritate Gregorii XIII. Pontificis anno ſa-
o.

Obſervatio in Gratianum.

nus id unum habet, quod reprehendi poſſe
quòd non habuit delectum auctorum, ex
ecreta collegit. Annotabo hic aliqua loca
um exempli.
diſtinctione XVI. can. Septuaginta, ci-
ſtola ſancti Athanaſii Epiſcopi Alexandrini
nibus Nicænis incendio conſumptis, ad
Papam. Sed Card. Baronius tomo tertio
ım demonſtrat, eo tempore Athanaſium
ulem in Galliis, & incenſionem illam ca-
Nicænorum contigiſſe diu poſt obitum
Papæ, & ipſum Marcum defunctum jam
quando ſcribitur reſpondiſſe ad epiſtolam
i: ut undique nutet fundamentum harum
um, & ſeptuaginta canonum Nicæni
.
dò, diſtinctione 63. can. Adrianus, & can.
lo, ponuntur duo canones ex hiſtoria Ec-
a Sigeberti, quibus affirmantur inveſtituræ
ɔrum conceſſæ Imperatoribus ab Hadriano
& à Leone octavo ſummis Pontificibus:
ıones confictos fuiſſe à Sigeberto ſchiſma-
ɔrico probat multis argumentis Card. Ba-
omo 9. Annallium, ad annum tertium

eſt ex libro octavo, ubi multa
centii ſecundi Pontificis, qui

Tertiò, cauſa 24. quæſt. 1. c
tribuitur iſte canon ſancto Hier
lo ad Damaſum. Sed revera de
bello fidei Pelagii hæreſiarchæ
primum Pontificem. Id ſatis c
ſtino libro de gratia Chriſti cap
ubi ponit ipſa verba hujus Symb
verba libelli, quem de fide ſua
centium miſſit.

Quartò, cauſa 10. quæſt 1. c
tes. Iſte canon ſumitur ex epiſt
ad Damaſum, de oblationibus
ſtola indigna eſt, quæ S. Hie
nam inter ſancti Spiritus organ
hujus epiſtolæ Euſebium Chrono
Hieronymus Arianum hæretica

Item ſcribens ad Damaſum
Commentarium in Matthæum.
quo Chryſoſtomus ſcripſit in Ma

ile cum ſtylo ſancti Hieronymi.
, cauſa 22. can. Nec artificioſo: citatur
uguſtinus in libro de conflictu virtutum
m cap. 19. At is liber non poteſt eſſe
ni, cùm in fine ejus libri commendetur
Benedicti, qui fuit plus centum annis
poſterior.
cauſa 27. can. Nubendi licentia: iterum
em liber cap. 24. qui nullo modo Au-
ſe poteſt. Adde quod plurimis in locis
citat Chryſoſtomum pro auctore operis
, & Hieronymum pro Origene.

De Petro Lombardo. 1145.

Lombardus, Epiſcopus Pariſienſis eodem
re floruit, quo Gratianus, & ſicut iſte
anones, & Canoniſtarum quaſi magiſter
ille collegit ſententias ſacrorum Theo-
& Magiſter Sententiarum, & Theologo-
laſticorum dici meruit. Ferunt Gratia-
Petrum Lombardum, & Petrum Come-
rmanos fratres fuiſſe: ſed fundamento
pinio. Certè in patria non conveniunt:
enim Ethruſcus fuit ex Cluſio Civitate
Petrus Lombardus ex Novaria, Petrus
Gallus ex Trecis. Quæ ſcripſerit Petrus
us, ex epitaphio ſepulchri ejus, quod eſt
a S. Mercelli Pariſiis, cognoſci poteſt:
ibi legitur, Hic jacet Magiſter Petrus
us epiſcopus Pariſienſis, qui compoſuit
ntentiarum, *Gloſſas Pſalmorum*, *& Epi-*

ibri Sententiarum, quod eſt præcipuum
giſtri Petri, *quatuor ſunt.*
continet ſententias Patrum de Trinitate,
Dei.

Secundus de creatione Mundi, ac præcipuè An-gelorum, & hominum, & de gratia Dei.

Tertius de Incarnatione Verbi, deque virtutibus & vitiis.

Quartus de Sacramentis, & noviſſimis, id eſt Reſurrectione, Judicio, &c. Hi jam aliquoties Coloniæ prodierunt ex officina Birckmannica.

Obſervatio.

Quamvis Petrus Lombardus Magiſter appellatur, tamen diſcipuli ejus, Scholaſtici doctores, viri acuti, & docti non omnia probant, quæ Magiſter docuit: notantur enim articuli viginti ſex, in quibus Magiſter rejicitur, in additione ad Magiſtrum excuſa typis, Nec ſolum opiniones ejus aliquando refelluntur: ſed etiam non defuerunt, qui eum ad Alexandrum tertium Pontificem detulerint, hæreſis nomine, quòd docuiſſet, Christum ut hominem non eſſe aliquid. Quam ejus ſententiam damnatam fuiſſe in Concilio quodam Pariſienſi, jubente Alexandro Pontifice, teſtatur Matthæus Paris in hiſtoria Anglicana, in Henrico ſecundo pag. 132. quæ damnatio contigit annis novemdecim poſt obitum ejuſdem Petri. Non diu poſtea accuſatus fuit à Joachim Abbate, quòd docuiſſet, unam ſummam rem eſſe Patrem, & Filium & Spiritum ſanctum. Sed Concilium Lateranenſe ſub Innocentio tertio, Petri Lombardi ſententiam approbavit, & contrariam Joachimi Abbatis reprobavit.

De Ottone Friſingenſi. 1145.

OTTO Friſingenſis Epiſcopus, inſignis nobilitate, pietate, & doctrina, fuit Henrici quarti Imperatoris nepos, Henrici quinti ſororius, Conradi Regis frater uterinus, Frederici primi patruus,

initio monachus fuit Ciſtercienſis, ac poulò pòſt Abbas Morimundenſis, deinde Epiſcopus Friſingenſis, tandem in ipſo eodem monaſterio piè Deo animam reddidit anno Domini 1159. & quoniam Gilbertum Porretanum aliquando valdè laudaverat, in morte revocavit, ſi quid in ejus laudem dixiſſet, quod fidei Chriſtianæ contrarium videri poſſet. Siquidem aliqui articuli in Concilio Epiſcoporum ab Eugenio III. Pontifice damnati fuerant ſub nomine Gilberti. vide Hæc omnia apud Radevicum lib. 2. de geſtis Frederici Imperatoris cap. 11.

Scripſit Otto Friſingenſis *libros ſeptem Chronicorum ab Orbe condito uſque ad annum Dom.* 1146. quibus addidit *librum octavum de fine mundi, Antichriſti perſecutione, Reſurrectione mortuorum judicio finali, & gloria beatorum, ac ſuppliciis damnatorum.*

Scripſit præterea *de geſtis Frederici I. Imperatoris libros duos*: quibus duos alios addidit Radevicus Canonicus Friſingenſis.

De Pothone Brumienſi. 1151.

POtho Presbyter Brumienſis ſcripſit *de domo Dei libros quinque*, & *de magna domo ſapientiæ librum unum.* Qui libri extant in Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo 9. edit. 2. ſcribere porrò cæpit *de domo Dei*, ut manu ſua ipſe notatum reliquit, anno quo mortuus eſt Rex Conradus, hoc eſt anno 1152.

De Petro Comeſtore. 1160.

PEtrus Comeſtor, qui & Magiſter hiſtoriæ Scholaſticæ, hoc ipſo tempore floruit: dedicavit enim opus ſuum Wilhelmo Archiepiſcopo Senonenſi, cui Alexander III. Papa commiſit, ut ſententiam quandam Petri Lombardi damnaret, ut

ſuprà diximus. Scripſit *hiſtoriam ſacram* 16. li
qui ſunt libri ſacri hiſtoriales, videlicet Gene
Exodus, Liviticus, Numeri, Joſue, Judices, R
primus Regum, ſecundus Regum, tertius Reg
quartus Regum, Tobias, Ezechiël, Daniel,
dish, Eſter, Machabæorum, Hiſtoria Evange
& hiſtoria Actuum Apoſtolorum. Scripſit au
inſerens verbis ſacris multa ex Gloſſis, & ex
fanis auctoribus, & non rarò admiſcens inc
hiſtorias.

De Ecberto Abbate. 1160.

ECbertus Bunnenſis primùm Canonicus, de
Monachus & Abbas Schonaugienſis, n
ſcripſit, quæ à Trithemio Commemorantur.
tant nunc ſermones 13. adverſus Catharos
temporis hæreticos; quibus decem illorum
ſes, ex Manichæorum erroribus petitas re
Qui ſeorſim prius editi, in auctariò etiam B
thecæ ſanctorum Patrum editionis 3 poſiti

De Theoriano. 1160.

THeorianus quidam Græcus vir doctus,
fuit à Manuële Imperatore ad Armen
eos ab erroribus circa fidem Chriſtianam re
ret : quod ille egregiè præſtitit anno Domini
Extat *dialogus Theoriani Orthodoxi cum* g
Armenorum, in tomo quarto Bibliothecæ
rum Patrum edit. 2. eſtque dialogus lectu
Quamvis Genebrardus lib. 4. Chronologiæ
tur excuſare Armenos ab errore Petri Gr
tamen judicent lectores, an rectè excuſave

De Arnulpho Lexovienſi. 1170.

ARnulphus Epiſcopus Lexovienſis, cuj
bra eſt mentio in Hiſtoria ſancti Thom
tuarienſis, ſcripſit epiſtolas, & alia quædam

tum proſâ, tum verſu, quæ ſimul extant edi-
ariſiis,

De Nicolao Claravallenſi. 1170.

NIcolaus Monachus Claravallenſis, & S. Bernardi Abbatis Secretarius, ſcripſit epiſtolas diverſos, quæ nuper in lucem editæ ſunt, in tario Bibliothecæ ſanctorum Patrum editionis iæ.

De Hugone Etheriano 1177.

HUgo Etherianus natione Tuſcus, vir doctus Græcè, & Latinè. Conſtantinopoli degens ipſit valdè eruditè *librum de proceſſione Spiritus ncti adverſus errores Græcorum*, quem librum ad exandrum tertium Pontificem miſit anno 1177. te Card. Baronio tomo 12. Annalium, ubi & iſtolam ejuſdem Alexandri ponit, qua gratias it Hugoni. Scripſit etiam *de regreſſu animarum inferis*. Utrumque opus extat in tomo 9. Biblioecæ ſanctorum Patrum, edit. 2.

De Arnoldo Carnotenſi. 1177.

ARnoldus Carnotenſis, Abbas bonæ Vallis, vir admodum pius, & doctus, & ſancti Bernardi ſcipulus, & amicus inprimis, ad quem etiam ſcrip- *epiſtolam* 310. *de obitu ſuo jam imminente*. Scrip- inſigne *opuſculum de ſeptem verbis noviſſimis à riſto in Cruce prolatis*. Scripſit item *de laudibus rginis Mariæ Matris Dei* . quæ duo opera extant Bibliotheca ſanctorum Patrum tomo primo edit. Scripſit quoque *ſecundum librum vitæ ſancti Berdi*, qui habetur ad finem operum ſancti Berrdi.

De Joanne Saresberienſi. 1177.

JOannes Saresberienſis, Epiſcopus Carn vixit tempore Alexandri tertii. Scripſit & *in iis vitam ſancti Thomæ Cantuarienſ pœnitentiale, Iurgationem Cleri, Policr libris octo, De nugis curialum, Epiſtolas add* Extant impreſſa anno 1513.

De Petro Bleſenſi. 1177.

PEtrus Bleſenſis, Archidiaconus Bathon vixit tempore Alexandri tertii Pontifi Henrici ſecundi Regis Anglorum, cui diuſ ris, & adminiſter fuit. Scripſit *multa ſapien eloquenter*, quæ nunc extant opera Joannis edita ſunt Moguntiæ anno 1600. videlicet læ 180.

Tractatus de transfiguratione Domini
Tractatus de converſione ſancti Pauli
Compendium in Job.
Tractatus de Hieroſolymitana peregri
Inſtructio fidei ad Soldanum Iconii.
Liber de confeſſione Sacramentali.
Liber de ſatisfactione à Sacerdote inju
Canon Epiſcopalis, ſive de inſtitution copi.
Invectiva contra depravatorem.
Tractatus de amicitia Chriſtiana.

Ad hæc meminit ipſe in Invectiva aliori rum ſuorum, quæ non videntur extare. In tur multæ hujus Petri epiſtolæ in tomo 1 nalium Card. Baronii : & inſtructio fidei a danum : invenitur etiam apud Matthæum P ſem ad annum Domini 1169. ſub nomine A dri tertii Pontificis. Pontifex enim eam dire mine ſuo, quamvis à Petro Bleſenſi conſcr

De Petro Cellenſi. 1180.

trus Abbas Cellenſis primum, deinde ſancti emigii ac demum Epiſcopus Carnotenſis, it varios tractatus, *de panibus lib.* 1., *de Taculo Moyſis libros* 2. & *de conſcientia librum* 1. xtant tomo 9. Bibliothecæ ſanctorum Patrum ſit etiam *Epiſtolas plurimas ad diverſos* quæ in s novem digeſtæ, excuſæ ſunt Pariſiis. Scrip- & alia conſtat, quæ in lucem nondum pro- nt.

De Guerico Abbate. 1180.

Uiricus Abbas Ingniacenſis ordinis Ciſtercienſis, ſancti Bernardi olim diſcipulus, ſcripſit *ones de tempore & ſanctis*, qui Pariſiis primum ſunt anno 1539. Scripſiſſe præterea dicitur *olas ad diverſos:* ſed hæc nondum excuſæ ſunt.

De Gulielmo Tyrio. 1180.

Ulielmus Archiepiſcopus Tyri vivebat anno Domini 1180. quo anno Manuël Imperator orum obiit, ut ipſe teſtatur libro 22. hiſtoriæ cap. 4. & 5.

cripſit *hiſtoriam de bello ſacro libris viginti tribus*, liber viceſimus tertius ab ipſo inchoatus, non lutus fuit, incipit ab anno Domini 1095. & uxit hiſtoriam uſque ad annum 1180. ſed conavit Joannes Heroldus additis libris ſex ad an- Domini 1521.

De Helmodo Butſonienſi. 1280.

HElmodus Canonicus Butſonienſis eodem tempore ſcripſit *hiſtoriam Henetorum*, ſive *Sclaum à Carolo Magno uſque ad annum Domini.* 8.

Urbano tertio ſummo Pontifici,
ficatum hiſtoriam ſuam perduxit,
mundi uſque ad annum Domini

Porrò hoc ipſo anno nupſit Co
gerii Regis Siciliæ, Henrico ſext
primi, adoleſcenti annorum vigir
huc vivente parente ejus Frideric
Gothefridus teſtatur parte decimaſ

Ex quibus refellitur fabula de
Rogerii, Sanctimoniali, & vetul
nem Cæleſtini tertii nubente Hen

Cæleſtinus enim tertius ſedêre
mini 1191.

De Gulielmo Neubrigenſi.

GUlielmus Neubrigenſis eode
ſit *hiſtoriam Anglicanam libri*
4. cap. 13. deplorat infelicem exit
mi, ob iniuſtam perſecutionem
Poniifici Alexandro tertio. Cœpit

ai regnare cœpit anno Domini 1199.

De Theodoro Balſamone. 1191.

THeodorus Balſamon Patriarcha Antiochenus vivit tempore Xiphilini Patriarchæ Conſtan-nopolitani, cui dedicavit ſuum opus. Gregorius tem Xiphilinus anno 1191. ſedêre cœpit, teſte ronio Card. tomo 12. Annalium, ad annum 91. Scripſit Balſamon *duos libros Commentario-m, unum in Nomocanomen Photii, alterum in nones variorum Conciliorum, & ſanctorum Pa-m.* Fuit autem Balſamon ſchiſmaticus, & Roæ Eccleſiæ infenſus, non minus, quam Pho-. Vide Baronium loco citato.

De Joachimo Abbate. 1195.

Oachimus Abbas Florenſis Monaſterii, vivebat anno 1195. Scripſit *in Iſaiam & Hieremiam & Apocalypſim*, & *Concordiam teſtamenti vete- & novi.* Quæ omnia extant. Circumferuntur edam vaticinia ſub ejus nomine de futuris Pontibus Romanis, quæ quam fidem mereantur, orum ſit judicium : illud mirum eſt, quod cùm vaticinia ad ſolos quindecim Pontifices pertiat : tamen curioſitas hominum ad noſtra uſque npora, extendere illa conatur.

CULUM DECIMUM TERTIUM
Ab Anno 1200. ad 1300.

De Innocentio tertio Pontifice.

INnocentius tertius Pontifex maximus ſedêre cœpit in Apoſtolica ſede anno 1198. & ſedit uſque ad annum 1216. Vir fuit multæ pietatis, & doctrinæ, nec mino- prudentiæ in Eccleſia gubernanda. Ejus opera obus tomis continentur.

In Priore habentur.

Sermones de tempore.
Item *de Sanctis, tum proprii, tum commu*
Item *de conſecratione Pontificis, quatu*

Ad hæc libri.

De Eleëmoſyna. 1
In ſeptem Pſalmos pœnitentiæ. 1
De laude charitatis. 6
De myſteriis Miſſæ. 6
De contemptu mundi. 3
Encomium in Chriſtum, & ejus Matrem.
Precationes de paſſione Chriſti.
De Sanctorum venera ne.
Hymnus in Chriſtum, & ejus Matrem.
Conciones parænetica ad Concilium. 1
Acta atque decreta Concilii Lateranenſis.

In Poſteriore tomo ſunt.

Epiſtolarum libri duo : & Conſtitutionum decretalium libri quinque.

Hujus opera extant quam correctè impreſſa Coloniæ apud Maternum Cholinum 1575.

Obſervatio.

Qui libros Innocentii tertii edidit, præmiſit ante Concilium Lateranenſe admonitionem, in qua dixit, Concilii illius decreta non à Concilio, ſed ab ipſo Innocentio poſt Concilium conſcripta, atque edita fuiſſe : quod inde probat, quia in capitulis quibuſdam fit mentio Concilii Lateranenſis jam peracti, ac præſertim in cap. 29. 33. & 41. Sed hic auctor, quicunque fuerit, omnino deceptus eſt, & alios nonnullos ſcriptores decepit. Siquidem Concilium Lateranenſe, cujus fit mentio in his capitulis, non eſt Lateranenſe ſub Innocentio tertio, ſed ſub Alexandro tertio, atque ad hunc errorem tollendum è medio, in editione Roma-

Conciliorum generalium Græcè, & Latinè
…rum, In Concilio ſub Innocentio tertio no-
… ad marginem, ubi ſint capitula Lateranenſis
…ilii ſub Alexandro tertio ibi citata. Itaque de-
… Concilii ſub Innocentio tertio edita, verè
…ilii generalis ſunt, & ab ipſo Concilio con-
…a, & edita non à ſolo Innocentio poſt Con-
…m.

De Gunthero. 1203.

Untherus Monachus Pariſienſis, ſcripſit *hi-
ſtoriam Conſtantinopolitanam*, quæ tempore ſuo
…igit, quando videlicet Conſtantinopolis à La-
… capta eſt, & Balduinus Flander Imperator
…us : quæ hiſtoria extat apud Henricum Cani-
… tomo quinto, par. 2. antiquæ lectionis.

De Helinando. 1203.

Elinandus Monachus Gallus ſcripſit *hiſtoriam
ab orbe condito uſque ad annum* 1212. *libris
…draginta octo* : quem auctorem præcipuè ſequuti
… Vincentius Bellocavenſis, & S. Antoninus in
…oria ſcribenda. Scripſit etiam *ſermones & epi-
…s, & alia*, quæ utrum excuſa extent, ignoro.

De Niceta Choniate. 1205.

Icetas Acominatus, ſive Choniates floruit
… poſt annum 1200.
…cripſit enim *hiſtoriam*, quæ extat *Græcè, & La-
… ab anno* 1118. *uſque ad annum* 1205. id eſt, ab
…erio Jo, Comneni, Alexii filii uſque ad obi-
… Balduini primi ex latinis Imperatoris Conſtan-
…politani. Dicitur etiam ſcripſiſſe *libros quinque
…ide Orthodoxa. Græco idiomate*, quos non vidi
… Pariſiis excuſos eſſe accepi.

De Conrado Urſpergenſi Abbate. 121

ABbas Urſpergenſis, cujus nomen diu
cognitum, ſed tandem Conradum eſſ
tuit, vivebat tempore Innocentii tertii Po
teſtatur enim ipſe, ſe anno Domini 1202.
Presbyterum, & anno 1207. factum eſſe
chum Præmonſtratenſem: & anno 1215.
eſſe Abbatem Urſpergenſem.

Scripſit *hiſtoriam*, ſive *chronicon à prim*
Aſſyriorum Belo, uſque ad Fridericum ſecund
peratorem, id eſt, uſque ad annum Domin
& Friderici Imperatoris nonum.

Obſervatio.

Neceſſe eſt, hanc hiſtoriam, vel non eſ
auctoris, vel Conradum hunc inſerviſſe al
hiſtoria ſua, ex ſcriptis aliorum. Siquider
1102. ſcribit ſe Romæ fuiſſe, cum Paſchali
dus Pontifex feria quinta in Cœna Domi
cè Imperatorem Henricum excommunicat
nunciavit. At ipſe [ut paulò antè notavim
bit, ſe anno 1215. factum eſſe Abbatem
genſem: quæ certè non cohærent, niſi f
ctus ſit Abbas cùm eſſet pluſquam cen
quindecim annorum. Sed neque hoc dici
cùm ipſe idem loquens de initio Pontific
nocentii tertii, id eſt, de anno 1198. dicat
fuiſſe in minori ætate, & adhuc laicum:
do enim eſſe poterat in minori ætate, ſi pl
centenarius erat?

Illud quoque obſervandum eſt, hunc au
ob amorem erga Imperatores ſuę nation
pauca contumelioſa ſcripſiſſe de Innocenti
& Gregorio nono Pontificibus valdè piis,
ctis: alioqui autem ſcriptorem eſſe ſatis
tem, & dignum, qui legatur.

De Honorio Auguſtodunenſi. 1220.

Onorius Auguſtodunenſis Presbyter claruit anno Domini 1220. ex Trithemio, qui ei mulera attribuit, quæ fortaſſe non extant. Extat excuſa Baſileæ anno 1544. *ſumma hiſtoria-* ſive *chronicon magnum* : extat etiam *commen-s in libros Salomonis* editus Coloniæ anno 1544. quoque liber inſcriptus *Gemma animæ*, qui ſolet excudi cum auctoribus, qui ſcripſerunt fficiis divinis. Extat denique liber de ſcriptori- Eccleſiaſticis.

De ſancto Antonio de Padua. 1220.

nctus Antonius de Padua appellatus quia in a Civitate poſt multa ſanctitatis edita ſigna , & in eadem ſepultus mirificè honoratur : ia fuit Ulyſſiponenſis, & vivente adhuc ſancto ncifco ejus ordinem ingreſſus, doctrina & milis plurimos convertit, vel ab hæreſi ad rectam m, vel ab improbis moribus ad pœnitentiam ndam. Extant ejus *conciones tum de tempore, de Sanctis*. Migravit in cœlum anno Domini 1. & anno ſequenti à Gregorio nono Pontifice r Sanctos relatus eſt.

De ſancto Raymundo de Pennaforti. 1230.

Anctus Raymundus de Pennaforti Barcinonenſis, Ord. Prædicatorum, floruit tempore Greii noni, cujus juſſu collegit *in unum volumen nque libris diſtinctum epiſtolas decretales ſummon Pontificum*, ut ipſe Gregorius Papa teſtatur in œmio Decretalium. Idem ſcripſit *egregiam ſumm* quæ cùm diu manuſcripta ferretur, tandem is mandata eſt. Obiit ſenex admodum Barcino- anno Domini 1275. illuſtris vitæ ſanctitate, & raculorum gloria : & noſtro tempore, ac me

ipſo præſente in ſanctorum numerum relatus
Clemente octavo ſummo Pontifice, anno D
ni 1601.

De Gulielmo Antiſiodorenſi. 1240.

GUlielmus Antiſiodorenſis Epiſcopus hoc
culo ſcripſit *ſummam Theologicam* Schol
more, diſtinctam in libros, tractatus, capit
quæſtiones. Una ejus ſententia notari ſolet,
gularis, quod videlicet merita hominum juſtor
prius, & principalius à fide, quam à charitate
pendeant. Sic enim docet libro tertio, tractatu
decimo, capite primo, quæſt. ſecunda: & cap
ſecundo quæſtione prima. Et quamvis ipſe
prædicet longè alio ſenſu, quàm Lutherani
ciant, tamen ſententia ejus, hoc potiſſimum te
pore, vitanda eſſe videtur. Vide, ſi placet,
ſcripſimus libro quinto de juſtificatione cap. 1

De Gulielmo Pariſienſi. 1240.

GUlielmus Epiſcopus Pariſienſis vivebat
Domini 1240. ut colligitur ex articulis q
buſdam ab ipſo hoc anno damnatis, qui haben
in additione ad libros ſententiarum Petri Lo
bardi.

Vir fuit admodum pius, & doctus: ejus ope
hæc extant Venetiis excuſa.

De S. Trinitate, lib.	1	*De bono, & malo.*
De primo principio.	1	*De univerſo.*
De Sacramentis,	1	*De profeſſione novitio*
Cur Deus homo.	1	
Summa virtutum.	1	*De dono ſcientiæ.*
Summa vitiorum.	1	*De operib. virtutum.*
De fide, & legibus.	1	*De remediis tentation*
De animabus hominum.	1	

alitate beneficio- 1
ſtro animæ. 1
torica divina. 1
tentia. 1
nonibus. 1
ieron. 1
erium. 1
rbia Salomonis. 1
In Eccleſiaſten. 1
In Cantica Canticorum. 1
In Evangelium Matth. 1
Sermonum. 1
Epiſtolarum. 1
De collatione, & pluralitate beneficiorum Eccleſiaſticorum tractatus duo.

De Jacobo à Vitriaco. 1240.

ous à Vitriaco, natione Gallus S. R. E. linalis, & Epiſcopus Tuſculanus à Grego- iono creatus multis laboribus pro Eccleſia functus in Oriente & Occidente, piè obiit omini 1240. de quo multa narrat Thomas itenſis ejus fermè æqualis.

it magnum *volumen concionum de tempore* s multus eſt in ſacris Scripturis citandis, iendis.

it *libros duos hiſtoriæ Hieroſolymitanæ, & talis.*

librum unum contra Saracenos.

libros duos de vita B. Mariæ OEginacenſis nt apud Surium die 23. Junii. Denique *piſtolas ad diverſos.*

ſancto Edmundo Cantuarienſi. 1240.

us Edmundus Archiepiſcopus Cantuarien- Gregorio nono Pontifice creatus, obiit omini 1240. & paulò pòſt ab Innocentio itifice inter ſanctos relatus fuit.

it utilem *librum, qui ſpeculum Eccleſiæ di-* extat in tomo 5. Bibliothecæ SS. Patrum,

De Innocentio IV. 1243.

INnocentius quartus Pontifex, patria G
ſis, vir doctrina & prudentia clarus ſed
pit anno Domini 1243. & obiit anno 1254
ſit *apparatum ſuper Decretales*, brevem, ſel
ditum. Scripſiſſe dicitur etiam alium librum
vellas, ſive authenticas, appellatum, nec
brum de Pontificis auctoritate, & Imperato
ribus contra Petrum de Vineis. Sed hos duo
ſteriores libros ego non vidi.

De Alexandro de Hales. 1245.

ALexander Halenſis, natione Anglus O
S. Franciſci, vir doctiſſimus, & ſancti
Bonaventuræ & Thomæ Aquinatis præc
ſcripſit juſſu Innocentii Papæ quarti *ſummam*
logiæ egregiam, & copioſiſſimam, quæ nu
eſt. Scripſit *poſtillam in tota Biblia*: nec non
mam virtutum. Obiit anno Domini 1245.
ſtatur Petrus Rodulphus à Toſſiniano in
Seraphica.

De Hugone de ſancto Caro. 1245.

HUgo de ſancto Caro, natione Burgund
Prædicatorum, Cardinalis ſanctæ Sa
Innocentio quarto Pontifice creatus fuit a
mini 1244. & piè, ac ſanctè obiit anno 1
Scripſit *Commentaria* brevia *in univer*
Biblia.

Scripſit etiam ſeorſim *in Pſalmos*: quan
ninò non conſtet, an Commentaria illa
mos ſint hujus Hugonis, an Alexandri
Idem Hugo excogitavit *concordantias B*
teſte S. Antonio 3. part ſummæ hiſtorialis

2. & per homines à ſe delectos opus la-
num perfecit : cui operi (ut facile eſt in-
dere) poſteriorum induſtria multa addi-

erto, quinto Generali Prædicatorum. 1245.

Humbertus patria Viennenſis natione
s, quintus Generalis Ordinis Prædicato-
nalis fuit Hugonis, quem etiam traxit ad
S. Dominici. Scripſit multa utilia, & val-
idelicet.
ionem Regulæ ſancti Auguſtini.
de ſeptem gradibus contemplationis.
de votis eſſentialibus religioſorum.
de eruditione Concionatorum.
de officiis Ordinis Prædicatorum à Generali Janitorem.
de vitis primorum Patrum ſui Ordinis.
ne *ſermones multos* valdè utiles, qui nuper,
nno 1603. recuſi ſunt Venetiis.

De Matthæo Pariſienſi. 1245.

thæus Paris, ſive potius Pariſienſis (ſic enim
catur in ipſo ejus libro, & in indice libri)
achus Albanenſis in Anglia tempore Hen-
Regis Anglorum. Scripſit *hiſtoriam An-*
à Willelmo I, uſque ad annum triceſimum
Henrici tertii, id eſt, ab anno Domini
ue ad annum 1250. & hoc ipſo anno ha-
æc verba, [Hic terminatur fratris Mat-
ſienſis Monachi S. Albani Chronica.] &
nſinuatur ejus mors. Continuavit autem
lius uſque ad obitum Henrici tertii, id
nnum Domini 1273.

Obſervatio.

Hæc hiſtoria multa habet ſcitû digna. Pr de rebus Eccleſiaſticis, de Concilio Lug de diſſidio inter Eccleſiam, & Imperium. S niam edita eſt ab hæreticis Tigurinis, cauti da eſt: non pauca enim leguntur tum in bro, tum in notis marginalibus, quæ vide dita ab hæreticis, ad invidiam conflandam ſiæ Romanæ.

De Martino Polono. 1250.

MArtinus Polonus natione, Monach ſione, Archiepiſcopus dignitate, & P tiarius Innocentii quarti Pontificis, ſcripſ *nicon*, in quo breviter res geſtas Pontifi Imperatorum perſequitur uſque ad ſua t id eſt, uſque ad Honorium quartum, qu cœpit ad annum Domini 1285. quem aut hoc meo libro non poſuiſſem, niſi citare ſtoricis Magdeburgenſibus, atque ab aliis cis: fuit enim Martinus vir ſimplex, & pro hiſtoriis obtrudit, qualis in primis e Joanne Papa femina. Quod enim Magdeb dicunt, hanc narrationem de Joanne femi ri apud Marianum Scotum, & Sigebert Martinum Polonum præceſſerunt, falſu oſtendi in lib. 3. de ſummo Pontifice cap in impreſſis codicibus Mariani, & Sigeb ſit hæc fabula ex Martini Poloni libro; tiquis manuſcriptis non habetur.

De Vincentio Bellovacenſi. 1250

VIncentius Bellovacenſis ex Ordine torum, vixit tempore Innocentii qua tificis. Scripſit opera laborioſiſſima, ac q

ſpecula, *Doctrinale*, *Hiſtoriale*, *Naturale*,
ale.
nale ſpeculum continet lib. 17. & tractat
bus ſcientiis à Grammatica uſque ad Theo-

iale ſpeculum tradit hiſtorias ab initio mun-
ad annum Domini 1244. ſed continuavit
lius uſque ad annum Domini 1494.
ale ſpeculum continet libros 32. & tractat
omnibus, herbis, avibus, &c. & in ulti-
de locis, & temporibus, & ſua tempo-
uiſſe anno Domini 1250.
ſpeculum continet libros tres, diviſos in
& diſtinctiones & tractat de paſſionibus
e legibus, de gratia, de vitiis, & virtuti-
oſiſſimè. Obiit autem anno Domini 1256.
onio Senenſi in Bibliotheca Ordinis Præ-
m, qui Vaſeum teſtem adducit.
culo morali, vide infrà, ubi de S. Thomæ
iſſerimus.

Henrico Card. Epiſcopo Hoſtienſi. 1261

icus natione Gallus hortatu Alexandri
æ quarti ſcripſit *in epiſtolas decretales* ac-
expoſitionem. Scripſit celebrem *ſummam*
uditione canonica plenam. Hic ab Ur-
a quarto Card. Epiſcopus Hoſtienſis crea-
t uſque ad annum Domini 1281.

De Guidone Papa. 1265.

o Groſſus patria Narbonenſis, qui poſtea
Clemens Papa quartus, dum in minori-
, ſcripſit *plurima ad Jus civile pertinentia*,
is conſultiſſimus erat. Scripſit etiam *in*
& ſecundum Decretalium. Obiit anno

Domini 1268. piè, & ſanctè, ut ſemper vixer

De Roberto Sorbona. 1265.

Robertus Sorbona tempore ſancti Ludovici Regis Francorum, vir multæ doctrinæ, & pi tis, quique Collegium Sorbonæ toto orbe ce berrimum Pariſiis inſtituiſſe dicitur. Scripſit o cula nonnulla, ut de *Conſcientia*, *De Confeſſi* *De itinere ad Paradiſum*, quæ extant tomo 5. bliothecæ ſanctorum Patrum edit. 2.

De Alberto Magno. 1265.

Albertus ob ſapientiam ſingularem cognome to Magnus, natione Suevus, profeſſione R ligioſus Ordinis ſancti Dominici, dignitate E copus Ratiſponenſis, ad quam dignitatem ab U bano IV. Pontifice aſſumptus fuit. Scripſit pl ma opera tum Philoſophica, tum Theologica, omiſſis philoſophicis, extat *ſumma Theologiæ*, imperfecta.

Commentaria in libros ſententiarum.
Commentaria in 12. *Prophetas minores.*
Commentaria in quatuor Evangelia.
De quatuor coævis liber unus.
De virtutibus liber unus.
De adhærendo Deo liber unus.
Compendium Theologicæ veritatis lib. 7.
Enchridion de veris, perfectiſque virtutibus.

Multo plura tribuuntur Alberto à venerabil tre F. Antonio Senenſi in Bibliotheca Prædi rum, & aliis, quæ, an extent, ignoto. Obii tem Magnus Albertus anno Domini 1280.

Obſervatio.

Inſcribuntur libri duo, unus de mirabilib alter de ſecretis mulierum, Magno Alberto.

-que liber indignus eſt, qui tanto Viro tribua-
: nam ſuperſtitioſa quædam continent, & mul-
ana.

De Thoma Cantipratenſi. 1265

T Homas Cantipratenſis, quem alii Gulielmum alii Henricum appellarunt: fuit natione Bra-
tinus, profeſſione Religioſus ſancti Dominici,
nitate Epiſcopus ſuffraganeus Archiepiſcopi Ca-
racenſis, & auditor Alberti Magni, ut ipſe in
re ſuo teſtatur, libro ſecundo, cap. ultimo,
m. 50. condiſcipulus ſancti Thomæ Aquinatis,
em nobilem adoleſcentem vocat lib. 1. cap. 20.
1. Scripſit utiliſſimum *opus de proprietatibus apum*
bus libris comprehenſum, in quo ſub figura apum
lta ſcribit de officio Prælatorum, & ſubdito-
n: & miracula, atque exempla ſui temporis ve-
fideliterque deſcribit. Editum eſt hoc opus Dauci
10 1597. cum annotationibus, & vita auctoris.
Scripſit præterea idem auctor *vitam Beatæ Chri-*
æ mirabilis, quæ extat apud Surium, menſe
io, die viceſimo tertio, & vitam ſanctæ Lud-
dis, quæ extat apud eundem, menſe eodem,
ſexto decimo: & addidit unum librum ad vi-
ı ſanctæ Mariæ de Oegnies. Scripſit autem mag-
labore, & longo tempore *librum de natura re-*
r, cujus ipſe meminit in præfatione libri de pro-
etatibus apum. Sed hoc opus tam laborioſum
ı videtur extare. Dicitur denique hic idem au-
r in gratiam ſanctæ Thomæ vertiſſe Ariſtote-
ı è Græco idiomate in Latinum, de qua re
nſulat lector vitam hujus auctoris præpoſitam
ris de proprietatibus apum.

menſe Martio, ille menſe Julio.

Ejus opera (ut ſanctus Hieron
Cipriano ſcripſit) Sole ſunt clari
caneum videatur eorum indicem
bam eorum indicem ex Romar
juſſu Pii quinti Pontificis maximi
tur omnium optima. Tomi ſunt

Primus tomus continet *vitam*
Commentaria in libros Perihermen
rum analyticorum.

Secundus tomus continet *Com*
octo Phyſicorum, in lib. 4. de cælo
lib. 2. de generatione.

Tertius tomus continet *Comm*
Metheororum, in lib. de anima, &
ralia.

Quartus tomus continet: *Com*
12. *Metaphyſicorum, Tractatum d*
tia cum Commentariis Card. Caiet
num in librum de cauſis.

Quintus tomus continet, *Comm*

mentariis *Franciſci Ferrarienſis.*
us tomus continet *Primam partem ſum-logiæ cum Commentariis Card. Caietani, & em ſancti Dionyſii de divinis nominibus.*
cimus tomus continet *Primam ſecundæ, dam ſecundæ cum Commentariis Cardinalis*

cimus tomus continet *Tertiam partem mentariis Card. Caietani.*
s decimus tomus continet *Commentarium in primum quinquagenam Pſalmorum, in anticorum, in Iſaiam, in Hieremiam,* &

is decimus tomus continet *Commentaria æum, & in Joannem.*
us decimus tomus continet *Auream cate-Patribus contextam in quatuor Evangelia.*
decimus tomus continet *Commentaria in iſtolas S. Pauli, & ſermones de tempore, nctis.*
ius decimus tomus continet *Septuaginta ula,* & *Scriptum ſecundum in quatuor li-ntiarum ad Anibaldum Cardinalem.*

ſervatio prima in opera S. Thomæ.

r libros in editione Romana numeratos tur ſub nomine S. Thomæ Commenta-neſim, & in libros Machabæorum, & in piſtolas canonicas. Sed Commentarium m à S. Antonio tertia parte ſummæ hi-it. 18. cap. 10. rejicitur, ut ſpurium. Scri-n Antonius Senenſis in Bibliotheca Or-dicatorom à S. Antonino rejici Com-m in Geneſim, quod tunc extabat : non od nuper inventum, & editum eſt. Sed

dus procedendi S. Thomæ. N
in editione Romana hoc opu
Siquidem eo tempore hoc opu
batur, & primum in lucem pr
no 1592.

Obſervatio ſecu

Ex opuſculis, quæ S. Thom
qua ſunt, quæ non eſt certum
opera; quę quia in editione R
diverſitate characteris; de illis
unum eſt, quod inſcribitur de
pum ad Regem Cypri: quod n
ſis ſuſpectum ſemper fuit. Prim
20. ſcribit auctor hujus operis
diſſe, ut Adolphus Imperator
bertus Adolpho ſuccederet. A
anno 1274. Adolphus autem I
anno 1292. & Albertus Adolph
ſſet quidem fieri, ut iſta verba
tata ab aliquo poſteriore in text

m : hic enim preſsè, & breviter ſcribit, & a paucis Complectitur; ille contra verbis abun- & pauca multis explicat. Adde quod hic au- non pauca levia profert, de nominibus magi- ium lib. 3. cap. 22. & lib. 4. cap. 26. quæ S. mæ nunquam excidiſſent. Quæ cauſæ fortaſsè nt, ut in editionæ Lovanienſi anni 1562. li- ſti de regimine Principum inter opuſcula S. mæ adſcripta non inveniantur. Adde ultimo, S. Thomas ſcripſerit ſeptem libros de erudi- e Principum planè utiliſſimos, qui habentur r opuſcula Romæ edita, non videbatur neceſ- um, ut ſcriberet etam de regimine Principum.

Obſervatio tertia.

Mirum eſt valdè, quod magna pars primæ ſe- ndę, & ſecundæ ſecundæ inveniantur iiſdem bis in primo, & tertio libro ſpeculi moralis Vin- tii Bellòvacenſis, & quidem non videtur Vin- tius potuiſſe ſpeculum ſuum morale conficere doctrina & verbis S. Thomæ, cùm ipſe obierit o Domini 1256. ut teſtatur Antonius Senenſis Vaſæo, in Bibliotheca Patrum Prædicatorum; S. Thomas obierit anno Domini 1274. & in rema ætate ſummam Theologiæ confecerit. Sed que eſt ullo modo credibile S. Thomam ſum- ſuæ partem ſecundam, eamque nobiliſſimam alio ſcriptore hauſiſſe. In his auguſtiis nihil mi- occurrit, niſi ſpeculum illud morale fortaſsè n eſſe Vincentii Bellovacenſis, ſed alicujus au- ris poſterioris, qui fortaſsè Vincentius etiam eretur, quique ſecundam partem S. Thomæ in npendium redigere voluerit. Id quod videtur ſe confirmari ex eo quòd ſpeculum morale gra- is multo eſſe videtur, quàm ſint ſpeculum do-

Pentecoſtes, & in Lugdunenſi
ſcribunt, ſed ante Concilium
temporibus Decembris anni 1
Concilio Lugdunenſi, quod F
tum invenitur S. Bonaventura
cum cæteris in prima ſeſſione
ſio celebrata eſt anno 1274.
ante Aſcenſionis feſtum. Vir f
doctiſſimus, & multa ſcripſit
ſunt juſſu Sixti V. Pontificis
ſtributa.

Primo tomo continentur, *Pri
turæ*, *Expoſitio in Examerox*,
ginti tres in diverſa loca Exam
ab auditoribus excerpta. *Expoſi
rium*, *in Eccleſiaſten*, *in Sapien
tationes Hieremiæ Prophetæ.*

Secundo tomo continentur
ſextum Matthæi, *Expoſitio in*
*Poſtilla in Evangelium ſanctis J
nes in eundem.*

Tertio tomo continentur

ulorum ; videlicet *prima pars* quæ eſt.

ione artium ad
iam
ium.
ium.
terminorum
iæ.
m compendioſum
s Sententiarium
ibri Sententia-
rmine digeſti.

De quatuor virtutibus Cardinalibus.
De ſeptem donis Spiritus ſancti.
De tribus ternariis peccatorum.
De reſurrectione à peccato ad gratiam.
Dieta Salutis.
De Eccleſiaſtica Hierarchia,

Secunda Pars.

m.
atione vitæ Do-
ſtri Jeſu Chriſti
meditationum.
gradibus con-
ionis.
ue feſtivitatibus
Jeſu.
de Paſſione Do-
Cruce laudatio.
itæ.
de laudibus B.

De Corona Beatæ Mariæ.
De compaſſione ejuſdem.
Philomela paſſioni Domini aptata per ſeptem horas.
De ſeptem verbis Domini in cruce.
Pſalterium B. Mariæ majus.
Pſalterium ejuſdem minus.
In Salutationem Angelicam,
In Salve Regina.

o tomo continetur *pars tertia opuſculorum*,

tione vitæ Chri-
ine animæ.
animi.

De decem præceptis.
De gradibus virtutum.
Itinerarium mentis in Deum.

De ſeptem itineribus æternitatis.
Stimulus divini amoris
Parvum bonum, ſive incendium amoris.
Amatorium.
Exercitiorum ſpiritualium libellus.
Facicularius.
Viginti quinque memorialia.
Confeſſionale.
De Ratione conf
De puritate conſci
De præparatione S dotis ad Miſſam.
Expoſitio Miſſæ.
De ſex alis Cheru
De ſex alis ſeraph

Octavo tomo continetur *pars quarta* [...] *rum*, quæ eſt.

De triplici ſtatu Religioſorum.
Speculum diſciplinæ propter novitios.
Viginti paſſus Novitiorum.
In Regulam Novitiorum
De proceſſu Religionis.
De contemptu Seculi.
De reformatione mentis.
Alphabetum parvum boni Monachi.
De perfectione vitæ ad Sorores.
Declaratio Regulæ Minorum.
Quæſtiones circa eandem Regulam.
Quare Fratres Minores prædicent, &c.
De paupertate Chri
Quod Chriſtus, & A ſtoli nudis pedibus debant.
Apologia Evangelicæ pertatis.
Contra calumniatores Regulæ Franciſca
Apologeticus in eis, Ordini Minorum verſantur.
De non frequentandis quæſtionibus.
Collationum libellus Fratres.
De reformandis Fratr
Ad miniſtros Pr ciales.
Appendix continet Compendium Theologiæ.
De eſſentia, inviſibilitate, & immenſitate Dei.
De myſtica Theologia.

Obi

biit vir ſanctus Deo, & hominibus amabilis
anno Domini 1274. Menſe Julio, die quin-
ima, quæ erat Dominica, ſub auroram, in
ilio Lugdunenſi, ut in ipſo Concilio legitur.

De Petro Tarantaſienſi. 1265.

trus Tarantaſienſis Ordinis ſancti Dominici
ardinalis Hoſtienſis à Gregorio decimo Pon-
cum S. Bonaventura creatus, ipſi Gregorio
dens, & Innocentius quintus appellatus, quin-
enſe obiit, anno Domini 1276.
ipſit *in quatuor libros Sententiarum*, dicitur
ſcripſiſſe *in Pentateuchum*, *in Pſalmos*, *in*
gelium Lucæ, *& in epiſtolas ſancti Pauli*; *&*
ue Compendium Theologiæ. Non defuerunt,
luſquam centum propoſitiones ejus reprehen-
nt: ſed juſſu Joannis Vercellenſis Magiſtri
ralis Ordinis Prædicatorum à ſancto Thoma
ſæ ſunt, ut ex opuſculo ejus perſpicuum eſt.

De Henrico Sterone. 1265.

Enricus Stero Monachus Chronicon ſcripſit
ab anno primo Frederici primi, *uſque ad Ro-*
bum Aſpurgium, id eſt, ab anno Domini 1152
e ad annum 1273. vide Henricum Caniſium
o 1. antiquæ lectionis

De Udalrico Argentinenſi. 1280.

U Dalricus de Argentina Ordinis Prædicato-
rum, & Alberti Magni auditor, ſcripſit *in*
s quatuor Magiſtri Sententiarum: *& ſummam*
logiæ ac librum de anima, claruit anno Domi-
1280.

GUlielmus Durantes, dictı
tione Vaſco, Epiſcopus Mī
ſuitus inſignis, ſcripſit *Speculun*
*diſtinctum ad Cardinalem Othob*ı
ſtea Hadrianus Papa quintus. S
*nale divinorum officiorum libri*ı
rium juris, & *Commentaria in*
Lugdunenſis. Vivebat tempore I
ficis anno Domini 1280.

*De Guidone Archidiaco*ı

GUido Baîſius Archidiacous
ſit *Commentarium in decret*ı
Roſarium appellavit. Scripſit eti:
cretales. claruit anno 1283.

De Ægidio Romano.

ÆGidius Romanus ex nobi
nenſium, Ordinis S. Augu
lis, ac poſtea Archiepiſcopus Bit
mæ auditor. & eius doctrinæ de

ica Canticorum lectiones novendecim.
olam ad Romanos lectiones.
Firmiter, & in cap. Marthæ expoſitio.
ionem Dominicam, & Salutationem An-
planatio.
is de corpore Chriſti, de diſtinctione arti-
idei & de arca Noë.
ata de Sacramento altaris, & de corpore

is de renunciatione Papæ.
ſcriptus occaſione Clerici minus ſufficien-
diaconatum promoti.
o Reges poſſint bona Regni Eccleſiis elar-

imine Principum libri tres Quodlibeta.
is contra exemptos. De divina influentia

ibus divinæ ſapientiæ. De defectu malo-
e.
leſtinatione, præſcientia, paradiſo, & in-

ato originali.
orium in corruptorium librorum Thomæ

tiam *manuſcriptus liber*, quem ego vidi.
te Eccleſiaſtica.
oſophicis hæc habentur typis mandata.

yſicam Ariſto- *oſitio.*	*De materia cæli.*
libros de anima	*De formatione corporis humani.*
libros de gene-	*Super auctorem libri de cauſis.*
libros Priores os.	*De eſſe, & eſſentia.*
	De motu Angelorum.
libros Rheto-	*De menſura Angelorum.*
	De cognitione Angelorum.

Sed hi tres poſtremi tractatus poſſunt inter
ra Theologica numerari. Floruit hic auctor
annum Domini 1290.

Obſervatio.

Opuſculum in orationem Dominicam, &
tationem Angelicam, & tractatus de corpore
ſti : non ſunt omninò certa opera Ægidii.
citari liber in quartum ſententiarum nomine
ut etiam liber de intellectu poſſibili contra
roem, & de gradibus formarum ; ſed, un
libri extent, ignoro.

De Raymundo Lullo. 1290.

Raymundus Lullus ex inſula Majorica
tempore Philippi Pulchri Regis Fran
circa annum Domini 1290. Scripſit lingua
gari, *multa opera*, quorum aliqua verſa
linguam Latinam, ut Ars magna, & parv
Raymundum Eimericus in directorio Inqui
ſcribit accuſatum fuiſſe ad Gregorium XI
vel potius accuſata fuiſſe ſcripta ejus, qu
tinerent pluſquam trecentos errores, & Be
de Lutzemburgo Raymundum hunc ponit
talogo hæreticorum. Contra autem non
qui eundem Raymumdum colant, ut ſanctu
tyrem, & vocent Doctorem illuminatum,
ta ejus orthodoxa eſſe confirment : de qu
tus eſt liber anno 1604. cùm hac inſcriptio
tentia definitiva in favorem Lullianæ doc
ris ordine, & Apoſtolica auctoritate lata,
ritatis triumphum, inque glorioſæ vind
memoriam, denuo impreſſa, & principal
ſcriptis munita. Quid in hac controverſi
dum ſit, nondum videtur eſſe definitum
ſtolica Sede; cum tam directorium Eimeri

lli oppoſitus, publicè, & ſine prohibitione
.

De Richardo de media Villa. 1290.

hardus de media Villa, natione Anglus, Or-
nis S. Franciſci, ſcripſit *in libros quatuor Sen-
um* dilucida *Commentaria*, in quibus S. Tho-
ctrina imitari viſus eſt.
pſit etiam *in quatuor Evangelia*, & *in Regu-
atrum Minorum*, &, *contra Petrum Joan-
brum unum.* Dicitur etiam ſcripſiſſe de Con-
ne B. Virginis, & in epiſtolas S. Pauli, &
line judiciorum, quod an ita ſit, non mihi
t.

De Henrico Gandavenſi. 1290.

nricus à Gandavo natione Belga Archidia-
onus Tornacenſis, vir doctiſſimus, ſcripſit
um opus Quodlibetorum, Item *ſummam quæ-
n ordinariarum.* Item *de Virginitate*, & *Pæ-
a.* Denique etiam *Commentaria in libros Phy-
n & Metaphyſicorum Ariſtotelis*, & librum
is Illuſtribus. Obiit anno Domini 1293.

De Joanne Pariſienſi. 1296.

nnes Pariſienſis, Ordinis Prædicatorum cla-
it circa annum 1296. Scripſit *in quatuor li-
s Sententiarum.* & *Quodlibeta varia:* ſed præ-
de poteſtate Regia, & *Papali*, & quoniam
in tempora turbulenta ob diſcordiam inter
cium VIII. Pontificem, & Philippum Pul-
Regem Gallorum; & ipſe Pariſiis agebat,
ebat, videtur propenſior fuiſſe erga Regem,
erga Pontificem.

De Dino Mugellano. 1299.

Dinus Mugellanus ſcripſit *in titulum de r... lis juris in ſexto*. Claruit tempore Boni... Papæ VIII. anno 1299.

SECULUM DECIMUM QUARTU

Ab Anno 1300. ad 1400.

De Joanne Duns Scoto.

Joannes Duns Scotus, Ordinis Mi... um, vir fuit acutiſſimo ingenio p... tus, & cùm docuiſſet primum O... deinde Pariſiis, immatura morte extremum obiiſſe dicitur anno Domini Scripſit hæc.

Scriptum Oxenienſe in quatuor libros Sen... rum.

Scriptum Pariſienſe in eoſdem libros.

Librum quodlibetorum.

Librum Collationem Pariſienſium.

Librum de primo principio rerum.

Librum Theorematum.

Librum de cognitione Dei.

Tetragrammata quædam,

Sermones de tempore, & de Sanctis.

Commentaria in Geneſim, in Evangelia Epiſtolas, valdè obſcura.

Item in Philoſophicis.

Scripſit *Quæſtiones in Prophirium*, Item ... *ſtotelis prædicamenta*, *Perihermenias*, *Prior ... ſteriora*, *Elenchos*, *de anima Metaphyſica*, ... *ſica*.

De Auguſtino Anconitano. 1301.

guſtinus Triumphus, patria Anconitanus, ofeſſione religioſus ſancti Auguſtini, vir pius ꝛus, floruit ad initium anni 1300. ſed obiit 328. cùm eſſet annorum octoginta quinque inſcriptione ſepulchri ipſius conſtat, quod r Neapoli in Eccleſia Fratrum Eremitanсti Auguſtini. Scripſit *egregiam ſummam ſtate Eccleſia*, quæ extat Romæ edita anno Scripſit etiam *Commentarium in Canticum Virginis Mariæ*, quod extat Romæ excuſum 1590. ſcripſit *plurima alia tum in ſanctam ram, tum etiam in Magiſtrum Sententiarum, iam in Ariſtotelem, & ſermones, ac tractatus* qui extare dicuntur in Bibliotheca Vaticana.

De Barlaamo. 1303.

laamus Epiſcopus Hieracenſis, vixit circa num Domini 1303. & ſcripſit *Epiſtolas mul- Græcos de unione cum Eccleſia Romana*, quas Henricus Caniſius num. 6. antiquæ lectionis.

De Siffrido. 1305.

idus Presbyter Miſnenſis eodem tempore ipſit *Epitomen hiſtoriarum libris duobus com- ſam ab anno Domini* 458. *uſque ad annum i* 1307. Extat hoc opus impreſſum cum aliis ꝛis Germaniæ.

De Nicephoro Calliſto. 1305.

cephorus Calliſtus hiſtoricus Græcus, vixit empore Andronici enioris Imperatoris cui vit hiſtoriam ſuam: proinde vixit poſt an- Domini 1300. *Hiſtoria*, quæ nunc extat Ni-

cephori Calliſti, continetur *libris octodecim* *incipit à nativitate Chriſti, ac definit in annum* *dem* 625. Credibile autem eſt, multò plures libros ſcriptos fuiſſe, ſed periiſſe.

Porrò in hiſtoria hujus auctoris, ut Gr Schiſmatici, non mirum videri debet, ſi inv tur errores proprii Græcorum, ut de proc Spiritus ſancti à ſolo Patre, in ipſa præfi Magis mirum eſt, inveniri non paucos err rebus hiſtoricis, ut ex Annalibus Card. B conſtat.

De Eberardo. 1305.

EBerardus Archidiaconus Ratiſponenſis *chronicon ab anno* 1273. *uſque ad annum* Vide Henricum Caniſium primo tomo a lectionis.

De Ediota.

IDiota, nomine proprio ex humilitate ſi ſcripſit libros quinque contemplationum pios, & eruditos. Item regulas duodecim vi ſtianæ, breves annotationes in Pſalmum q decimum, libellum contemplationum de B. ria; qui libri extant in Bibliotheca ſanctor trum tomo 11. editionis ſecundæ. Quando rit ignoramus. Ego in prima editione ſecu rum judicium poſui hunc auctorem ad ini ni 900. Sed poſtea legens diligentius ejus animadverti illum eſſe multo poſteriorem in procæmio libelli de B. Virgine citat Bernardi ex ſermone 2. ſuper miſſus eſt & in libro quinto Contemplationum cap. ſuo tempore Eccleſiam fuiſſe redactam fer gulum Occidentalem. Et cap. 11. utitur Scholaſticorum, & in libro de B. Virgin

diſputat de conceptione immaculatæ Beatæ
is Mariæ, quæ quæſtio poſt ſcoti tempora
e invaluit.

itio. Floruit hic Idiota circa initium ſeculi
i quarti, illique nomen erat *Raymundus Jor-*
, quod Pater Theophilus, Winand Jeſuita,
decimi ſeptimi egregius ſcriptos, adinvenit
ocet illum fuiſſe Canonicum Regularem,
enſem in Occitania, ac demum Abbatem
de Selles in Provincia Pituricenſi. Illius
denuò excuſa ſunt Pariſiis anno 1654. in uno
ine in quarto, ac continent tractatus ſexde-

De Petro Aureolo. 1317.

rus Aureolus Ordinis Minorum, ex Pro-
nciali Aquitaniæ Archiepiſcopus Aquenſis,
anno Domini 1317. & multa ſcripſiſſe dici-
ed *Commentarium in primum librum ſenten-*
, idque ſolum Romæ impreſſum vidi anno

antur multa ex Aureolo apud Joannem Ca-
am, ſed ea typis mandata non extant.

De Antonio Andreæ. 1317.

tonius Andreæ, natione Aragonius, Ord.
Franciſci, Scoti diſcipulus, ſcripſit *in qua-*
bros ſententiarum : quod ſcriptum editum eſt
iis anno 1578.

De Durando à ſancto Portiano. 1320.

randus à ſancto Portiano, natione Gallus
rdinis Prædicatorum, & Epiſcopus Melden-
heologus inſignis, ſcripſit *in quatuor libros*
tri ſententiarum Commentaria ſatis dilucida,

in quidus quamvis nonnulla ſcripſerit, qu
communi Doctorum ſententia adhorrent, quæ
etiam ab Ecelesia improbata ſunt: ipſe tamen
præfatione commentarii ſui in Magiſtrum, diſ
verbis aſſeruit ad Eccleſiam Catholicam Ro
nam pertinêre judicium de doctrina, ſeque ac
ſua ſcripta ejuſdem Eccleſiæ cenſuræ ſubmi
Scripſit etiam *librum* egregium *de origine ju
dictionum*. Floruit circa annum Domini 1320

De Herveo Natali. 1320.

HErveus Natalis Brito, Ordinis Prædicator Magiſter generalis, & Durandi æqualis, Theologus doctiſſimus. Scripſit *in Epiſtolas* S. P. quod opus habentur inter opera ſancti Anſel ut ſuprà diximus.

Scripſit etiam *in quatuor libros Magiſtri ſe tiarum.*

Item ſcripſit *tractatum de poteſtate Papæ.*
Alium de Sacramentis.
Alium de Chriſti, & Apoſtolorum paupert
Alium de utraque poteſtate Papali, & re
Alium de beatetudine. Item *ſcripſit Quodli*
Item *librum adverſus Durandum, in* iis, *bus à ſancto Thoma diſſentit.*

Et ſeorſim *librum de unitate formarum eundem.*

Nec non libros aliquot contra *Henricum davo.*

Et multa alia Philoſophica ſcripſit.

De Materia cæli. De æternitate mundi. De vol
De ſecundus intentionibus. Denique ſcripſit *de*
De motu Angeli. De relationibus.

Obiit anno Domini 1325.

De Franciſco Mayrone. 1320.

ancifcus Mayronis natione Scotus; profeſſio-
Religioſus Ordinis S. Franciſci, Scoti diſ-
s, vixit tempore Joannis XXII. Papæ anno
ni 1320.

ipſit *Commentaria in libros quatuor Magiſtri*
tiarum.

n *Quodlibeta. Formalitates, De primo principio.*
expoſitione divinorum nominum. Et de univo-
e.

æ omnia ſimul edita ſunt Venetiis anno 1520.
56.

ipſit præterea *Quadrageſimale*, & *Sermones de*
is.

n *de paupertate Chriſti, & Apoſtolorum.*
virtutibus, & vitiis capitalibus.
articulis fidei. De Baptiſmo. De humilitate.
Indulgentiis. De corpore Chriſti. De Angelis.
ſuffragiis defunctorum. De pœnitentia. De
o.
ultimo judicio. De ſeptem donis Spiritus ſancti.
æ omnia jam olim impreſſa fuerunt Baſileæ.

De Gulielmo Ockam. 1320.

Ulielmus Ockam natione Anglus, Ord. Mi-
norum, Scoti diſcipulus, & æqualis Franciſci
onis, vir doctus, ſed fautor Ludovici Impe-
is IV. nimis ardens, ob quam cauſam in ali-
errores lapſus meruit, ut in Indice librorum
bitorum ejus nomen poneretur. Scripſit *in*
or libros Magiſtri ſententiarum.
m Quodlibetorum. De fautaribus hæreticorum.
acramento altaris. Compendium Theologiæ.
ctibus hierarchicis. De ingreſſu ſcientiarum.
aupertate Apoſtolorum.

De poteſtate Pontificum, & Imperatorum.

Opus nonaginta dierum, & dialogos, quæ opera cum aliis contra Joannem XXII. ſcripſi ter dicta ſunt in Indice librorum prohibitoru

De Monaldo. 1320.

MOnaldus Dalmata Ordinis Minorum, & poſtea Archiepiſcopus Beneventi, ſcripſit ſ *mam juris Canonici*, quæ *aurea* dicitur, & impre fuit Lugduni anno Domini 1516.

Scripſit etiam *quæſtiones in quatuor libros ſenten tiarum & ſermones*. Obiit anno Domini 1332. Ma tyrio coronatus, apud Saracenos, ut teſtatur A tonius Poſſevinus in apparatu ſacro, tomo ſecu

De Nicolao Lirano. 1320.

NIcolaus Liranus ex Judaiſmo converſus a dem Chriſtianam, & Ordine Minorum aſſu to, ſcripſit *Commentarium*, ſive *poſtillam in u verſa Biblia*: quod opus notiſſimum eſt, & rec nitum impreſſum eſt Lugduni anno 1590. Scripſit præterea *librum de corpore Chriſti.*

Sermones de tempore, & de Sanctis.

Librum contra Judæos.

Commentaria in quatuor libros ſententiarum.

Quæſtiones veteris, & novi Teſtamenti.

Tractatum de viſione Dei.

Expoſitionem decem præceptorum.

Tractatum de idoneo miniſtrante, & ſuſci Sacramentum altaris. Obiiſſe dicitur anno D ni 1349.

De Pelagio Alvaro. 1320.

gius Alvarus, natione Hiſpanus, Religio- Ordinis Minorum, & Epiſcopus Sylvenſis mpore Joannis XXII. Pontificis, circa an- omini 1320. cujus Pontificis defenſor acer- uit.

ſit inſigne *opus de planctu Eccleſiæ.* *giam contra Gulielmum Ockam.* *ulum Regum. Et in libros Magiſtri Senten-*

De Petro Bertrando. 1330.

us Bertrandus Epiſcopus Eduenſis poſtea rdinalis vir doctiſſimus diſputavit de liberta- leſiæ contra Petrum de Cugneris coram o Rege Francorum anno 1329. & ea diſ- habetur tomo 4. Bibliothecæ ſanctorum . Scripſit etiam *reſponſa multa* & *librum* ſive *um de origine & uſu juriſdictionum*, ſive *de li & temporali poteſtate*: qui liber extat tum em tomo 4. Bibliothecæ tum etiam ſeorſim ſus cum aliis tractatibus.

De Nicophoro Gregora. 1330.

cephorus Gregoras, hiſtoricus Græcus, vi- ebat anno Domini 1344. ut ex fine operis ntelligi poteſt.

pſit *libros undecim de rebus Imperii Orienta-* eo tempore, quo Imperium Orientale dev- poteſtatem Latinorum, & perduxit hiſto- uſque ad obitum Andronici junioris, id eſt, o Domini 1200. uſque ad annum Dum. 1344.

De Petro Paludano. 1330.

rus Puludanus natione Burgundus, Ord. S. ominici, Patriarcha Hieroſolymitanus, vir doctus, claruiſſe dicitur anno Domini 1330.

tametſi alii eum poſteriorem faciant : ſed
eum collocant ante annum Domini 1300. nec
annum 1400.

Scripſit *in quatuor libros Magiſtri ſententia*
ſed non extant, quod ſciam, Commentaria
niſi in tertium, & quartum librum.

Scripſit etiam *tractatum* egregium *de cauſa
mediata Eccleſiaſticæ poteſtatis.*

Scripſit quoque *ſermones de tempore* qui
ſunt Antverpiæ anno 1572. multa alia ſcripſ
fertur, quæ non extant typis excuſa.

De Joanne Villano. 1330.

JOannes Villanus hiſtoricus Florentinus,
tempore Joannis XXII. Pontificis, & ſucceſ
rum ejus Benedicti XII. & Clementis VI.
obiit anno 1348.

Scripſit *hiſtoriam univerſalem temporis ſui*
accuratè, quamvis etiam leviter attigerit pr
tempora ab erectione turris Babyloniæ uſque ad
tempora.

Scripſit autem idiomate Italico, & totam hi
riam libris duodecim comprehenſam perduxit
annum Domini 1348.

Quamvis autem propoſitum ejus fuerit ſcribe
hiſtoriam civitatis Florentiæ : tamen multa co
memorat utilia de rebus Eccleſiaſticis, quæ ab
minus fideliter narrata fuiſſe inveniuntur.

De Guidone Carmelita. 1330.

GUido natione Catalanus, Prior generalis
dinis Carmelitani, ac poſtea Epiſcopus
joricenſis, ſcripſit *ingens volumen de omnibus h
ſibus* : quod extat impreſſum Pariſiis. Multa
ſcripſiſſe fertur, quæ ad manus meas non per
nerunt. Claruit anno 1330.

De Aſteſano Aſtenſi. 1330.

Steſanus Aſtenſis ſcripſit *ſummam Caſuum conſcientiæ libris octo*, quæ typis mandata fuit Ves. Vivebat anno Domini 1330.

De Adamo Goddam. 1330.

Damus Goddamus Anglus, ſcripſit *Commentaria in quatuor libros ſententiarum*, quæ edita unt Pariſiis anno 1512. Vivebat auctor anno o.

De Landulpho Carthuſiano. 1330.

Andulphus, ſive Ludolphus natione Saxo, profeſſione Carthuſianus, vir valdè pius, ſcripſ*toriam vitæ Domini noſtri Jeſu Chriſti ex Evan- depromptam*. Scripſit etiam *Commentaria in mos*, juxta ſenſum præcipuè ſpiritualem. Clacirca annum Domini 1330.

De Lupoldo Bambergenſi. 1330.

Upoldus Bambergenſis, vir eruditus, æqualis Landulphi Carthuſiani, ſcripſit *librum de juri- Imperii*, in quo multa admiſcet ad hiſtoriam eſiaſticam utilia.

De Joanne Andræa. 1330.

)annes Andræas Bononienſis Jureconſultus octiſſimus floruit tempore Joannis XXII. Paæ, ſed obiit anno 1348. Scripſit *in quinque decretalium*, quod opus *Novellas* appellavit. ſit etiam *Gloſſas in ſextum, & Clementinas.* lit quoque ad ſpeculum Gulielmi Durantis.

De Bartholomæo Piſano. 1335.

Artholomæus Piſanus Ordinis Prædicatorum didit *ſummam*, quæ dicitur *Piſanella* : quam tus eſt Angelus de Clavaſio.

De Joanne Calderino. 1340.

JOannes Calderinus Bononienſis filius a vus Joannis Andreæ, ſcripſit *in libros d lium.*

Item *Concilia*, & *Deciſiones*.

De Joanne de Baccone. 1340.

JOannes de Baccone Anglus, & Ordini meľitarum Prior Provincialiſ, Theolog Philoſophus doctiſſimus, floruit tempor mentis VI. Pontificis, & obiiſſe dicitur anno Scripſit *Commentaria in quatuor libros Magiſ tentiarum*; *Compendium legis Chriſti*; & *Qu ta*: quæ typis excuſa extant. Alia permult ſiſſe dicitur, quæ non vidi.

De Alberico. 1341.

ALbericus Roxiatus Bergomenſis, ſcripſi *tum Decretalium.*

De Simone de Caſſia. 1340.

SImon de Caſſia, natione Hernicus, R ſus Ordinis S. Auguſtini, admodum pi xit eodem tempore quo Joannes de Bacc obiit Florentiæ anno Domini 1348.

Scripſit *libros quindecim de rebus geſtis* I *Salvatoris.*

Scripſit etiam *librum de ſpeculo Crucis.*

Librum epiſtolarum ad diverſos.

Scripſit quoque lingua Italica *libros duos Chriſtiana*, & *expoſitionem Symboli Apoſtol.*

De Henrico Suſone.

HEnricus Suſo natione Germanus, Orc Dominici, vir fuit piiſſimus, & devoti Scripſit *horologium Sapientiæ.*

Librum de novem rupibus.

ditationes de paſſione Domini, & alia, vive-
nno 1340.

De Roberto Holkoth. 1349.

Obertus Holkoth, natione Anglus, profeſſio-
e Dominicanus, Scripſit *in librum ſapientiæ*
es 213.
n *lecturam in Cantica Canticorum*: & *in ſep-*
riora capita Eccleſiaſtici.
ipſit etiam *Commentaria in quatuor libros Ma-*
ſententiarum, & *alia quædam.* Floruit circa
n Domini 1349.

De Thoma Argentinenſi. 1350.

Homas de Argentina, natione Germanus,
Ordinis S. Auguſtini Prior Generalis, vixit
ore Clementis VI. & Innocentii VI. & obiit
æ anno 1357.
ipſit *Commentaria in Magiſtri ſententiarum*

ipſit etiam *quæſtionum è ſacris Scripturis ſolu-*

mones, *& epiſtolas*, *& librum Meditationum.*

De Nicolao Cabaſila. 1350.

colaus Cabaſilas Græcus, vixit tempore Joan.
Cantacuzeni Imperatoris, vel potius Tyran-
it vir valdè doctus, & Archiepiſcopus Teſ-
cenſis, ſed ſchiſmaticus. Scripſit *tomos ſex*
a in Chriſto, qui latinè impreſſi ſunt Ingol-
Extant etiam *libri de tribus Sacramentis*,
mo, *Unctione*, *& Euchariſtia* impreſſi ibidem,
explicatio Liturgiæ apud Bignęum in Biblio-
Patrum tomo 6. edit. 2. ex qua caput 29. &
nninò expungenda eſſent, vel cautiſſimè le-

Denique præter alia multa ſcripſit *de proc Spiritus ſancti contra Latinos*, ubi ſe hoſtem Ec apertè demonſtrat. Sed hunc librum impr non vidi.

De Gregorio Ariminenſi. 1350.

GRegorius Ariminenſis, æqualis fuit Th Argentinenſis, & ejuſdem Ordinis S. A ſtini Prior generalis.

Scripſit *Commentarium in primum & ſecu librum Magiſtri ſententiarum*.

Scripſit etiam *in epiſtolas ſancti Pauli*, & *in ſtolam ſancti Jacobi*.

De Richardo Armachano. 1350.

RIchardus Radulphus, Archiepiſcopus A chanus vixit tempore Innocentii VI. Po cis, & obiit anno 1359.

Scripſit *libros novendecim adverſus errores A norum*.

Scripſit etiam *librum adverſus Religioſos M cantes pro Parochis* : dicitur etiam ſcripſiſſe *bros quatuor ſententiarum* : nec non *libros d pertate*, & *de intentionibus Judæorum*, & *ſer aliquot*.

Obſervatio.

Hic auctor cautè valdè legendus eſt, præſ lib. 10. contra Armenos cap. 4. & cap. 23. & lib. 11. cap. 4. & ſermone primo, & 4. in quib cis multos errores habet de poteſtate Presb rum de paupertate Chriſti, & de ſtatu Religioſ Mendicantium : conſulat lector Thomam denſem, qui errores Armachani, & Jo. Wi qui ab Armachano aliqua accepit, diligenter tat : conſulat etiam, ſi placet, quæ nos ſc mus libro de Monachis cap. 45. & 46.

De Franciſco Petrarcha. 1350.

Ranciſcus Petrarcha, patria Florentinus, Archidiaconus Parmenſis, & Canonicus Patavi-, luſit aliquando elegantiſſimis verſibus Italicis res ſuos erga Lauram, ſeu veros, ſeu confictos beret materiam exercendæ Muſæ; ſed pœnia ductus, & tempus in cantiunculis illis contum deflevit, & in ſolitudine poſitus vitam ſtiano, & pio homine dignam egit, & multa gravia, atque utilia ſcripſit, ac tandem piè, èque obiit anno Domini 1374. ætatis ſuæ. 70. as opera quatuor tomis continentur.

In primo tomo hæc habentur.

emediis utriuſque fortunæ, lib. 2. *De vita ſoaria* 2.
tio Religioſorum 2. *De vera ſapientia dialogi* 2.
ontemptu mundi dialogi 3. *Septem Pſalmi pœentiales ad imitationem Davidis. De Rep. opae adminiſtranda lib.* 1. *De officio, & virtuus Imperatoris. lib.* 1.
m memorabilium, lib: 4. *Epitome vitarum virum Illuſtrium. De pacificanda Italia Exhorio.*
eteres Rom. Reip. defenſores Oratio.
ibertate capeſſenda hortatoria Oratio ad Nicom Laurentium. De obedientia, & fide uxoria. Avaritia vitanda. Itinerarium Syriacum.

In tomo ſecundo hæc ſunt.

olarum familiarium, lib. 8. *Epiſtolarum ad quoſm ex veteribus illuſtriores* 1. *Epiſtolarum ſine ulo.* 1.
olarum de rebus ſenilibus 16. *Epiſtolarum vaarum.* 1.
ui ipſius, & multorum ignorantia. 1.

Galli anonymi in Petrarcham invectiva.
Apologia Petrarchæ contra Gallum.
In Medicum quendam invectivarum, lib. 4

In tertio tomo ſunt.

Epiſtolæ octo de Laurea ſumenda.
Privilegium receptæ Laureæ. Egloga duod
Africæ, ſive de bello punico carminum, lib. 9
Epiſtolarum carmine ſcriptarum. 3
Teſtamentum Petrarchæ.

In quarto tomo ſunt *carmina Italic.*

De Nicolao Gorram. 1350.

NIcolaus de Gorram natione Gallus, Ord Prædicatorum vivebat anno Domini 13 Scripſit *Commentaria in Pentateuchum.*
In Pſalmos. In Cantica. In Eccleſiaſten. In Ec ſiaſticum.
Item *in Hieremiam. In Evangelia. In Epiſtolas ſancti Pauli.*
In Epiſtolas Canonicas. In Apocalypſim.
Denique etiam *in libros Sententiarum Magiſtri*

De Alphonſo Vargas. 1359.

ALphonſus Vargas Hiſpanus, Archiepiſcop Hiſpalenſis, obiit anno 1359. Scripſit *in mum Sententiarum*, & *in libros de Anima*; quæ preſſa ſunt Venetiis anno 1566.

De Joanne Taulero. 1350.

JOannes Taulerus, natione Germanus, Or S. Dominici, concionator inſignis, & piiſſi ſcripſit.
Sermones de perfectione vitæ interioris.
Tractatus de virtutibus. Epiſtolas ad diverſ
Cantica ſpiritualia.

- *novem gradibus Chriſtianæ perfectionis.*
culum, & exemplar Domini noſtri Jeſu Chriſti.
ercitia de vita & paſſione Chriſti.
xit circa annos Domini 1350.
jus opera adhuc brevi recuſa ſunt Coloniæ
. Quentelium.
rrò hunc virum, ut ſuſpectum circa fidem
empſit Joannes Eckius; ſed egregiè eum de-
t Ludovicus Bloſius.

De Manuële Caleca. 1375.

Anuel Caleca Græcus, vir doctus ſcripſit *li-*
brum contra errores Græcorum pro Latinis,
n vertit in Latinum idioma Ambroſius Ca-
ulenſis, juſſu Martini V. Pontificis: & eum
bros quatuor partitus eſt. Vixiſſe videtur hic
or poſt ſchiſma Urbani VI. & Clementis VII.
nte ſchiſma Eugenii IV. & Felicis V. nam li-
4. ſui operis ſcribit, Romanam Eccleſiam ſuo
pore gubernatam fuiſſe à duobus Pontificibus
videtur loqui de ſchiſmate illo diuturno Ur-
VI. & Clementis VII. ſiquidem in eodem li-
meminit Concilii Lugdunenſis ſub Gregorio
à tempore autem illius Concilii non fuit ſchiſ-
celebre, niſi ſchiſma Urbani, & Clementis;
d enim excitavit Ludovicus Imper. inter Joan-
n XXI. & Nicolaum V. breviſſimum fuit. Ita-
falſum eſt, quod quidam dicunt interfuiſſe
ecam in Concilio ſub Gregorio X.

De Henrico de Haſſia. 1380.

HEnricus de Haſſia Cartuſianus ſcripſit: *In*
Magiſtrum ſententiarum,
In Geneſim. In Exodum. In Proverbia Salomonis,
Apocayplipſim S. Joannis. Dialogum inter Epiſco-
pum, & presbyterum. Sermones varios. Regulas

ad diſcernendum peccatum lethale à veniali.
De obitu ejus variant ſcriptores. Alii ve
obiiſſe anno 1317. alii 1397. alii 1428.

De Joanne Rusbrochio. 1380.

JOannes Rusbrochius, natione Belga, P
Monaſterii Vallis Viridis, vir divinæ con
plationi addictiſſimus, ſcripſit *lingua ſua p*
varia opera, quæ in Latinam linguam con
edita ſunt Coloniæ anno Domini 1552. Etia
non ita prid. per D. Quentelium.

Sunt autem hæc.

Summa totius vitæ ſpiritualis. Speculum ſa
æternæ.
Commentaria in tabernaculum Moyſis. Tracta
præcipuis virtutibus. Liber de fide, & Jud
De quatuor tentationibus. De ſeptem cuſtodii
De ſeptem gradibus amoris. De nuptiis ſpiri
bus, lib. 3.

Vivebat hic auctor anno Domini 1390.

Hunc etiam Doctorem carpſit Jo. Gerſo
defendit Dionyſius Cartuſianus. Id enim ac
ſolet iis, qui ſcribunt de myſtica Theolog
eorum dicta ab aliis reprehendantur, ab aliis
dentur, quia non eodem modo ab omnibus
piuntur.

De Marſilio ab Ingen. 1390.

MArſilius ab Ingen obiit anno Domini
Sepultus in templo Suburbano S. Pet
delbergæ. Scripſit autem *commentaria in q*
libros ſententiarum non inutilia, & in Aca
Hiedelbergenſi Doctor & Rector fuit anno

De Baldo. 1390.

Aldus Ubaldus, natione Italus patria Peruſinus, celeberrimus Jureconſultus, ac Bartoli idam auditor.

ripſit præter ea, quæ ad jus civile pertinent, *mentaria in libros Decretalium.*

Obiit anno Domini 1420.

CULUM DECIMUM QUINTUM

Ab Anno 1400. ad 1500.

De Petro Ancharano. 1410.

PEtrus de Ancharano Bononienſis Baldi auditor floruit anno 1410. Scripſit *in libros Decretales*, & *in Clementinas*, & *Concilia.*

De Antonio de Butrio. 1410.

Ntonius de Butrio Bononienſis, æqualis Petro de Ancharano. Scripſit *in Decretales*, & *mentinas*, & *Repertorium Juris Canonici.*

De Joanne Capreolo. 1410.

Oannes Capreolus, Toloſanus Ordinis Prædicatorum, S. Thomæ doctrinæ defenſor egregius. Scripſit *Commentaria in quatuor libros giſtri ſententiarum*, in quibus S. Thomæ doctri ex ipſo S. Thoma explicat, & objectiones m, qui illam oppugnarunt optimè diſſolvit. ebat anno Domini 1410.

De ſancto Vincentio. 1410.

Anctus Vincentius Ferrerius Valentinus Ordinis Prædicatorum, vir Apoſtolicus, obiit an-

no Domini 1418. prædicavit multis in locis
bum Dei cum ſumma utilitate populorum,
cooperante, & ſermones ejus confirmante ſe
tibus ſignis. Extant ſub ejus nomine tres tom
liſſimarum concionum : quæ etſi fortè ab ej
cipulis ſcriptæ ſint : tamen doctrinam ejus
tinent.

Scripſit ipſe *tractatum de vita ſpirituali*, bre
ſed plenum optima inſtitutione.

Scripſit etiam *epiſtolas varias*.

In Catalogum Sanctorum relatus eſt à Call
tertio ſummo Pontifice.

De Franciſco Zabarella. 1410.

FRanciſcus Zabarella, patria Patavinus Arch
piſcopus Florentiæ, & Cardinalis creat
Joanne XXIII. Papa. Obiit anno 1417.

Scripſit *in Decretales*, & *in Clementinas*.

Scripſit etiam *Concilia*, & *repetitiones* varias.

Necnon *de horis Canonicis*.

Sed occaſione longiſſimi ſchiſmatis, ſcrip
etiam librum de ſchiſmate, in quo ſunt aliqua co
rigenda : quare in Indice librorum prohibitor
liber ejus de ſchiſmate cum præfationibus, A
gentinæ impreſſus ab hæreticis, prohibitus *eſt*, d
nec corrigatur.

De Petro ab Alliaco. 1410

PEtrus ab Alliaco Archiepiſcopus Camera
& Cardinalis, creatus à Joanne XXIII.
1411. Obiit ſub Martino V. anno 1426.

Scripſit *in quatuor libros Sententiarum*.

Item *de laude Scripturæ*, & *Eccleſiæ ſtabi*
Quæſtiones in Exameron. Paraphraſim in Pſ
Meditationes in Pſalmum 30. & 41. *In p*
pium Evangelii ſecundum Marcum. In Orat

ainicam, & *Salutationem Angelicam. In Can-
B. Mariæ*, & *Zachariæ*, & *Simeonis. Spe-
m conſiderationis. Compendium contemplatio-
De ſpirituali ſcala. De Sacramentis. De le-
s*, & *ſectis. De electione ſummi Pontificis.
exercitio ſpirituali. De Concilio Generali. De
decim honoribus ſancti Joſeph. Sermones*, &
*tolas. De concordia Theologiæ, cum Aſtrologia
hiſtoria. De anima*, & *accidentibus ejus.
iones in ſphæram Jo. de Sacroboſco. Tractatum
ibros Meteororum.*
ipſit quoque *vitam ſancti Petri Cæleſtini*,
er, & piè, & renunciationem Pontificatus
o factam laudat, & defendit contra detracto-
Neque verum eſt, quod aliqui dicunt, hanc
non eſſe ſcriptam à Petro de Alliaco Ar-
iscopo, & Cardinali, ſed à quodam alio Pe-
e Aliaco Gymnaſii Navarrici Archididaſcalo.
inquam, non eſſe verum, perſpicuè conſtat
æfatione ad ipſam vitam, ubi ſe auctor Epiſ-
m nominat. Unum eſt, in quo reprehenditur
uctor, quod videlicet ſenſiſſe videatur, Chri-
ativitatem prænoſci potuiſſe ex genethliacis
vationibus, atque ad hoc adduxerit apparitio-
ſtellæ, quæ apparuit Magis, de qua re vide
m Senenſem lib. 5. Bibliothecę ſanctæ, an-
ione 15. & 81. & lib. 6. annotat. 10.

De Joanne Gerſone. 1420.

annes Gerſon Gallus, Monachus Cæleſtinus,
ancellarius Pariſienſis, vir doctus, & pius,
biit anno Domini 1429. *multa opera* ſcripſit.
ribus tomis edita ſunt Argentorati anno 1488.
is addita eſt quarta pars. Sed quia, ut pluri-
, opuſcula ſunt parva, & in maximo nu-
, piguit ea deſcribere. Tribui ſolet huic au-
præclariſſimum opuſculum de imitatione

poſt videbimus. Itaque valde
rem illius opuſculi eſſe Joa
batem de Gerſen, ſive de Ge
tio vetuſtiſſima hujus libri, in
qui aſſervatur in Monaſterio
fuit Monachorum ſancti Be
domus Novitiorum Societati
ret, hoc opus tributum fuiſſe J
ter ſimilitudinem nominis; q
Joannes de Gerſen: & tame
batur hoc opus inter opera J
cellarii Pariſienſis, tributum fu
pis ob ſimilitudinem aliquam
que inter opuſcula ejuſdem
His accedit quod ſanctus B
ducentis circiter annis antiqu
& thoma de Kempis, citat ex
capitis ultimi libri primi ad v
eſſe verba devoti cujuſdem
Chriſti. Vide in tomo ſecund
Bonaventuræ Collationis ſept

eàquam hæc ſcripſeram, incidit in manus
præfatio Henrici Sommalii in libros de imi-
e Chriſti editos Romæ, anno 1610. in qua
ione affirmat idem Henricus inveniſſe ſe hos
, manu ipſius Thomæ de Kempis conſcrip-
Bibliotheca Canonicorum regularium ſancti
ni apud Lovanium. Et quoniam magni fa-
ſtimonium Henrici Sommalii, qui & Ordi-
ei eſt notæ probitatis & doctrinæ, nec tamen
ſuperiorem conjecturam prorſus rejicere:
ò rem in medio pono, & lectori judicium
uo.

De Thoma Valdenſi. 1420.

Homas Valdenſis, Anglus, Ordinis Carmeli-
tarum Prior Provincialis, floruit tempore
tini V. Pontificis, cui opus ſuum dedicavit,
biit Rothomagi in Gallia, anno 1430.
ripſit *opus* egregium, quod inſcripſit *Doctri-*
fidei antiquæ, tribus tomis diſtinctum.
primo tomo diſputatur contra hæreticos Wi-
tas, & Huſſitas de Deo, de Chriſto, de Petro,
cclesia, de Religioſis.
ſecundo de Sacramentis, contra eoſdem.
tertio de Sacramentalibus, contra eoſdem.
icitur etiam ſcripſiſſe *in multos libros divinæ*
turæ, & *in Magiſtrum ſententiarum Commen-*
a, & *varios tractatus*: ſed ego non vidi, niſi
os illos tres doctrinales fidei antiquæ, nec ſcio
lia extent typis excuſa.

De Auguſtino de Roma. 1330.

Uguſtinus de Roma, Epiſcopus Nazarenus,
Ordinis ſancti Auguſtini, ſcripſit.
rimum librum ſententiarum. Item *in omnes epi-*
olas ſancti Pauli. In epiſtolas canonicas. In Apo-
alypſim.

Scripſit etiam *de peccato originali. De libero ar-*
trio.
De poteſtate Papæ. De Sacramento divinitatis
Chriſti, & Eccleſiæ. De Chriſto capite, &
inclyto principatu.
De charitate Chriſti circa electos, & de ejus infi-
nito amore.
Sed hæc tria opera prohibita inveniuntur in In-
dice librorum prohibitorum, donec expurgentur.
Obiit anno Domini 1445.

De Joanne de Imola. 1430.

JOannes de Imola Jureconſultus celebris, ſcrip-
ſit *ſuper tres libros Decretalium: ſuper ſextum*
& *Clementinas*. Obiit anno Domini 1436.

De Paulo Burgenſi. 1430.

PAulus de ſancta Maria, relicta Judaica ſecta,
in qua natus erat, Epiſcopus Burgenſis crea-
tus, ſcripſit *additiones ad Poſtillam Nicolai Lirani*
quæ extant in ipſo Lirano. Scripſit etiam *ſcruti-*
nium ſcripturarum libris duobus, vivebat anno 1430.

De Joanne Archidiacono. 1430.

JOannes de Anania, Archidiaconus Bononien-
ſis, ſcripſit *Commentaria in Decretales.*
Scripſit etiam *volumen Conciliorum*. Obiit an-
no Domini 1455.

De Joanne Raguſæo. 1438.

JOannes Raguſæus Ord. Prædicatorum in Ba-
leenſi Concilio *orationem* habuit doctiſſimam
per octo dies *de communione ſub utraque ſpecie*
contra Huſſitas, quæ extat apud Henricum Ca-
ſium tomo tertio antiquæ lectionis, ubi etiam mul-
ta habentur alia de hæreſibus Boëmorum.

De Henrico Kalteiſen.

HEnricus Kalteïſen Ordinis S. Dominici, in eodem Concilio Baſileenſi diſputavit *contra Huſſitas de libera prædicatione Verbi Dei*, per tres dies: & diſputatio, ſive oratio extat apud Henricum Caniſium tomo 4. part. 2. antiquæ lectionis.

De ſancto Bernardino Senenſi. 1438.

SAnctus Bernardinus patria Senenſis, profeſſione Franciſcanus, vir doctrina, & miraculis clarus univerſam Italiam ſacris Concionibus illuſtravit. Obiit Aquilæ, ubi corpus ejus integrum inviſitur, anno Domini 1443. & à Nicolao quinto ſummo Pontifice in ſanctos relatus eſt anno 1450.

Scripſit *ſermones de tempore.*

Sermones de ſanctis. Sermones contra Judæos.

Scripſit etiam *in Apocalypſim. De Evangelio æterno De Chriſtiana Religione. De Conceptione B. Mariæ Virginis.*

De paſſione Domini. De virtutibus & vitiis. De fructibus Eleëmoſynæ. De triplici ſtatu animæ. De triplici amore Magorum. De ſacrificio Abraham. De veritate.

De amore Dei, & animæ. De Spiritu ſancto. De caſibus proprietatis. Officium nominis Jeſu. De mundana proſperitate. De Paſtorali gubernatione. De ſancto Joſeph ſponſo Virginis. De circumſtantiis nationum. De divino amore.

De triplici Chriſti nativitate. De tribus tormentis peccatorum. De obedientia. Defenſorium veritatis.

De Joanne de Polemar. 1438.

JOannes de Polemar Archidiaconus Barchinonenſis, in eodem Concilio Baſileënſi oravit per tres dies *contra Huſſitas de civili dominio*

Clericorum : oratio extat apud Henricum Can
tomo 4. part. 2. antiquæ lectionis.

De B. *Joanne Capiſtrano*. 1440.

B. Joannes de Capiſtrano, natione Italus
Minorum ſancti Bernardini amiciſſimus,
boribus maximis pro Eccleſia perfunctus obi
no Domini 1456.

Scripſit *de dignitate Eccleſiaſtica ad Nicola Papam.*

De illuſtranda conſcientia. De cenſuris. De Inferni, & Purgatorii. De pœnis injun De reſtitutione, & contractibus. De Matr De Conceptione Beatæ Virginis. De Iudici verſali, & Antichriſto,

De poteſtate Papæ, & Concilii. De auctoritat cilii, ſive Eccleſiæ. Speculum Clericorum cupiditate. De Paſſione Domini. Contra Hu Adverſus Ioannem Rocheſanum, hæreticum tam.

Scripſit denique *Epiſtolas ad varios.*

De Alphonſo Toſtato. 1440.

ALphonſus Toſtatus natione Hiſpanus E
pus Abulenſis, vir ſanctitate, & doctri
lebèrrimus : vixit tempore Eugenii quarti Po
cis, circa annum Domini milleſimum quadr
teſimum quadrageſimum.

Scripſit *Commentaria* copioſiſſima *in Pen chum*, *in Ioſue*, *Iudices & Ruth* : necnon i *Regum*, & *Paralipomenon*, & *in Evangelium Matthæi*, in quibus Commentariis diſſolvi ſtiones innumerabiles, ut merito de eo ſc ſit, Hic ſtupor eſt mundi, qui ſcibile diſcu ne, & quod magis eſt admirandum, tanta breviſſimo tempore, cum non vixerit niſi quadraginta. Neque ſolum Commentaria ill

d etiam opuſcula plurima, è quibus extant.
enſorium trium concluſionum.
er de ſancta Trinitate.
er contra Sacerdotes concubinarios.
radoxa. Explicatio verborum Iſaiæ, Ecce Vir-
cipiet.
er de ſtatu animarum poſt mortem.
er de optima politica.
ujus opera omnia demùm Coloniæ apud D. D.
onium Hierat, & Joannem Gymnicum ſunt
a 1612. Obſervandum eſt defenſorium eſſe
legendum in ſecunda parte cap. 30. & cap.
& 69. & ſequentibus multis, ubi de ſummo
ifice diſputatur.

De Blondo Hiſtorico. 1440.

avius Blondus patria Forolivienſis, à ſecretis
uit Eugenio quarto ſummo Pontifici; & ſcrip-
iſtoriam Romanam, in qua multa Eccleſiaſtica
inentur, *ab inclinatione Imperii uſque ad ſua*
ora, id eſt; *ab anno Domini* 407. *uſque ad an-*
1400.

De Nicolao Panormitano. 1440.

Icolaus Teduſcus, natione Siculus, patria
Catanenſis, Ord. ſancti Benedicti, Abbas, &
ea Archiepiſcopus Panormitanus; ac demum
R. E. Cardinalis creatus, ſed in ſchiſmate à
ce quinto Antipapa. Vir fuit Juris Canonici
tiſſimus, & plurima ſcripſit, quæ tomis octo
prehenduntur in editione Veneta anni 1592.
primo, & ſecundo tomo habentur *Commenta-*
in primum librum Decretalium.
tertio quarto, & quinto tomo habentur *Com-*
taria in ſecundum librum Decretalium.
ſexto tomo habentur *Commentaria in tertium*
retalium.

In ſeptimo tomo habentur *Commentaria in* ... *tum*, *&* *quintum Decretalium* : & *in epiſt*... *mentinas*.

In octavo tomo habentur *Concilia* 226 ... *nes ſeptem*.

Item *Relectio in cap. Per tuas*, *de Arbitr*...

Item *Practica ejuſdem*.

Dicitur etiam ſcripſiſſe *Commentarium* ... *tum in Decretum* ; ſed neſcio, an extet. D... etiam ſcripſiſſe *librum pro Concilio Baſilienſi*; ... hunc librum ut in mala cauſa ſcriptum, ... de erroneum, credibile eſt ex ejus operibus ... ſum fuiſſe. Ego certè inter ejus opera ... editionum eum nuſquam reperi. Quamvis ... hic auctor ſederit in Concilio Baſileënſi, ... quo tempore Concilium acephalum, & ſchiſ... cum erat : tamen in eo benè ſe geſſit, ... troducentibus in Concilium multitudinem ... terorum, ob defectum Epiſcoporum, liber... tradixit : ut teſtatur Ænæas Sylvius qui ... aderat, in hiſtoria Concilii Baſileënſis, ... enim, & docebat, in Conciliis, præſertim ... libus, locum non eſſe ſimplicibus Presbyteris, ... ad votum deciſivum, niſi locum tenerent ab... tium Epiſcoporum. Obiit Nicolaus, Abbas Pano... mitanus anno 1445.

De ſancto Antonino Florentino. 1445.

SAnctus Antoninus, patria Florentinus, ... Prædicatorum, ac poſtea Florentiæ Archie... copus, vir doctiſſimus, & ſanctiſſimus, obiit ... Domini 1459. ætatis ſeptuageſimo, quem in ſanct... rum Catalogum retulit Adrianus VI. Pontifex...

Scripſit *ſummam hiſtorialem in tres partes d*... *ſam*.

Summam Theologicam, *in quatuor partes diviſ*...

um de eruditione Confeſſorum, qui dicitur,
unt, quia incipit, Defecerunt ſcrutinio.
ur etiam ſcripſiſſe *Trialogum de Chriſto, &*
diſcipulis euntibus in Emmaus, in quo ex-
ır omnia, quæ de vita, morte, & reſurrec-
)omini prædicta ſunt.

De Ænæa Sylvio 1450.

æas Sylvius, patria Senenſis, vir doctus,
udens, & magni animi, ac primum à ſe-
mperatoris deinde Epiſcopus Senenſis, tum
alis, denique ſummus Pontifex Pius ſecun-
um expeditionem magnam adverſus Turcas
ani nominis hoſtes moliretur, obiit anno
i 1464.
ıſit *de rebus Eccleſiaſticis contra Thaboritas*
unum.
Nicolaum de Cuſa, lib. 1.
ide ad Imperatorem Turcarum.
iſtoria Bohemorum. De clade Conſtantinopo-

lade univerſalis Eccleſiæ.
conventu Mantuantino, Orationem. 1.
Caliſtum Papam, Oratio. 1.
Cardinales Oratio. 1.
um Blondi Epitomen. Epiſtolas multas.
Concilio Baſileënſi, libros duos. Retractationem.
mentaria de rebus à ſe geſtis.
onſionem ad Martinum Mejer pro Eccleſia
a.
pſit præterea *multa ad humanitatem, ad poë-*
l Corographiam pertinentia.

Obſervatio prima.

: ſcripſit Ænæas pro Concilio Baſileënſi,
ıvenis eſſet, retractavit ſenex, & Pontifex

Maximus, & quamvis libri illi de Concilio B
leënſi merito prohibiti ſint ab Eccleſia Cath
tamen hæretici Baſileënſes, qui nuper eoſd
bros recuderunt, non tam Eccleſiæ Cathol
quàm cauſæ ſuæ detrimentum attulerunt. S
dem ex hiſtoria illa Æneę Sylvii de Concilio
leënſi, apparet illud Concilium initio fuiſſe l
timum: ſed ubi verum Pontificem Eugenium q
tum deponere aggreſſi ſunt Patres illi, jam n
habuiſſe formam veri Concilii, non ſolum, q
acephalum eſſet, ſed etiam quòd contra formam
omnium veterum Conciliorum plures eſſent in eo
Conventu Presbyteri cum voce deciſiva, q
Epiſcopi, notiſſimum enim eſt, Concilia gene
lia, ut etiam provincialia, Epiſcoporum eſſe, no
minorum Sacerdotum: ſic enim legimus in Con
cilio Calcedonenſi actione prima, Mitte foras ſu
perfluos Concilium Epiſcoporum eſt. Vide,
ſi placet, quæ ſcripſimus libro 3. de Eccleſia
cap. 16.

Obſervatio ſecunda.

Extant Commentaria de rebus geſtis Pii ſecun
di ſub nomine Joannis Gobellini, ſed dubium e
an illud opus ſit ipſius Pii Pontificis, an vero ej
ſub cujus nomine prodiit: extant enim manuſcri
ta commentaria eadem ſub nomine Pii ſecund
& ſtylus videtur eſſe idem in hoc opere, & in a
ejuſdem auctoris, ſed res non eſt magni mome

De Andrea Barbatio. 1460.

Andreas Barbatius Siculus, floruit anno 1
Scripſit *in Decretales.*

Scripſit etiam *de Cardinalium præſtantia.*

Scripſit quoque *varia conſilia.*

De Laonico Chalcondyla. 1460.

-onicus Chalcondyla Athenienſis, ſcripſit *hi-ɔriam libris decem de origine, & rebus geſtis rum uſque ad ſua tempora*, id eſt, *ad annum ni* 1462. cui hiſtoriæ adjecta eſt appendix qua ıuatur hiſtoria uſque ad annum Domini 1565. auctorem ponimus inter Eccleſiaſticos, quo- ejus hiſtoria plurima continet ad res Chri- s pertinentia.

ia tamen hic auctor ab hæretico homine la- e donatus eſt, & annotationibus in margine ; auctus in Indice librorum prohibitorum, ectio interdicta invenitur. Ipſe etiam Laoni- on caret narrationibus falſis, quas temerè lit rerum noſtrarum ignarus.

De Joanne Baſſolio. 1460.

annes Baſſolius Ord. Minorum, ſcripſit *in ıatuor libros ſententiarum* non contemnenda *ɔmmentaria.* Vivebat anno Domini 1466.

De B. Laurentio Juſtiniano. 1440.

:atus Laurentius Juſtinianus, patria Venetus, c primum Canonicus Regularis, deinde Epiſ- ; Venetiarum, poſtremo primus ejuſdem Ur- atriarcha, floruit doctrina, ſanctitate, & mi- is temporibus Eugenii quarti, & Nicolai i. Pontificum Romanorum, circa annum Do- 1440. Obiit anno 1445.

:ipſit *volumina quindecim*, quorum hi ſunt ti-

ım vitæ. De diſciplina Monaſtica. De connubio rbi, & Animæ. De humilitate. De ſpirituali eritu animæ.

iumphali agone Chriſti. De interiori conflictu.

De complanctu Eccleſiæ. De corpore, & ſ
Chriſti.
De vita ſolitaria. De contemptu mundi. De ſ
Domini in cœna. De officio Paſtorali. De
tia. De gradibus perfectionis.

Scripſit præterea *ſermones quadraginta.* Ob no ætatis 74. Epiſcopatus viceſimo quarto, quinque annis ultimis fuit etiam Patriarcha.

De Joanne de Turrecremata. 1440.

JOannes de Turrecremata, natione Hiſ Ord. Prædicatorum Cardinalis presbyter Sixti ab Eugenio quarto creatus, poſtea Ep copus Cardinalis Sabinus Theologus, & Jureco ſultus eximius, obiit anno Domini 1468. ætatis major.

Scripſit *ſummam de Eccleſia*, *quatuor libris.*
Apparatum ſuper Decretum Eugenii quarti
unione Græcorum cum Latinis.
Commentaria in Decretum Gratiani.
In Pſalterium. In Evangelia Dominicalia.
In Evangelia de ſanctis. De corpore Chriſti c
Bohemos.
De ſalute animæ. De aqua benedicta.
De Conceptione B. Virginis. In Regulam ſancti Be
nedicti.
Meditationes de vita Chriſti.

De Matthæo Palmerio. 1440.

MAtthæus Palmerius Florentinus, vixit te pore Concilii Florentini, ut ipſe teſtatur Chronico. Scripſit, ſive continuavit *Chronicon anno* 449. *ubi deſiit ſanctus Proſper, uſque ad ann* 1449. Scribit quidem Jo. Trithemius, hunc M thæum poſtea de hæreſi convictum, & damnat

fui

ſed in Chronico ipſius nullum ego erroris veſtigium.

De Matthia Palmerio. 1440.

Atthias Palmerius Piſanus, vixit eodem ſeculo, & continuavit *Chronicon Matthæi ab* 1450. *uſque ad* 1481.

De Beſſarione Cardinali. 1440.

ſſarion natione Græcus, patria Trapezuntius
gnitate Epiſcopus Nicænus, poſtea Cardina-
R. E. ab Eugenio quarto Pontifice creatus
s legationibus perfunctus, multiſque aliis piis
ibus fatigatus, obiit anno Domini 1472. Sixto
o ſedente.

ipſit *Orationem pro unione*, prolixam, & do-
nam, quæ extat Græcè, & Latinè ſeſſ. 25.
ilii Florentini.

ripſit quoque *aliam* breviorem, quæ pariter
Græcè, & *Latinè*, ſeſſ. 1. ejuſdem Concilii.

ipſit etiam *librum adverſus Marcum Epheſium*
efenſione Eccleſiæ Romanæ.

ripſit quoque *de verbis conſecrationis adverſus*
em Marcum.

ripſit *de illo Joannis* 21. *Sic eum volo manere,*
veniam.

ripſit denique multa *Philoſophica in defenſio-*
Platonis: *& Metaphyſicam Ariſtotelis latinitate*
vit : & *libros tres conſolatorios ad Imperatorem*
corum miſiſſe dicitur.

De Georgio Scholario. 1440.

Eorgius Scholarius vir inter Græcos ſapientiſſimus.

cripſit *Orationes quatuor de pace inter Græcos,*
Latinos ineunda, quæ habentur *Græcè*, *& La-*

tinè poſt Concilium Florentinum : hic ide[...] ſetur eſſe ille Gennadius [quippè qui mu[...] nomen aſſumptus ad Patriarchatum Conſta[...] politanum] qui ſcripſit *quinque Orationes de[...] que articulis controverſis pro veritate Catholica*

De proceſſione Spiritus ſancti. De Primatu[...]
De Azymo. De Purgatorio.
De viſione Dei ante reſurrectionem corporu[...]

De Joſepho Methonenſi. 1440.

JOſeph Epiſcopus Methonenſis eodem temp[...] ſcripſit *librum reſponſionis pro Concilio Flo[...]tino ad librum Marci Epheſii calumniatoriu[...]dem Concilii.* Extat autem hæc reſponſio Græ[...] & Latinè poſt idem Concilum.

De Gregorio Protoſincello. 1440.

GRegorius Magnus Protoſincellus, ac p[...] Patriarcha, ſcripſit *reſponſionem aliam* a[...] *Epiſtolam Marci Epheſii :* quæ reſponſio imp[...] eſt *Græcè & Latinè* poſt Concilium Florent[...] Dicitur autem iſte Gregorius Romæ ſepultus & miraculis coruſcaſſe.

De Nicolao de Cuſa.

NIcolaus de Cuſa natione Germanus Dec[...] ſancti Florini, deinde Epiſcopus Brixin[...] denique Cardinalis ſancti Petri ad Vincula [...]colao V. Pontifice creatus, vir fuit æque p[...] doctus. Obiit anno Domini 1464. ætatis 6[...]

Scripſit *de Viſione Dei. De docta ignorant[...] De reparatione Kalendarii. De cribratione Al[...] De venatione ſapientiæ. De ludo globi myſtic[...] verſus Bohemos. Conjecturam de noviſſimis De dato Patris luminum. De quærendo De[...] rectorium ſpeculantis.*

*iatione Dei. Dialogum de Geneſi. De concor-
tia Catholica. Sermones per annum, & epi-
as ad diverſos.*
it *de Mathematica perfectione. De Berillo.
ice theorica. De quodratura circuli & de for-
a.*
e hæc in primo tomo.

In ſecundo tomo habetur.

*gus de Deo abſcondito. De annunciatione Do-
ica.
ationum libri decem. Epiſtolæ ſeptem Correctio
ularum Alfonſi. De perfectione mathematica.
rithmeticæ complementis. De tranſmutationibus
ometricis. Complementum Theologicum.*

Obſervatio.

icolaus de Cuſa Concordantiam Catholicam
ſit Juvenis inchoante videlicet Concilio Baſi-
i; & quia magna tunc erat fama Concilii Ba-
ſis, cœpit & ipſe cum multis aliis exaltare
tatem Concilii, & deprimere auctoritatem
ſtolicæ ſedis: ſed poſtea ubi vidit pertinaciam
m, qui Concilio adhærebant, ut etiam aude-
ſchiſma facere, & adverſus legitimum Ponti-
n, idolum erigere; cæpit & graviſſimis epiſto-
os deteſtari, & pro extinctione ſchiſmatis plu-
m laborare. In qua re imitatus eſt Julianum
i Angeli Cardinalem præſtantiſſimum, &
am Sylvium, poſtea Pium II. Pontificem,
nitio Concilium Baſileënſe contra Eugenium
ificem defenderunt: poſtea vero pro Eugenio
ifice contra Concilium depugnarunt. Vide re-
ionem Pii II. in iis, quæ ſpectant ad Julia-
Cardinalem: & epiſtolam Nicolai de Cuſa
Rodericum, in iis, quæ ad ipſius Nicolai
entiam, & judicium pertinent.

De Dionyſio Carthuſiano. 1450.

DIonyſius Carthuſianus, natione Belga, vir ſanctiſſimus, & doctiſſimus, vixit in ordine Carthuſiano annos 48. obiit anno ætatis ſuæ qui erat annus ſalutis. 1471.

Scripſit *in omnes libros Scripturæ divinæ.*

Scripſit *in quatuor libros Magiſtri ſententiarum.*

Scripſit *plurima*, quorum Catalogum, una cum vita ipſius, invenies poſt finem Commentarii in librum quartum ſententiarum.

In libello de quatuor noviſſimis cautè legendus eſt circa ſtatum animarum in Purgatorio degentium.

De Thoma de Kempis. 1460.

THomas de Kempis, natione Belga, profeſſione Canonicus regularis, vir magnę pietatis, obiit anno Domini 1471. ætatis 91. ut in vita quæ præfixa eſt operibus ipſius legitur.

Scripſit multorum opinione, *quatuor libros de imitatione Chriſti* : de quo opere locuti ſumus cum de Joannis Gerſonis operibus ageremus.

Scripſit *ſermones ad novitios. Sermones ad Fratres. Dialogos novitiorum. De vita ſolitaria. De tribus tabernaculis.*

De vera compunctione. Hortulum roſarum. Vallem liliorum.

Alphabetum Monachi. Conſolatorium pauperum. Epitaphium Monachi. Qualis debeat eſſe Monachus. Manuale parvulorum. Doctrinale Juvenum. De contemptu mundi. Epiſtolas ad diverſos.

De Henrico Harphio. 1464.

HEnricus Harphius, natione Belga, patria Mechliniensis, profeſſione Franciſcanus, vixit tempore Pauli ſecundi Pontificis.

ipſit *de decem præceptis*, quod opus, *ſpecu-*
ureum nominavit.
n *de tribus partibus pœnitentiæ.*
ictatum de effuſione cordis,
rectorium aureum contemplativorum.
llationes tres. Sermones per Quadrageſimam.
nique *de myſtica Theologia libros tres.*
od eſt præcipuum inter opera Harphii. Sed
ɔpus interdictum fuit in Indice librorum pro-
rum, niſi repurgatum eſſet ad exemplum ejus
repurgatum prodiit Romæ anno 1585.

De Alexandro Imolenſi. 1470.

.exander Tartaginus de Imola, ſcripſit *in ſex-*
um, & *Clementinas*; præter *multa Conſilia*,
a, quæ ſcripſit *in codicem* & *digeſtum.*

De Baptiſta Platina. 1472.

.ptiſta Platina, patria Cremonenſis, vixit tem-
ɔre Sixti Papæ quarti, cui dedicavit librum
tis Pontificum Romanorum, & obiit anno
ini 1481.
ripſit librum *de vitis Pontificum à ſancto Pe-*
uſque ad Paulum ſecundum, cui libro addidit
hrius Panvinius notas non contemnendas; &
reà vitas ſequentium Pontificum uſque ad
V. quam tamen ſolum inchoavit.
nnia hæc aliquoties impreſſa extant Coloniæ
ficina Choliniana.
ipſit præterea *librum de naturis rerum*, &
decem de honeſta voluptate, & *valetudine*,
iſtolas ad diverſos.

De Ambroſio Camaldulenſi. 1480.

Mbroſius Camaldulenſis, Florentinus, Abbas
generalis Ordinis ſui, vir fuit doctus & pru-

dens : obiit anno milleſimo quadrageteſim
nageſimo.

Scripſit *Tractatum de Spiritu ſancto.*

Item *de Sacramento Corporis Chriſti.*

Item *Orationes*, quarum unam Græco idio habuit Ferrariç coram Imperatore Græco, & copis Græcis.

Scripſit etiam *Epiſtolas multas.*

Et vitas ſanctæ Eugeniæ Virginis, & *Mar*

Necnon *Proti*, & *Jacinthi Martyrum.*

Vertit autem *ex lingua Græca in Latinam libr ſancti Baſilii de Virginitate.*

Vitam ſancti Joannis Chryſoſtomi.

Et Homilias ejuſdem in Matthæum.

Item *libros ſancti Dionyſii Areopagitæ.*

Et alia non pauca.

De Pacifico. 1489.

PAcificus Ordinis Minorum, vixit circa an 1480. Scripſit *ſummam caſuum conſcientiæ*, q *pacifica* nominatur : ea ſumma ex Latino ideom te in Italicum converſa edita fuit Venetiis an 1574. & 1580.

De Angelo Clavaſio. 1480.

ANgelus à Clavaſio, Ligur, Ordinis Minorum ſcripſit *ſummam Caſuum Conſcientiæ*, quæ *Angelica* dicitur. Vixit circa annum Domini 1480.

De Baptiſta Trovamala. 1483.

BAptiſta Trovamala Ordinis Minorum eodem tempore ſcripſit Lovanii *ſummam Caſuum Conſcientiæ*, quæ dicitur *Roſella.*

De Wernero Veſphalo. 1484.

Ernerus Veſphalus ſcripſit *Faciculum temporum ab initio mundi uſque ad annum* 1484. inuavit hoc opus Joannes Linturius uſque ad m 1514.

De Gabriële Biël. 1490.

Abriël Biël, natione Germanus, qui Tubingæ diu docuit, floruit circa annum Domini .

ripſit *Commentaria in quatuor libros Magiſtri ntiarum.*

m *expoſitionem Canonis Miſſæ, & Sermones s.*

De Jacobo de Valentia. 1490.

Acobus de Valentia Epiſcopus Chriſtopolitaus, vixit circa annum 1490. ut colligitur ex rocœmio Fini Hadriani.

ripſit *Commentaria in Pſalmos*, & *in Cantica monis.*

cripſit etiam *in Cantica Zachariæ, B. Virginis Simeonis*, & *in Hymnum, Te Deum laudamus, ontra Iudæos de Chriſto reparatore generis huni.*

De Cypriano Beñeto. 1490.

Yprianus Benetus Aragonenſis Ordinis Prædicatorum, ſcripſit *quatuor Tractatus*, qui extant m *de prima Orbis ſede*: alterum *de Concilio*: ium *de poteſtate Eccleſiaſtica*; quartum *de Ponis maximi poteſtate.*

De Fino Hadriano. 1490.

Inus Hadrianus Ferrarienſis, vivebat ſenex anno 1503. ut ipſe teſtatur in procemio ſui operis

ſcripſit in ultima ſua ætate *volumen* magn
egregium, *libris novem diſtinctum*, quod inſ
Flagellum in Iudæos, Extat excuſum Veneti
no Domini 1538.

De Joanne Pico. 1490.

JOannes Picus Mirandulæ Comes, vir in
& doctrina (pro ætate) maximus. Vixit
ſolum triginta tres, & obiit anno Domini
ſcripſit tamen.

In primum caput Geneſis, & de opere ſex d
expoſitionem multiplicem *libris ſeptem* com
henſam.

Item *oxplicationem Orationis Dominicæ.*

Item *concluſiones nongentas*, quas diſputand
blicè propoſuit.

Item *Apologiam adverſus eos, qui aliq*
concluſiones carpebant.

Item *de ente, & uno.* Item *de hominis dig*

Item *regulas Chriſtianæ vitæ, ad vincen*
tationes, & mundum. perutiles.

In Pſalmum 15. *Conſerva me Domini*,
tionem.

De Chriſti Regno, & *Mundi vanitate.*

De Aſtrologia, ſive potius *contra Aſtrologi*
diciariam lib. 12.

Item *in convivium Platonis libros tres.* D
elegias, & *epiſtolas varias*. Quid ſi hoc in
aliis triginta annis excoli potuiſſe? Omni
nihil ei defuit niſi maturitas.

De Marſilio Ficino. 1490.

MArſilius Ficinus, Florentiæ natus eſ
ſe teſtatur in quadam epiſtola, anno
ni 1433. Obiit verò anno 1499 Vir fuit

vulgariter, tum ſacræ Theologiæ, tum etiam
nicæ philoſophiæ.
pera ejus duobus tomis excuſa ſunt Baſileæ
millesimo quingenteſimo ſexigeſimo primo.

In primo tomo.

hriſtiana religione, lib. 1. *De immortalitate* *imarum, lib.* 18. *In epiſtolas Beati Pauli, aſcen- uſque ad cælum ad Paulum intelligendum.* d non explicat niſi epiſtolam ad Romanos. *dicationes habitæ ad Fratres. De ſanitate tuen- ſtudioſorum, lib.* 1. *De vita producenda, lib.* 1 *vita cælitius comparanda* 1. *Apologia, in qua, Medicina, Aſtrologia, vita Mundi, & de tri- s Magis agitur.*
dotus Epidimiarum. Epiſtolarum lib. 12.
ole, liber allegoricus, & anagogicus.
lumine liber. De voluptate liber.

In ſecundo tomo ſunt.

ut *verſiones librorum*, aut *opera Platonicæ.*

De Jacobo Philippo Bergomenſi. 1494.

Acobus Philippus Bergomenſis, Ordinis ſancti Auguſtini vivebat anno Domini 1494.

Scripſit *hiſtoriam ab initio mundi uſque ad an- n Domini* 1436. *Libris quindecim*, quod opus cripſit *ſupplementum Chronicorum.*

Scripſit etiam *de claris mulieribus Chriſtianis.*

De Antonio Bonfinio. 1500.

Ntonius Bonfinius vivebat anno 1500. ſcrip- ſit *hiſtoriam Hungaricam* : & *Commentarium pudicitia.* Sed hoc in Indice Romano prohibi- m eſt.

hiſtoria annorum mille, & ducentorur

De Marco Antonio Coccio Sabellico.

MArcus Antonius Coccius Sabell
dè eruditus vivebat anno Domini
opera quatuor tomis Baſileæ excuſa fu
1560.

In primo tomo continetur *hiſtoria*
dito, *per enneades quinque* id eſt, *libros*
quinque.

In ſecundo continetur *continuatio*
enneades ſex, id eſt, *libros quadragi*
nam enneadis ultima non habet niſi l
In eodem tomo continetur *hiſtoria Ve*
cades tres, & *quarta libros tres.*

In tertio continentur *ſupplementi pe*
libri viginti novem.

In quarto *exemplorum libri decem.*
De Aquileiæ antiquitate, *lib.* 6. *De V*
ſitu. 4.
De Venetis Magiſtratibus. 1. *De Prat*

m *libros de tempore Paſchali*, & *ad Maxi-*
um Imperatorem libros de die paſſionis Domini
tiſſimi ſunt.

De Joanne Nauclero. 1500.

annes Nauclerus Præpoſitus Tubingenſis vi-
bat anno 1500. Scripſit ingens *Chronicon con-*
ens res memorabiles ab initio mundi uſque ad
Domini 1500. Opus diſtinguitur in duo vo-
a, & primum quidem continet generationes
Adam uſque ad Chriſtum: alterum conti-
nerationes quinquaginta, & unam.

De Alberto Krantzio. 1500.

bertus Krantzius Bambergenſis, vir admo-
um diligens in hiſtoriis conſcribendis, vive-
nno Domini 1500.
ipſit *Metropolim, quæ continet hiſtoriam Eccle-*
am.
n *hiſtoriam Saxonicam*, & *Vandalicam*, &
icon aliarum ſeptemtrionalium regionum. Sed
e notæ ad marginem additæ ab hæreticis, fe-
t, ut libri hujus auctoris prohiberentur in In-
Romano, donec purgarentur.

De Felino. 1500.

linus Sandeus Ferrarienſis Juriſconſultus ce-
eberrimus vivebat anno Domini 1500.
ripſit *in libros decretalium.*
em *Tractatus de jurepatronatus.*
ones de Indulgentia plenaria, & *alia.*

De Joanne Trithemio. 1500.

Dannes Trithemius natione Germanus; Abbas
Spanehemenſis, Ordinis ſancti Benedicti, vi-
vebat anno 1500. & obiit anno 1519. ætatis
57.

Scripſit *opera plurima*, ſed notiora ſunt hi
quæ ſimul edita ſunt Francofurti anno 16
Scripſit igitur: *De Illuſtribus viris Ger*
De Illuſtribus viris Ord. ſancti Benedicti.
De Scriptoribus Eccleſiaſticis.
Chronicon Monaſterii Hirſaugienſis.
Chronicon monaſterii Spanchemenſis.
De origine Francorum.
De ſucceſſione Ducum Bavariæ, & Com Palatinorum.

Scripſit etiam *Epiſtolas*, *Sermones*, & varia o*ra ſpiritualia.*

Denique ſcripſit *de ſeptem ſecundis intelligen orbem moventibus* & opus inſcriptum *Steganographiam*, id eſt, ocultam ſcriptionem, quod q prohibitum meritò eſt. cùm ſit plenum pern ſis dogmatibus ad Magiam pertinentibus, quæ ipſe agnovit, & confeſſus eſt.

De Jacobo Wimphelingio. 1500.

JAcobus Wimphelingius Presbyter Eccleſ renſis Orator, Poëta, & Hiſtoricus non temnendus, vivebat anno Domini 1500. S ſit prætereà alia *Epitomen rerum geſtarum per maniam.*

De Baptiſta Mantuano. 1500.

BAptiſta Matuanus, Ord. Carmelitarum generalis, Poëta fuit doctus, & pius: *ta carmina* ſcripſit *in laudes Sanctorum.* anno Domini 1500.

De Thoma Cajetano. 1500.

THomas de Vio, patria Cajetanus, Prædicatorum prior generalis, ac poſt dinalis presbyter à Leone decimo creatus,

[ingenii; nec minoris pietatis. Vivebat an-
omini 1500. & obiit anno Domini 1534.
66.
pſit *Commentaria in omnem ſacram Scriptu-
præterquam in Prophetas, & in Apocalypſim.*
pſit etiam *Commentaria in totam Summam
Thomæ.*
ique *opuſcula permulta*, & *librum Ientaculo-*
& *Summam Caſuum conſcientiæ*, quæ notiſ-
unt.

De Dominico Iacobatio.

Dminicus Jacobatius Romanus, Rotæ audi-
or, & poſtea Cardinalis à Leone X. Creatus
1517.
ipſit inſigne *opus de Conciliis.*

De Jacobo Sanazario. 1500.

:obus Sanazarius eodem tempore ſcripſit egre-
um *Carmen de partu Virginis.*

De Franciſco Ferrarienſi. 1500.

anciſcus Ferrarienſis, Ordinis Prædicatorum
rior generalis, vivebat anno Domini 1500.
it anno 1528.
ipſit egregia *Commentaria in Summam ſancti
e contra gentes*: ſcripſit etiam *de vita B. Oſan-
antuanæ libros ſex, & multa Philoſophica.*

De Joanne Franciſco Pico. 1500.

annes Franciſcus Picus Joannis Pici nepos,
r doctus, & pius, vivebat anno Domini 1500.
:ripſit *de rerum prænotione libros novem adver-
initatem Aſtrologorum.*
ipſit etiam *pro veritate religionis Chriſtianæ
ſuperſtitiones gentilium*: & *opera alia* permul-

ta tum proſa, tum verſu, quæ ſatis nota ſu

De Joanne Tabienſi. 1500.

JOannes Tabienſis natione Ligur, Ordinis dicatorum Theologus, & Canoniſta, ſ *ſummam Caſuum conſcientiæ* quæ *Tabien* tur, quam Thomæ Cajetano dicavit.

De Hector Boëthio. 1500.

HEctor Boëthius Scotus, ſcripſit *libros* 17 *ſtoriæ Scoticæ*.

Scripſit etiam *deſcriptionem Regni Scotiæ*, *gum Scotorum*.

De Jacobo Almaino. 1500.

JAcobus Almainus, Doctor Pariſienſis anno Domini milleſimo quingenteſimo, ſit *in tertium, & quartum ſententiarum*. Item *moralia*. Item *opuſcula varia*.

De Joanne Majore. 1500.

JOannes Major, natione Scotus viveba Domini 1500.

Scripſit *in quatuor libros ſententiarum Commentarium in Matthæum, hiſtoriam Britaniæ*.

De Adriano VI. 1500.

ADrianus ſextus Pontifex natione Tr in Belgio, vivebat anno Domini 150 anno 1523, Vir fuit optimus, & doctiſſ meritò doctrinæ, & pietatis ex humili pauperrima domo aſcendit ad magnas majores honores. Scripſit *diſputationes in ſententiarum* & epiſtolas inſignes, quarum

ↄlixa, & docta ad Saxoniæ Ducem, extat in
Conciliorum.

De Franciſco Lycheto. 1500.

ancifcus Lichetus, Ordinis Minorum Mini-
er generalis, vivebat anno 1500. edidit *Com-
iria in tres primos libros ſententiarum, juxta
nam Scoti.*

De Sylveſtro Prierate. 1500.

lveſter Prieras, natione pedemontanus, Or-
nis Prædicatorum, Magiſter ſacri Palatii, ac
a Prior generalis vivebat anno Domini 1506.
mus omnium ſcripſiſſe dicitur adverſus Mar-
n Lutherum.
ipſit etiam *in quatuor libros ſentenriarum.*
m *Summam Caſuum conſcientiæ.*
brum ſuper Evangelia inſcriptum, *Aurea Roſa.*
ibrum deſtrigibus Conflatum ex operibus ſan-
homæ, quatuor voluminibus comprehenſum
a nonnulla.

De Joanne Eckio.

oannes Eckius, natione Suevus, vivebat anno
500. & ex primis fuit, qui hæreſiarchæ Luthe-
o, & coram diſputando, & ſcriptis libris ſtre-
e oppoſuit.
ipſit *Enchiridion, in quo controverſias ferè om-*
reviter & dilucidè *comprehendit.*
ripſit etiam ſeorſim *de ſacrificio Miſſæ libros*

deinde iterum *alios tres.*
m de *primatu ſancti Petri.*
pœnitentia, & virtutibus pœnitentiæ annexis.
m *poſtillas*, ſive *homilias de tempore, & de*
is.

Scripſit quoque *multa Philoſophica in li*
Phyſicorum.
In libros de cælo. In libros de generatione.
theora.
In libros de Anima, & alia.

De Conrado Koellin. 1500.

COnradus Koellin Germanus, Ordinis
catorum, vivebat anno 15000. & obii
anno 1536.
Scripſit egregiè *in primam ſecundæ ſancti*
Scripſit etiam *Quodlibeta multa*: & præter
inſcriptum *Everſio Lutherani Epithalamii*
comprehenſum.

De Franciſco Titelmano. 1500.

FRanciſcus Titelmannus, Belga, Ordi
norum, vir ſanctus, & doctus, cujus
ſcripta, etiam Philoſophica miram pietatem
vivebat anno 1500. & ſcripſit *Apologeticum*
tione vulgata ſcripturæ : & ſimul *collatione*
epiſtolam ad Romanos contra Jacobum Fabr
Deſiderium Eraſmum adhuc viventes, qu
ſunt Antverpiæ anno 1529. Scripſit *in Pſ*
Cantica, *in prima cap. Job*, & *alia*, quæ
ma ſunt.

De Joanne Roffenſe. 1500.

JOannes Fiſcherus, natione Anglus,
pus Roffenſis, ac poſtea S. R. E. Ca
&, quod longè glorioſius eſt, Marty
occiſus Henrici octavi Regis Anglorum
no Domini 1535. jam ſenex, & multis pe
laboribus : proinde florebat anno Domin
Scripſit *adverſus articulos Lutheri*, quos
cimus Papa damnaverat.

pſit etiam *contra librum ejuſdem Lutheri*, qui
itur *de captivitate Babylonica*. Et *de Chriſtia-*
erdotio contra eundem.
pſit item *de Euchariſtia contra OEcolampa-*

n *de unica Magdalena contra Jacobum Fabrum*
n *in ſeptem Pſalmos*. Ejuſdem eſſe creditur
o ſeptem Sacramentorum, quæ nomine Regis
ci octavi prodiit.
rò *liber de fiducia, & miſericordia Dei*, qui
lice Romano prohibitur, aut eſt alterius Joan-
ſcheri, aut falsò noſtro attributus fuit.

De Thoma Moro. 1500.

Homas Morus æqualis fuit Joannis Fiſcheri,
ique amiciſſimus, & eodem anno 1535. no-
collega Martyrii. Fuit autem vir doctrina va-
cultus, & ingenii ameniſſimi: quippè Theo-
, Philoſophus, Orator, Poëta, Hiſtoricus,
æ Grecæ, & Latinæ peritus.
ipſit, ut Theologus, inſignem *reſponſionem ad*
lam Martini Lutheri: nec non *explicationem*
is Dominicæ.
m *libellum, Quod pro fide Chriſti mors fugien-*
n ſit.
Philoſophus *libros duos de optimo ſtatu Reip.*
Utopiam inſcripſit.
Orator, *Declamationem Lucianicæ reſpon-*
n.
Poëta *Epigrammata plurima.*
Hiſtoricus, *Res geſtas Richardi tertii Angliæ*

linguæ utriuſque peritus, *Dialogos Luciani*
ca lingua in Latinam convertit.

De Joanne Fabro. 1500.

JOannes Faber Epiſcopus Viennenſis, vi
no 1500. & unus fuit ex præcipuis Do
qui Luthero, & Lutheranis reſtitit.

Scripſit *Malleum hæreticorum libris ſe*
Orthodoxæ fidei Catholicæ defenſionem
Balthaſarem Pacimontanum.

Librum de poteſtate ſummi Pontificis con
therum.

Homiliarum de ſanctiſſima Eucharistia,
rum argumentorum ingentem numerum,
notiſſima ſunt.

De Joanne Cochlæo. 1500.

JOannes Cochlæus Norimbergenſis, vi
ſimus, & Fidei Catholicæ propugnator
vivebat anno 1500. ſed obiit 1552.

Scripſit *Opuſcula plurima contra Luther*
lanchthonem & alios Sectarios.

Scripſit *librum de Actis, & ſcriptis*
valdè utilem ad Lutheranos confundendos.

Scripſit *Septicipitem Lutherum*, ut o
Lutheri contradictiones, & inconſtantiam

Scripſit *hiſtoriam Huſſitarum libris duo*

Denique non ſolum ſcriptis plurimis L
nos exagitavit, ſed obtulit ſe ad diſputand
quovis Lutherano ſub pœna capitis, ſi
tionibus defeciſſet : cujus rei teſtis eſt S
hiſtoria anni 31. & ipſe etiam Cochlæus
de actis, & ſcriptis Lutheri.

De Franciſco Victoria. 1600.

FRanciſcus Victoria, natione Hiſpanu
nis Prædicatorum, vivebat anno 150
1546. vir fuit egregiè doctus, & ſcripſit
ones valde eruditas.

teſtate Eccleſiæ. De poteſtate civili. De poteſta-
Concilii. De Indis. De Matrimonio. De argu-
nto Charitatis.
eo ad quod tenetur perveniens ad uſum ra-
.
at ſub ejus nomine *ſumma de Sacramentis*:
am non ipſe, ſed Diſcipuli ejus ex ſcriptis
collegerunt.

De Dominico Soto. 1500.

Dminicus Sotus, patria Segobienſis, Ordinis
Prædicatorum, vir doctiſſimus, & pius valdè
arolo quinto Imperatori à ſacris Confeſſio-
fuit, & Concilio Tridentino interfuit anno
& obiit anno 1560.
pſit opera, quorum ipſe Catalogum texit in
nitione operum ſuorum, quam poſuit in ex-
libro ſuo in quartum ſententiarum.
pſit igitur *Commentarium in epiſtolam ad Ro-*

natura & gratia libros tres.
ratione tegendi, & detegendi ſecretum, libros

Juſtitia, & jure libros decem.
mentaria in quatuor libros ſententiarum in
tomis diviſa.
hæc, *in Dialecticam, & Philoſophiam Ari-*
Commentaria, & opuſcula minutiora de ju-
o, in Cauſa pauperum, & alia id genus.
lle: qui poſtea ſcripſit etiam *Apologiam ad-*
Ambroſium Catharinum, qui de certitudine
cum eo contendere cœperat: quæ Apolo-
etur adjuncta libris de natura & gratia.

De Ambroſio Catharino. 1500.

brofius Catharinus, patria Senenſis, Ordi-
s Prædicatorum, Archiepiſcopus Compſæ,

vivebat anno Domini 1500. & obiit ſenex
1552. Multa ſcripſit, quæ extant, ſed aliqu
cio Eccleſiæ improbata, ut de verbis, quibus
ſtus confecit Sacramentum Euchariſtiæ : co
niter à Doctoribus refelluntur, ut de certi
gratiæ, de Prædeſtinatione, de loco deceden
cum peccato originali, & alia.

Quare opera ejus cautè legenda ſunt.

Scripſit *in quinque priora capita Geneſis.*

Et *in Epiſtolas ſancti Pauli.*

Et *in Epiſtolas Canonicas.*

Scripſit *adverſus Martinum Lutherum*, opus im-
preſſum anno 1521. & *alia*, quæ nota ſunt.

De Martino Navarro.

MArtinus Aſpilcuëta Navarrus, vir doctiſſi
& piiſſimus, vivebat anno milleſimo qui
genteſimo. Quippè, qui natus eſt anno mill
quadragenteſimo nonageſimo tertio & perve
annum milleſimum quingenteſimum octoge
ſextum, ætatis ſuæ 94. ut eſt in epitaphio ipſi
& colligitur ex verbis ejus, qui octogenariu
fuiſſe ſcripſit, cum Manuale dedicavit Grego
XIII. Pontifici anno ejus primo.

Scripſit *multa opera*, quæ ſex tomis continentur
edita Venetiis 1602.

In primo tomo ſunt.

Vita ejus. Manuale. De uſuris. De cambiis.
De ſimoniamentali. De furto notabili.
De neceſſitate defendendi proximum De homici
caſuali.

In ſecundo Tomo ſunt.

De ſilentio in divinis officiis. In cap. Inter Verba.
Sexta Concluſio perfecta. De fama, & infamia.

egularibus. De alienationererum Eccleſiaſtica-
n.
oliis Clericorum. De redditibus Eccleſiaſticis.
ignaculum pro libro ſuperiore. In cap. Huma-
aures.
icompatibilitate beneficiorum. De finibus huma-
um actuum.

In tertio tomo ſunt.

mmentaria in ſeptem diſtinctiones de pœnitentia.
Indulgentiis, ſive de Jubilæo. De Eleēmoſyna
datis, & promiſſis pro juſtitia, vel gratia ob-
da.
e lege pœnali.

In quarto tomo ſunt.

bri de horis Canonicis, & Oratione.
iſcellanea de Oratione.
cap. Si quando, *& in cap.* cum contingat,
ſcriptis.
rubricam de Judiciis.
lectio in cap. Novit. *De Judiciis.*
lectio in cap. Accepta, *de reſtitut. ſpoliat:*
cap. Ita quorundam, *de Judæis.*
quinto, & ſexto tomo ſunt *Conſilia, & Reſ-*
nes.

que hic finis ſit libri de Scriptoribus Eccle-
is. Cæteri enim Scriptores, qui poſt annum
ſimum quingenteſimum nati ſunt. Omnem
numerum excedunt, & plurimi eorum adhuc
it, ut æquum non ſit de eorum operibus ju-
e.

De Jacobo Latomo. 1500.

cobus Latomus, Belga, Profeſſor Sacræ
heologiæ Lovanii, vivebat anno 1500.
t ſcripſit *Reſponſionem ad articulos Lutheri.*
Primatu Pontificis.

De fide & operibus, & notis monaſteriis.

De Confeſſione ſecreta.

De quæſtionum generibus, quibus Eccleſia intus & foris.

De Oratione pro defunctis. De interceſſione ctorum.

De ſacris imaginibus honorandis.

De ciborum delectu, & jejuniis. De cauſa.

De Joanne Driëdone. 1500

JOannes Driëdo Belga à Thurnhout, vir de ſimus, vivebat anno 1500. & ſcripſit præc opera, quæ ſunt edita Lovanii anno 155

De ſcripturis, & dogmatibus, Eccleſiaſticis

De libertate Chriſtiana, lib. 3.

De gratia & libero arbitrio, lib. 2

De concordia liberi arbitrii, & prædeſtinati lib. 1.

De captivitate, & de redemptione generis hu lib. 1.

De Adamo Sasbout.

AGmen claudat Ord. Min. Theologus & cionator clariſſimus F. Adamus Sasbout ſus, qui Lovanii partim Ruardo Tappero, p etiam Joanne Haſſelio Magiſtris uſus, cum nii pariter ac pietatis ſuæ ſpecimen expreſſit *Homeliis*, quas admodum ſucculentas edid *præcipuis Dominicis ac Feſtis*; necnon in *Com tariis*, brevibus quidem ſed luculentis, *ad* E & *Epiſtolas Apoſtolicas*, Anno ætatis trigeſin to, è vivis exceſſit milleſimo quingenteſimo quageſimo tertio. Reperiuntur præd. opera niæ typis mandata apud Mylium, Homelia uti & Authoris vitam nuper à Michaële V recognitas, ibidem recudit Bernardus Gua 1613.

F I N I S.

X EXPLANATORUM.

SACRÆ SCRIPTURÆ.

m Scripturam.
Maurus.
Laudunenſis.

dinalis.
Liranus.
Carthuſianus.
ro tempore.
uël sà.
Geneſim.
s.
Chryſoſtom.
s Alexandrin.
. Procopius.
upertus.
ıs Abulenſis.
Cajetanus.
ion. in Geneſim
mi. S. Augu-

eti. Bedæ.

caput Geneſim
Exameron.
S. Ambroſius.
nus de Geneſi
ram & lib 13.
ionum.
Sinaïta.
ntura.
icus.

Et noſtri temporis.
Aloyſius Lipomanus.
Ambroſius Catharinus.
Benedictus Pererius.
Aſcanius Martinengus.
Hieronymus Oleaſter.
Hieronymus Viëlmius.
Martinus del Rio.
Ludovicus Yſtella.
Nicolaus Serarius.

In Exodum.

Origenes. Procopius.
Beda.
Beda. Rupertus. Abulenſis.
Cajetanus.

Quæſtiones.

Auguſtini. Theodoreti.

Et noſtri temporis.

Lipomanus. Oleaſter.
Pererius.
Ludovicus Yſtella.

In Liviticum.

Origenes. Iſichius.
Procopius. Beda.
Rupertus. Abulenſis.
Radulphus. Cajetanus.

Et Quæſtiones.

Auguſtini, & Theodoreti.

Et Noſtri temporis.
Petrus Serrarius.
Hieronymus Oleaſter.
In Numeros.
Origenes. Procopius.
Beda. Rupertus.
Abulenſis. Cajetanus.
Et Quæſtiones.
Auguſtini & Theodoreti.
Et noſtri temporis.
Hieronymus Oleaſter.
In Deuteronomium.
Procopius. Beda.
Rupertus. Abulenſis.
Cajetanus.
Et quæſtiones.
Auguſtini & Theodoreti.
Et noſtri temporis.
Hieronymus Oleaſter.
In Joſue.
Origenes.
Procopius. Abulenſis.
Cajetanus.
Et quæſtiones.
Auguſtini.
Et noſtri temporis.
Andreas Maſius.
Coſmus Magallianus.
Nicolaus Serrarius.
In Judices.
Origenis homiliæ.
Auguſtini quæſtiones.
Hugo Victorinus.
Abulenſis. Cajetanus.
In Ruth.
Abulenſis. Cajetanus.

Froncifcus Fevardenti
Nicolaus Serrarius.
In libros Regum.
Theodoretus.
S. Gregorius in primun
Regum. Angelomus.
Eucherius. Beda.
Hugo Victorinus.
Richardus Victorinus.
Abulenſis. Cajetanus.
In libros Paralipomenon
Abulenſis. Cajetanus.
In Eſdram.
Beda. Cajetanus.
In Tobiam.
Beda.
Et noſtri temporis.
Nicolaus Serrarius.
In Judith.
Rabanus.
Et noſtri temporis.
Nicolaus Serrarius.
In Eſther.
Thomas Cajetanus.
Et noſtri temporis.
Nicolaus Serrarius.
Franciſcus Fevardenti
In Job.
Origenes, ſi tamem
ejus opus.
Olimpiodoti Catena.
S. Gregorius in Mor
bus Beda.
S. Thomas Aquinas
tamen ſit ejus.

oſtri temporis.
cus Titelmannus
cus Fevardentius
de Pineda.
n Pſalmos.
rius.
roſius. S. Baſilius
Chryſoſtomus.
nymus. S. Augu-
s.
retus. Ruffinus.
arius. Caſſiodo-
as. Beda. Ahimo.
as.
o.
Victorinus.
ius. Rupertus.
nus Pariſienſis.
nas in 50. pſalm.
aventura.
orius, in ſeptem.
ntius III. in ſep-
nardus, in pſal-
90.
s Cajetanus.
itus.
s de Valentia.
cus Titelmannus
oſtro tempore.
inus Stuchius.
ius Janſenius.
ardus.
us Agellius.
us Bellarminus.

Joannes Laurinius.

In Proverbia.

Salonius. Beda.
Honorius.
Gulielmus Pariſienſis.
Cajetanus.

Et noſtri temporis.

Cornelius Janſenius.
Theodorus Peltanus.

In Eccleſiaſten.

S. Gregorius Taumaturgus.
S. Gregorius Nyſſenus.
S. Hieronymus.
Olympiodorus.
Salonius. Alcuinus.
Hugo Victorinus.
Gulielmus Pariſienſis.
S. Bonaventura.
Cajetanus.

Et noſtri temporis.

Franciſcus Titelmannus
Joannes Laurinius.

In Cantica.

Origenes.
Philo Carpathius.
Gregorius Nyſſenus.
S. Gregorius Papa.
Beda. Angelomus.
Theodoretus.
Ambroſius Ansbertus.
Honorius Auguſtud.
Aponius. S. Bernardus.
S. Thomas.
Ægidius Romanus.
Rupertus Tuïtienſis.

Robertus Olkot.
Et noſtri temporis.
Franciſcus Titelmannus
Ludovicus Legionenſis.
Martinus Delrius.
Joan. à Jeſu Maria Carmelita.
Ludovicus Soto Major.
In Sapientiam.
Robertus Olkot.
Et noſtri temporis.
Cornelius Janſenius.
Joannes Laurinius.
In Eccleſiaſticum.
Robertus Olkot.
Nicolaus de Gorram.
Et noſtri temporis
Cornelius Janſenius.
In Iſaïam.
Origenes.
S. Baſilius.
S. Hieronymus.
S. Cyrillus.
Procopius.
S. Thomas.
Joachimus Abbas.
Et noſtri temporis.
Adamus Sasbout.
Hector Pintus.
Leo à Caſtro.
Franciſcus Forrerius.
Thadæus ord. ſancti Auguſtini.
In Hieremiam.
S. Hieronymus
Origenes, Theodoretus.
Ahimo.
Joachimus Abbas.
s. Thomas.
Et noſtri tem[...]
Chryſtophorus C[...]
& Andreas C[...]
Carthuſianus.
In Threnos Jere[...]
Paſchaſius Ratbertus.
Hugo Victorinus.
s. Bonaventura.
Et noſtri tempor[...]
Antonius Agellius.
Chriſtophor. Caſtrius.
Martinus del Rio.
In Ezechielem.
Origenes.
s. Hieronymus.
Theodoretus.
s. Gregorius Papa.
Richardus Victorinus.
Et noſtri tempori[...]
Hector Pintus.
Hieronymus Pratus,
Joan. Baptiſta Villalpandus.
In Danielem.
s. Hieronymus.
Theodoretus.
Joachimus Abbas.
Et noſtri tempo[...]
Benedictus Pereri[...]
In Prophetas Min[...]
s. Hieronymus.
s. Cyrillus.
Theodoretus.

actus.	Eutymius.
	Chriſtianus Druthmarus.
Antiſiodor.	Rupertus.
rinus in duos	S. Anſelmus. S. Thomas
temporis.	Alphonſus Abulenſis.
Arias Mon-	Zacharias Chryſopolita-
cautè legen-	nus.
	Gulielmus Pariſienſis.
Ribera.	Richardus de Media Vil-
Fevardentius	la.
.	Cajetanus.
Guevara in	*Et noſtri temporis.*
	Joannes à Lovanio.
kius in Ag-	Joannes Ferus.
	Alphonſus Salmeron.
Machabæorum.	Paulus Palatius.
tempore.	Cornelius Janſenius.
errarius, &	Joannes Maldonatus.
Stephanus	Franciſcus Lucas Bru-
Oriolanus.	genſis.
tthæum.	Sebaſtianus Baradius.
us Antioche-	Joannes de la Haye.
	In Marcum.
Hilarius.	S. Theophilus Antioche-
hryſoſtomus.	nus.
nus.	Beda. Theophilactus.
us de ſermo-	Zacharias Chryſopolita-
ni in monte,	nus.
ones.	Eutymius. Cajetanus.
is Nyſſenus	*Et noſtri temporis.*
intum & ſex-	Cornelius Janſenius.
	Joannes Maldonatus.
tius in cap.	Joannes Suarez.
	Sebaſtianus Baradius.
dius Scotus.	Joannes de la Haye.
tus.	Joannes Servius.

In Lucam.
S. Theophilus Antiochenus.
S. Ambroſius Mediolanenſis.
Theophilactus.
Beda. Eutymius.
S. Bonaventura.
S. Bernardus ſuper Miſſus eſt.
Thomas Cajetanus.
Zacharias Chryſopolitanus.
Sebaſtianus Baradius.
Et noſtri temporis.
Dydacus Stella.
Cornelius Janſenius.
Joannes Maldonatus.
Franciſcus Toletus Cardinal.
Joannes de la Haye.
Sebaſtianus Baradius.
In Joannem.
S. Theophilus Antiochenus.
Origenes.
S. Io. Chryſoſtomus.
S. Auguſtinus.
S. Cyrillus Alexandrin.
Beda. Theophilactus.
Eutymius. Rupertus.
Hugo Victorinus.
S. Thomas.
S. Bonaventura.
Richardus de Media Vil.
Zacharias Chryſopolita.

Caietanus.
Et noſtri
Joannes Fe
Cornelius J
Joannes M
Benedictus
Franciſcus
dinal.
Sebaſtianus
Joannes de
In Acta
S. Joannes
Beda. Oec
Caietanus.
Et noſtr
Joannes G
Joannes L
Alphonſus
In Paul
omnes
S. Amb
Comme
S. Ioan. C
Theodore
Beda. Sed
Haymo.
Oecumeni
Radulphus
S. Anſelm
Hervæus.
Petrus Lo
Hugo Vict
S. Thoma
Gregorius
Thomas C

i temporis.
Catharinus.
agnæus.
Iuſtinianus.
lam ad Roma.
S. Auguſtinus.
Romanus.
ri temporis.
à Soto.
asbout.
Titelmannus.
doletus.
Toletus Car-

m ad Galatas.
mus.
nus.
i temporis.
sbout.
n ad Epheſios.
mus.
i temporis.
sbout.
. ad Colloſſ.
Philipp.
sbout.
l Timotheum.
Lovanio.
sbout.
Soto Maior.
pencæus, ſed
legendus.
m ad Timo-
um.
sbout.
Soto Maior.

In Epiſtolam ad Titum.
S. Hieronimus.
Adamus Sasbout.
Ludovicus Soto Maior.
In Epiſtolam ad Philemonem
S. Hieronymus.
Et noſtri temporis.
FranciſcusFeuardentius.
In Epiſtolam ad Hebræos.
Adamus Sasbout.
Ludovicus Tena.
In Epiſtolas Canonicas.
Clemens Alexandrin.
Didymus Alexandrin.
Beda. s. Thomas.
Oecumenius. Caietanus.
Et noſtri temporis
Joannes Gagneus.
Nicolaus Serrarius.
In Epiſt. S. Iacobi.
Gregorius de Arimino.
In priorem S. Petri.
Joannes à Lovanio.
Franciſcus Feuardent.
Joannes Lorinus.
In poſteriorem S. Petri.
Adamus Sasbout.
Franciſcus Feuarden.
Joannes Lorinus.
In primam S. Joannis.
S. Auguſtinus.
Et noſtri temporis.
Joannes à Lovanio.
Joannes Lorinus.

In Epiſtolam Judæ.
Adamus Sasbout.
In Apocalypſim.
S. Victorinus Martyr.
Andreas Cæſarienſis.
Primaſius. Beda.
Haymo.
Ambroſius Ansbertus.
Richardus Victorinus.
OEcumenius.
Anſelmus.
Arethas.
Rupertus.
Joachimus Abbas.
Et noſtri tempori
Cælius Pannonius.
Joannes Gagnæus.
Benedictus Pererius
Franciſcus Ribera.
Blaſius Viegas.

INDEX EORUM, QU
Scripſerunt adverſus Hæreticos.

S. *Ignatius contra Simonem Magum, Menandrum, Ebionem, & alios.*
S. *Irenæus contra Valentinum, & alios plurimos, qui uſque ad ſuum tempus Eccleſiam impugnarunt.*
Tertullianus contra Marcionem, & alios ſui temporis.
S. *Cyprianus Carthaginenſis contra Novatianos.*
S. *Athanaſius Alexandrinus.*
S. *Gregorius Beticus*
S. *Phebadius Agennenſis.*
S. *Hilarius Pictavienſis.*
Lucifer Carabitan.
Contra Arianos
S. *Pacianus Ba nenſis, contra No nos.*
S. *Optatus Mile contra Donatiſ*
Titus Boſtrenus Manichæos.
S. *Baſilius Magn tra Eunomium.*
S. *Gregorius Nazia contra Arianos, E nomianos.*
S. *Epiphanius C contra omnes h*
S. *Ambroſius Med ſis contra Arian*
S. *Philaſtrius con nes hæreſes.*
S. *Hieronymus con genem, Jovini Helvidium, Vi um, Pelagium.*

lexandrinus
enem.
contra Ma-
rianos, Do-
Pelagianos,
as
s Papa con-
nos.
lexandrinus
torium.
yriæ contra
ticos.
anus contra
s.
rinenſis con-
ſed breviſſi-

contra Neſ-
tychem, &
m.
itanus con-
nos, & Se-
s.
Ruſpenſis
nos, & Pe-

nus contra

entius con-
agianos.
Hieroſolymi-
a Monothe-

Martyr con-
elitas.
Toletanus

contra negantes Virginitatem B. M.

S. Joannes Damaſcenus contra Iconomachos.

S. Theodorus Studites contra eoſdem.

Theorianus Græcus contra errores Armenorum.

Humbertus Cardin. contra errores Græcorum.

Lanfrancus cantuarien. } cont. Berengar.
Guitmundus Averſanus, } cont. Berengar.
Algerus Scholaſticus. } cont. Berengar.

S. Anſelmus Cantuarienſis contra errores Græcorum.

S. Bernardus Abbas contra Petrum Abailardum, & Gilbertum & Henricianos, & Petrobruſſianos.

Petrus Cluniacenſis contra eoſdem Petrobruſſianos.

Hugo Etherianus contra Græcos.

S. Thomas Aquinas contra Græcos, & contra impugnantes ordines religioſos.

S. Bonaventura contra eoſdem.

Pelagius Alvarus contra

Marſilium de Padua, & alios impugnantes Pontificiam poteſtatem.
Guido Carmelita contra omnes hæreſes.
Thomas Valdenſis contra Joannem Wiclephum.
Beſſarion Cardin. contra Græcos.
Georgius, ſive Gennadius Scholarius contra Græcos.
Joannes de Turrecremata contra impugnantes Pontificis poteſtatem.
Æneas Sylvius contra Joannem Hus, & Huſſitas.

Sylveſter Prier
Joannes Eckius.
Thomas Cajetan
Thomas Morus.
Joannes Roffenſ
Ioannes Faber.
Ioannes Cochlæ
Dominicus Sotus.
Ambroſius Cathar nus.
Iacobus Latom.
Ioannes Driëdo.
Hos ſequuti ſunt rabiles, qui n pore contra ſeculi hæreſes bris demicav dimicant,

INDEX THEOLOGO Scholaſticorum.

PEtrus Lombardus.
Gulielmus Antiſiodorenſis.
Gulielmus Pariſienſis.
Alexander Halenſis.
Vincentius Bellovacenſis.
Albertus Magnus.
S. Thomas de Aquino.
S. Bonaventura Cardin.
Petrus de Tarantaſia.
Innocentius V.
Udalricus Argentinenſis

Rupertus à R
Ægidius Rom
Richardus de Villa.
Henricus de
Joannes Pariſ
Joannes Duns
Auguſtinus d
Petrus Aureo
Antonius An
Durandus de Pontiano.
Hervæus Nata

ayronis.
kam.
lmata.
anus.
rus.
nus.
lita.
damus.
achone.
ot.
riminenſis.
entinenſis.
nachanus.
Gorram.
argas.
Haſſia.
eolus.
nſis Cardi-
on.
enſis.
Roma.

Joannes de Capiſtrano.
Joannes Baſſolius.
Joannes de Turrecremata Card.
Nicolaus de Cuſa Cardinalis.
Dionyſius Carthuſianus.
Gabriël Biël.
Marſilius ab Ingen.
Joannes Picus Mirandulanus.
Thomas Cajetanus Cardinalis.
Jacobus Almainus.
Joannes Major.
Franciſcus Ferrarienſis.
Sylveſter Priëras.
Hadrianus Papa.
Franciſcus Lychetus.
Conradus Coellim.
Franciſcus Victoria.
Dominicus Sotus.

COLLECTORUM,

ſitorum ſacrorum Canonum.

Exiguus.
Barcaren-
lenſis.
rmacienſ.
is.
V. Papa.

S. Raymundus de Pennaforti.
Henricus Hoſtienſis.
Guido Papa.
Udalricus de Argentina
Gulielmus Durantes ſpeculator.
Guido Archîdiaconus.
Dinus Mugellanus.

INDEX.

Monaldus.
Joannes Andreas.
Petrus Bertrandus.
Joannes Calderinus.
Baldus Puruſinus.
Petrus de Ancharano.
Antonius de Butrio.
Franciſcus Zabarella.
Andreas Barbatius.
Joannes de Imola.
Ioannes de Anania, Archidiaconus.
Nicolaus Abbas [Pan]mitanus.
S. Antonius Flor[entinus]
Ioannes de Turre[crema]ta.
Alexander Tarta[gnus] de Imola.
Felinus Sandeus.
Dominicus Iacobati
Martinus Navarrus.

INDEX EORU[M]

Qui Scribunt de Caſibus conſcientiæ.

SAnctus Raymundus de Penna-Forti.
S. Antoninus Florentinus.
Aſteſanus Aſtenſis.
Bartholomæus Piſanus.
Pacificus, auctor Pacificæ ſummæ.
Angelus de Clavaſio.
Baptiſta Trovamal[a auctor] Roſellæ
Thomas Cajetanus.
Ioannes Tabienſis.
Sylveſter Prierias.
Alexander de Ari[...]
Bartholomæus Fu[...] auctor Armillæ.
Martinus Navarr[us]

INDEX ORATORU[M]

Chriſtianorum.

ORigenes.
S. Cyprianus.
S. Athanaſius.
S. Baſilius.
S. Ephrem.
S. Gregorius Nazianz.
S. Ambroſius.
S. Gregorius Nyſſenus.
S. Gaudentius.
S. Ioan. Chryſoſ[tomus]
S. Maximus. S. [Augu]ſtinus.
S. Eucherius.
S. Petrus Chryſo[logus]
S. Leo Papa.
S. Valerianus.

s Papa.
ius Hieroſo-
s.
Epiſcopus.
iſus. S. Beda.
maſcenus.
us Studites.
berſtatenſis.
pa.
iani.
enſis.
Turonen.
is.
orinus.
Victorinus.

Innocentius III. Papa.
S. Antonius de Padua.
Gulielmus Pariſienſis.
Iacobus à Vitriaco.
S. Thomas.
S. Bonaventura.
Ioannes Taulerus.
S. Vincentius.
S. Bernardinus.
Æneas Sylvius. Pius II.
B. Laurentius Iuſtinianus.
Beſſarion Nicænus.
Ambroſius Camaldul.

POETARUM SACRORUM.

BRÆI.

qui lib. Iob.
qui Pſalmos
qui Cantica
um.
qui Threnos
ninum gene-
ipſerunt.

STIANI.

s. Lactantius
. Hilarius.
Victorinus.
s Nazianzen.
.
is.
ntius.
. Paulinus.

Syneſius. Sedulius.
Sidonius Apollinaris.
S. Proſper.
Hilarius Arelatenſis.
Alcimus Avitus.
Boëtius Severinus.
Venantius Fortunatus.
Paulus Diaconus.
Theodulphus.
Rabanus.
Petrus Damiani.
Hildebertus.
Gothefridus Viterbienſis
Franciſcus Petrarcha.
Robertus Gaguinus.
M. Ant. Sabellicus.
Iacobus Wimpheling.

Baptiſta Mantuanus.
Joannes Picus.
Iacobus Sanazarius.
Thomas Morus.
Ambroſius Camaldul.
Marſilius Ficinus.

INDEX HISTORICORUM

Eccleſiaſticorum, omiſſis Scriptoribus ſacris.

JOſephus Hebræus.
Egeſippus.
Iulius Africanus.
Euſebius Cæſarienſis.
Ruffinus Aquileïenſis.
Paulus Oroſius.
Palladius.
Severus Sulpitius.
Theodoretus. Socrates.
Sozomenus.
Victor Uticenſis.
Caſſiodorus.
Dacius Mediolanenſis.
Evagrius Scholaſticus.
Gregorius Turonicus.
Beda venerabilis.
Paulus Diaconus.
Eginarthus. Freculphus.
Nicetas David.
Luitprandus.
Vuitichindus.
Frodoardus.
Glaber Rodulphus.
Georgius Cedrenus.
Ioannes Curopalates.
Ingulphus Abbas.
Io. Zonaras.
Wilelmus Malmesberienſis.
Henricus Utidonenſis.
Petrus Comeſtor.
Otho Friſingenſis.
Gulielmus Tyrius.
Helmoldus Buſſonienſ.
Gulielmus Neubrugenſ.
Rogerus de Hoveden.
Nicetas Choniates.
Conradus Abbas Urſpergenſis.
Honorius Auguſtodunenſis.
Jacobus à Vitriaco.
Matthæus Paris, ſive Pariſienſis.
Vincentius Bellovacenſis.
Nicephorus Calliſtus.
Nicephorus Gregoras.
Io. Villanus.
Flavius Blondus.
S. Antoninus Florentinus.
Ænæas Sylvius.
Laonicus Chalcondyla.
Baptiſta Platina.
Antonius Bonfinius.

Gaguinus.
Sabellicus.
pus Bergomen-

Nauclerus.
Krantzius.
Vvimpheling.
themius.
oëthius.
ſtro tempore.

Cæſar Baronius Congregationis Oratorii Preſbyter, & poſtea S. R. E. Cardinalis, incredibili labore, & diligentia hiſtoriam Eccleſiaſticam univerſam ab adventu Domini uſque ad annum 1200. tomis duodecim comprehendit.

EX CHRONOLOGORUM

ius Cæſarienſis pſit tempora ab ondito uſque ad Domini 330.
ymus continuaue annum 381.
er continuavit ad annum 448.
us perduxit ad 519.
nus Comes ad 525.
s Hiſpalenſis ad 625.
nerabilis ad an- 725.
rus Conſtantitanus ad annum 842.
nnenſis ad an- 879.
Abbas ad annum 905.
Hermanus Contractus ad annum Dom. 1050.
Lambertus Schaphnaburgenſis ad annum 1077.
Marianus Scotus ad annum 1083.
Leo Hoſtienſis ad annum 1087.
Bertoldus Conſtantienſis ad annum 1100.
Sigebertus Gemblacenſis ad annum 1112.
Henricus Samerius.
Iacobus Gordanus.
Auguſtinus.
Torniellus.
(Ab orbe condito uſque ad Adventum Chriſti.)
Gothefridus Viterbienſis ad annum 1185.

Dodechinus continuator Mariani ad annum 1200.
Robertus de monte continuator Sigeberti ad annum 1212.
Martinus Polonus ad annum 1285.
Siffridus Presbyter ad annum 1307.
Matthæus Palmerius ad annum 1449.
Matthias Palmerius ad annum 1481.
Wernerus auctor Faſciculi temporum, ad annum 1484.
Ioannes Nauclerus ad annum
Ioannes Linturi tinuator Wer annum
Paulus Langius num
Alexander Scul annum
Gilbertus Gen ad annum
Onuphrius Panvi annum
Gerardus Mer annum
Robertus Bellar orbe condito num Domin

INDEX PIORUM LIBELL

Martyrium S. Andreæ.
Martyrium ſancti Cypriani.
Vita ſancti Antonii per Athanaſium.
Vitæ ſanctorum Pauli, Hilarionis, Malchi, & Paulæ per Hieronymum.
Vita ſancti Gregorii Taumaturgi per Gregorium Nyſſenum.
Ephrem Syri tractatus.
Lauſiaca hiſtoria Palladii
Vita ſancti M Sulpitium.
Confeſſiones ſa guſtini.
Hiſtoria Religio doreti.
Collationes Io ni.
Scala Ioannis
De gloria Ma Confeſſorun Turonici.
Dialogi ſancti Papæ.
Pratum ſpiritu

oſci.
Columbani per
ı.
:ti Ioannis Eleë-
ıarii per Leon-

ctorum per Be-

·laam, & Ioſa-
:r Ioannem Da-
um.
cti Suiberti per
rum, & Marcel-
,
cti Gregorii per
:m Diaconum.
›lationes Idiotæ
cti Romualdi &
n per Petrum
ıni.
cti Anſelmi per
·um.
nnia ſancti Ber-
nardi.
Vita ſancti Bernardi, per Gulielmum, & alios.
De contemptu mundi, Innocentius III.
Opuſcula Humberti Ordinis Prædicatorum.
De proprietatibus apum, Thomæ Cantipratenſis.
Opuſcula ſancti Bonaventuræ.
Opuſcula Henrici Suſonis.
Opuſcula Laurentii Iuſtiniani.
Opuſcula Dionyſii Carthuſiani.
De imitatione Chriſti, Thomæ de Kempis, ſive potius Ioannis de Gerſon.
Tractatus de vita ſpirituali ſancti Vincentii.

FINIS.

HRONOLOGIA
BREVIS,
ORBE CONDITO,
Uſque ad annum Domini
M. DC. XII.

ROBERTO
CARDINALE
ELLARMINO,
Auctore,
um ampliatione uſque ad annum 1712.

BRUXELLIS,
is, Joannis Leonard Bibliopolæ,
Viâ aulicâ 1719.

CHRONOLOGI

Pars Prior, ab an. Mundi 1. ad 40

Anni Mundi	*Patriarchæ.*		*Monarcha riorum*
1	Adam vixit annos	930	
130	Seth,	912	
235	Enos.	905	
325	Cainam.	910	
395	Malaleel.	895	
460	Jaret.	962	
622	Enoch.	365	
687	Matuſala.	969	
874	Lamech.	777	
1056	Noë.	950	
1556	Sem.	600	
1656	Diluvium durat ann.	1	
1658	Arphaxad.	338	
1693	Caïnan.	568	
1723	Sale.	433	
2753	Heber.	464	

Varia.

dicuntur de Adam, & cæteris Patriarchis
r in Geneſi cap. 5. & 11. præterquam
am filio Arphaxad. is enim non habetur
Hebræo, ſed addidimus propter Lucæ
atem ex interpretatione 70.

annos Beli, & cæterorum Regum Aſſy-
annotavimus ex Euſebio, nec enim apud
ntiquiorem habentur, tamen initium hu-
i poſuimus in loco altiore, quam fece-
bius, tum ut eſſet locus Regibus Medo-
ios infra ſubjiciemus : tum etiam quia
lus ſit Nembrot nepos Cham, & Ninus
nepos Noë, ut vult Auguſtinus lib. 16.
ap. 3. vel certè filius Nembrothi, non
credibile, eos non fuiſſe ante tempora
qui fuit decimus à Noë.

Anni Mundi	Patriarchæ.		Mona[rchæ]
1787	Phalech.	239	
1791			Belus
1817	Reu.	239	
1849	Sarug.	230	
1856			Nin
1879	Nachor.	148	
1908	Thare.	205	Sem
1950			Zan
1978	Abraham.	175	
1988			Ari
2018			An
2058			Xe
2078	Iſaac.	180	
2088			Arn
2126	*Iudices Hebræorum.*		Belc
2138	Jacob.	147	
2161			Bale
2221			Alta

Varia.

eſſe Nembrothum, qui Gen. 10. ædi-
ylonem, & Ninum eſſe Aſſur, qui Gen.
ıvit Ninivem probari poteſt tum ex eo
denus apud Euſebium lib. 9. præparat.
:ap. ultimo, teſtatur Babylonem à Belo
: & conſtat Ninivem à Nino ædifica-
uo vide Diodorum lib. 2. cap. 1. tum
:o quod primus Rex Orbi terrarum cog-
ı Scripturas ſacras eſt Nembroth, &
anas eſt Belus, ex quo non malè con-
Nembrothum eſſe Belum. Mirum au-
r Mercator Nembrothum velit eſſe
: tamen fateatur ante eum regnaſſe Be-
Scriptura apertè dicat, primum qui
potens in terra fuiſſe Nembrothum.

). Armametris claruit Phoroneus legis
ıs.

5. Belochi fuit diluvium Ogigis.

Anni Mundi	*Judices Hebræorum.*		*Monarch. ſyriori*
2229	Joſeph.	110	
2245			Mamitus
2275			Mancale
2305			Iphareus.
2325			Mamylas
2355			Sparetus
2395			Aſcades.
2403	Moſes	120	
2435			Amynta
2480			Belothu
2483	Moſes ducit Populum annos 40.		
2505			Bellopar
2523	Joſue.	26	
2535			Lampri
2549	Interregnum ann.	10	
2559	Othoniel Judex annis 40.		
2567			Soſares

Varia.

ʒ2. Spareti Cecrops Athenas condidit.

m tempus fuit diluvium Deucalionis.

5. Aſcadis Iſis venit in Ægyptum; &
ıcuit.

:. Belothi Cadmus floruit, qui litteras
icitur inveniſſe.

anno rapta fuit Europa, ex qua nati
ɔs, & Radamantus.

:um Judæorum annos exactè deſcriptos
imus. Conſtat tamen à Moiſis tempore,
uſque

Anni Mundi	*Judices Hebræorum.*		*Monarcha riorum*
2587			Lamparo
2599	Aoth.	80	
2617			Panias.
2662			Soſarmus.
2679	Barac, & Delbora.	40	
2681			Mitreus.
2708	Gedeon.	40	
2740			Tanteus.
2759	Abimelech.	3	
2762	Thola.	23	
2780			Thineus.
2785	Jair.	22	
2807	Jephte.	6	
2810			Dercilus
2813	Abeſan.	7	
2820	Aiälon.	10	
2830	Abdon.	8	
2838	Sampſon.	20	

Varia.

Machabeos fuiſſe hos. 1. Aaron. 2.
ı. 3. Finëes. 4. Heli. 5. Achitoph. 6.
7. Sadoch. 8. Achimas. 9. Azariam.
m alium, qui prohibuit Oziam adole-
. Uriam. 12. Sobnam tempore Eze-
Eliachim tempore Manaſſæ. 14. Hel-
ore Joſiæ. 15. Saream occiſum à Na-
ſfor. 16. Joſedech in ca[illegible]tate. 17.
ım Joſedech. 18. Joachim. 19. Eliaſib.
n. 21. Joannem. 22. Jaddum. 23.
. Simonem. 25. Eleazarum. 26. Ma-
. Oniam. 28. Simonem. 29. Oniam.
ım. 31. Judam Machabæum. Hæc ex
ia Nicephori.

---

ialon Septuaginta non habent.
321. everſa fuit Troia.

Anni Mundi	*Judices Hebræorum.*		*Monarchæ riorum*
2850			Eupales
2858	Heli. 40		
2878	Samuel. 20		
2888			Laoſtene
	Reges Hebræorum.		
2898	Saul Rex. 20		
2919	David. 40		
2933			Pirici
2959	Salomon. 40		
2963			Oph
2983			Opt
	Reges Juda.	*Reges Iſraël*	
2999	Roboam. 17	Hierob. 22	
3016	Abia. 3		
3019	Aſa. 41		
3021		Nadab. 2	
3023		Baaſa. 24	

Varia.

n Latio regnat. In annis Heli inclu-
m anni Sampſonis, ideo 70. Interpre-
20. annos adſcribunt Heli.

nuel, & Saul in Scriptura veteri non
ed Actor. 13. dicuntur fuiſſe 40.

28. Carthago condita eſt. Proinde
oſa ſunt, quæ ſcribit Virgilius de
Ænea.

Anni Mundi	*Reges Juda.*	*Reges Iſraël.*	*Mon Aſſyr*
3033			Ocraz
3047		Hela. 2	
3048		Zamb. dieb. 7 Amri anni 12	
3060	Joſaphat. 25	Achab. 22	
3074			Sarda
3082		Ochozias. 2	
3083		Joram. 12	
3085	Joram. 5		
3090	Ochoſias. 1 Athalia. 7	Jehu. 28	*Re*
3094			A
3097	Joas. 40		
3118		Joachaz. 17	
3122			M
3135		Joas. 16	
3137	Amaſias. 29		
3151		Hierob. 41	

Varia.

Monarchia Aſſyriorum uſque ad Sardanapalum ſtetit annis 1330. quamvis Euſebius dicat 1240. & Juſtinus lib. 1. 1300. & Diodorus lib. 2. 1400. & Oroſius lib. 1. 1160.

Deſtructa fuit à Medis, quorum annos deſcribimus ex Ctesiacnidio, qui ex publicis Annalibus eos refert apud Diodorum lib. 2.

Annos Aſſyriorum, & Babyloniorum partim ex Scriptura, partim ex Beroſo apud Joſephum lib. 1. contra Appionem petemus.

Anni Mundi	*Reges Iuda.*	*Reges Iſraël.*	*Reges Medorum*	*Reg ſyr*
3163				Phil
3166	Azarias. 52. ſed cum patre ann. 12. ſolus 40.			
3172			Sarſomenes. ann. 30.	
3192		Zacharias men. 6. Sellum m. 1. Mana. ann. 10.		
3202		Phaceas. 2	Artecarmis a. 50	
3204		Phacee 20		
3206	Joathã 16			
3211				Teg pha ann
3222	Achaz. 16			
3224		Oſee. 9		
3236				Sa na

Varia.

ırſum incipiunt in Ninive regnare,
nihilominus etiam Medis. Hujus
ɔ fit. 4. Reg. 15.

les incipiunt anno 4. Joathan, id eſt,
3209. Nam conſtat Cyrum regnare
ımpiade 55. ut Euſebius, & omnes
: porrò Cyrus regnare cœpit anno
. non igitur rectè Euſebius earum
it anno 50. Azariæ. Quod ſi initium
onatur anno 3547, Olympiades inci-
ιo. Achaz, mundi 3232.

ditur anno 12. Achaz, mundi 3233.

: tranſtulit decem tribus in captivi-
5. 17. & Tob. 1.

Anni Mundi	*Reges Juda.*	*Reges Modorum.*	*Reges* … *rum*
3238	Ezechias 29		
3245			Sennach
3252		Arbianus,ſeu Cardiceas. 22	Aſſar. add
3267	Manaſſes. 55		*Reges Bab*
3270			Merodach Baladan.
3274		Arteus,qui & Deioces. 53	
3310			Ben Mero dach an.
3322	Amon. ann. 2		
3324	Joſias. 31		
3327		Artines, qui & Phraorthes ann. 22.	
3331			Nabul
3349		Artaban, qui & Ciaxares. ann. 40.	
3355	Joachaz. m. 3. Joachim, ann. 11		

Varia.

ıladan regnabat in Bobylone eo
\ſſar Addon in Ninive, ut patet
& 20. Tamen poſuimus ejus ini-
quia poſt Aſſar Addon cœpit Me-
etiam in Ninive : unde non ſit
in Scripturis Regum Aſſyriorum,
loniorum.

ach putamus eſſe eum, qui in li-
ur Nabuchodonoſor. Sicut etiam
eiocem putamus eſſe Arphaxad,
ıgitur. Porrò Deioci dedimus 53.
ıc numerum notavit Herodotus
ı dicit à Deioce ædificatam Ecba-
lib. Judith tribuitur Arphaxad.

Regum Babyloniorum, qui haben-
ud Joſephum lib. 1. contra Appio-

Anni Mundi	*Reges Juda.*	*Reges Medorum.*	*Reges Perſarum.*	*Reges* ...
3360				Nabu... noſor nus an...
3366	Joachim. m. 3. Sedechias. 11			
3377	CAPTIVITAS ann. 70.			
3389		Aſtiages. 38		
3423				Evi... dac...
3425			Cyrus 29.	Ni... an...
3429				La... do...
3430				Ba... & du...
	Duces Judæorum.		*Monarch...*	
3447	Captivitas ſolvitur.		Cyrus c... ann. 1. ſ...	
3448	Zorobabel. 32			

Varia.

ſolum mutavimus duos annos, quos tri-
vilmerodacho Boroſus in 22. annos nam
5. ult. dicitur Evilmerodach regnare cœpiſ-
o 37. tranſmigrationis Regis Joachim: ex
mpore uſque ad finem Regni Babylonici
t eſſe annos 44. qui tamen non colligeren-
iſi daremus Evilmerodacho 22. annos,
le eſt eſſe errorem impreſſorum, præſer-
m omnes alii Chronologi dent ei 22. aut
nos.

---

um poſuimus ante Babylonem everſam mul-
cauſis. Primo quia conſtat eum regnaſſe
Aſtiagem tranſlato ad Perſas Medorum Im-
, ut habetur Daniëlis 13. & apud Herodo-
lib. 1. Diodorum lib. 2. & Juſtinum lib. 1.
ndo quia Beroſus apud Joſephum lib. 1. con-
ppionem, & Herodotus lib. 1. Juſtinus lib.
alii dicunt, Cyrum poſt adeptum Imperium
tandem veniſſe contra Babylonem; non igi-
ıcipit Regnum Cyri poſt everſam Babylo-
, ſed antea cœpit. Tertio quia Herodotus lib.
buit Cyro annos 29. Xenophon autem lib.
Cyro pediæ tribuit tantum ſeptem, quorum
nque concordari poteſt, ſi dicamus, Cyrum
aſſe in univerſum annos 29. ſed poſt adep-

Anni. Mundi	*Duces Judæorum.*		*Monarchia Perſ*[illegible]
3455			Cambiſes ann. 7.
3562			Magus cum Fatre[illegible]
3463			Darius Idaſpis.
3480	Reſa.	46	
3499			Xerxes. 2[illegible]
3520			Artabanus men.
3521			Artaxerxes Longima[illegible]
3530	Joannes	40	
3561			Xerxes alius men. Sogdianus. men.
3562			Darius Nothus.
3570	Judas	14	
3581			Artaxerxes Mnemm.
3584	Ioſeph.	7	
3591	Semei.	11	
3602	Mathatias.	12	
3614	Maat.	9	
3623	Nagge.	10	

[illegible]ed p
[illegible]eptei
[illegible]us,
Dani[illegible]
Aſiag[illegible]
menſ[illegible]
ſedu[illegible]
[illegible]o h[illegible]
con[illegible]
[illegible]o.
[illegible]iël[illegible]

V[illegible]

Varia.

oſt adeptum imperium Babylonis annos
n. Quis igitur [inquies] eſt Darius Me-
qui regnat anno uno poſt Balthaſſarem?
ělis 5. 6. & 9. dico eum eſſe Ciaxarem
gis filium, cujus meminit Xenophon, ta-
enim Medus jam nihil erat, niſi Cyri præ-
s quidam, aut Regulus, placuit tamen Cy-
norare illum titulo Regni Babylonici, quod
nguineus & ſenior eſſet. Vide Ioſephum lib.
itiquitatum, cap. 12. & Hieronymus in Da-
n.

nos Regum Perſarum deſcripſimus ex Dio-
lib 11 13. & 17. item ex Herodoto lib. 2.
& ex Euſebio: ſed ubi non conveniunt,
orum ſecuti ſumus.

exander Magnus anno 7. Regni ſui Mace-
i expugnavit Darium, & tranſtulit Monar-
Perſarum ad Græcos, deinde cum impe-
adhuc annos quinque tandem mortuus eſt
33. ætatis 12. Regni, & 6. Monarchiæ,
ujus obitum diviſa eſt Monarchia in plures

Anni Mundi	*Duces Iudæorum.*	*Monarchia Per[...]*			
3624		Artaxerxes Ochus.			
3633	Helli. 8				
3641	Nahum 7				
3647					
3648	Amos. 14	Arſes. 4			
3651					
		Darius.			
3657		*Monarchia Græcorum.*			
3662	Mathatias ann. 10	Alexander Magnus an.			
		Diviſio Monarchiæ in quatuor Regna.			
		Reges Macedoniæ.	*Reges Ægypti.*	*Reges Syriæ*	*[...]*
3663		Philippus Arrideus. 7	Ptolemæus Lagi 40		
3668					Anti[...]
3670		Caſſander 19			

Varia.

narchia in plures Reges. Vide Dio-
. & 18. & Joſephum lib. 12. anti-

entium. Orpheus, & Linus tem-
m dicuntur floruiſſe. Homerus tem-
is Regis Hieruſalem. Thales tem-
egis. Septem Sapientes ad finem
Eſopus eodem tempore, Pythago-
yri. Herodotus tempore Xerxis,
lides, Xenophon, Pindarus, &
npore Artaxerxis. Plato, Iſocrates
Aeſchines, Ariſtoteles tempore
eſſorum.

ıs, Zeno Epicurus & Menander
mæi Largi.

Anni Mundi	*Duces Judæorum.*	*Reges Macedoniæ.*	*Reg. Ægypti.*	*Reges Syriæ*	
3672	Joſeph 60				
3676				Seleuc. Nicanor. 32	
3686					Demetr. 1
3689		Antigon. & Alexander. 4	*Reges Ægypti.*		
3693		Demetrius. 6			
3699		Pyrrus. men. 7			
3700		Liſimachus. 5			
3703			Ptolemæus Philadelphus 38		
3705		Prolemæus Ceraunus 1			
3706		Meleag, m. 2. Antip. d. 45 Soſten. 2			

Varia.

o numerant libri Machabæorum
orum. Euſebius.

s Rex *Aſiæ* à Seleuco captus Impe-
: ita remanent tres tantum Alexan-
:es. Euſebius.

Res Romanæ.

ıdita eſt 11. Kal. Maii Plutar. in
Eutropius lib. 1. Olympiade 7. an-
s cap. 2. Clemens Alexand. ſtrom.
Halicarnaſſ. pagina 58. ex quo ſe-
tam eam fuiſſe anno 12. Achaz,
nam Olympiades cœperunt anno 4.
.ndi 3239.

Anni Mundi	*Duces Judæor.*	*Reges Macedon.*	*Reges Ægypti.*	*Reges ...*
3708		Antigonus, ann. 36		Antiochus Sother.
3727				Antiochus Theos 15
3732	Jo. Hircanus. 17			
3742			Ptolem. Evergeres an. 26	Seleucus Gallinic. ann 20.
3744		Demetr. ann. 10		
3754	Interegnũ apud Judæos.	Antigonus, ann. 15		
3762				Seleucu Ceraunus. an.
3765				Antioc Magn ann.
3767			Ptolem. Philopater an. 17	
3769		Philip. 42		

Varia.

tum eſt Romæ annis 244. Livius, &
s Halicarn. nimirum regnavit Romulus
interregnum fuit anno 1. Numa pom-
gnavit ann. 43. Tullus Hoſtilius 32.
Martius 24. L. Tarquinius Priſcus 38.
Tullus 44. L. Tarquinius ſuperbus 25.

es cœperunt an. mundi 3478. Olympi-
nno 15. Darii Idaſpis. Duravit regimen
: uſque ad Imperium Julii Cæſaris
2.

) plebis in ſacrum montem, & creatio
ibuorum, accidit anno 261. ab Urbe
inno mundi 3495. Olympiade 72. Liv.

atus Decemvirorum cœpit anno Ur-
tæ 303. duravit vix tres annos Liv.

Anni Mundi	*Duces Iudæorum.*	*Reg. Macedoniæ.*	*Reges Ægypti.*	
3783			Ptolem. Epiphan. ann. 24	
3801				Sele Phil ter an
3806			Ptolem. Philometor an. 35	
3811		Perſes. 10		
3813				Antioch Epiphan ann. 11
3821		Regnum Macedo. deficit.		
3822	Matathias an. 1			
3823	Judas Machabæus 6			
3824				Antiochus Eupator.
3826				Demet. Soter 12

Varia.

n prima creatio facta eſt anno Ur-
ito T. Largio. Liv. lib. 2.

Iilitares Conſulari poteſtate cœpe-
rbis 311. Rom. apud capitur à Gal-
bis 363. Dionyſ. lib. 1. Liv. lib. 5.

omanorum cum Pyrrho Rege anno
Liv. lib. 13.

igreſſi ſunt mare, & primum bellum
ſerunt Olympiade 129. anno Urbis
3723. Polybius lib. 1. durat 22. an-
is lib. 3.

ecundi belli Punici fuit Olympiade
Urbis 537. mundi 3771. Polyb. lib. 3.
17. Liv. lib. 30.

omanorum cum Philippo Rege Ma-
it anno Urbis 554. mundi 3788. fi-
o 3821. capto Perſe Rege à L. Æmi-
ide Livium lib. 44. & 45.

Anni Mundi	*Duces Judeorum.*	*Reges Ægypti.*	*Re*
3829	Joathas ann. 19		
3838			Alexa ann.
3840		Ptolemæus Everger. 29	
3848	Simon. 8		Demetrius alius. 3
3851			Antiochus Sedetes 9
3856	Joann. Hircanus. 26		
3860			Demetrius iterum. 4
3864			Antiochus Griphus ſ Triphon.
3868		Ptolemæus Phiſcon. 17	
3876			Antioch Cizicen ann. 18

Varia.

aticum feliciter confectum eſt à fricani Scipionis fratre contra An- ıum Regem Syriæ anno Urbis 98. vide Liv. lib. 37.

icum tertium cœpit anno Urbis 36. finitum eſt intra quinquennium ricano minore. Florus lib. 49. &). 4.

mantinum anno Urbis 620.

ırtinum anno Urbis 643. mundi ıſtium. Bellum Cimbricum ante cœpit, ſed poſt Jugurthinum fini- /Iario.

hunc Pompejus Regno ſpoliavit. :andrinus in Syriacis.

Anni Mundi	*Reges Judæorum.*	*Reges Ægypti.*	*Reg*
3882	Ariſtobol. 1		
3883	Janneus Alexander an. 27		
3884		Ptolemæus Alexand. 10	
3894		Ptolemæus phyſcon iterum. 8	Philippus.
3902		Ptolemæus Dionyſius 30	Regnum Syriæ deficit.
3910	Alexandra. ann. 9		
3919	Hircanus. ann. 34		*Imperatores Romani.*
3932		Cleopatra. 22	
3937			*Julius Cæſ.*
3941			Interregnum, ann. 1. & m. 6
3942			Octavian. Auguſt. cum Triumvir. ann. 12. fol. 44. Sueton.

Varia

Varia.

; primus poſt Regem Sedechiam,
egium impoſuit. Joſeph lib. 15. ant-
8.

Gabinio capto ceſſat Regnum Sy-
in Chronico.

em Alexandræ contendentibus filiis
ılo, & Hircano de Regno, Pompe-
ributarios fecit, & Ariſtobulum qui-
ı captum adduxit, Hircano Pontifi-
rmavit; procurationem Provinciæ
ıdidit, cujus filius Herodes poſtea
pervenit. Joſeph lib. 14. antiquit.

Anni Mundi	*Reges Judæorum*	*Reges Ægypti.*	*Reg*
3953	Herodes Aſcalonita. 37	Regnum Ægypti deficit.	
3984			
3990	Archelaus. ann. 9		
3998	Herodes Antipas annos 24		Tiber 22. m 26.
4013			
4016			
4022	Agrippa. 7		
4029	Agrippa Junior. 26		
4055	Regnum Judæorum deficit.		

Anni Dom.	Christus.	*Varia.*
1	Jeſus naſcitur.	
7	Jeſus redit ab Ægypto.	Hieruſalem capta, & deſtructa eſt anno 2. Veſpaſiani, 73. Chriſti, 4056. mundi. Perierunt partim gladio, partim fame undecies centena millia Judæorum: & alia centum millia capta, & vendita ſunt. Joſephus, & Euſebius.
15		
31	Jeſus baptizatur.	
34	Jeſus moritur, & reſurgit.	
39		
46		
72		

CHRONOLOGI

Pars Altera; ab anno Domini 1. ad 1

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores.*	*Scri*
0		Julius Cęſar ann. 4	
0		Auguſtus. ann.. 56	
17		Tiberius. ann. 22. men. 6	
34	S. Petrus an. 35. men. 3.		
39	S. Petrus Antiochię. 7	Cajus. ann. 3. men. 10	S. I S. P S. M
43		Claudius. ann. 13. men. 8.	S. Jo S. Ja S. J
44	S. Petrus Roman. 25		S. I S. I
57		Nero ann. 13. men. 7	Phi

…æreſiarchæ.	*Varia.*
	Anno 42. Auguſti inchoante naſcitur Jeſus chriſtus: Nam ann. 15. Tiberii compleverat Jeſus ann. 30. Luc. 3. ergo ann. 1. Tiberii compleverat Jeſus ann. 15. ergo ſi demas ex annis Auguſti quindecim annos, concurret annus primus Chriſti cum anno 42. Auguſti.
…magus primus …ha, exiſtimavit …ei pecunia poſſi… 8. docuit præ…ndum non eſſe à Deo: ſe eſſe …ui in Samaria …ut Patrem, in …filium, in genti…iritum ſanctum; …liberum arbi…on eſſe neceſſa…bona: Animas …e corpore in cor… Irenæum lib. 1.	Chriſtus mortuus eſt, & reſurrexit, & Petrum Eccleſiæ præfecit, anno ſuo 34. Scribit enim Beda lib. de ratione temporum cap. 45. Fidem Eccleſiæ habere, vixiſſe Chriſtum in carne mortali paulò amplius triginta tribus annis.
	Concilium primum Hieroſolymitanum ſub S. Petro ann. Dom. 51.
	Perſecutio 1. ſub Nerone.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores.*	*Scripto*
70	Linus. 11	Galba. m. 7. d. 25.	Joſephi
71		Otho. m. 3 Vitellius. men. 8	
72		Veſpaſianus an. 9. m. 11.	
81	Cletus. 12	Titus ann. 2 men. 2	
83		Domitianus ann. 15. men. 15.	Her
93	Clemens. 9		Cle
99		Nerva. ann. 1. men. 4	Ign Po
100		Trajanus. an. 19. m. 6	Di An
103	Anacletus. ann. 9. m. 3		
112	Evariſtus. ann. 9. m. 3		
120		Hadrianus. ann. 10. m. 11	A te Sc
121	Alexander. an. 10. m. 5.		

Hæreſiarchæ.	*Varia.*
Menander, Saturnius, Baſilides Diſcipuli Simonis Iren. lib. 1. *cap.* 1. *&* 22.	Euſebius in Chronico ſcribit, Neronem imperaſſe annis 14. men. 8. ſed non ita eſt, imperavit enim annis 13. men. 7. ex Suetonio, Dione, & aliis Proinde S. Petrus non fuit crucifixus anno 14. Neronis, ut S. Hieronymus, Euſebium ſecutus ſcripſit, in lib. de Script. Eccl. ſed anno 13. alioqui martyrium S. Petri non contigiſſet die 29. Junii, ut Eccleſia celebrat. Obiit enim Nero die 10. Junii anni 14.
Nicolaus unus ex ſeptem primis Diaconis, docuit licere fornicari, & veſci idolothitis. Iren. l. 1. *cap.* 27. *Alii tamen exiſtimant, Nicolaum Diaconum fuiſſe virum probum, ad Nicolaitas, qui arguuntur Apoc.* 2. *& qui ea docebant, fuiſſe hæreticos falſo nomine Nicolaitas dictos. Vide Euſebium lib.* 3. *hiſt. cap.* 23	Anno 2. Veſpaſiani Hieruſalem capitur, incenditur, evertitur, ut non remaneret in ea lapis ſuper lapidem, juxta prædictionem Domini Luc. 19.
	Secunda perſecutio ſub Domitiano.
	Domitianus, qui ſe Dominum, ac Deum haberi, & dici volebat, miſerè confoditur.
Cherinthus, & Ebion ejus diſcipulus, Jeſum eſſe verum hominem ex Joſep. & Maria natum docuerunt. Iren. lib. 3. *cap.* 3. *& lib.* 1. *cap.* 25. *&* 26.	Perſecutio tertia ſub Trajano. Hic Trajanus vir optimus exiſtimatus eſt ab infidelibus, ita ut acclamarent novis Principibus, Auguſto felicior, Trajano melior, Eutropio teſte,

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores.*	*Scrip*[tores]
195		Pertinax. m. 3. Didius Julianus m. 2 Severus. ann. 17. men. 8	
203	Zepherinus. an. 18. d. 18		Tertullianus.
213		Antoninus Caracalla. ann. 6. men. 2	
219		Macrinus. an. 1. m. 2	
220		M. Aurel. Antonin. Heliogabalus. ann. 3. men. 9.	Juliu[s] rican[us]
221	Caliſtus. an. 5. men. 1		Minu[tius] Felix
224		Alexander Sever. an 13	Orig[enes]
227	Urbanus. ann. 6. m. 7.		Amm[onius] Alex[andrinus]
233	Pontianus ann. 5		Greg. matu[rgus]

ereſiarchæ.	*Varia.*
dicti ſunt quod Ca- *m, Sodomitas, Chore,* *Abiron, ſalvatos eſſe* *nt carnis reſurrectio-* *lib.* 1. *cap.* 35.	Quinta perſecutio ſub Severo; qui annis fere decem Chriſtianos pacem habere permiſit. Sed poſtea crudeliter occidi mandavit.
innumeras fabulas in- *vide Iren. lib.*1. *cap.*1	
duo principia poſuit, *, alterum malum Ire-* *cap.* 29.	
es poſuit materiam *am; & in Deo unam* *perſonam. Tertullia-* *tra Hermogenem.*	Heliogabalus, & Severus adoleſcentes conſobrini, unus poſt alterum Imperium rexit, illo nihil turpius, & nequius: iſto nihil juſtius, & ſanctius, ſi fides ei Chriſti non defuiſſet. Ubique ſcribi jubebat. Quod tibi non vis, alteri ne feceris.
Phrix, unde Cata- *ruit ſe parocletum eſſe* *ſeduxit, inter quos* *Tertullianum. Epi-* *eſi* 48. *Auguſt. hæreſi*	
x philoſophia Platonis *ulta docuit contra fidei* *præſertim de inæqua-* *arum perſonarum; de* *narum, de reſurrectio-* *n; de ſalvatione dæ-* *de Epiph. hæreſi* 64. *&* *Avitum, & ad Pam-* *erroribus Origenis, &* *nodum generalem.*	

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores.*	*Scripto[res]*
237		Maxim. an. 3	
238	Anter. an. 1		
239	Fabianus. ann. 14.		
240		Maximus & Balbinus. an. 1	
241		Gordianus. ann. 5	
246		Philippus. ann. 6	Corneli[us] Cyprian[us]
253		Decius. an. 1. men. 3	Ponti[us] Diaco[nus]
254	Cornelius. ann. 2	Gallus, & Voluſianus ann. 3	Diony[ſius] Alexan[drinus]
255	Lucius ann. 1. men. 8.		
257	Stephanus. ann. 3. men. 3.	Valerianus & Gallienus. ann. 8	
260	Sixt. II. an. 1		Ze[no]
261	Dionyſius. an. 11. m. 3		Victo[rinus Pe]tabion[enſis]
263		Gallienus ſolus ann. 7	

Hæreſiarchæ.	*Varia.*
…lcheſeitæ docebant, licitum fidem ore negare modo in corde …netur, vide Euſeb. lib. 6. hiſt. … 28.	Sexta perſecutio ſub Maxim.
…ebaptizantes in Africa, Agrippo, qui ſanctum Cyprianum in …iſcopatu Carthaginenſi præceſ… auctore exorti ſunt, docuerunt …tizatos ab hæreticis, iterum in Eccleſia baptizandos, & …mvis Agrippinus, & S. Cy…anus hæretici appellari non poſ…, cum Eccleſiæ communionem …nquam reliquerint: tamen po…ri eorum Donatiſtæ qui perti…citer anabaptiſmum defende…nt, merito hæretici habiti ſunt …de S. Auguſt. lib. 2. de baptiſ… contra Donatiſtas.	Fabianus deſcenſu columbæ cœlitus miſſæ declaratus fuit à Deo Pontifex futurus. Euſeb. lib. 6. hiſt. cap. 22.
	Septima perſecutio ſub Decio Imperatore, quam continuarunt Gallus, & Voluſianus.
Novatiani à Novatiano presby…ro Romano, & à Novato pres…tero Carthaginenſi dicti ſunt, do…erunt non eſſe in Eccleſia pote…tem remittendi peccata poſt bap…mum commiſſa neque eſſe bap…zatos ſacro chriſmate confirman…s, & ſecundas nuptias eſſe illi…tas. vide Epiphan. hæreſi 59. & …uguſt. hæreſi 38.	Primum ſchiſma in Rom. Eccleſia Novatiani antipapæ contra Cornelium.
	Gothi Rom. Imperium infeſtare incipiunt.
Sabellius Noeti diſcipulus docuit Patrem, & …lium, & Spiritum ſanctum eſſe unam per…nam ſed nomina tria. Epiphan. hæreſi 57.	Octava perſecutio ſub Valeriano quem Sapores Rex Perſarum à ſe captum viliſſimè habuit, ut etiam dorſum ejus calcaret cum equum aſcendere vellet.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores.*	Scri…
269		Claud. an. 3	
271		Aurelianus. ann. 6.	
273	Felix ann. 2. men. 5		
275	Eutychianus ann. 8. men. 6. d. 4.		
278		Tacitus m. 6 Florian. m. 2	
279		Probus an. 5	
284	Cajus. ann. 12. men. 4.	Carus cum filiis Carino, & Numeriano. ann. 2	Ar Af
285		Diocletianus, & Maximianus. ann. 20	La Fir
297	Marcellinus ann. 8		Euſ ſa
304	Marcellus. ann. 5. men. 1. d. 25.	Conſtant us & Galerius ann. 3	M M
306		Conſtantin. Magnus an. 31	Ju Pr

hæ.

moſate-
s affir-
um non
ed ho-
n, Cir-
ſervan-
ptizan-
e trium
divina-
ius ha-
guſtinus

e Ma-
4. Au-
cœpit,
princi-
unum
m ma-
ſe vere
omnia
, homi-
beri ar-
um pec-
am eſſe
princi-
m eſſe
um pa-
Chri-
arnem
es im-
a ſua;
ſtinen-
Animas
pore in
Teſta-
i malo
dio re-
e Epi-
66. &
hæreſi

Varia.

Nona perſecutio ſub Aureliano, vel ejus Præfectis.

Probus Imperator fortiſſimus à Chroco Rege Alemanorum Gallias liberat cæſis quadringentis millibus hoſtium. Voſpicus. & tunc ſimul Eccleſia Gallicana poſt longas perſecutiones aliquantulum requievit.

Gregorius Turonicus lib. 1. cap. 32..

Carus Imperator, quamvis Ethnicus, Eccleſiam Teſſalonicenſem à tributis immunem facit. lib. 8. Cod. de ſacroſanctis Eccleſiis.

Diocletianus Carino devicto, Maximianum collegam aſſumit an. Imperii tertio.

Decima perſecutio ſæviſſima ſub Diocletiano, & Maximiano qui nihilominus cum non poſſent prævalere, depoſuerunt Imperium, tradentes illud Conſtantio, & Gallerio, Gallerius, Maximinum, & Licinium Imperatores fecit: & Romæ Maxentius, Maximiani filius, Imperium aſ-

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores.*	*Scri...*
309	Euſebius an, 2. men. 7.		Ant... Abb...
311	Miltiades. ann. 2. men. 2		Pacho... Mach... Oreſie...
314	Sylveſter an. 21. men. 10.		
325			Ath...
336	Marcus m. 8		Se...
337	Julius. ann. 15. men. 5.	Conſtantin. Junior. an. 4 Conſtans. an. 13. Conſtantinus. an. 24	J... n... I... C... V... I...
352	Liberius an. 15. men. 4.		
358	Felix II. an. 1. men. 3. vivente Liberio.		
361		Julianus. an. 1. men. 9	

Hæreſiarchæ.	*Varia.*
atus initio ſchiſma fecit, hæreſim condidit, docuit zandos baptizatos ab hære- n ſola Africa, & in ſola Donati eſſe Eccleſiam. Au- s hæreſi 69.	ſumpſit: ſed brevi omnibus extinctis, ſolus Conſtantinus feliciter totum orbem Romanum diu tenuit
us presbyter Alexandrinus , filium Dei eſſe creaturam, e coæternum Patri, non eſſe tialem Patri, Chriſtum m non habere animam: ſed o eſſe Verbum. Epiphan. 69. Auguſtius hæreſi 49. retus lib. 4. de fabulis hæ- um.	Concilium generale primum Niceę habitum 318. Epiſcoporum, in quo Arius damnatus fuit.
tinus Sirmienſis Epiſcopus , Chriſtum non eſſe Deum um hominem, Deum non num. Epiphan. hæreſi 71.	Perſecutio XI. ſub Conſtantio Ariano.
donius Epiſcopus Conſtan- tanus docuit Filium qui- ei eſſe Patri per omnia ſi- ſed Spiritum ſanctum eſſe am. Epiphan. hæreſi 78. inus hæreſi 52.	Schiſma ſecundum Felicis cum Liberio: ſed uterque aliquo tempore legitimus fuit.
, & Eunomius ejus diſci- cuerunt, Filium Dei eſſe	Perſecutio XII. ſub Juliano, atrox ſed brevis.

Anni Dom.	Pontifices	Imperatores	Imperat. Orient.	Scri[ptores]
364		Jovianus men. 7. d. 20. *Imperat. Occident.*		Greg Na And Cæſ Epip Philo
364		Valentinianus. ann. 12	Valens. ann. 25.	rpath. Ambro Medi Philal
367	Damaſus ann. 17. men. 3.			Idacis Gregor Nyſſe
375		Gratian. ann. 8. & Valentinianus Junior ann. 17		Ampl lochi Hieron mus. Theoph lus Al xandr
379			Theodoſius ann. 17.	Doro- theus. Diado-
381				chus.
385	Syricius. ann. 13. men. 3			Ruffin
395		Honorius ann. 28. m. 3	Archadius ann. 13. m. 3.	

ſiarchæ.	Varia.
lem Patri, Spi- eſſe creaturam Fi- ſſe neceſſaria, ſed ficere ad ſalutem. & 2. in Euno- hæreſi 54.	
Epiſcopatum obi- it, docere cœpit, esbyteros eſſe om- didit, non eſſe ora- ficia offerenda pro ſſe ſervanda jeju- Eccleſia indicta. 75. Auguſtinus	Perſecutio XIII. ſub Valente Ariano.
Laodicenus gram- ta melior, quam t Verbum Dei ac- manam ſine ani- inas perſonas eſſe um videlicet eſſe m, majorem Fi- Patrem, Epiph. ſtinus hæreſi 55.	Schiſma III. Urſicini contra Damaſum.
opomorphitarum Deum habere for- Epiph. hæreſi 70.	Secunda Synodus generalis, prima Conſtantinopolitana, contra Macedonium, & alios negantes divinitatem Spiritus ſancti.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	*Scri- ru*
398	Anaſtaſi. an. 4. m. 1			Pall Gau Pro
402	Innocent. ann. 15 men. 1			Chr Jo. (ſol
408			Theodo-ſius Jun. ann. 43.	Seve Aug Ma Ar
417	Zozimus an. 1. m. 4			Sy Pa
419	Bonifac. ann. 4. men. 10.			S L C S
424	Cæleſtin. an. 8. m. 5			C A T
425		Valenti-nian. III. ann. 30		P E C
432	Sixtus III. ann. 7. men. 11			Si J
440	Leo Magnus an. 20. m. 11			V I S
451			Marcian. an. 6. m. 6	

Hæreſiarchæ.	Varia.
us docuit, B. Virginem *ſti nativitatem, habuiſſe* *b alios filios. Hieronym.* *elvidium.*	Circa hęc tempora S. Auguſtinus inſtituit Ordinem Clericorum Regularium, qui ſimul cum ipſo vitam communem agebãt.
anus docuit, animas eſſe *ſubſtantiæ cum Deo;* *creatum à Principe ma-* *alia multa ſtultiſſima.* *us hæreſi 70.*	Anno 410. Roma capta eſt ab Alarico Rege, annis 1102. ab ejus conditione.
ts docuit, peccata eſſe pa- *ia Sanctorum eſſe æqua-* *initatem non præſtare* *& alia, Aug. hæreſi 82.*	Schiſma IV. Eulalii contra Bonifacium.
tius docuit non eſſe hono- *liquias Sanctorum, ina-* *invocationem Sanctorum.* *n. contra Vigilant.*	Hoc tempore conditur civitas Venetiarum. Anno Domini 421.
ts Brito monachus anno *415. cœpit docere, pecca-* *inale non eſſe in homini-* *Dei gratia poſſe impleri* *andata & alia. Auguſti-* *ſi 88.*	Tertia Synodus generalis habetur Epheſi, anno Domini 431. contra Neſtorium.
rius Epiſcopus Conſtanti- *ius anno 430. cœpit docere*	Attila Rex Hunnorum, flagellat Italiam.

Anni Dom.	Pontifices	Imperat. Occident.	Imperat. Orient.	
455		Maximus men. 3 Avitus. men. 10		S N S
457		Majoranus. ann. 4	Leo ann. 18	S Hi A
461	Hilarius. ann. 6. men. 10	Severus. ann. 5.		te Pr Pet Ch log
467		Anthemius. an. 6		
468	Simplicius ann. 15. m. 5			Iſid Pel tes Arn
473		Olibrius. men. 7		Ju The rus
474		Glicerius ann. 1	Zeno. ann. 18.	Sidot Fauſt Æne
475		Julius nepos menſes paucos. Momylius Auguſtulus. men. 10		Ga Vict Vit fis. Cer Ger diu

…eſiarchæ.	*Varia.*
…ginem non eſ-…rem Dei, & …iſto duas eſſe …is, alteram …m, alteram …am. Theodor. …e fabulis hæ-… Proſper in …co.	Quarta Synodus generalis habetur Chalcedone, anno 451. contra Eutychetem, & Dioſcorum.
…yches Abbas, …ſtorio contra …, docuit in … unam eſſe …m, & unam …n. Evagrius …ap. 9. & lib. … 4. Atque hæ …ereſes uſque …ſtra tempora … in partibus …is.	Veſuvius mons Campanię, qui anno primo Titi Imperat. ingentem copiam minutiſſimi pulveris evomuerat, teſte Suetonio, & aliis: iterum hoc tempore, anno 471. ita immenſam copiam evomuit, ut totam fere Europam obtenebraret. Marcellinus, & alii. & non diu poſtea tempore Theodorici Regis Italiæ idem accidit. quam eruptionem pulchrè deſcribit Caſſiodorus lib. 4. variarum, epiſtola quinquageſima.
…ſcantes dicti … qui auctore … Imperatore, …n quandam …volebant in-…holicos, & …ianos. Vide …um lib. 3. … & 30.	

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	S
476		Odoacer Rex Italiæ. ann. 16	Baſiliſcus occupat Imperiũ & tenet annis ferè 2. deinde ĩterũ imperat Zeno.	Ju Pe n Gi Sa Ge Ci no
483	Felix III. ann. 9			An ca
491			Anaſtaſius. ann. 27. m. 3	Ca A tt
492	Gelaſius. an. 4. m. 8			Pa ſit
493		Theodor. Gothus. ann. 34		Vi Fr t
497	Anaſtaſ. II. ann. 2			Pe dia
499	Symmachus ann. 15. m. 8			Fe d c E R
514	Hormiſda ann. 9			Jo x A Al

H

...rchæ.	*Varia.*
... Gna- ...iſcopus ...nus, ad Euty- ...ddidit, ...riſagio ... crux, Sanct. ...ſanctus ...ſanctus ...rtalis, ...cifixus ...bis. Ex ...lebatur totam ...em fu- ...ifixam . Da- ...m lib. de cap. ...epiſto- ...iſagio; Felicis II.	In Auguſtulo defecit Imperium Occidentale, ut in Auguſto cœpit. Iulius enim Cæſar Dictator perpetuus fuit, non proprie Imperator, quamvis reipſa imperaret. Odoacer etiam, & Theodoricus non Imperatores, ſed Reges Italiæ dici voluerunt.
	Hoc tempore perſecutio Vandalica in Africa Catholicos crudeliter vexabat.
	Hoc eodem tempore Imperator Anaſtaſius Eutychianus hæreticus erat. Reges Italiæ, Hiſpaniæ, & Africæ Ariani. Reges Francorum, Anglorum, Germanorum Pagani. & tamen Chriſtiana Eccleſia deſtrui non potuit, quia fundata eſt ſuper petram, & portæ inferi adverſus eam non prævalebunt.
	Schiſma quintum Laurentii contra Symmachum.

Anni Dom.	Pontifi-ces.	Reges Italiæ.	Imperat. Græci.	Scri[illegible]
518			Juſtinus. an 9.m.2	
524	Joannes. an. 2.m.9			Victor Africa[illegible]
526	Felix IV. ann. 4. men. 2	Athalari-cus an. 9		Boëtius. Diony-ſius exi-guus.
527			Juſtinia-nus. ann. 38	Caſſio-dorus. Victor Capua-nus.
530	Bonifa-cius II. an. 1. d. 2			Julius Orge[illegible] nus.
532	Joannes II. ann. 3			Anaſta[illegible] Sinaita.
534		Theoda-tus. an. 3		Arator Subdia[illegible]
535	Agapitus ann. 2			Junili[illegible] Prima[illegible]
537	Sylverius ann. 3	Vitigis. ann. 4		Marti[illegible] Brac[illegible]
540	Vigilius. ann. 15			Proco[illegible] Gaza

chæ.	Varia.
	Ordo Monachorum ſancti Benedicti hoc tempore incipit.
	Theodoricus Rex Arianus: ſed alioqui prudens, & Eccleſiæ Romanæ; & ſummo Pontifici multum honoris deferens, & ideo feliciter regnans, ubi Joannem Pontificem in carcerem conjecit & Symmachum ac Boëtium interfecit, eodem anno miſerrimè cum Regno vitam amiſit.
	Bonifacius ſecundus ſucceſſorem ſibi elegit Vigilium, ſed caſſavit paulò poſt electionem illam quam ſentiebat omnibus diſplicere.
	Schiſma VI. Dioſcori contra Bonifacium II.
	Schiſma VII. per Vigilium conrra Sylverium.
	Vigilius, qui corruptus ambitione ſchiſma fecerat, & multa

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Reges Italiæ.*	*Imperatores.*	[illegible]
541		Theodobald. an. 1. Araricus, men. 3		[illegible]
542		Totila. ann. 10		Dacius Mediol.
553		Thejas. ann. 1		Libe[illegible] Archid.
554		Narſ. Eunuchus. ann. 17		Venantius Fortunatus.
555	Pelagius. ann. 4. men. 10			Evagrius hiſtoricus.
560	Joannes III. an. 13			Dorotheus
566			Juſtinus Junior. ann. 16. men. 9	
568		Alboinus ann. 3 men. 6		
570		Clephis Daphom. ann. 1 men. 5		

Varia.

male promiſerat Auguſtæ, mox ut legitimus Pontifex eſſe cœpit, à Deo mutatus conſtantiſſimè reſtitit Auguſtæ, & pro fide Catholica fortiſſimè dimicavit.

Quinta Synodus generalis Conſtantinopolitana ſecunda.

Poſt Thejam nullus amplius fuit Rex Gothorum in Italia: ſed Narſes titulo Ducis eam rexit, ſed paulò poſt irritatus ab Uxore Juſtiniani, Longobardos in Italiam vocavit.

Alboinus Rex Longobardorum, regnare cœpit in Italia anno 568. ſed brevi occiſus fuit, ut etiam ejus ſucceſſor Clephis, deinde per annos decem Rege caruerunt Longobardi, & Duces multi Provincias ſibi diviſerunt donec iterum Autaris Rex electus

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Reges Italiæ.*	*Imperatores.*	*Scriptores.*
573	Benedict. an. 4. m. 1			
578	Pelagius. II. ann. 12 men. 3			
582			Tiberius. ann. 5	Joannes Biclaren.
585		Autaris Flavius. 7		
586			Maurit. ann. 17	S. Greg. Turonic.
590	Gregorius ann. 13. men. 6. d. 9			S. Greg. Papa. Iſichius Hieroſolymitan.
591		Agilulphus ann. 25		*Joannes Jejunator*
603			Phocas. ann. 8	
605	Sabinianus men. 5. d. 19.			
606	Bonifac. III. men. 8. d. 23.			

...iarchæ.	Varia.
...de hære- ...Libera- Brevia- 19.	eſt. Cæterum Longobardi nunquam tota Italia potiti ſunt : ſemper enim partem Italiæ cum ipſa Urbe Imperatores Græci per Exarchos tenuerunt.
	Anno 589. inundatio Tyberis maxima, quam ſequuta eſt peſtis graviſſima.
...s Syrus ...anden- ...inuren- ...ontem ...orum ...rus lib. 45.	S. Gregorius Papa miſſis in Angliam ſanctis Monachis, Auguſtino, & Sociis, Domino cooperante, & ſermonem confirmante ſequentibus ſignis, magnam partem Anglo-Saxonum à Paganiſmo ad Fidem Chriſti convertit, meritò à Beda vocatus Apoſtolus Anglorum.
...hilopo- ...theita- ...tor fuit, ...perſo- ...tas, tres ...volunt ...rus lib. 46. &	Sub hoc Pontifice templum Agrippæ, quod Pantheon dicebatur conſecratum fuit B. Mariæ

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Reges Italiæ.*	*Imperatores.*	*Scr...*
607	Boniſac. IV. ann 8. men. 6 d. 13			
610			Heraclius ann. 31	
615	Deuſdedit. an. 3			
616		Adaluvaldus. ann. 10		
618	Boniſac. V. an. 7. men. 10. d. 25.			
626	Honorius. an. 12. m. 5	Arioval-dus hęreticus Arianus. ann. 12.		Sophro nius. Georgi Piſides
639	Severin. men. 11	Rotaris. ann. 16		Joann Moſch
640	Joannes IV. ann. 1. men. 9			Leont Jonas
641	Theodor an. 7. m. 5		Conſtans ann. 27	Antio S. Iſid

hæ.	*Varia.*
que- rores orum ıdde- Ni- .cap. m de rme- Theo- atio- & 4.	Virgini, & omnibus ſanctis Martyribus, Romæ, Phoca Imperatore conſentiente.
	Heraclius, dum Catholicus eſſet à Deo protectus Perſas magnis claudibus affecit, & lignum ſanctæ Crucis recuperavit; ſed poſtea hæreticus Monothelita factus imbellis, & inglorius infeliciſſimo exitu periit.
tæ à opo o & tan- ori- nt. ujus nn.	Mahometes peſtis orbis terrarum hoc tempore ſectam ſuam inchoavit, & anno Domini 669. Regnum Saracenorum occupavit
ina in am iſſe & tio- ſe- am iſſe ide . in bus	Honorius Papa accuſatur à Græcis, quod faverit Monothelitis: ſed egregiè defenditur à ſancto Maximo Græco, auctore illius temporis, & Martyre.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Reges Italiæ.*	*Imperatores.*	*Scripto[res]*
649	Martinus ann. 6. m. 3. d. 12			S. Eli[gius] Bereng[ar]ſius.
654	Eugenius men. 9. d. 23	Rodoaldus. ann. 5		Eſaias Abbas. S. Maximus Martyr. S. Ildephonſus.
655	Vitalianus. ann. 14. m. 5			
660		Aripertus an. 2		
662		Gundipertus. ann. 1		
663		Grimoaldus. an. 9		
668			Conſtantinus Pogonatus. 17	
669	Adeodatus ann. 7. men. 2			
673		Garibaldus m. 3 Pertarith. ann. 17		

ſiarchæ.	*Varia.*
	Ab hoc anno Regnum Francorum per magiſtros domus gubernari cœpit, ſolo ferè nomine Regibus relicto: quod genus regiminis continuatum eſt uſque ad Pipinum, id eſt. uſque ad annum Domini 750. Sigibertus, & alii.
	Sub Adeodato Pontifice, ac de ejus licentia Veneti Ducem eligere incipiunt. Petrus Juſtinianus lib. 1. hiſt. Ven.

Anni Dom.	*Pontifi-ces.*	*Reges Italiæ.*	*Impera-tores.*	*Scripto-res.*	*H…*
676	Do nus. an. 1. m. 5				
678	Agatho. ann. 4				
680				S. Julian. Toletan.	
682	Vacat Sedes.				
683	Leo II. men. 10 d. 8				
684	Benedict. II. an. 1				
685	Joannes V. ann. 1. d. 11		Juſtinian. Junior. ann. 10		
687	Conon. men. 11 d. 23			Anaſtaſius Nicenus.	
688	Sergius. ann. 13 men. 8				
691		Cunipertus Catholicus & Pius. ann. 12			

Hereſiar-

rchæ. | *Varia.*

Hoc anno cometa tribus menſibus arſit, & tribus annis ſequentibus non pluit.

Sexta Synodus Generalis Conſtantinopolitana tertia, contra Monothelitas.

Anno 680. poſt eclypſim Lunę, graviſſima peſtis graſſari cœpit in Urbe, quæ non ceſſavit, niſi altari ſancto Sebaſtiano Martyri erecto in Eccleſia ſancti Petri ad Vincula. Paulus Diaconus.

S. Kilianus Monachus Hibernus per hæc tempora Francis Orientalibus evangelizat fidem, & eorum appellatur Apoſtolus.

Anno 690. celebratur Synodus quini ſexta, unde ſunt Canones Trullani, quam Beda merito erraticam vocat: & à Sergio Papa

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Reges Italiæ.*	*Imperatores.*	*Scri-ri*
694			Leontius ann. 3	
696			Abſimar. Tiberius. ann. 5	
702	Joannes VI. ann. 3. men. 2			
703		Luiſpertus. men. 8	Juſtinianus Junior. iterum an. 8	
704		Regimpertus. men. 3 Aripertus ann. 11		
705	Joannes VII. ann. 2. men. 7			
708	Siſinnius d. 20 Conſtantinus an. 6. men. 1			
711			Philippicus. an. 1 men. 6	

…rchæ.	*Varia.*
	rejectam fuiſſe teſtatur in lib. de ſex ætatibus.
	Hic Aripertus reſtituit Alpes coctias Rom. Eccleſiæ. Paulus Diaconus, & Leo Oſtienſis.
	Conſtantino Pontifici Conſtantinopolim proficiſcenti, Nicomediæ Imperator occurrens proſtratus, publicè pedes deoſculatur. Anaſtaſius in vita Conſtantini.
	Per hæc tempora regnat in Anglia Ina Rex, qui annos Domini 740. Gregorii tertii 10. fecit Regnum ſuum vectigale Apoſtolicæ Sedi. Polydorus.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Reges Italiæ.*	*Imperatores.*	[illegible]
713			Anaſtaſi. ann. 2	
715	Gregor. II. an. 16 men. 8		Theodoſius. ann. 1	S.Gr rius ſe- cunda
716		Aſpirandus. m. 3 Luitprandus. an. 30	Leo Iſaurus Iconomachus. ann. 24. m. 2	S.Ancle- lmus S. Marce- linus
731	Gregor. III. ann. 10. men. 9. d. 12			S. Ger- manus S. Bo
741			Conſtantinus Copronicus, Iconomachus. an. 34. m. 2	S. J nes I maſc nus.
742	Zacharias. ann. 10. men. 3			S. I faci Mo tin
746		Hildebrandus m. 7. Rachis ann. 6		An M

ſiarchæ.	Varia.
machi, id pugnato- rarum vum fue- mperHæ- & Mahu- vi : nam s Rex m perſua- quodam o malefi- oto regno it imagi- templis anis au- & Leo us alio o' impul- edictum it , ut ſacræ s de tolleren- nde Ico- us dic- , ut te- Cedre- Zonaras, Diaco- alii hi-	Hoc anno contigit inundatio Tiberis maxima. Item admiranda viſio de pœnis Purgatorii, & inferni cujuſdam qui à mortuis ſurrexit, & ſcripta eſt à S. Bonifacio Epiſcopo, & martyre in Epiſtola, quam integrè ponit Cardin. Baronius in tomo Annalium 9. Rachis cum ut hoſtis contra Eccleſiam Romanam armatus veniret : à Zacharia Pontifice non ſolum placatus eſt, ſed etiam ita permotus, ut Monachus in monte Caſino factus fuerit. Hoc anno Pipinus auctoritate Pontificis Zachariæ Rex Francorum efficitur.

Anni Dom.	*Pontifices*	*Reges Italiæ.*	*Imperatores.*	[illegible]
750		Aiſtulphus an. 6		
752	Stephan. II. dies 4 Stephan. III. an. 5 dies 28			
757	Paul. an. 10. m. 1 & vacat ſedes annum unũ	Deſider. ultimus Longobardorũ ann. 18		
768	Stephan. IV. ann. 3. men. 5 d. 28			
772	Hadrianus ann. 23. m. 10			Hadrianus Papa Primus.
776			Leo IV. ann. 5	Paulus Diacon.
780			Conſtantinus cum Irena matre ann. 10	Paulinus Aquileienſis. Eginarthus
787				Albinus Alcuin.

ereſiarchæ.	Varia.
	Schiſma Octavum per Theophilactum Antipapam.
	Conſtantinus Copronicus cum moreretur clamabat, vivens adhuc igni ſum inextinguibili traditus. Cedrenus, & alii. Notent, & horreant noſtri temporis Iconomachi.
elix Urgeli-us, & Eli-dus Epiſco- Toletanus uerunt, Chri-m eſſe filium i adoptivum damnati ſunt nquam reno-ntes Neſto-niſmum in ncilio Franc-dienſi, & ab driano Papa epiſtola ad iſcopos Gal-iæ. Vide Ado-n in Chroni-	Primus Epiſcopus datur Venetis ab Hadriano Papa, anno 772. Obeliatus nomine Sabellicus Ennead. 8. lib. 8.
	Anno 774. Carolus Rex Francorum ſingulos gradus ſcalarum Baſilicæ S. Petri deoſculans ad Pontificem aſcendit, qui eum in atrio ſuper gradus expectabat. Anaſt.
	Septima Synodus generalis, Nicena ſecunda.

CHRONOLOGI

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	
790			Conſtantin. Solus ann. 7	
796	Leo III. ann. 20 men. 5			
797			Irene Sola an. 5	
800		Carolus Magnus. ann. 14		S. Nicephorus Conſtantinopol.
802			Nicephorus. ann. 10	U[illegible]dus.
812			Michaël Curopalates. an. 2	S. Ludgerus.
814		Ludovicus Pius. ann. 27	Leo Armenius. ann. 7	Aponius
816	Stephan. V. m. 7			
817	Paſchalis ann. 7 men. 3 d. 16			S. Theodorus Studites.

hæ.

Varia.

Anno 791. menſe Decembri inaudita contigit Romæ inundatio Tyberis à Ponte Milvio uſque ad Pontem S. Petri, ut etiam ſupra muros Urbis aqua elevaretur. Anaſtaſius.

Leo Papa tertius transfert Imperium Occidentale à Græcis ad Francos anno 800. in die natalis Domini, qui unus ab aliis dicitur 801. quia à natali Domini annos numerant.

Anno 797. Conſtantinus Imperator ab Irene matre excæcatus eſt : & Sol mirabili prodigio, per dies ſeptemdecim obſcuratus manſit.

ˡpiſ- nen- n eſ- dam omi- pul- elin- ıcto. gri- d li- olo- nti- Jo- lia- : 3. ma-

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*
821			Michaël Baldus. ann. 9
824	Eugenius II. ann. 3 men. 2 dies 20		
827	Valentinus. d. 4.		
828	Gregorius IV an. 16.		
830			Theophilus. ann. 12
841		Lotharius. ann. 15	
842			Michaël cum Theodora matre ann. 25
844	Sergius II. ann. 3 men. 1		

...æ.	*Varia.*
Bal- ...tor, ...no, ...em ...ga- ...tas ...mo- ...re- ...ta- ...a- ...di- ...am ...in- ...ol-	Schiſma nonum per Zinzinum Antipapam. Theophilus Balbi ſucceſſor perſecutionem in Catholicos continuat, ob cultum ſacrarum imaginum. Anno 840. pridie Aſcenſionis Domini horâ nonâ fuit eclipſis ſolis maxima, ita ut ſtellæ cernerentur, ut in veriſſima nocte. Aimoinus lib. 5. cap. 19.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	
847	Leo IV. ann. 8. men. 3 d. 5			S ra
855	Benedict. III. ann. 2. m. 6			L
856		Ludovic. Junior. ann. 20		Ph
858	Nicolaus an. 9 m.6.d.20			Ne Da
867			Baſilius Macedo. ann. 20	A Bi he Hi
868	Hadrian. II. ann. 4. m. 17			
869				
873	Joannes VIII. an. 10			Joa Dia nus.
876		Carolus Calvus. ann. 2		Aim nus.

Hæreſiar.

chæ.	Varia.
	Inter Leonem IV. & Benedictum III. fingitur Joannes femina
	Schiſma decimum per Anaſtaſium Antipapam.
	Anno 848. Leo IV. Urbem Leoninam condidit adverſus irruptiones Saracenorum. Ita Baſilica S. Petri, quæ extra Urbem erat, intra Urbem eſſe cœpit
	Nicolai primi tempore Tyberis ex alveo ſuo egreſſus, bis Urbem graviſſimè afflixit.
	Octava Synodus generalis Conſtantinopolitana quarta, contra Photium pro ſancto Ignatio Patriarcha Conſtantinopolitano.

Anni Dom.	*Pontifi-ces.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	*Scripto-res.*
878		Ludovic. III. an. 1		Ado Viennenſis.
881		Carolus Craſſ. 7		
883	Marinus ann. 1. d. 20			
884	Hadrian. III. an. 1 m. 3 d. 19			
885	Stephan. VI. an 6			
886			Leo VI. ann. 25 men. 3	
888		Arnulphus. an. 12		Remigius Antiſſiodorenſis.
891	Formoſus ann. 4. men. 6			Ambroſ. Ansbertus.
895	Bonifacius VI. d. 15			
897	Stephan. VII. ann. 4			

archæ.	*Varia.*
	His temporibus agitur alia Synodus Conſtantinopolitana pro reſtitutione Photii, in qua vix credi poteſt, quanta impudentia Photius falſaverit litteras Romani Pontificis, & Legatos ejus deceperit. Vide Concilia generalia Romæ edita, anno 1611.
	Poſt Carolum Craſſum magna eſt orta perturbatio in Imperio. Alios enim creabant Germani, alios Itali. Vide tomum decimum Annal. Cardin. Baronii.
	Imperatores Italici fuerunt Vido an. 8. Ludovicus an. 4. Lambertus an. 7. Berengarius ann. 8.
	Schiſma undecimum Sergii Antipapæ contra Formoſam.
	Formoſus Papa doctrina, & ſanctitate inſignis fuit, quicquid aliqui dicant. Id teſtatur Luitprandus, qui eo tempore vixit; & ex

Anni Dom.	Pontifices.	Imperat. Occident.	Imperat. Orient.	
900		Ludovicus IV. ann. 6		Le pie pers
901	Joannes IX. an. 4			Idio
905	Benedictus IV. ann. 3			Marcus Eremita.
906		Conrad. ann. 7		Rhegino Abbas.
907	Leo V. d. 40			Radulph Flaviacenſis
908	Chriſtoph. m. 7 Sergius III. an. 2			
910	Anaſtaſius III. ann. 2 men. 2			
912	Lando. men. aliquot. Joannes X. an. 16	Henricus ann. 20	Conſtantinus VIII. an. 49	
928	Leo VI. men. 7			

...rchæ.	*Varia.*
	operibus ejus id ipſum demonſtrat Cardin. Baronius tom. 10. Annalium: quod autem in ejus memoriam peccavit ex ignorantia ſucceſſor ejus Stephanus VII. reformavit poſtea Joannes IX.

Ordo Cluniacenſis.

Anno 925. apud Cordubam nobiliſſimus, & formoſiſſimus puer ſanctus Pelagius, annorum tredecim, pro fide, & caſtitate fortiter pugnans crudeliſſimo ſupplicio interficitur à rege Arabum Habdarrhagman. Vide appendicem ad Eulogium.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	
929	Stephan. VIII. ann. 2			
931	Joannes XI. an. 5			O ni
936	Leo VII. ann. 4	Otho an. 26. titulo Regis.		
940	Stephan. IX. an. 3 men. 4			
943	Marinus II. ann. 3 men. 3 d. 13			
946	Agapitus II. an. 10 men. 3 dies 10			Luitpra-ndus Wi-tichindus
956	Joannes XII. an. 9			Stephan. Eduensis Frodoardus.
961			Roman. ann. 2	Moses Bar Cep
962		Otho idem ut Imp. 12		

...chæ.	*Varia.*
	Anno 938. ſanctus Vence ſlaus Bohemiæ Princeps optimus à proprio Fratre necatus, inter SS. Martyres numeratur.
	Anno 950. Ramirus Rex Legionenſis fortiſſimus Saracenos ad internecionem delevit, prælio ingenti apud Talaveram commiſſo.
	Hoc anno Otho primus coronatur: ideo ab hoc multi numerant annos Imperii ipſius.

Anni Dom.	Pontifi-c[illegible]	[illegible]perat. Occident.	Imperat. Orient.	Scri-re[illegible]
929	S[illegible]		Nicephorus Phocas. an. 7	
93[illegible]	Leo VIII ann. 1			
[illegible]	Benedict. V. ann. 1			
966	Joannes XIII. an. 6. men. 11. d. 5			
970			Jo. Zemiſcis. 6	
972	Donus. ann. 11 men. 3			
973	Benedict. VI. an. 1 men. 3	Otho II. ann. 10		
975	Benedict. VII. ann. 9 dies. 10		Baſilius, & Conſtantinus. ann. 50	
984	Joannes XIV. an. 1	Otho III. ann. 18		
985	Joannes XV. an. 10			

…archæ.	*Varia.*
	Schiſma duodecimum inter Leonem, & Benedictum, & Joannem duodecimum.
	Leo octavus initio non fuit legitimus Pontifex : quia creatus fuit ab Imperatore, Joanne XII. adhuc vivente. Sed mortuo Joanne, & abdicante ſe Benedicto, cœpit eſſe legitimus; ſed non diu ſupervixit.
	Vide ſeculum infelix, in quo nulli Scriptores illuſtres, nulla Concilia, Pontifices parum ſolliciti de rep. Sed divina providentia fecit, ut nullæ ſurgerent hæreſes novæ.
	Otho III. accuſatus, quod innocentem Comitem occidiſſet, adductus precibus uxoris, quæ ſe ab alio de pudicitia poſtulatam

Anni Dom.	Pontifices.	Imperat. Occident.	Imperat. Orient.	S
995	Joannes XVI. m. 4			
996	Greg. V. an. 2. m. 8			
999	Sylveſter II. an. 4. men. 6. dies 12			
1002		Henr. II. Rex, ſed nondum Imp. an. 12		
1003	Joannes XVII. m. 5. Jo. XVIII. ann. 6			
1009	Sergius IV. ann. 2. men. 8			S. Odilo Abbas
1012	Benedict. VIII. an. 12			S. Fulb. Carnot.
1014		Henric. Rex hoc anno coronatur & Imper. ann. 11		S. Burchardus Vormacienſis.

rchæ

Varia.

dixerat : cum contra illa Comitem caſtiſſimum ſolicitaſſet : paratus erat, & ipſe occidi, niſi proceres impediviſſent, & impudicam, ac injuſtam uxorem comburi juſſiſſent. Vide Gothifredum Viterbienſem.

Schiſma XIII. per Antipapam Joannem contra Gregorium quintum.

De hoc Sylveſtro multa fabulantur aliqui. Sed verè fuit vir magnus doctus & pius, ut ex inſcriptione, ſepulchri ejus, quæ extat in Eccleſia Lateranenſi cognoſci poteſt.
Sed quoniam Philoſophiæ, & Geometriæ peritus erat, indoctum vulgus exiſtimavit, necromaticum fuiſſe & cum diabolo pactum habuiſſe.

Ordo Camaldulenſium auctore S. Romualdo.

Anno 1009. Princeps Babylonis à perfidis Judæis excitatus Baſilicam Hieroſolymitanam, ubi Domini ſepulchrum conſervatur, funditus evertit. Sed paulò poſt mater Principis ejuſdem, quæ Chriſtiana erat, eandem Baſilicam majori nobilitate & ſplendore reædificandam curavit & Judæi undique pelli cœperunt. Glaber.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident,*	*Imperat. Orient.*	[illegible]
1024	Jo. XIX. ann. 10			Bo Aug
1025		Conradus II. ann. 15		
1026			Conſtantinus Solus. an. 3	
1029			Romanus an. 5	
1034	Benedict. IX. ann. 11		Michaël IV. ann. 8	
1040		Henricus III. ann. 16		Gla Rod phus
1042			Michaël V. ann. 1	
1043			Conſtantin. Monomachus an. 12	
1044	Gregorius VI. ann. 3			
1047	Clemens II. men. 9			

Henrica

rchæ.	Varia.
	His temporibus, quibus Pontifices Romani à pietate veterum degeneraverant, Principes ſeculi ſanctitate florebant; talis fuit Imperator Henricus cum uxore Chunegunda: Romanus Imper. Gręcus, Chnutus Rex Daniæ, & Angliæ, Stephanus Rex Hungariæ cum filio ſancto Emerico. Robertus ſanctus Rex Francorum. Magnus Ferdinandus Rex Caſtellæ, & Legionis cum uxore Sanctia.
	Schiſma XIV. Sylveſtri, & Joannis Antipaparum quibus ſublatis, & Benedicto nono renuntiante creatus eſt Gregorius VI.
	Gregorius VI. depoſitus fuit tamquam ſimoniacus à Concilio quodam Sutrino, præſente Imperatore. Sed viri graviſſimi ſen-

ſiarchæ.	Varia.
	tiunt; Concilium illud egiſſe, quod non poterat & Gregorium non fuiſſe ſimoniacum, ſed virum optimum. Vide Card. Baron. tom. 11.
nt quidem tempore ctore Photio ſchiſmen hoc tempore Eccleſia Romana rrores ſuos de proſancti à ſolo Patre non celebrando in imatu ſummi Ponlefendere cœperunt. mmæ hiſt. p. 3. tit. 22	Leo IX miraculis claruit. Leo Oſtienſis lib. 2. cap. 88.
Archidiaconus Anuit in Euchariſtia Chriſti corpus, & ade cum hunc erro-docuit cum corpotiam ſubſtantiam parvulos non eſſe adultos tantum. eruit hæreticis nouinglianis in primo anis in ſecundo & tertio: tandem ta- in fide Catholica rancum, & Guit- Berengarium: & s 2. lib. 3.	Schiſma XV. per Benedictum Antipapam. Schiſma XVI. per Honorium Antipapam, qui Cadalöus dicebatur, contra Alexandrum, qui etiam miraculis claruit.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*
1073	Gregor. VII. ann. 12. men. 1. d. 3		
1078			Nicephorus Boto. ann. 3
1081			Alexius Connenus ann. 38
1084		Henricus IV. hoc anno coronatur, & Imperatoris nomen aſſumit.	
1086	Victor III. an. 1		
1087	Urbanus II. ann. 11. men. 4. d. 18		
1099	Paſchalis II. ann. 18. men. 5		

E Iv nc Sa: Mi chi

...archæ.	*Varia.*
	Gregorius VII. miraculis multis claruit : teſte Lamberto Schaphnaburgenſi.
	SchiſmaXVII. per Guibertum qui Clemens dici voluit.
	Ordo valis umbroſæ, auctore S. Joanne Gualberto.
	Petrus igneus Cardinalis ſic nominatus, quod cum eſſet Monachus juſſu ſancti Joannis Gualberti, per ignem maximum illæſus tranſivit, ut probaret, Epiſcopum Florentinum per ſimoniam aſcendiſſe ad Epiſcopatum.
...es au- ...aſilio Alexio Imper. ...o exu- ..., doce- ...n eſſe Trini- Deum ...forma	Schiſma XVIII. Alberti, & Theodorici contra Paſchalem.

Anni Dom.	Pontifices.	Imperat. Occident.	(Orient.)
1106		Henricus V. an. 20	
1118	Gelaſ. II. an. 1. d. 4		
1119	Caliſtus II. ann. 5. m. 10		
1125	Honor. II. ann. 5 m. 1 d. 17	Lotharius II. ann. 14	Jo. Comnenus. ann. 24
1130	Innoc. II. ann. 13. m. 7		
1139		Conrad. III. an. 3	
1143	Cæleſtin. II. men. 5. d. 13		Manuel. Connen. ann. 38
1144	Lucius II. men. 11. d. 14		
1145	Eugenius III. an. 8 m. 4 d. 13		
1152		Frideric. Ænobarbus. ann. 37	

Jo. Zonaras. Rupertus Tuitienſ. Hildeb… Turonenſis. Algerus. S. Bern. Petrus Cluniacenſis. Hugo de S. Vict… Richa… de S. Victore. Wilelm. Malmeſberienſis.

eſiarchæ.	Varia.
ſe, *Mundum à creatum, & alia: nius in Panoplia* 3.	Ordo Ciſterſienſis auctore S. Roberto.
	Ordo Canonicorum Regularium.
Bruis, & Henonacho apoſtata, rvulos non baptiles conculcandas. in Eccleſia ſacri- eſſe invocandos ro mortuis oran- a, S. Bernardus Petrus Cluniaſtola contra hanc	Ordo equitum S. Joannis Hieroſolymitani anno Domini 1113. ſub Paſchali.
	Concilium generale Lateranenſe primum anno 1119. ſub Caliſto II. Pontifice.
	Ordo Templariorum anno eodem 1119.
ilardus, & Arenſis, S. Bernardocebant gradus s in divinis perſine ratione adon eſſe, & alia ta: teſtis S. Berſt. 190. *reſipuit ncte obiit, teſte cenſe lib.* 5. *epi*o.	Ordo Præmonſtratenſium. Ordo militum Theutonicorum.
	Schiſma XIX. Petri Leonis contra Innocentium II.
	Concilium generale, Lateranenſe II. ſub Innocentio II. anno 1139.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imp. Orie*	
1153	Anaſtaſ. IV. ann. I. men. 4. d. 14			
1154	Hadrian. IV. ann. 4. men. 8. d. 28			
1160	Alexand. III. an. 22			Ho Po Pr
1181	Lucius. III. ann. 4. men. 2. dies 28		Alexius Connenus. ann. 2	Ot fing Th nu Hu
1183			Andronicus Connenus. ann. 3	Ed Ar dus no
1186	Urbanus III. ann. I. men. 10. d. 25		Iſaäcius. Angelus. ann. 10	Petr Blec *Petrus* Cel.
1187	Gregor. VIII. m. 2			Arnu phus
1188	Clemens III. ann. 3. men. 2. d. 26			Lexo Gulie Tirius Helmo *Gothifredus Viterbi.*

eſiarchæ.	*Varia.*
ive Patareni hæ- *nt mundum fac-* *dæmonibus, Sa-* *il valere; & alia* *ide Jo. de Tur-* *in ſumma de Ec-* *par. 2. cap. 35.*	Hadrianus Papa quartus, natione Anglus, vir ſapiens, & pius, Hiberniam Inſulam Henrico ſecũdo Regi Anglorum conceſſit, ea conditione, ut in ea Inſula virtutes plantaret, & vitia eradicaret: ut à ſingulisdomibus quotannis denarium S. Petro pendi curaret: ut jura Eccleſiaſtica illibata ſervaret. Extat diploma tom. 12. Annal. Cardinalis Baronii.
unde Valdenſes, *res de Lugduno* *cere cæpit non eſſe* *Pontifici Roma-* *em abſolvendi à* *conficiendi Eu-* *laicis etiam eſſe* *ndulgentias nihil* *extare purgato-* *os non attendere* *ris. Feſta & je-* *a non eſſe ſervan-* *. De quibus vide* *m in Summa pag.* *cap. 7. & Clau-* *dium contra Val-*	Schiſma XX. Victoris, Calliſti, & Paſchalis contra Alexandrum.
	Concilium generale Lateranenſe tertium, ſub Alexandro III. anno 1180.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*
1191	Cęleſtin. III. an. 6 m. 9. d. 11	Henricus VI. ann. 8	
1195			Alexius Angelus. ann. 6
1198	Innoc. III. ann. 18. men. 6. dies 9.		
1200		Philipp. ann. 9	Balduin. Belg. an. 9
1209		Otho IV. ann. 4	Henric. ann. 7
1212		Frideric. II. an. 33	
1216	Honorius III. ann. 10. men. 8		Petrus m. aliquot. Robertus ann. 11
1227	Gregor. IX. ann. 14. men. 5		Balduin. II. ultimus Latin. 34
1241	Cęleſtin. IV. d. 17 vacat ſedes an. 2		

-ſiarchæ.

. Joannis hoc
docuit Chriſto
rſoratum ad-
nti : animam
am non eſſe for-
rporis : Eccle-
iverſalem eſſe
m de Apoca-
r Papam eſſe
n Antichri-
Guido Carme-
& Bernardus
enburgh in Ca-
hæreſium,

ricus Doctor
is docuit le-
i Patris du-
que ad Ad-
Chriſti : le-
iſti uſque ad
cum : legem
ſancti uſque
mundi. Do-
lta alia perni-
a. Vide Jo. de
mata lib. 4.
part. 2. cap.
incentium in
hiſtoriale lib.
107.

enſes tempore
i III. & for-
, exorti ſunt
ſolum concio-
d etiam armis
diu vexave-
rrores eorum
S. Antoninus

Varia.

Ordo Carmelitarum confirmatur ab Alexandro III. anno 1180. Item ab Innocentio III. anno 1199. Item ab Honorio III. anno 1216. mitigatur ab Innocentio IV. anno 1248.

Ordo Cruciferorum dicitur confirmatus à Cęleſtino III. an. 1197

Ordo Minorum confirmatur ab Innocentio III. & poſtea ab Honorio III.

Concilium generale, Lateranenſe quartum, ſub Innocentio III. anno 1215.

Ordo redemptionis captivorum confirmatur ab Innocentio III.

Ordo Prædicatorum confirmatur ab Honorio III.

Ordo Sanctimonialium ſanctæ Claræ, quæ ſequuntur regulam fratrum Minorum confirmatur.

Ordo Eremitarum ſancti Auguſtini ab Innocentio IV. hoc nomen accipit, cum antea Guillemitæ dicerentur.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*
1243	Innoc. IV. ann. 11. men. 5. dies 14		
1245		Imperium vacat an. 28	
1254	Alexand. IV. ann. 6. men. 5. d. 5		
1261	Urbanus IV. ann. 3. men. 1. d. 4		Michaël Paleologus. ann 33
1265	Clemens IV. an. 3 m. 9. d. 25. vacat Sedes an. 2. men. 9		
1271	Gregor. X. ann. 4. men. 4. d. 10		
1273		Rodolph. ann. 20	
1274			

Hæreſiarchæ.	*Varia.*
in Summa Theologica. p. 4. tit. 11. cap. 7. quod videlicet ponerent duo principia coæterna, unum bonum alterum malum, more Manichæorum, & alia id genus. Vide S. Antoninum in Summa hiſtoriali 3. par. tit 19. cap. 1.	Ordo Sylveſtrinorum confirmatur ab Innoc. IV. anno 1248.
	Concilium generale Lugdunenſe primum, ſub Innocentio IV. in quo deponitur Fridericus Imperator, & decernitur expeditio pro terra ſancta recuperanda.
Galielmus de S. Amore Doctor Pariſienſis tempore Alexandri papæ IV. odio religioſorum mendicantium, docuit illicitum eſſe omnia relinquere, niſi quis cogatur. Quod idem Deſiderius Longobardus docuit, & addidit, non eſſe licitum inſtituere vel ingredi ordinem religioſum, qui non habeat poſſeſſiones ſaltem in communi.	Ordo Eremitarum S. Auguſtini ab Alexandro IV. reducitur ad unum, & eundem habitum, qui hodie eſt in uſu.
	Albigenſium ad centum millia vincuntur, divino miraculo, ab octo millibus Catholicorum, Duce Simone, Comite Montis fortis. Æmilius lib. 6. hiſt. Francorum.
Scripſerunt contra hanc hæreſim S. Thom. in opuſculo contra impugnantes Religionem, & S. Bonaventura in opuſculis variis.	Concilium generale Lugdunenſe ſecundum, ſub Gregorio X. pro unione Græcorum cum Latinis.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*
1276	Innoc. V Ord. Prędic. m. 5 Hadrian. V. d. 19. Joannes XX. m. 8. d. 8.		
1277	Nicol. III. an. 2 m. 8. d. 29		
1281	Martin. II. dictus IV. ann. 4. men. 1		
1285	Honor. IV. an. 2 dies 14		
1288	Nicol. IV. Ord. Min. an. 4. men. 1 dies 2		
1294	Cęleſt. V m. 5. d. 17. Bonifac. VIII. an. 8. m. 9. d. 18	Aſtaulphus ann. 6	Andronicus. ann. 40

Hæreſiarchæ.	Varia.
Fraticelli auctore quodam Hermanno cum Dulcitio Novarienſi, hæreſim ſuam inchoarunt, docentes auctoritatem Rom. Eccleſiæ ceſſaſſe propter malitiam Prælatorum: ſe ſolos eſſe veram Eccleſiam, & perfectos ut erant Apoſtoli: ſe nulli debere obedire, & quod ſecta ipſorum ſit immediatè à Chriſto: quod omnes Pontifices à tempore ſancti Sylveſtri fuerint prævaricatores, excepto Cæleſtino V. Hæc & ſimilia damnavit Bonifacius VIII. vide Nauclerum generat. 44. & Joannem de Turrecremata lib. 4. Summæ par. 2. cap. 37.	Mirum, cur iſte Joannes Papa dici voluerit XXI. cum nullus præceſſerit. XX. Cæleſtinus Papa, raro exemplo, dimiſſa ſponte ſumma dignitate, ad monaſterium rediit. Ordo Cæleſtinorum.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	[illegible]
1299		Albertus ann. 10		
1300				Othom. ann. 28
1303	Benedict. X. dictus XI. Ord. Prædic. m. 8. d. 6 vacat Sedes m. 11			
1305	Clemens V. ann. 8 men. 10. d. 16. vacat Sedes ann. 2			
1309		Henricus VII. an. 5		
1311				
1315		Ludovicus IV. ann. 33		
1316	Joannes XXI. dictus XXII. an. 18. m. 3. dies 18			

Scriptor.	*Hæreſiarchæ.*	*Varia.*
Auguſtinus de Ancona. Barlaam. Hieracenſis. Niceph. Calliſtus Eberard. Petrus Aureolus Anton. Andreas. Pelagius. Alvarus. Durand. Herveus. Franciſc. Maironis Gulielm. Okan. Monald. Nicolaus de Lyra. Niceph. Gregoras Petrus de Palude. Jo. Villanus.	*Begardi, & Beghinæ, auctore Bogonato (erant autem Begardi, Monachi, & Beginæ, Moniales ſed abſque votis) docebant, hominem poſſe in hac vita fieri inpeccabilem: & non teneri amplius ad jejunia, vel orationem: & in gratia creſcere non poſſe, & alia id genus. Vide Alvarum de planctu Eccleſiæ lib. 2. cap. 52. & Jo. de Turrecremata lib. 4. parte 2. cap. 36.* *Lollardus Gualterus docuit Luciferum injuſtè à Deo damnatum, ut teſtatur Trithemius in Chronico anni 1315. ubi alios etiam errores.*	Ordo Servorum B. Mariæ. Hoc anno incipit Jubilæum, centeſimo quoquo anno celebrandum. Hic Pontifex tranſtulit ſedem Apoſtolicam in Galliam, ubi manſit annis circiter ſeptuaginta. Concilium generale Viennenſe, ſub Clemente V. in quo deletus fuit Ordo Templariorum. Anno 1327. opera Ludovici Imperat. ſchiſma 22. factum eſt Nicolaï Antipapæ contra Joannem.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	*Imp. Turc.*
1328				Orcanes an.
1334	Benedict. XI. dictus XII. an. 7. m. 4		Andronicus Junior ann. 14	
1342	Clemens VI. ann. 10. m. 7			
1348		Carolus IV. ann. 32	Calo Joannes ann. 30	
1350				Sulaim. & mor. Amurathes an. 3
1352	Innoc. VI. ann. 9. men. 8 d. 26			
1362	Urbanus V. ann. 8 men. 2 d. 23			
1371	Grego. XI. an. 7 m. 6. d. 5			

Hæreſiarchæ.	*Varia.*
Marſilius de Pa-, & Jo. de Jan-o multos errores uerunt, quos nnavit Joannes XII. in Extrava-nti, quæ incipit, cet juxta doctri-n, ſumma erro-n eſt, quod ſan-s Petrus non fue-caput Eccleſiæ, quod Chriſtus verit dydrachma eſſitate coactus, n ex condeſcen-ne.	Ordo Equitum Chriſti in Luſitania incipit.
	Anno 1350. Clemens Papa revocat Jubilæum ad annum quinquageſimum.
Flagellantes orti idem ſunt in Ita-, ſed in Germania aximè propagati. ocebant non poſſe lvari eos qui non ſe ptizarent in pro-io ſanguine, fla-llantes ſe nodoſis nibus: ſacramenta cætera opera bo-contemnebant.	Ordo Jeſuatorum auctore B. Joanne Columbino Senenſe.
	Gregorius Papa reducit ſedem ad Urbem.

Anni Dom.	Pontifices.	Imperat. Occident.	Imperat. Orient.	Imp. Turc.
1373				Bajazet ann. 2[illegible]
1378	Urbanus VI. an. 11 m. 6. d. 5		Manuël. ann. 2	
1380		Venceſlaus. ann. 32	Andronicus III. ann. 39	
1389	Bonifac. IX. ann. 14. m. 11			
1398				Joſuë. ann. 4
1402		Robertus ann. 10		Mulſman. ann. 1
1404	Innoc. VII. ann. 2. d. 21			Moſes. ann. 2
1406	Gregor. XII. ann. 8. m. 7. dies 5.			Maometh. ann. 13
1409	Alexand. V. m. 10. vivente Gregorio XII.			

Thomas

Scriptor.	*Hæreſiarchæ.*	*Varia.*
Thomas de Argentina. Franc. Petrarcha Armachanus.	*Purgatorium in alia vita eſſe negabant. Denique plurimis erroribus laborabant. Vide Bernardum Lutzenburgenſem in Cathalogo hæreſum, & Nicolaum Sanderum de viſibili Monarchia Eccleſiæ.*	Ordo Montis Oliveti.
Nicolaus Cabaſila. Nicolaus Gorram. Jo. Taulerus. Alphonſ. Vargas. Manuël Caleca. Jo. Ruſbrochius.	*Joannes Wiclephus Anglus anno* 1372. *hæreſim pernicioſiſſimam docere cœpit : de qua vide Concilium Conſtantienſe ſeſſ.* 8. *& Joannem Cochæum in hiſtoria Huſſitarum lib.* 3.	Schiſma 23. omnium graviſſimum, & longiſſimum Clementis Antipapę contra Urbanum VI. Nam Clementi ſucceſſit in ſchiſmate Benedictus XIII. cui ſchiſmati volens Concilium Piſanum remedium adhibêre, illud auxit, creato Alexandro V. inde enim tres Pontifices ſimul ſedebant : Gregorius XII. Benedictus XIII. & Alexander V. & paulo poſt Joannes XXIII.
Henr. de Haſſia. Petrus de Ancharano. Auguſtinus de Butrio. Jo. Capreolus. S. Vincentius.	*Joannes Hus Bohemus ex libris Wiclephi hæreſes hauſit & propagavit in Bohemia. Errores ejus referuntur, & damnantur in Conſtantienſi ſeſſ.* 15. *Vide de hac hæreſi, quæ adhuc viget, hi-*	

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	*Reges Turcar.*
1410	Jo. XXII. dictus XXIII. an. 5. d. 15. vivente Greg. XII			
1412		Sigiſmundus. ann. 27		
1417	Martin. III. dict. V. an. 13 men. 3 d. 10			
1419			Jo. Paleologus ann. 28	Amurat. Junior. ann. 23
1431	Eugenius IV. ann. 15. m. 11 d. 21			
1440		Albertus Junior. ann. 2		
1441		Frederic. III. an. 54		
1447	Nicolaus V. ann. 8. d. 19		Conſtantin. XI. ann. 6	Muſtapha ann. 3

…r.	*Hæreſiarchæ.*	*Varia.*
	ſtoriam Jo. Cochlæi, & Æneam Sylvium in lib. de origine Bohemorum cap. 35.	Ordo S. Hieronymi Ordo Scopetinorum Ordo ſancti Gregorii de Alga.
		Concilium generale Conſtantienſe, pro ſchiſmate tollendo, in quo Gregorius XII abdicavit ſponte: idem paulo poſt fecit Joannes XXIII. Benedictus fuit depoſitus, ſed noluit dimittere prætenſam dignitatem.
	Huſſitæ dividuntur in varias Sectas. Alii enim dicuntur, Orebitæ Alii Thaboritæ, Alii Orphani, Alii Adamitæ, ſive Pichardi, auctore quodam Gallo, qui dicebatur Pichardus, & Bohemos multos ſeduxit, dicens ſe eſſe filium Dei & vocari Adamum. Vide Æneam Sylvium de origene Bohemorum, cap. 40. 41. 43. & 47.	Schiſma 25. Clementis Antipapæ contra Martinum V. mortuo Benedicto XIII. anno 1424.
		Schiſma 26. Felicis Antipapæ contra Eugenium IV. an. 1439.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Reges Turcarum.*
1452			Maumethus Rex Turcarum everſo Imperio Orientali, annos 28
1455	Calliſtus III. ann. 3. m. 4		
1458	Pius II. an. 5. m. 11. d. 27		
1464	Paulus II. ann. 6. m. 10 dies. 26		
1471	Sixtus IV. ann. 10. d. 4		
1480.			Bajazethes. ann. 31
1484	Innoc. VIII. an. 7. m. 10 dies 27		
1492	Alexand. VI. ann. 11. m. 8		
1494		Maximil. ann, 26	

r.	*Hæreſiarchæ.*	*Varia.*
us. to- lo- as. ; ;. de :. on as ius ius ar. c. aſ-	*Hermanus Riſſuich natione Batavus, tempore Alexandri VI. docuit, animam mori cum corpore: nullum eſſe Infernum: Chriſtum fuiſſe ſtultum: fidem noſtram eſſe fabuloſam: Evangelium falſum. Bernard. Lutzemburgenſis in Cathalogo hæreticorum.*	Concilium generale Florentinnm, ſub Eugenio IV. pro unione Græcorum cum Latinis. Conſtantinopolis capitur à Turcis anno 1452. In ipſis feriis Pentecoſtes; ſic Deo ulciſcente perfidiam Græcorum circa proceſſionem Spiritus ſancti à Patre, & Filio.
ur. an. us n. r. n- ns ſa. art. de	*Hic Hermannus videtur fuiſſe omnium hæreticorum perditiſſimus & ſtultiſſimus, quippe, qui cum doceret animam mori cum corpore; tamen maluit vivus exuri, quam ſuam hæreſim revocare.*	Ordo Minorum auctore S. Franciſco de Paula. Sixtus IV. revocat Jubilæum ad annum 25.
ph. de r. m.	*Martinus Lutherus Germanus hæreſiarcha*	

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Tyran. Orient.*	*Scriptores.*
1503	Pius III. dies 26			Marſilius ab Ingen. Joan. Picus.
1503	Julius II. ann. 9 men. 3			Jacobus de Valentia. Marſilius Ficinus. Cyp. Benet.
1512			Selimus. ann. 8	Robertus Gaguinus. M. Anton.
1513	Leo X. an. 8. m. 8. d. 20			Sabellicus. Jacobus Philippus Bergomas. Jo.Naucler
1520		Carolus V. an. 38	Soliman. ann. 46	Albertus Krantzius. Felin. Sandeus.
1522	Hadrian. VI. ann. 1. m. 8. d. 6.			Jacob Winphel. Ant. Boſſn. Hect. Boet. Theo. Cajet Jac. Almai
1523	Clemens VII. ann. 10. men. 10			Franciſcus Ferrarienſis. Jo. Franciſcus Picus. *Jo. Tabienſ.* Jo. Major.
1534	Paulus III. ann. 15. d. 25			Hadrian. VI. Sylveſter Prieras. Jo. Roſſen. Thomas
				Morus. Jo. Echius.
1541				Jo. Faber. Joann. Cochlæus. Jacobus Latomus.

rchæ.

rcharum anno
rturbare cœpit
rturbavit uſque
. in quo miſerè
rores plurimos.
unt, hominem
ari : liberum
ſe per peccatum
briſtum: in Eu-
ere ſubſtantiam
re Chriſti. In-
valere : non
n : per Sacra-
gratiam : pec-
ttuntur non de-
nputari & alia
. Vide Joan-
libro de actis,
rtini Lutheri.

oloſtadius, qui
ipulis Lutheri
duxit, cum
& cum eo Hul-
s, & Joannes
ſacramentariam
unt anno 1526.
Eucharistia non
ti, niſi in ſig-
runt, Imagines
ctorum eſſe con-
Jo. Cochlæum
is Lutheri an-

cimontanus, &
mannus ſectam
inſtituerunt an.
a proles Luthe-
in varias ſectas
hi non eſſe par-
s, ſi baptizati
eſſe baptizan-

Varia.

Concilium generale Lateranenſe quintum inchoatur ſub Julio anno 1511. & abſolvitur ſub Leone anno 1518.

Equitibus Rhodienſibus fortiſſimè reſiſtentibus, Rhodus Inſula capitur, non ſine magna Clade Turcarum.

Ordo Clericorum Regularium confirmatur à Clemente VII. anno 1524.

Ordo Capucinorum ab eodem 1530.

Ordo Clericorum ſancti Pauli, ab eodem ann. 1533.

Henricus VIII. Rex Angliæ anno 1535. ab Eccleſia Catholica deficiens caput Eccleſiæ Anglicanæ di-

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperat. Occident.*	*Imperat. Orient.*	*Sc…*
1545				Jo. I Fra Vict Amb Cath
1550	Julius III an. 5. m. 1. dies 16			Dom à So Mart Nava
1555	Marcell. II. d. 22. Paulus IV. an. 5 men. 2. dies 27			
1558		Ferdinandus. ann. 6		
1560	Pius IV an. 5. m. 2. dies 15			
1563				
1564.	Maximil. Junior ann. 12			

Hæreſiarchæ.	*Varia.*
dos quando adulti erunt. Alios plurimos errores docent, de quibus vide Io. Cochlæum de actis Lutheri ann. 1527. *& Card. Hoſium lib.* 1. *de hæreſi noſtri temporis.*	ci voluit : & repugnantes Joannem Roffenſem, & Thomam Morum cum aliis multis occidit.
Philippus Melanchton Lutheri diſcipulus Confeſſionem Auguſtanam compoſuit an. 1530. *unde Confeſſioniſtæ, & molles Lutherani dicti ſunt, qui eam ſequuntur. Multos habent errores, ut, quod partes pœnitentiæ ſint duæ tantum, contritio, & fides, id eſt, terrores conſcientiæ & fides, quâ credimus per Chriſtum nobis remiſſa eſſe peccata. Vide Cochlæum in lib. de act. Lutheri.*	Anno 1540. Ordo Societatis Jeſu auctore B. Ignatio Loyola, confirmatur à Paulo III.
Joannes Calvinus Noviodunenſis Zuinglii diſcipulus, contempto magiſtro propriam familiam inſtituit ann. 1538. *docuit filios baptizatorum naſci ſanctos: gratiam ſemel habitam non poſſe amitti : omnes veros fideles eſſe prædeſtinatos : hæc, & his ſimilia habentur in libris quatuor inſtitutionis. Obiit ann.* 1567. *morbo pediculari, teſte Surio in hiſtoria ad hunc annum : & blaſphemans, ac deſperans, teſte Hieronymo Balſeco in ejus vita.*	Concilium Tridentinum generale inchoatur anno 1545.
Michaël Servetus Hiſpanus cum eſſet annorum 25. *ſummum ſe orbis prophetam eſſe jactabat: Scripſit autem libros ſeptem de erroribus Trinitatis, in quibus docuit, nullam eſſe in Deo realem generationem : non eſſe in Deo perſonalem diſtinctionem :*	Regnum Angliæ ſub Julio Pontifice, & Maria Regina Angliæ, ad Eccleſiæ unitatem redit : ſed poſt paucos annos ſub Eliſabetha Regina hæretica iterum ad ſchiſma, & hæreſim revertitur.

Anni Dom.	Pontifices.	Imperatores Occident.	Im[…] Ori[…]
1566	Pius V. Ord. Prædic. ann. 6. menſ. 3. d. 24		Selim[…] nior. a[…]
1571			
1572	Gregorius XIII. ann. 12. men. 10. dies 27.		
1574			Am[…] III. a[…]
1577		Rodulphus II. ann. 35	
1585	Sixtus V. Ord. Min. ann. 5. m. 4.		
1590	Urbanus VII. dies 12.		
1590	Gregorius XIV. men. 10. dies 10.		
1591	Innocentius IX. menſ. 2		

Hæreſiarchæ.

non debere homines baptizari, niſi anno 30. tandem ann. 1555. ab ipſo Calvino Geneva igni traditus eſt. Vide Io. Cochlæum de actis Lutheri ad ann. 1532 & Surium in hiſtoria ejuſdem anni.

David Georgius Delphis in Batavia natus, prædicavit ſe eſſe eximium Prophetarum, & Filium Dei Chriſto Ieſu majorem, & anno tertio poſt mortem reſurrecturum, & Regnum Iſrael reſtituturum. Sed jam anni circiter ſexaginta ab ejus obitu præterierunt, & nondum ſurrexit, neque reſurget, niſi in die noviſſimo cum aliis impoſtoribus gehenna æternis ignibus cruciandus. Vide totam hiſtoriam apud Surium in hiſtoria anni 1555.

Gaſpar Swenckfeldius, unus ex confeſſioniſtis propria dogmata adinvenit, Humanam Chriſti naturam poſt aſcenſionem in divinam eſſe mutatam: & ſolo ſpiritu contentos nos eſſe debere, vocale verbum, tamquam occidentem litteram eſſe rejiciendum. Vide Fridericum Staphilum in lib. de concordia Lutheranorum.

Andreas Oſiander, unus ex confeſſioniſtis. ſed propter novas hæreſes, ipſis etiam confeſſioniſtis hæreticus, docuit Charitatem, & Iuſtitiam, & Sapientiam, quibus homo juſtus, & ſapiens eſt, eſſe ipſam Dei eſſen-

Variæ.

Calviniſtæ ſub nomine Hugonottorum Regnum Galliæ infeſtare incipiunt anno Domini 1560.

Concilium Tridentinum generale concluditur ſub Pio IV, anno 1563. Melita inſula ſumma vi à Turcis oppugnatur, ſed majore virtute à Chriſtianis defenditur.

Calviniſtæ ſub nomine Geuſeorum, id eſt, vilium perſonarum Belgium tumultibus replêre incipiunt. anno 1566.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores Occident.*	*Tyranni Orientales.*
1592	Clemens VIII. ann. 12. menſis 1. dies 3		
1595			Maumethus III. anno 8.
1603			Amath ann. 17.
1605	Leo XI. dies 26.		
1605	Paulus V. ann. 15. m. 10. d. 15.		
1612		Matthias anno 6. menſ. 9.	

Hæreſiarchæ.

tiam : & Chriſtum juſtificare homines ſolum juxta naturam divinam. Vide Fridericum loco citato : & Sur. in hiſt. an. 1551.

Io. Brentius non minimus inter confeſſioniſtas, docuit, Chriſti humanitatem ab ipſa Incarnatione, ſemper fuiſſe ubique. Unde nati ſunt Ubiquiſtæ, adverſus quos acriter diu pugnarunt Theodor. Beza, & alii. Vide Surium in hiſt. anni 1564

Matthias Flaccius Illyricus auctor præcipuus hiſtoriæ centuriatæ Magdeburgenſis, & Lutheranorum rigidorum Pater, præter alia ſtultiſſima dogmata, docuit peccatum originale eſſe ſubſtantiam. Vide in noſtris controverſiis lib. 5. *de amiſſione gratiæ cap.* 1.

Libertini auctore quodam Quintino Piccardo, docent, licitum eſſe ſimulare, & diſſimulare fidem, & religionem, & cum omnibus communicare : unum eſſe tantum ſpiritum immortalem ; Angelos, & animas hominum non eſſe immortales, Chriſtum non vere obiiſſe in cruce, ſed opinione tantum. Alia multa docent, ſed clam, & inter ſe. Quorum non alium auctorem habeo, niſi Joannem Calvinum, hæreſiarcham, in libro contra Libertinos, ubi dicit, ſibi notum eſſe, multa millia eſſe in hac ſecta,

Varia.

Hoc anno 1571. ingens victoria navalis de Turcarum claſſe à Chriſtianis reportata eſt, cum ſancto fœdere juncti eſſent Pius V. Papa, Philippus II. Rex & Reſp. Venetorum.

Anno 1572. menſe Novembri apparuit nova ſtella miræ pulchritudinis in ſigno Caſſiopeia & duravit ultra annum & paulatim minui cœpit, donec evaneſceret.

Ordo Clericorum Minorumà Sixto V. confirmatur ann. 1588.

AMPLIATIO CHRONOLOGIÆ

Uſque ad præſentem annum 1718.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores Occidentales.*	*Tyrranni Orientales.*
1617			Muſtapha I. poſt duos menſes incarceratur, illique ſufficitur Oſman, verum an. 1623. Denuo Imperio præficitur, imperavitque ann. 1. menſ. 4.
1619		Ferdinand. II. ann. 17. m. 6. d. 11.	
1623	Urbanus VIII. ann. 20. men. 11. dies 23		Amurates IV. ann. 18 menſ. 5.
1637		Ferdinand. III. ann. 20. m. 4. d. 26.	
1640			Ibrahim an. 9
1644	Innocentius X. ann. 10. menſ. 3. dies 22		
1649			Maumetus IV. ann. 38
1655	Alex. VII. an. 12. m. 1. d. 15.		

Hæreſiarchæ.	*Varia.*
Valentinus Gentilis, patria Conſentinus ann. 1558. *Arianiſmum renovans docere cœpit tres perſonas divinas eſſe tres ſpiritus æternos, eſſentiali numero differentes: ſed* Patrem *eſſe majorem Filio, &* Speritu *ſancto. Ob quam hæreſim ab ipſis hæreticis Bernæ capite plexus eſt. Extat hæc hiſtoria apud Benedictum Aretium, auctorem damnatum, quem citamus, quia alios non habemus.*	Ordo Miniſtrantium infirmis confirmatur à Gregorio XIV. anno 1591.
	Anno 1599. fuit inundatio Tiberis maxima in feſto natalis dñi, quanta non eſt viſa, neque noſtrâ, neque Patrum noſtrorum memoriâ.
Franciſcus David cum cæteris miniſtris Tranſilvanis, novis Samo*ſatenis, & Ebionitis: docent, ſolum* Patrem *eſſe Deum verum; Filium, & Spiritum ſanctum eſſe virtutes Dei, non diſtinctas à* Patre *perſona, vel relatione vel eſſentia: Chriſtum eſſe purum hominem, ſed dici Verbum Dei, quia verba Dei annunciavit, quomodo, Joannes Baptiſta dicitur vox. Vide ſi placet, in noſtris controverſiis, lib.* 1. *de Chriſto cap.* 1. *&* 2.	Clemens VIII. anno Jubilæi 1600. multa præbuit exempla pietatis, & humilitatis, non ſolum obiens frequenter ſeptem Eccleſias ſed etiam peregrinis pedes lavans, & eorum victui largiter proſpiciens.

Anni Dom.	*Pontifices.*	*Imperatores Occidentales.*	*Tyranni Orientales.*
1658		Leopoldus ann. 47.	
1667	Clem. IX. an.2.m.5d.19		
1670	Clem.X.an. 6. m. 2. d. 23		
1676	Innocentius XI. ann. 12. m. 11. d. 21.		
1687			Solimanus III. ann. 4.
1689	Alex. VIII. an. 1. m. 5.		
1691	Innocentius XII. ann. 9.		Achmetus II ann. 4
1695			Muſtapha II. filius natu major Maumeti IV. adhuc Imperat.
1700	Clemens XI. nunc ſedet longumque ſedeat.		
1705		Joſephus I. an. 7.	
1712		Carolus VI. pie feliciter ac glorioſe hodiedum Imperat.	

Varia.

5 Turcæ Violantes inducias, quas cum Imperatore Leopoldo in Carlowitz inierant anno 1699. Moream invadunt & totam occupant. Hinc Imperator Carolus ſextus, maximos ad Bellum facit apparatus, & multas militum copias ſub ductu Generaliſſimi Principis Eugenii Committit.

6 Carolo Imperatori 2. Aprilis, Magnâ omnium lætitiâ naſcitur filius, qui majori paucos poſt menſes mærore moritur.

Auguſti die 4. commiſſo prælio juxta Peterwaradin pugnatum eſt atrociſſimè; totum exercitum, 200000. hominum, Turcicum cecidit Eugenius ſolis Cæſareis Copiis. Multa hoſtium millia cæſa ſunt & capta. Omne impedimentum bellicum, ipſum magni Viziri tentorium & ęrarium ad manus Victoris devenere.

Octobris 12. die Urbs Temeſwar intercępta eſt, Caſtellum 14. ſub Capitulatione.

22. Ejuſdem menſis obſidionem Urbis Corfu Turcæ maximo cum damno levant.

17 15. Auguſti iterum dimicatum eſt feliciſſimè, ac Princeps Eugenius maximâ potitus eſt victoriâ, non abſimili præcedentis anni. Die 18. ejuſdem menſis Civitas Belgradum intercæptum fuit ſub Capitulatione.

18 Inducias denuò inivit Imperator cum Turcis pro 25. annis.

INDEX
SCRIPTORUM
ALPHABETICUS.

Qui aſteriſco [*] notantur ſunt in hac editione additi juxta exemplar ab ipſo Cardinale Bellarmino recognitum, & qui in Lovanienſi non reperiuntur.

A

Abdias Propheta, pag. 12
Abdias Babylonius. 51
Achaiæ presbyteri. 51
* Adam Bremenſis. 230
Adam Goddamus. 303
Adamus Sasbout. 346
Adelmannus. 228
* S. Adelmus 196
Addo Propheta. 9
* Ado Trevirenſis. 229
Ado Viennenſis. 219
Adrianus VI. 310
Ænæas Gazæus. 170
Ænæas Sylvius. 321
Ægidius Roman. 290
Aggæus Propheta. 19
Ahias Propheta. 9
Aimoinus. 218
Albertus Krantzius. 335
Albertus Magnus. 280
Albinus Alcuinus. 206
Albericus Bergomenſis. 304
Alexander de Hales. 276
Alexander de Imola. 329
Algerus Scholaſticus. 245
Alphonſus Vargas. 308
Alphonſus Tonſtatus. 318
Amalarius Trevirenſis. 210
Ambroſius Ansbertus. 219
Ambroſius Camaldulenſis. 329
Ambroſius Catharinus 343
S. Ambroſius Mediolanenſis 101
Amos Propheta. 12
Ammonius Alexander. 63
Amphilochius. 111
Anaſtaſius Bibliothecarius. 217
Anaſtaſius Nicenus. 195
Anaſtaſius Sinaita. 282
Andreas Barbatius. 322
Andreas Cæſarienſis. 98
Angelomus. 214
Angelus de Clavaſio. 330
S. Anſelmus Cantuarienſis. 231
Anſelmus Laudunenſis. 236
Anſelmus Lucenſis. 231
Anthelmus. 196
Antiochus. 190
S. Antonius Abbas. 78
Antonius Andreæ. 297
Antonius Bonfinius. 333
S. Antonius de Padua. 273
Antonius de Butrio. 311
S. Antonius Florentinus. 320
Antonius Meliſſa. 204
Appollinarius 95
Apponius. 207
Arator. 182
Ariſteas. 25
Arnobius Afer. 74
Arnobius Alter. 167
Arnoldus Abbas. 265
* Arnulphus. 264
* Aſterius. 147
Aſteſanus. 303
S. Athanaſius. 79
Athenagoras. 54
S. Auguſtinus Hipponenſis. 131
Auguſtinus de Ancona. 295
Auguſtinus de Roma. 315
Avitus Alcimus. 179
Aurelius Prudentius. 125
Aurelius Caſſiodorus. 180
Auſonius. 149

B

Baldus. 311
Baptiſta Mantuanus. 336
Baptiſta Platina. 329
Baptiſta Trovamala. 334
Barlaamus. 293

ſanus. 303
. 17
us. 96
167
. 197
242
317
247
224
236
alis. 325
. 319
s. 179
286
ntinus. 203
nus. 238
224
:
180
elatenſis. 176
nſis. 170
hmarus. 214
126
nſis. 160
208
drinus. 58
anus. 42
genſis. 272
m. 340
a. 66
gnus. 76
arthag. 67
us. 331
ndrinus. 153
ſolymitanus. 95
.
iolanenſis. 185
Papa. 99
. 18
Propheta. 7
lurcenſis. 193
123
drinus. 94
. 294
drinus. 71
opagyta. 47
uſianus. 328
us. 180
atius. 337

Dominicus à Soto. 343
Dorotheus Archimandrita. 124
Dorotheus Tyrius. 74
* Dracuntius, 163
* Dungalus. 209
Durandus de S. Portiano. 297

E.

EBerardus, 296
Ecbertus. 264
Edmundus Cantuarienſis 275
Egeſippus. 55
Eginarthus. 208
Eliachim. 22
Eligius. 192
Ennodius. 177
S. Ephrem. 96
S. Epiphanius. 100
Eſaias Abbas. 192
Eſaias Propheta. 13
Eſdras. 23
Evagrius Scholaſticus, 186
Eucherius. 159
Eugippius. 178
S. Eulogius Martyr. 213
Euſebius Cæſarienſis. 77
Euſebius Emeſenus. 158
Eutymius Zigabenus. 242
Ezechiel Propheta. 18

F.

FAuſtinus Diaconus. 100
Fauſtus Regienſis. 169
Felinus Sandeus. 335
Ferrandus Diaconus. 178
Finus Hadrianus. 331
Flavius Blondus. 237
Fortunatus. 185
Franciſcus Lychetus. 339
Franciſcus Ferrarienſis. 337
Franciſcus Maironis. 299
Franciſcus Petrarcha. 307
Franciſcus Titelmannus. 340
Franciſcus Victoria. 342
Franciſcus Zabarella. 312
Freculphus. 210
Frodoardus. 222
Fulbertus Carnotenſis, 223
S. Fulgentius, 176

G.

Gabriel Biël. 331
Gad Propheta. 7
Gaudentius. 125
Gelaſius Cizicenus. 174
Gelaſius Papa. 172
Gennadius Maſſilienſis. 171
Georgius, ſive Gennadius Scholarius. 325
Georgius Cedrenus. 229
* Georgius Piſides. 189
Germanus Conſtantinopolit. 196
Gilda Sapiens. 175
Glaber Rodulphus. 224
Gofridus Vindocinenſis. 241
Gotrifredus Viterbienſis. 268
Gratianus. 258
Gregorius Bæticus. 93
Gregorius de Arimino. 306
S. Gregorius Nazianzenus. 98
S. Gregorius Nyſſenus. 108
S. Gregorius PaPa I. 187
S. Gregorius Papa II. 195
S. Gregorius Papa VII. 228
S. Gregorius Taumaturgus. 63
S. Gregorius Turronicus. 186
Gregorius Protoſyncellus. 326
* Guericus Abbas. 267
Guido Archidiaconus. 290
Guido Carmelita. 302
Guido Papa. 279
Guitmundus *Averſanus*. 229
Gulielmus Antiſiodorenſis. 274
Gulielmus Durantes. 290
* Gulielmus Malmesberienſis. 258
Gulielmus Neubrugen. 268
Gulielmus Okam. 299
Gulielmus Pariſienſis. 274
Gulielmus Tyrius. 267
Guntherus Monachus. 271

H.

Habachuc Propheta. 15
Hadrianus Papa I. 204
Hadrianus Papa VI. 338
Hatligarius Cameracenſis. 210
Haymo Halberſt. 213
Hector Boëtius. 338
Helinandus. 271
Helmodus.
Herman, ſive Pilr...
Hermannus Contra...
Henricus de Gand...
Henricus Harphius
Henricus de Haſſia
Henricus de Kalc...
Henricus Oſtienſis
Henricus Stero.
Henricus Suſo.
Henricus Urimar...
Hervæus Brito.
Hieremias Propheta.
S. Hieronymus Stridon...
Hilarius Arelatenſis
S. Hilarius Pictavienſis
Hincmarus Remenſis
Hildebertus Turonenſis
S. Hildephonſus Toletanus
Hilduinus.
S. Hippolytus Martyr
Honorius Auguſtodunenſis
Hugo de S. Caro.
Hugo de S. Victore.
Hugo Etherianus
Humbertus Cardinalis
Humbertus Ordinis Prædicatorum.

I.

Jacobus Apoſtolus
Jacobus Alvarez
Jacobus, Philippi ...
Jacobus S...
Jacobus à Vitriaco
Jacobus de Valentia
Jacobus Wimphelingius
Jacobus Latomus.
Idacius Clarus.
* Idacius Lemicenſis.
* Idiota.
Jeſus Sirac.
S. Ignatius Martyr.
S. Ildephonſus Toletanus.
Ingulphus.
Innocentius Tertius.
Innocentius Quartus.
72. Interpretes.
Joachimus Abbas.

ſtolus. 33
s. 303
ius. 304
renſis. 186
us. 323
us. 161
yſoſtomus. 127
lus. 311
inus. 304
us. 184
lates. 230
aſcenus. 201
ania. 316
cus Picus. 337
us. 218
us. 342
iſtrano. 318
recremata. 324
cotus. 294
339
342
313
us. 26
lymitanus. 123
ia. 316
nator. 186
338
ius. 178
, 189
rus. 335
nſis. 293
r. 317
332
s. 340
us. 316
chius. 310
is. 338
us. 308
nius. 335
rienſis. 266
s. 302
s. 243
cus Picus. 309
. 346
3
11
. 13
nſis. 208
, 190

Ioſephus Hebræus. 28
Ioſephus Methonenſis. 326
Ioſue Dux Hæbreorum. 5
S. Irenæus Martyr. 55
Iſaias Propheta. 10
Iſichius. 188
S. Iſidorus Hiſpalenſis. 190
Iſidorus Peluſiotes. 162
S. Iudas Apoſtolus. 37
Iulius Africanus. 59
Iulius Firmius. 89
Iulianus Pomerius. 158
S. Iulianus Toletanus. 194
Iunilius. 182
Ivo Carnotenſis. 238
S. Iuſtinus Martyr. 52
S. Iuſtus Orgelitanus. 182
Iuvencus Presbyter. 78

L.

Lactantius Firmianus. 75
Lambertus Scaphnab. 237
Landulphus Carthuſianus. 303
Lanfrancus. 228
Laonicus Chalcondyla. 323
Laurentius Iuſtinianus. 323
S. Leo Papa primus. 163
S. Leo Papa nonus. 225
Leo Sapiens Imper. 220
Leo Oſtienſis. 239
Leontius Bizantius. 181
Leontius Alius. 189
Liberatus Archidiaconus. 185
S. Linus Papa. 41
S. Lucas Evangeliſta. 38
S. Lucianus Martyr. 152
Lucifer Caralitanus. 89
Ludgerus. 207
Luitprandus. 222
Lupoldus. 303
* Lupus Abbas. 215

M.

Machabæorum lib. autor. 26
Macharius Senior. 79
Malachias Propheta. 20
Manuël Calleca. 309
Marcus Antonius Sabellicus. 334
S. Marcus Evangeliſta. 37
Marcus Eremita. 220

Marcellinus Comes. 178
Marcellinus Presbyter. 196
Mardochæus. 24
Marinus Victorinus. 90
Marianus Scotus. 238
S. Martialis Lemovicenſis. 49
Marſilius ab Ingen. 310
Marcilius Ficinus. 332
Martinus Bracaren. 184
Martinus Polonus. 278
Martinus Navarrus. 344
S. Matthæus Apoſtolus. 34
Matthæus Palmerius. 324
Matthæus Pariſienſis. 277
Matthias Palmerius. 325
S. Maximus Confeſſor. 148
S. Maximus Martyr. 193
Melito Sardenſis. 53
S. Methodus Martyr. 74
Michæas Propheta. 14
Micrologus. 236
Minutius Felix. 59
Monaldus. 300
Moſes Barcepha. 223
Moyſes Propheta. 1

N.

Nahum Propheta. 14
Nathan Propheta. 7
*Nectarius Conſtant. 122
Nehemias. 23
Nicephorus Calliſtus. 295
S. Nicephorus Conſtantin. 206
Nicephorus Gregoras. 331
Nicetas Choniates. 271
Nicetas David. 216
Nicolaus Abbas Panorm. 319
Nicolaus Cabaſilas. 305
* Nicolaus Claravallenſis. 265
Nicolaus de Cuſa. 326
Nicolaus Gorram. 308
Nicolaus de Lira. 300
Nicolaus Papa I. 216
Nilus Abbas. 164
Nithardus. 210

O.

* Odilo Abbas. 223
* Odo Camerac. 242
* Odo Cluniacenſ. 221
OEcumenius. 237
Olympiodorus. 237
S. Optatus Melevitanus. 94
Oreſieſis Abbas. 79
Origenes. 60
Oſeas Propheta. 9
Otho Friſingenſis. 261

P.

Pachomius. 78
Pacianus. 94
Pacificus. 330
Palladius. 125
Paſchaſius Diaconus. 175
Paſchaſius Rathbert. 214
Paſtoris liber. 38
Paulinus Aquileienſis. 205
S. Paulinus Nolanus. 149
S. Paulus Apoſtolus. 31
Paulus Burgenſis. 316
Paulus Diaconus. 205
Paulus Middelburgius. 334
Paulus Oroſius. 153
Pelagius Alvarus. 301
S. Petrus Apoſtolus. 30
Petrus Aureolus. 297
Petrus ab Ancharano. 311
Petrus ab Aliaco. 312
Petrus Bertrandus. 301
Petrus Bleſenſis. 266
* Petrus Cellenſis. 267
Petrus Cluniacenſis. 252
Petrus Chryſologus. 162
Petrus Comeſtor. 263
Petrus Damiani. 226
Petrus Diaconus. 177
Petrus Lombardus. 261
Petrus Paludanus. 301
Petrus Tarantaſienſis. 289
Phæbadius. 93
Philo Carpathius. 100
Philo Iudæus ſeu heb. 25
Philaſtrius. 216
Photius Conſtantinopolit. 204
S. Polycarpus Martyr. 47
Pomerius. 171
Pontius Diaconus. 71
* Potho Prumienſis. 263
Primaſius. 183
Prochorus. 40
Proclus Conſtantinopolit. 158

ȷius Gazæus. 184
ɔſper Aquitanus. 165
ntius. 125

R.

Abanus Maurus. 212
Radulphus Flaviacenſis. 221
Raymundus Lullius. 292
ɾmundus de Penna forti. 273
ɡius Antiſiodorenſis. 219
no Abbas. 221
rdus Armachan 306
rdus de Media villa. 293
rdus Victorinus. 255
rtus Gaguinus. 334
rtus Holkoth. 305
rtus Sorbona. 280
ius de Hoveden. 268
ius Aquileienſis. 124
tus à Ruſſia. 190
tus Tuitienſis. 243
ricius. 176
ſticus Diaconus. 183

S.

lomon Rex 8
Salonius. 169
Salvianus. 168
el Propheta. 6
iel Marrochianus. 139
lius. 93
ius. 153
aginta interpretes. 25
ion. 89
ianus. 130
rus Sulpitius. 151
ius Apollinaris. 161
ertus. 240
n de Caſſia. 304
on Metaphraſtes. 215
meon Stilites. 164
dus Presbyter. 295
xtus Papa ſecundus. 66
s Papa tertius. 162
maragdus. 208
ates. 162
onias Propheta. 16
ronius. 188
menus. 158
anus Eduenſis. 222
ius Fuldenſis. 212
ſter Prieras. 339

Syneſius Ptolemaïdis. 149
Sirach. 25

T.

TAtianus. 55
Tertullianus. 56
Theodoretus. 156
S. Theodorus Studit. 209
Theodorus de Raithis. 168
Theodorus Balſamon. 269
Theodulphus. 211
Theophilactus. 230
Theophilus Alexandrinus. 123
S. Theophilus Antiochenus. 54
Theorianus. 264
S. Thomas Aquinas. 282
Thomas Cantapratenſis. 281
Thomas de Argentina. 305
Thomas de Kempis. 328
Thomas Morus. 341
Thomas de Vio Cajetan. 336
Thomas Valdenſis. 315
Titus Boſtrenus. 95
Tobias. 21

V.

* VAlerianus. 167
Udalricus de Argent. 289
Venantius Fortunat. 185
Victor Africanus. 180
Victor Capuanus. 181
* Victor Maſilienſis. 153
* Victor Tunonenſis. 183
Victor Uticenſis. 171
Victorinus Afer. 90
Victorinus Pictabionenſis. 73
Vigilius. 175
Vincentius Bellovac. 278
S. Vincentius Ferrerius. 311
Vincentius Lirinenſis. 161
Uſuardus Monachus. 207
Walfridus Strabo. 213
Wernerus Weſtphalus. 331
Witichindus. 222
Wilhelmus Malmesberiens. 240

Z.

ZAcharias Chryſopol. 240
Zacharias Propheta. 19
S. Zeno Veronenſis. 72

Sunt omnes Scriptores quingenti, & trigenta quinque.

APPROBATIO.

HIc liber de Scriptoribus Eccleſiaſticis
nalis Bellarmini, juxta exemplar ab ipſo
re quondam recognitum, & cum au
Chronologiæ ad præſentem uſque annum,
poterit reimprimi. Datum Gandavi hac 1.
tembris 1718.

JOANNES VAN DEN HOVE,
& Exemptæ Eccleſiæ S. Bavonis Ca
ac Theſaurarius, Librorum Cenſor.

Liber iſte de Scriptoribus Eccleſiaſticis
nalis Bellarmini admodùm utiliter hi
primetur. Dabam Lovanii die 24. Mar

LAMBERTUS VINCENT *S.*
Profeſſor Librorum Cenſor.

Imprimatur, ſi videbitur Reverendiſſ
M. S. P. Apoſt.
CÆSAR FIDELIS *Viceſg.*

IMPRIMATUR.

LUDOVICUS YSTELLA *Magi*
Palatii Apoſtolici.

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

clesiasticis libe
002890052
81 851 065